HUMANITAS
enigmele terrei

charles fort

cartea FENOMENELOR DAMNATE

Cu decenii înaintea unor autori de succes ca Peter Kolosimo, Robert Charroux şi Erich von Däniken, CHARLES FORT (1874–1932) a cercetat un număr impresionant de publicaţii, în căutarea unor fapte stranii sau de-a dreptul neverosimile. După *Cartea fenomenelor damnate* (1919), sub semnătura lui au apărut *New Lands, Lo!* şi *Wild Talents.*

CHARLES FORT

Cartea fenomenelor damnate

Traducere din engleză de
ELENA I. BURLACU

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Coperta
RĂZVAN LUSCOV

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FORT, CHARLES
Cartea fenomenelor damnate / Charles Fort; trad.:
Elena I. Burlacu. - București: Humanitas, 2003
(Enigmele Terrei)
ISBN: 973-50-0395-3

I. Burlacu, Elena I. (trad.)

001.94

CHARLES FORT
THE BOOK OF THE DAMNED
Henry Holt and Company, New York, 1941

ISBN 973-50-0395-3

1

O procesiune a damnaților.

Prin damnați îi înțeleg pe cei excluși.

Vom urmări o procesiune de fenomene pe care Știința le-a exclus.

Batalioane de blestemați, comandate de datele palide pe care le-am dezgropat, vor mărșălui. Le veți citi sau, mai exact, ele vor mărșălui prin fața ochilor noștri. Unele dintre ele livide, unele incandescente, iar altele putrezite.

Unele sînt leșuri, schelete, mumii ce se chinuiesc în spasme, bălăbănindu-se, însuflețite de companionii care au fost damnați încă din viață. Există uriași care se vor preumbla pe-aproape, deși sînt adormiți buștean. Există lucruri care sînt teoreme și lucruri care sînt zdrențe; ele vor merge, ca și Euclid, mînă în mînă cu spiritul anarhiei. Ici și colo vor trece în zbor mici prostituate. Multe lucruri sînt clovni. Dar multe sînt de o respectabilitate supremă. Unele sînt asasini. Există duhori subtile; superstiții sfrijite și umbre și răutăți glumețe; capricii și amabilități. Naivii și pedanții, ciudații și caraghioșii, sincerii și prefăcuții, profunzii și copilăroșii.

O lovitură de pumnal și un hohot de rîs — mîinile încrucișate răbdător dintr-o decență fără de speranță.

Ultrarespectabilii, dar, oricum, condamnații.

În totului tot, impresia este de demnitate și de fărîmițare; vocea colectivă sună ca o rugăciune insolentă, iar spiritul întregului este cel al unei procesiuni.

Autoritatea care le-a spus tuturor acestor fenomene că sînt damnate este Știința Dogmatică.

Și totuși, ele vor mărșălui nestingherite.

Micile prostituate vor face giumbuşlucuri, ciudăţeniile vor atrage atenţia asupra lor, iar clovnii vor rupe ritmul întregului cu bufonerii de tot felul — dar va dăinui trăinicia procesiunii ca un tot, caracterul impresionant al lucrurilor care trec şi trec mereu, care continuă şi continuă să vină.

Caracterul irezistibil al lucrurilor care nici nu amenință, nici nu iau în zeflemea, nici nu sfidează, ci se orînduiesc în formaţiuni de masă care trec şi continuă să treacă.

Aşadar, prin damnaţi îi înţeleg pe cei excluşi.

Dar prin excluşi îi înţeleg pe aceia care, într-o bună zi, **vor** fi cei care exclud.

Ori, altfel spus, tot ce este acum nu va mai fi...

Iar tot ce nu este va fi...

Dar, desigur, va fi şi ceea ce nu va fi fost...

Aceasta este formularea noastră pentru faptul că fluxul dintre ceea ce nu este şi ceea ce nu va fi — sau starea denumită, de obicei şi în mod absurd, „existenţă" —, reprezintă un ritm al cerurilor şi al infernurilor; că damnaţii nu vor rămîne damnaţi; că mîntuirea precede pierzania. Concluzia este că, într-o bună zi, gioarsele noastre afurisite vor căpăta străluciri angelice. Atunci, concluzia derivată este că, într-o altă zi, mai tîrziu, ele se vor întoarce înapoi de unde au plecat.

Aceasta este formularea noastră pentru faptul că nimic nu încearcă să existe altfel decît făcînd tentativa de a exclude altceva, iar ceea ce este numit de obicei „existenţă" reprezintă o stare fasonată proporţional — mai mult sau mai puţin exact — cu aparenţa diferenţei reale dintre ceea ce este inclus şi ceea ce este exclus.

Dar este şi formularea noastră pentru faptul că nu există nici o diferenţă reală, că toate lucrurile pot fi asemuite unui şoarece şi mucegaiului ce şi-au făcut loc într-o bucată de brînză. Şoarecele şi mucegaiul: nici că pot fi imaginate două lucruri care să pară mai neasemănătoare. Stau acolo o săptămînă, stau acolo o lună: ambele nu reprezintă decît

transmutații ale brînzei. Eu cred că toți sîntem mucegaiuri și șoareci, așadar nimic altceva decît expresii diferite ale unei brînze atotcuprinzătoare.

Sau înseamnă a spune că roșul nu este în mod real diferit de galben: el este doar o altă treaptă a cine știe cărei trepte de vibrație a galbenului; sau a afirma că roșul și galbenul sînt continue ori că ele fuzionează treptat în portocaliu.

Așadar, spunem că, dacă pe baza conceptelor de „roșu“ și „galben“, Știința ar încerca să clasifice toate fenomenele, incluzînd toate lucrurile roșii ca fiind adevărate și excluzînd toate lucrurile galbene ca fiind false sau iluzorii, atunci demarcația va fi falsă și arbitrară, deoarece lucrurile colorate în portocaliu, constituind continuitatea, vor aparține ambelor regiuni plasate de o parte și de alta a graniței ce s-a încercat a fi trasată.

Pe măsură ce vom înainta, asupra noastră își va pune amprenta următorul fapt:

Că nu a fost închipuită niciodată vreo bază de clasificare, ori de includere și excludere, mai rațională decît aceea de folosire a conceptelor „roșu“ și „galben“.

Făcînd apel la diferite baze de date, Știința a inclus o mulțime de informații. Dacă nu ar fi procedat astfel, atunci nu ar fi existat nimic care să pară a fi. Apelînd la acestea, Știința a și exclus o mulțime de informații. Atunci, dacă roșul este continuu cu galben, dacă fiecare bază de admitere se continuă cu fiecare bază de excludere, înseamnă că Știința trebuie să fi exclus unele lucruri care sînt continue cu cele acceptate. Prin conceptele metaforice roșu și galben, care trec treptat în portocaliu, caracterizăm toate testele, toate etaloanele, toate mijloacele de formare a unei opinii...

Ori înseamnă că orice opinie categorică asupra oricărui subiect este o iluzie construită pe amăgirea că există diferențe reale în funcție de care se fac judecățile...

Că întreaga căutare specifică activității intelectuale s-a concretizat întrucîtva într-un fapt, o bază, o generalizare, o lege, o formulă, o premisă avînd un caracter categoric sau că lucrul cel mai bun care s-a făcut vreodată a fost acela de

a se spune că unele fapte sînt absolut evidente, atunci cînd, de fapt, prin caracter axiomatic înțelegem confirmarea a altceva...

Că aceasta înseamnă căutare sau investigație, însă confirmarea nu a fost dobîndită niciodată; dar Știința a acționat, a guvernat, s-a pronunțat și a condamnat de parcă dovada fusese obținută.

Ce este o casă?

Nu-i posibil să spui ce anume este, definind-o ca fiind categoric diferită de altceva, atîta vreme cît nu există diferențe reale.

Un hambar este o casă dacă cineva locuiește în el. Dacă domiciliul constituie o locuință, întrucît stilul arhitectonic nu are această calitate, atunci un cuib de păsăruică este și el o casă, iar ocuparea de către om nu constituie un criteriu de a aprecia dacă e vorba de o casă — doar vorbim și de casele cîinilor; nici materialul nu oferă un criteriu — întrucît vorbim despre casele din zăpadă ale eschimoșilor; și o cochilie este o casă pentru o anumită specie de crab; sau a fost o casă pentru o moluscă, aceea care a fabricat-o; mai exact, lucruri aparent atît de categoric diferite precum Casa Albă de la Washington și cochilia de pe țărmul mării sînt înțelese ca fiind continue.

Tot astfel, nimeni nu a fost vreodată în stare să spună ce este electricitatea, de pildă. Ea este ceva ce nu poate fi deosebit în mod categoric de căldură sau de magnetism sau de viață. Metafizicienii, teologii și biologii au încercat să definească viața. Dar nu au reușit deoarece, în sens categoric, nu este nimic de definit: nu există nici un fenomen al vieții care să nu se manifeste, într-o anume măsură, prin chimism, magnetism, mișcări astronomice.

Insule de coral alb într-o mare albastru-închis.

Aparentul lor caracter diferit, aparenta lor individualitate sau diferența reală între corali și mare; dar toate nu sînt decît proiecții venite din același fund de mare. Diferența dintre mare și pămînt nu este categorică. În orice apă există și

ceva pămînt; în orice bucată de pămînt există și un strop de apă.

Așadar, atunci înseamnă că toate cele care aparent sînt lucruri nu sînt deloc lucruri, atîta vreme cît toate sînt intercontinue, nu mai mult decît este un lucru în sine piciorul unei mese, din moment ce el este doar proiecția venită de la altceva; înseamnă că nici unul dintre noi nu este o persoană reală, atîta timp cît, fizic, sîntem o continuare a mediului și cît, fizic, nu există altceva pentru noi decît exprimarea relației cu mediul înconjurător.

Formularea noastră generală îmbracă două aspecte:

Primul: monismul convențional sau faptul că toate „lucrurile" care par să aibă identitate proprie sînt doar insule ce reprezintă proiecții a ceva de dedesubt, neavînd contururi proprii.

Al doilea: toate „lucrurile", deși doar proiecții, sînt proiecții care tind să se desprindă de ceea ce se află dedesubt și care le tăgăduiește identitatea proprie.

Mă gîndesc la o legătură intercontinuă, în care și datorită căreia toate lucrurile aparente reprezintă doar expresii diferite, dar în care toate lucrurile sînt numai sediile unei tentative de a se desprinde și de a deveni lucruri reale — ori de a constitui entitatea sau diferența categorică, delimitarea finală sau independența definitivă — sau personalitatea ori sufletul, așa cum se numește în cazul fenomenelor umane...

Că orice încearcă să se constituie ca sistem, organizare, individualitate, suflet, entitate — reală, sau categorică sau absolută — poate face o astfel de tentativă doar trasînd o linie referitoare la sine sau la elementele care îl constituie și damnînd sau excluzînd toate celelalte „lucruri" sau desprinzîndu-se de ele;

Că, dacă acest orice nu acționează astfel, atunci el nu poate părea să existe;

Că, dacă acționează astfel, atunci o face în mod eronat și arbitrar, inutil și dezastruos, întocmai cum cineva care ar trasa un cerc pe mare, incluzînd în el cîteva valuri, ar susține că toate celelalte valuri — cu care valurile incluse sînt

continue — diferă în mod categoric, jalonîndu-și apoi viața după afirmația că există o diferență categorică între cei admiși și cei damnați.

Formularea noastră susține că întreaga existență constă în aducerea la viață a localului printr-un ideal realizabil doar în cadrul universalului;

Că, dacă toate excluderile sînt false, deoarece întotdeauna au loc neîncetat includeri și excluderi, și dacă tot ceea ce ni se pare existență perceptibilă este rezultatul excluderii, atunci înseamnă că nu există nimic din ce percepem care să existe realmente și că doar universalul poate exista realmente.

Interesul nostru se îndreaptă în mod special către știința modernă privită ca manifestare a acestui unic ideal, scop sau proces:

Că excluderile au fost făcute în mod fals, deoarece nu există criterii reale de apreciere; că s-au exclus lucruri care, prin propriile lor pseudocriterii, au tot atît de mult dreptul să fie incluse ca și cele alese.

Formularea noastră generală susține:

Că starea care este denumită, în mod obișnuit și absurd, „existență" constituie o curgere, un șuvoi sau o tentativă de a trece de la negativitate la pozitivitate, reprezentînd o stare intermediară pentru ambele.

Prin pozitivitate înțelegem:

Armonie, echilibru, ordine, regularitate, stabilitate, consecvență, unitate, realitate, sistem, guvernare, organizare, libertate, independență, suflet, personalitate, entitate, individualitate, adevăr, frumusețe, dreptate, perfecțiune, claritate...

Că tot ceea ce se numește dezvoltare, progres sau evoluție reprezintă încercarea de deplasare sau chiar deplasarea către această stare pentru care, ori pentru aspectele căreia, există atît de multe denumiri care sînt însumate într-un singur cuvînt: „pozitivitate".

La început, o asemenea apreciere totalizatoare poate să nu fie acceptată cu promptitudine. La început, poate părea că toate aceste cuvinte nu sînt sinonime; că „armonie" poate însemna „ordine", dar prin „independență", de exemplu, nu înțelegem „adevăr", iar prin „stabilitate" nu înțelegem „frumusețe", „sistem" ori „justiție".

Îmi imaginez o relație intercontinuă care se exprimă în fenomene astronomice, chimice, biologice, psihice și sociologice; că pretutindeni se tinde să se localizeze pozitivitatea; că acestei tentative din diferite domenii de fenomene — care sînt doar cvasidiferite — îi dăm diverse denumiri. Vorbim despre „sistemul" planetelor și nu despre „guvernarea" lor, dar cînd avem în vedere un magazin, de exemplu, și conducerea lui, observăm că aceste cuvinte sînt interșanjabile. Se obișnuiește să se vorbească de echilibru chimic, dar nu și de echilibru social; această falsă delimitare a suferit o înfrîngere. Vom vedea că prin aceste cuvinte ne referim la aceeași stare. Conform uzanțelor de zi cu zi sau exprimate ca iluzii obișnuite, ele nu sînt sinonime. Pentru un copil, o rîmă nu este un animal. Pentru biolog, da.

Prin „frumusețe" înțeleg ceea ce pare complet.

Invers, ceea ce este incomplet sau mutilat pare urît.

Venus din Milo.

Pentru un copil, este urîtă.

Atunci cînd o minte sistematizează gîndurile despre ea ca reprezentînd o completitudine, cu toate că după criteriile fiziologice se vădește incompletă, ea este minunată.

O mînă la care te gîndești doar ca la o mînă poate părea minunată.

Găsită pe cîmpul de bătălie — evident, ca parte a unui trup — nu mai este minunată defel.

Dar totul din existența noastră este doar o parte a altceva care, la rîndu-i, este doar o parte a încă altceva — adică înseamnă că nu există nimic minunat în existența noastră, ci doar manifestări intermediare între frumusețe și urîțenie, că doar universalitatea este completă, că doar ceea ce este complet este frumos, că orice tentativă de a dobîndi frumu-

sețe este o încercare de a conferi atributul de universal unei manifestări locale.

Prin stabilitate înțelegem inamovibilul și neafectatul. Dar toate lucrurile aparente sînt doar reacții la altceva. Atunci înseamnă că stabilitatea, de asemenea, nu poate fi decît universalul, în afara căruia nu există nimic altceva. Deși unele lucruri par să aibă — sau chiar au — calitatea de a se apropia mai mult decît altele de stabilitate, există, în experiența noastră, doar diferite grade de intermediaritate față de stabilitate și instabilitate. Atunci, fiecare om care acționează pentru dobîndirea stabilității, privită sub diferitele ei denumiri — ca „permanență", „supraviețuire", „durabilitate" —, tinde, în fapt, să localizeze în ceva acea stare care este realizabilă doar în universal.

Prin independență, entitate și individualitate pot înțelege numai ceva dincolo de care nu există nimic altceva, căci dacă sînt numai doar două lucruri, ele trebuie să fie continue și să se influențeze reciproc, de vreme ce totul este doar o reacție la altceva, iar atunci oricare dintre cele două lucruri va fi distructiv pentru independența, entitatea sau individualitatea celuilalt.

Toate organizările, sistemele și consecvențele încercate — unele aproximînd mult mai bine decît altele, dar toate fiind intermediare între Ordine și Dezordine — vor eșua pînă la urmă din cauza relațiilor lor cu forțele exterioare. Toate sînt completitudini încercate. Dacă pentru toate fenomenele locale există întotdeauna forțe exterioare, atunci înseamnă că aceste încercări, de asemenea, sînt realizabile doar în starea de completitudine, cea pentru care nu există nici o forță exterioară.

Ori mai înseamnă că toate aceste cuvinte sînt sinonime, prin toate înțelegînd starea pe care noi o denumim stare pozitivă...

Că întreaga noastră „existență" se constituie într-o strădanie de a ajunge la starea pozitivă.

Paradoxul uimitor al tuturor acestora constă în următorul fapt:

Că toate lucrurile încearcă să devină universale prin excluderea altor lucruri.

Că există doar acest unic proces și că el animă toate expresiile, din toate domeniile de fenomene, care țin de ceea ce noi considerăm a fi o relație intercontinuă:

Evlavioșii și concepția sau idealul lor spiritual — iată o entitate distinctă, stabilă sau o stare care este independentă, și nu doar un flux de vibrații sau un complex de reacții față de mediul înconjurător, o entitate continuă cu mediul, contopindu-se cu o infinitudine de alte complexe interdependente.

Dar singurul lucru care nu ar fuziona cu altceva ar fi acela dincolo de care nu mai există nimic altceva.

Că Adevăr constituie doar o altă denumire pentru starea pozitivă sau că această căutare a Adevărului este o tentativă de a dobîndi pozitivitatea...

Astfel au fost oamenii de știință care credeau că se află în căutarea Adevărului, dar care încercau să descopere adevăruri astronomice, chimice sau biologice. Dar Adevărul este acela dincolo de care nu mai există nimic: nimic de modificat, nimic de care să te îndoiești, nimic care să constituie o excepție: atotcuprinzătorul, completul...

Prin Adevăr înțeleg Universalul.

Astfel, chimiștii care au căutat adevăratul sau realul au eșuat întotdeauna în strădaniile lor, din pricina relațiilor exterioare ale fenomenelor chimice; ei au eșuat fără excepție, în sensul că nu au descoperit niciodată, o lege chimică, deoarece chimia este continuă cu astronomia, cu fizica, cu biologia. De exemplu, dacă Soarele și-ar modifica substanțial distanța față de Pămînt iar viața umană ar putea să continue și în aceste condiții, atunci cunoscutele formule chimice nu ar mai fi valabile și ar trebui inventată o nouă știință a chimiei...

Ori că toate tentativele de a descoperi Adevărul constituie îndeosebi încercări de a găsi universalul în local.

Apoi artiștii și năzuința lor spre pozitivitate, sub denumirea de „armonie" — dar cu pigmenții lor care se oxidează

sau care reacționează la variațiile de mediu — sau coardele instrumentelor lor muzicale care se dezacordează în mod diferit în funcție de forțele chimice, termice și gravitaționale ale mediului înconjurător — iată că apare tot mereu această identitate a idealurilor și această încercare de a dobîndi local ceea ce este realizabil doar universal. În experiența noastră există numai intermediaritate între armonie și dezacord. Armonia se află dincolo de ceea ce nu mai are de suferit influența unor forțe exterioare.

Și națiunile care au luptat doar cu un singur scop: pentru individualitate sau entitate ori pentru a fi națiuni adevărate, de sine stătătoare, nu subordonate altor națiuni sau constituind părți din acestea. Însă nimic altceva decît intermediaritatea nu s-a obținut vreodată, iar istoria constituie o consemnare a eșecurilor acestei unice tentative, deoarece întotdeauna au existat forțe exterioare sau alte națiuni luptînd pentru același țel.

Cît despre fenomenele fizice, chimice, mineralogice, astronomice, nu se obișnuiește să se spună că ele acționează în sensul de a dobîndi Adevăr sau Entitate, dar se subînțelege că toate mișcările se fac înspre Echilibru, că nu există nici o mișcare în afara celei îndreptate către Echilibru, desigur orice altă mișcare reprezentînd o altă aproximare a Echilibrului.

Toate fenomenele biologice acționează în sensul adaptării; nu există nici o altfel de acțiune biologică decît adaptarea.

Adaptarea — iată o altă denumire pentru Echilibru. Echilibrul este Universalul sau acela pe care nimic din exterior nu îl poate deregla.

Iar tot ceea ce numim „existență" este mișcare; și orice mișcare este expresia nu a echilibrului, ci a echilibrării sau a echilibrului neatins; înseamnă că mișcările aferente vieții sînt expresii ale echilibrului neatins, că toate cugetările se raportează la neatins, că a avea ceea ce numim existență în cvasistarea noastră nu înseamnă în mod categoric a fi sau,

cu alte cuvinte, înseamnă decît a te afla într-o **stare intermediară** între Echilibru și Dezechilibru.

Așadar, atunci înseamnă:

Că toate fenomenele din starea noastră intermediară, ori din cvasistarea noastră, reprezintă această unică tentativă de a organiza, a stabiliza, a armoniza, a individualiza — ori de a pozitiva sau de a deveni real;

Că doar a avea aparență înseamnă a exprima eșecul sau intermediaritatea dintre eșecul final și succesul final;

Că orice tentativă — observabilă — este anulată de Continuitate sau de forțele exterioare ori de lucrurile excluse care sînt continue cu cele incluse;

Că întreaga noastră „existență“ este o încercare a relativului de a fi absolut ori a localului de a fi universal.

În cartea de față, interesul meu se îndreaptă către această încercare, așa cum se manifestă ea în știința modernă;

Că știința a încercat să fie reală, adevărată, definitivă, completă, absolută;

Că, o dată ce aparența de existență, aici, în cvasistarea noastră, este rezultatul excluderii — proces ce se dovedește întotdeauna fals și arbitrar —, iar atîta vreme cît întotdeauna, în mod neîntrerupt, au loc includeri și excluderi, atunci întregul sistem aparent — sau entitatea — al științei moderne nu este decît un cvasisistem — sau o cvasientitate — fasonat prin același proces fals și arbitrar care a migălit iluzia existenței sistemului precedent ce aproxima în măsură mai mică pozitivitatea sau care a creat amăgirea existenței sistemului teologic precedent.

În această carte, adun unele informații care cred că fac parte dintre cele excluse în mod fals sau arbitrar.

Informații despre fenomenele damnaților.

Trebuia să pătrund în întunecimea periferică a proceselor-verbale și a dărilor de seamă științifice și filozofice — ultrarespectabile, dar acoperite de praf și nepăsare. Trebuia să cobor pînă la nivelul ziarelor și revistelor. Trebuia să mă întorc înapoi însoțit de cvasisufletele informațiilor pierdute.

Ele vor mărşălui prin faţa ochilor noştri.

În ceea ce priveşte logica formulărilor noastre care vor urma trebuie spus...
Că există doar cvasilogică în modul nostru de aparenţă;
Că nimic nu a fost vreodată dovedit...
Deoarece nu este nimic de dovedit.
Atunci cînd spun că nu este nimic de dovedit, înţeleg că pentru cei care acceptă Continuitatea, adică fuzionarea tuturor fenomenelor, fără o demarcaţie reală între ele, nu există în sens categoric nici un lucru. Nu este nimic de dovedit.
De pildă, nimic nu poate fi dovedit că este un animal — deoarece apartenenţa la lumea animală şi apartenenţa la lumea vegetală nu sînt categoric diferite. Există cîteva manifestări ale vieţii care ţin mai mult de plante decît de animale, iar acestea reprezintă fuzionarea apartenenţei la lumea animală cu apartenenţa la lumea vegetală. Atunci înseamnă că nu există nici un test, nici un etalon, nici un criteriu, sau un mijloc real de formare a unei opinii. Privite ca deosebite de plante, animalele nu există. Nu este nimic de dovedit. Nimic nu poate fi dovedit ca fiind bun, de exemplu. Nu este nimic în „existenţa" noastră care să fie bun într-un sens categoric sau real conturat faţă de rău. Dacă e normal să fii bun pe timp de pace, eşti rău în timp de război. Nu este nimic de dovedit: ceea ce este bun în experienţa noastră are continuitate cu răul sau constituie doar un alt aspect al acestuia.

Cît despre ceea ce încerc să fac acum — eu doar accept. Dacă nu pot vedea universal, măcar încerc să localizez.

Atunci, desigur, înseamnă că nimic nu a fost dovedit vreodată;

Că preceptele teologice sînt la fel de supuse îndoielii cum au fost dintotdeauna, dar că, printr-un proces de hipnotizare, ele devin dominante pentru cele mai multe minţi din epoca respectivă;

Că într-o epocă ulterioară, legile, dogmele, formulele, principiile ştiinţei materialiste nu au fost nicicum dovedite, deoarece ele nu sînt decît localizări care simulează uni-

versalul; dar că minţile luminate ale epocii lor de dominaţie au fost hipnotizate să creadă, mai mult sau mai puţin ferm, în ele.

Să ne gîndim la cele trei legi ale lui Newton şi la faptul că ele constituie nişte tentative de a obţine pozitivitatea, ori de a desfide sau de a rupe Continuitatea, rămînînd, de fapt, tot atît de nereale ca şi toate celelalte încercări de a localiza universalul;

Că, dacă orice corp observabil este continuu, mijlocit sau nemijlocit, cu toate celelalte corpuri, el nu poate fi influenţat doar de propria sa inerţie, astfel că nu există nici o cale de a afla ce ar putea însemna ce pot fi fenomenele inerţiale; că, dacă toate lucrurile reacţionează cu o infinitudine de forţe, nu există nici o modalitate de a şti care ar fi efectele doar uneia dintre forţele imprimate; că, dacă fiecare reacţiune este continuă cu acţiunea ei, nu ne putem imagina întregul şi nu avem posibilitatea de a înţelege ce ar putea fi egal cu ce şi opus cui...

Ori că cele trei legi ale lui Newton sînt trei manifestări de credinţă;

Ori că demonii şi îngerii, inerţiile şi reacţiunile sînt toate personaje mitologice;

Dar că, în epocile lor de dominaţie, ele au fost aproape tot atît de ferm crezute de parcă ar fi fost dovedite.

Enormităţi şi absurdităţi vor mărşălui prin faţa ochilor noştri.

Ele vor fi „dovedite“ tot aşa cum vreun Moise sau Darwin sau Lyell au „dovedit“ vreodată ceva.

Vom înlocui credinţa în ceva cu acceptarea acelui lucru.

Celulele unui embrion iau diferite înfăţişări în epoci diferite.

Ceea ce este ferm stabilit se dovedeşte cu atît mai dificil de modificat.

Că organismul are structură embrionară.

Că a crede cu fermitate este echivalent cu a împiedica evoluția.

Că doar acceptînd temporar unele lucruri poți înlesni evoluția.

Dar:

Cu excepția faptului că înlocuim credința prin acceptare, metodele noastre vor fi cele convenționale, metodele prin care a fost formulată și susținută orice credință; ori, altfel spus, metodele noastre vor fi cele ale teologilor și ale sălbaticilor, ale savanților și ale copiilor — deoarece, dacă toate fenomenele sînt continue, înseamnă că nu pot exista metode categoric diferite. Vom elabora această carte pe baza mijloacelor și metodelor neconcludente ale cardinalilor și prezicătorilor, și ale evoluționiștilor și țăranilor — metode care trebuie să fie neconcludente de vreme ce ei se referă întotdeauna la local și din moment ce nu există nimic local pe baza căruia să putem trage concluzii.

Dacă această carte își va îndeplini rolul de expresie a epocii sale, atunci ea își va atinge ținta.

Toate științele încep cu încercări de a da definiții.

Nimic nu a fost vreodată definitiv stabilit.

Deoarece nu este nimic de stabilit.

Darwin a scris *Originea speciilor.*

El nu a fost niciodată în stare să spună ce a înțeles printr-o „specie".

Întrucît ea nu poate fi definită.

Nimic nu a fost vreodată descoperit definitiv.

Deoarece nu există nimic definitiv de descoperit.

Este ca și cum ai căuta un ac care nu a fost niciodată pierdut într-un car cu fîn care nu a existat...

Dar înseamnă că, de fapt, încercările științifice de a descoperi ceva — în timp ce, de fapt, nu este nimic de descoperit — sînt ele însele încercări de a fi ceva.

Să ne gîndim la un căutător al Adevărului. Nu îl va găsi niciodată. Iar cea mai vagă dintre posibilități este aceea ca el însuși să devină Adevăr.

Ori că știința reprezintă mai mult decît cercetarea;

Că ea este o pseudointerpretare sau o cvasistructură; că ea este o tentativă de a evada și de a instaura la nivel local armonia, stabilitatea, echilibrul, consecvența, entitatea...

Cea mai vagă dintre posibilități este aceea ca ea să izbutească.

Constatăm că existența noastră este o pseudoexistență și că toate impresiile din cadrul ei sînt părtașe la ficționalitatea ei fundamentală...

Dar că unele impresii aproximează mult mai bine decît altele starea pozitivă.

Ne închipuim că toate „lucrurile" dețin gradații sau trepte în serie între pozitivitate și negativitate ori între realitate și irealitate, că unele lucruri aparente sînt, într-o măsură mai mare decît altele, mai aproape de a fi consecvente, drepte, frumoase, unificate, specifice, armonioase, stabile.

Nu sîntem realiști. Nu sîntem idealiști. Sîntem intermediariști sau, altfel spus, considerăm că nimic nu este real, dar și că nimic nu este ireal, că toate manifestările constituie aproximări, pe o cale sau alta, amplasate undeva între realitate și irealitate.

Așadar, atunci înseamnă:

Că întreaga noastră cvasiexistență este o treaptă intermediară între pozitivitate și negativitate sau între realitate și irealitate.

Ca un purgatoriu, îmi închipui.

Dar în succintul nostru rezumat, am omis să clarificăm faptul că Realitatea este un aspect al stării pozitive.

Prin Realitate înțeleg ceea ce nu mai fuzionează cu altceva și care nu constituie parte a altceva, ceea ce nu este un răspuns la altceva și nici o imitație a altceva. Un erou real, de pildă, nu poate fi parțial un laș, deci acțiunile și mobilurile lui nu fuzionează cu lașitatea. Dar dacă, în virtutea

Continuităţii, toate lucrurile fuzionează, atunci înseamnă că prin Realitate înţeleg Universalul, dincolo de care nu mai există nimic cu care să se petreacă fuzionarea.

Că, deşi localul ar putea fi universalizat, nu este de conceput că universalul poate fi localizat, dar pot exista aproximări apropiate şi aceste succese aproximative pot fi transferate din Intermediaritate în Realitate — exact în modalitatea în care, într-un sens relativ, lumea industrială îşi face aprovizionarea prin transferul imaginarului şi închipuirilor, aparent mai puţin reale, ale inventatorilor în maşini care arată, atunci cînd sînt montate în fabrici, că au mai mult de-a face cu Realitatea decît şi-au închipuit inventatorii înşişi.

Că orice progres, dacă toate evoluţiile se fac către stabilitate, organizare, armonie, consecvenţă sau pozitivitate, constituie o tentativă de a deveni real.

Aşadar, atunci, în termeni general metafizici, noi formulăm ideea că, aidoma unui purgatoriu, tot ceea ce este numit de obicei „existenţă“ — sau Intermediaritate, în terminologia noastră — este cvasiexistenţă, nici reală, nici ireală, ci o manifestare a încercării de a deveni reală sau de a da naştere unei existenţe reale ori de a dobîndi o existenţă reală.

Vom accepta aşadar că Ştiinţa — deşi în mod obişnuit este gîndită atît de specific sau în propriii ei termeni locali, presupunîndu-se în mod curent a fi un cineva care îşi bagă nasul printre oase putrede, mucegaiuri şi gunoaie dezgustătoare — constituie o expresie a acestui unic spirit care animă orice Intermediaritate; că, dacă Ştiinţa ar putea exclude absolut toate informaţiile cu excepţia celor prezente sau care sînt asimilabile în prezenta cvasiorganizare, atunci ar putea fi un sistem real, avînd contururi definite categoric — ea ar putea deveni reală.

Aproximarea aparentă a consecvenţei, a stabilităţii sistemului — adică a pozitivităţii şi realităţii — este susţinută prin damnarea ireconciliabilului sau a inasimilabilului...

Totul ar fi bine.

Totul ar fi divin...

Dacă damnaţii ar rămîne damnaţi.

2

În toamna lui 1883 și timp de cîțiva ani după aceea, au avut loc asfințituri extrem de scînteietoare, cu reflexe verzui, cum nu se mai văzuseră vreodată de cînd își aminteau toți observatorii. Au mai fost și seri în care luna se colora în albastru.

Cred că este destul de posbil să se găsească cineva care să zîmbească neîncrezător la ideea cu luna albastră. Cu toate acestea, în anul 1883, nopțile cu lună albastră au fost la fel de obișnuite ca și asfințiturile verzui.

Știința s-a văzut nevoită să explice aceste anomalii. Publicații ca *Nature* și *Knowledge* au fost asaltate de întrebări.

Presupun că în Alaska și în Insulele din Mările Sudului, toți vracii au fost chemați la sfat.

Ceva dădea de gîndit...

Pe 28 august 1883, vulcanul Krakatoa din Strîmtoarea Sunda erupsese.

Terifiant.

Ni s-a spus că zgomotul erupției a fost auzit la o distanță de 3 200 km și că au fost ucise 36 380 de persoane. Mi se pare puțin neștiințific sau nereal; mare minune că nu ni s-a spus 3 360 de km și 36 387 de persoane. Cantitatea de fum care a rezultat trebuie să fi fost vizibilă și de pe alte planete — sau, chinuit de tîrîiturile și tropăiturile noastre, Pămîntul i s-a plîns lui Marte și ne-a ocărît cu o sudalmă mare și neagră.

În toate manualele care menționează această întîmplare — fără vreo excepție, din cîte am citit eu deocamdată — s-a afirmat că extraordinarele efecte atmosferice din 1883 au fost remarcate prima dată la sfîrșitul lui august sau la începutul lui septembrie.

Lucru care ne pune în dificultate.

S-a spus că aceste fenomene au fost cauzate de particulele de praf vulcanic ce au fost răspîndite de vulcanul Krakatoa la mare înălțime, în aer.

Această explicație a fost acceptată în 1883...

Dar fenomenele atmosferice au continuat încă șapte ani...

Atîta doar că, în acest interval, a existat o întrerupere de cîțiva ani — și întrebarea este: unde s-a aflat, oare, praful vulcanic în tot acest timp?

Credeți că o asemenea întrebare ar fi putut deranja?

Atunci înseamnă că nu ați studiat hipnoza. Nu ați încercat niciodată să-i demonstrați unui hipnotizat că o masă nu este un hipopotam. În conformitate cu ceea ce consimțim în general, ar fi imposibil să se demonstreze un asemenea lucru. Se pot invoca o sută de motive pentru a spune că un hipopotam nu este o masă; va trebui să ajungeți să fiți de acord că nici o masă nu e masă — ea doar pare să fie masă. Ei bine, asta este ceea ce pare să fie hipopotamul. Așadar, cum puteți dovedi că ceva nu este altceva, cînd nici altceva nu este un alt lucru? Nu este nimic de dovedit.

Acesta reprezintă unul dintre aspectele de profunzime asupra cărora v-am avertizat în prealabil.

Îi puteți opune unei absurdități doar o altă absurditate. Dar Știința este o absurditate consacrată. Toată cunoașterea o împărțim în: absurditate evidentă și absurditate consacrată.

Iar Krakatoa: aceasta este explicația pe care au dat-o oamenii de știință. Nu știu ce minciună gogonată au spus vracii.

Vedem, încă de la început, foarte puternica înclinație a științei de a nega, cît de mult poate, relațiile externe ale acestui pămînt.

Cartea de față este o colecție de informații despre relațiile externe ale acestui pămînt. Considerăm că informațiile noastre au fost damnate nu pe baza meritelor sau a defectelor lor individuale, ci în conformitate cu tentativa generală de a susține ideea de izolare a Pămîntului. Prezenta carte reprezintă o pozitivitate încercată. Considerăm că știința poate să nu fi reușit mai mult, într-o strădanie simi-

lară, decît au putut chinezii sau cei din Statele Unite. Aşadar, atunci, avînd la dispoziţie doar pseudoconsiderarea fenomenelor din 1883 sau o manifestare de pozitivism în ce priveşte izolarea Pămîntului ori lipsa lui de relaţii cu exteriorul, oamenii de ştiinţă au comis o asemenea enormitate ca plutirea în aer, timp de şapte ani, a prafului vulcanic — neglijînd întreruperea de cîţiva ani — mai curînd decît să admită sosirea prafului de undeva de dincolo de acest pămînt. Nu se poate spune că înşişi savanţii dobîndiseră pozitivitate în ce priveşte unitatea de vederi în rîndurile lor — întrucît Nordenskiold, înainte de 1883, a scris pe larg despre teoria sa asupra prafului cosmic, iar prof. Cleveland Abbe a discutat în contradictoriu explicaţia legată de vulcanul Krakatoa, opunîndu-i-se —, dar nu este nimic de făcut, aceasta fiind ortodoxia, adică crezul ştiinţific neabătut, al celei mai mari părţi a oamenilor de ştiinţă.

Principalul meu motiv de indignare în acest caz:

Că această explicaţie absurdă interferează cu unele dintre propriile mele enormităţi.

Mi-ar lua prea mult să explic, dacă ar trebui să admit că atmosfera Pămîntului deţine o atare putere de susţinere a prafului.

Mai tîrziu vom căpăta informaţii despre lucruri care s-au înălţat în aer şi au rămas acolo — într-un loc oarecare — săptămîni, luni, dar nu datorită puterii de susţinere a atmosferei Pămîntului. De exemplu, broasca ţestoasă din Vicksburg. Mi se pare că aş fi ridicol să mă gîndesc la o broască ţestoasă de dimensiuni apreciabile atîrnînd, timp de trei sau patru luni, susţinută doar de aer, deasupra oraşului Vicksburg. Cînd se ajunge la un cal şi un grajd — acestea cred că vor deveni exemple clasice într-o bună zi, dar eu nu pot în ruptul capului să accept că un cal şi un grajd pot pluti cîteva luni în atmosfera acestui pămînt.

Explicaţia ortodoxă:

Vezi *The Report of the Krakatoa Committee of the Royal Society*. Acesta se declară în mod categoric de partea explicaţiei ortodoxe, în mod absolut minunat, dar şi cu chel-

tuială. Raportul cuprinde 492 de pagini și 40 de ilustrații, unele dintre ele splendid colorate, fiind tipărit după o investigație care a durat cinci ani. Nu te poți gîndi la ceva care să fi fost întocmit mai eficient, mai artistic și mai competent. Părțile de matematică sînt deosebit de impresionante: distribuția prafului provenit de la vulcanul Krakatoa, viteza de translație și ratele de descreștere, altitudini și persistențe...

Annual Register, 1883-105:

Scrie că efectele atmosferice care au fost atribuite vulcanului Krakatoa fuseseră observate în Trinidad înainte ca erupția să aibă loc;

Knowledge, 5-418:

Scrie că efectele atmosferice au fost văzute în Natal, Africa de Sud, cu șase luni înainte de erupție.

Inerția și lipsa ei de ospitalitate.

Sau, altfel spus, sugarii nu ar trebui hrăniți cu carne crudă.

În scop introductiv, să facem cunoștință cu cîteva fapte.

Mă tem că povestea cu calul și grajdul constituia un neînsemnat exces în direcția lărgirii vederilor noastre.

Excesivul este rezonabil, dacă este prezentat cu eleganță.

Grindina, de exemplu. Se poate citi prin ziare despre grindină de mărimea ouălor de găină. Se zîmbește. Cu toate acestea, sînt în stare să înșirui vreo sută de exemple, luate din *Monthly Weather Review*, despre grindina de mărimea ouălor de găină. Există o relatare în *Nature* din 1 noiembrie 1894, despre bucăți de grindină care cîntăreau fiecare aproape 900 g. Pentru cele de 1,25 kg, vedeți *Chamber's Encyclopedia.* În *Report of the Smithsonian Institution*, 1870-479, cele de 900 g sînt autentificate, iar cele de 1,8 kg, doar menționate. La Seringapatam, India, aproximativ prin anul 1800, a căzut o grindină...

Mă tem, chiar mă tem s-o spun: aceasta face parte dintre damnații în cel mai înalt grad. Am scăpat o vorbă cum că poate ar fi ceva de dat în vileag, în vreo cîteva sute de

pagini, dar lucrul damnat prea era de dimensiunile unui elefant.

Rîdem...

Sau fulgii de zăpadă. De dimensiunea farfuriilor. Se spune că ar fi căzut la Nashville, Tennessee, pe 24 ianuarie 1891. Cineva zîmbește...

„În Montana, în iarna anului 1887, au căzut fulgi de zăpadă cu o lățime de 38 cm și o grosime de 20 cm." (*Monthly Weather Review*, 1915-73).

În topografia activității intelectuale, aș spune că ceea ce numim cunoaștere nu este ignoranță înconjurată de rîsete.

Ploi negre — ploi roșii — căderea a mii de tone de unt.

Zăpadă neagră ca lignitul — zăpadă roz — grindină albastră — grindină cu savoare de portocale.

Putregai și mătase și cărbune.

Cu aproape o sută de ani în urmă, dacă cineva era atît de credul să gîndească despre pietre că au căzut vreodată din cer, i se aduceau argumente ca:

Din capul locului, nu există nici o piatră în cer.

În consecință, nici o piatră nu poate cădea din cer.

Nimic mai înțelept sau mai științific sau mai logic decît acest lucru nu putea fi spus pe marginea oricărui subiect. Singurul necaz este acela universal: că premisa majoră nu este reală sau că este cumva intermediară între realitate și irealitate.

În 1772, un comitet, din care făcea parte și Lavoisier, a fost numit de Academia Franceză să investigheze un raport referitor la o piatră care căzuse din cer la Luce, în Franța. Dintre toate tentativele de a merge spre pozitivitate, în ceea ce privește izolarea sa, nu cunosc nimic pentru care să se fi luptat cu mai multă îndîrjire decît ideea că Pămîntul nu are legătură cu exteriorul lui. Lavoisier a analizat piatra de la Luce. Explicația excluzioniștilor de la acea vreme era că pietrele nu cad din cer, că obiectele luminoase pot doar părea că se află în cădere și că pietrele fierbinți care pot fi culese

de pe sol, atunci cînd un obiect luminos pare să fi căzut pe Pămînt, trebuie să fi fost, fără îndoială, lovite de fulger, care astfel le înfierbînta și le topea.

Piatra de la Luce prezenta semne de topire.

Analiza lui Lavoisier „a dovedit indiscutabil" că această piatră nu căzuse, ea fusese lovită de un fulger.

Astfel, în mod competent, pietrele căzătoare au fost damnate. Rezerva de metode de excludere includea și explicația privind fulgerul care a fost văzut lovind ceva — ceva care se afla din capul locului pe suprafața Pămîntului.

Dar așa stau lucrurile cu pozitivitatea și cu soarta oricărei formulări categorice. Nu este ceva obișnuit să gîndești despre pietrele damnate că protestează împotriva unei sentințe de excludere, și totuși, în mod subiectiv, aeroliții fac acest lucru sau, mai bine zis, informațiile despre aeroliții care bombardează pereții ridicați în calea lor...

Monthly Review, 1796-426:

„Fenomenul care constituie subiectul observațiilor aduse în fața noastră le va părea celor mai multe persoane tot atît de puțin demn de încredere ca și oricare altul ce poate fi prezentat. Căderea pietrelor mari din cer, fără vreo cauză precizată a prealabilei lor ascensiuni, pare în totalitate acțiunea agenților naturali cunoscuți. Totuși, s-au adus aici nenumărate dovezi pentru a arăta că astfel de evenimente au loc într-adevăr, deci avem datoria să nu manifestăm rețineri în a le acorda gradul de atenție cuvenit."

Autorul abandonează ideea excluderii din capul locului, a excluderii indiscutabile, modificîndu-și opinia în concordanță cu explicația oferită cu o zi în urmă despre pietrele căzătoare din Toscana, de pe 16 iunie 1794, cînd avusese loc o erupție a Vezuviului...

Că pietrele cad din cer, dar că ele sînt pietre care au fost ridicate în înalturi din altă parte a suprafeței Pămîntului prin vîrtejuri sau prin activitatea vulcanilor.

Acum ne aflăm într-un moment plasat la mai bine de o sută douăzeci de ani de acest eveniment. Nu am idee să fi

existat vreodată un aerolit căruia să i se fi luat urma, în mod acceptabil, stabilindu-se ca fiind de origine terestră.

Era necesar ca pietrele căzătoare să nu fie damnate, chiar dacă persista o reținere în ce privește excluderea forțelor exterioare.

Cineva poate să aibă cunoștințele unui Lavoisier, și totuși să nu fie capabil să analizeze, să nu fie în stare să înțeleagă, lăsînd deoparte supunerea la hipnoză sau reacțiile convenționale împotriva hipnozei din epoca sa.

Nu mai credem.

Acceptăm.

Puțin cîte puțin, a trebuit ca explicațiile cu vîrtejul și vulcanul să fie abandonate, dar atît de puternică a fost excluderea prin hipnoză — sentința damnării sau această tentativă de îndreptare spre pozitivitate — încît, chiar în timpurile noastre, unii oameni de știință, precum remarcabilii prof. Lawrence Smith și Sir Robert Ball, continuă pledeze împotriva oricărei origini externe, afirmînd că nimic nu putea să cadă pe acest pămînt decît dacă fusese aruncat în sus sau prins de un vîrtej dintr-o altă parte de pe suprafața Pămîntului.

Afirmația este tot atît de lăudabilă ca orice altceva întîmplat vreodată, înțelegînd prin aceasta că se află într-o poziție intermediară între ceea ce este vrednic de laudă și ceea ce este condamnabil.

Este vorba de o manifestare virginală.

Meteoriții, fenomene care, cîndva, făceau parte din rîndurile damnaților, au fost admiși, dar imaginea obișnuită a lor constituie doar o retragere a excluderii încercate: doar două feluri de substanțe cad din cer, metalice și din piatră, iar obiectele metalice sînt din fier și nichel...

Unt și hîrtie și lînă și bumbac și catran.

Pentru început, facem observația că virginele științei au luptat, au vărsat lacrimi și au țipat împotrivindu-se relațiilor externe, manifestîndu-se pe două terenuri:

Pe cel intern — în primul rînd.

Sau de sus, dintr-o parte a suprafeței acestui pămînt, și de jos, din cealaltă parte a lui — în al doilea rînd.

La sfîrșitul lui noiembrie 1902, în *Nature Notes*, 13-231, un membru al Selborne Society încă mai susținea că meteoriții nu cad din cer; că ei sînt bucăți de fier aflate pe sol „din capul locului"; că atrag fulgerul; că ceea ce se vede este fulgerul, fiind considerat în mod eronat un obiect luminos în cădere...

Prin progres înțeleg viol.

Unt și carne de vită și sînge și o piatră cu înscrisuri ciudate pe ea.

3

Așadar atunci, în formularea noastră, Știința se raportează la cunoștințele reale nu mai mult decît o face creșterea unei plante, organizarea unui raion dintr-un magazin sau dezvoltarea unei națiuni; toate sînt procese asimilative, organizatorice sau sistematizatoare care reprezintă diferite încercări de a atinge starea pozitivă, starea denumită de obicei „ceruri" sau „paradis" — după cum am înțeles eu.

Nu poate exista știință adevărată acolo unde există variabile neprecizate — dar orice variabilă, în termeni de finețe, este neprecizată sau neregulată; simplul fapt de a avea o înfățișare ce justifică încadrarea în Intermediaritate înseamnă că exprimă uniformitatea neatinsă. Invariabilul sau realul și stabilul nu s-ar afla deloc în Intermediaritate — mai curînd în felul în care, în termeni relativi, o interpretare nedistorsionată a sunetelor exterioare în mintea unei persoane care visează poate să nu continue să existe într-o minte aflată în starea de vis, deoarece această atingere, venită dintr-o realitate relativă, ar ține de starea de trezie și nu de visare. Știința constituie o încercare de trezire la realitate prin

aceea că este o tentativă de a găsi regularitate și uniformitate. Or, ceea ce este regulat și uniform ar fi ceea ce nu are nimic extern care să îl disturbe. Prin universal înțelegem realul. Însă ideea este că supertentativa fundamentală, așa cum este exprimată prin Știință, este nepăsătoare față de obiectul Științei și că încercarea de a face ordine este spiritul esențial. Mucegaiuri și stele și resturi chimice; înseamnă că ele sînt cvasireale și că despre ele nu este nimic real de știut, dar că sistematizarea pseudoinformațiilor constituie aproximarea realității sau trezirea finală...

Sau o minte care visează — cu centaurii și canarii ei care se transformă în girafe... Ar fi putut să nu existe o disciplină reală a biologiei pe asemenea teme — dar încercarea —, făcută de o minte care visează, de a sistematiza astfel de apariții ar însemna deplasarea către starea de trezie, atîta vreme cît coordonarea mentală este tot ceea ce înțelegem prin starea de a fi treaz — sau relativ treaz.

Astfel se întîmplă ca, încercîndu-se sistematizarea prin ignorarea externalității în cel mai înalt grad posibil, ideea de lucruri care cad pe pămînt venind din exterior să ajungă pe cît de dezechilibrantă, pe atît de indezirabilă pentru Știință — corni de tinichea izbucnind într-o compoziție relativ simetrică a muzicianului — muște aterizînd pe o armonie căutată de pictor și lăsînd urme de o culoare într-alta — un partizan al drepturilor femeilor deghizîndu-se și ținînd un discurs politic la o întrunire de rugă a protestanților.

Dacă toate lucrurile aparțin unei unități, care este o stare intermediară între irealitate și realitate, și dacă nimic nu a reușit să se desprindă și să-și stabilească identitatea pentru sine, neputînd să continue să „existe“ în intermediaritate, căci dacă ar fi reușit, nu în mai mare măsură decît ar putea nou-născutul să se afle în același timp în uter — atunci eu știu, desigur, că nu există o diferență reală între Știință și Știința Creștină, iar atitudinea ambelor față de indezirabil este aceeași: „nu există“.

Un Lord Kelvin și o doamnă Eddy* și ceva care nu este pe gustul lor — așa ceva nu există.

Desigur că nu, spunem noi, intermediariștii, dar tot așa spunem că în Intermediaritate nici nu există nonexistență absolută.

Ori, altfel spus, un savant creștin și o durere de dinți într-un sens final nici nu există; de asemenea, nici nu este nonexistență în sens absolut și, în conformitate cu terapeutica noastră, acela care aproximează realitatea în mai mare măsură este cel care învinge.

Un secret al puterii...

Cred că aceasta reprezintă o altă idee profundă.

Dorești să deții puterea asupra a ceva?

Fii un pic mai real decît acel ceva.

Vom începe cu substanțele galbene care au căzut pe acest pămînt și vom vedea dacă informațiile noastre referitoare la ele aproximează în mai mare măsură realitatea decît o fac dogmele acelora care neagă existența lor — adică faptul că ele reprezintă produse venite de undeva din exteriorul Pămîntului.

Mărturia noastră este doar impresionismul. Nu deținem analize sau etaloane categorice. Realismul în artă, ca și realismul în știință, și-a dat duhul. În 1859, cel mai bun lucru de făcut era să accepți darwinismul; acum, mulți biologi se revoltă și încearcă să conceapă altceva. Trebuia să accepți darwinismul pe vremea sa, cu toate că, desigur, el nu a fost dovedit niciodată:

Cel mai adaptat supraviețuiește.

Ce se înțelege prin „cel mai adaptat“?

Nu cel mai puternic, nici cel mai deștept...

Slăbiciunea și prostia supraviețuiesc pretutindeni.

Nu există nici o modalitate de a confirma adaptarea, cu excepția faptului că un lucru supraviețuiește.

---

* Mary Baker Eddy, cea care a formulat principiile Științei Creștine (*n.t.*).

„Adaptare" înseamnă, atunci, doar o altă denumire pentru „supraviețuire".

Deci darwinismul spune:

Supraviețuitorii supraviețuiesc.

Atunci înseamnă că, deși darwinismul pare categoric neîntemeiat sau absolut irațional, totuși adunătura lui de pretinse informații și coerență încercată aproximează în mai mare măsură Organizarea și Consecvența decît au făcut-o speculațiile necoapte care l-au precedat.

Sau să judecăm faptul că exploratorul Columb nu a dovedit defel că Pămîntul este rotund.

Umbra Pămîntului pe suprafața Lunii?

Nimeni nu a văzut-o vreodată în totalitatea ei. Umbra Pămîntului este mult mai mare decît Luna. De vreme ce partea periferică a umbrei este curbată — iar Luna este convexă —, un obiect cu margini drepte va lăsa o umbră curbată pe o suprafață convexă.

Toate celelalte așa-numite dovezi pot fi reanalizate în același mod. Lui Columb i-a fost imposibil să dovedească faptul că Pămîntul este rotund. Nici nu i s-a cerut aceasta; doar că, avînd o doză mai mare de pozitivitate comparativ cu oponenții săi, Columb a încercat s-o facă. În 1492, lucrul cel mai bun de făcut era să se accepte totuși că, dincolo de Europa, spre vest, existau alte uscaturi.

Vă ofer spre acceptare, drept ceva care se află în concordanță cu spiritul acestui prim sfert al veacului al XX-lea, ideea că, dincolo de acest pămînt, există și alte pămînturi de pe care vin diverse lucruri, așa cum din America plutesc lucruri spre Europa.

Ca și în cazul substanțelor galbene care au căzut pe acest pămînt, efortul de a exclude originile extraterestre constituie dogma în virtutea căreia toate ploile galbene și toate zăpezile galbene sînt colorate cu polen provenind de la coniferele de pe pămînt. *Symons' Meteorological Magazine* este deosebit de prudent în această privință, considerînd extrem de deplasate toate ideile avansate de alții în legătură cu tema.

Cu toate acestea, *Monthly Weather Review*, din mai 1877, relatează o cădere de materii galben-aurii, pe data de 27 februarie 1877, în localitatea Peckloh din Germania, și care colorantul nu era reprezentat de polen, ci de patru tipuri de organisme. Era vorba de lucruri minuscule în formă de săgeți, boabe de cafea, semilune și discuri.

Se poate ca ele să fi fost simboluri. Se poate să fi fost adevărate hieroglife...

Faptul a trecut chiar ca o plăsmuire — lasă-l să treacă...

În *Annales de Chimie*, 85-288, e prezentată o listă de ploi despre care se spune că au conținut sulf. Personal, mai dețin alte treizeci sau patruzeci de consemnări în acest sens. Nu voi folosi nici una dintre ele. Voi admite că fiecare dintre aceste ploi s-a petrecut concomitent cu o cădere de polen. La început am spus că metodele noastre vor fi metodele teologilor și ale oamenilor de știință și că ei încep întotdeauna cu o manifestare a spiritului lor cu vederi largi. Voi îngădui celor treizeci sau patruzeci de puncte de vedere să pornească la drum. Eu însumi am vederi tot atît de largi ca oricare dintre ele — liberalismul meu nu va fi o piedică în acest demers —, deci voi oferi toate informațiile pe care le voi avea.

Chiar pentru a trece în revistă un exemplu tipic al acestei dogme și a modului în care ea se aplică, voi spune că:

În *American Journal of Science*, I-42-196, ni se vorbește despre o substanță galbenă care a căzut ca dintr-o găleată pe un vapor, într-o noapte „fără vînt“ din iunie, în Pictou Harbor, Noua Scoție. Autorul a analizat substanța și a găsit că era „compusă din azot și amoniac și că avea un miros specific animal“.

Acum, pentru început, trebuie spus că unul dintre principiile noastre intermediariste este acela că toate substanțele, în ce privește aspectul omogenității, sînt atît de departe de pozitivitate, încît, cel puțin în limitele a ceea ce este numit simț elementar, orice poate fi găsit oriunde. Bușteni de mahon pe coasta Groenlandei; insecte de la poalele muntelui pe vîrful Mont Blanc; ateiști la o adunare de închinăciune; gheață în India. De exemplu, analiza chimică poate dezvă-

lui că aproape orice om care a decedat a fost otrăvit cu arsenic; vom spune-o chiar că aceasta se întîmplă deoarece nu există stomac care să nu conţină ceva fier, plumb, staniu, aur, arsenic —, ceea ce, desigur, într-o accepţiune mai largă, nu are prea multă importanţă, deoarece un anumit număr de persoane trebuie, pentru a limita abuzurile, să fie executate în fiecare an pentru învinuirea de omor; iar, dacă detectivii nu sînt efectiv în stare să depisteze nimic concludent, iluzia succesului lor este tot ceea ce e necesar, fiind cît se poate de onorabil să iei viaţa cuiva de dragul societăţii ca întreg.

Chimistul care a analizat substanţa de la Pictou i-a trimis un eşantion şi redactorului-şef al revistei sus-amintite. Desigur, acesta a găsit polen în eşantion.

Din punctul meu de vedere, admit că ar fi existat şi ceva polen în ele, că nimic nu putea trece prin aer, în plină lună iunie, în apropiere de pădurile din Noua Scoţie, fără a se contamina cu sporii plutitori de polen. Dar redactorul-şef nu a spus că această substanţă „conţinea“ polen. El nu a luat în seamă „azotul, amoniacul şi mirosul specific animal“, susţinînd că substanţa era doar polen. De dragul celor treizeci sau patruzeci de dovezi ale noastre de toleranţă ori de pseudotoleranţă, dacă nu putem avea cu adevărat vederi largi, admitem că acel chimist nu putea să recunoască, de la prima examinare, mirosul specific animal dacă nu era îngrijitor la o menajerie. Totuşi, lăsînd glumele deoparte, există un lucru care nu poate fi muşamalizat în ce priveşte acest fenomen:

Căderea din cer a unor materii de provenienţă animală.

Pentru început, aş sugera să ne punem în locul peştilor din adîncurile mărilor.

Cum îşi vor da ei seama, oare, de căderea de sus a materiilor de provenienţă animală?

Pur şi simplu ei nu vor încerca să-şi dea seama...

Or, de-aici nu este decît un pas pînă la a gîndi despre cei mai mulţi dintre noi că sîntem un anume soi de peşti din adîncurile mărilor.

Jour. Franklin Inst., 90-11:

Scrie că, pe 14 februarie 1870, a căzut la Genova, în Italia, conform celor susținute de directorul Boccardo al Institutului Tehnic din Genova și de prof. Castellani, o substanță galbenă. Dar la microscop au fost puse în evidență numeroase globule albastre de cobalt, precum și unii corpusculi de culoarea perlelor, care semănau cu amidonul. Vezi *Nature*, 2-166.

Comptes Rendus, 56-972:

Dl Bouis se referă la o substanță de culoare roșietică mergînd pînă la gălbui care a căzut succesiv în cantități enorme, în zilele de 30 aprilie, 1 mai și 2 mai, în Franța și în Spania, substanță care s-a carbonizat și a răspîndit un miros de materie animală pîrlită — așadar, nu era vorba de polen. Aceasta a lăsat, după diluarea în alcool și evaporare, un reziduu de materie rășinoasă.

Trebuie să fi căzut sute de mii de tone de astfel de materie.

„Miros de materie animală pîrlită."

Poate pîrlită într-o bătălie aeriană care a avut loc în spațiul interplanetar cu cîteva sute de ani în urmă, iar efectul timpului face ca diversele rămășițe să devină uniforme ca aspect...

Totul este absurd deoarece, chiar dacă ni s-a spus despre o enormă cantitate de materie animală care a căzut din cer — timp de trei zile, în Franța și în Spania —, încă nu sîntem pregătiți să acceptăm: asta-i tot. Dl Bouis afirmă că această substanță nu era polen; prodigiozitatea căderii face acceptabilă ideea că nu a fost polen; totuși, reziduul rășinos sugerează polenul de conifere. Vom mai afla o mulțime de lucruri despre o substanță cu reziduu rășinos care a căzut din cer; în cele din urmă, avem să o disjungem de orice presupunere de a fi polen.

Blackwood's Magazine, 3-338:

Scrie că o pulbere albă a căzut la Gerace, Calabria, în 14 martie 1813. O cantitate din această substanță a fost colectată de dl Simenini, profesor de chimie la Neapole, care

a apreciat-o ca fiind „insipidă și uleioasă". Prin încălzire, această materie a devenit cafenie, apoi neagră și, în cele din urmă, roșie. În conformitate cu cele publicate în *Annals of Philosophy*, 11-466, una dintre componente era o substanță verzuie bătînd în galben care, după uscare, s-a constatat că este rășinoasă.

Dar concomitent cu această cădere:

Zgomote puternice s-au auzit în cer.

Din cer au căzut pietre.

În conformitate cu Chladni*, aceste fenomene petrecute concomitent, care mie mi se par mai degrabă brutale, ar putea fi ele, oare, asociate sau nu cu ceva atît de delicat precum o cădere de polen?

Ploi negre și zăpezi negre, ploi aidoma unei revărsări de cerneală neagră, fulgi de zăpadă negri ca lignitul.

O asemenea ploaie precum aceea care a căzut în Irlanda, în 14 mai 1849, a fost descrisă în *Annals of Scientific Discovery*, 1850, și în *Annual Register*, 1849. Ea a căzut peste un ținut de 110 km^2 și a avut culoarea tușului, un miros fetid și un gust foarte neplăcut.

Ploaia de la Castlecommon, Irlanda, de pe 30 aprilie 1887, a fost „o ploaie densă, neagră" (*Amer. Met. Jour.*, 4-193).

O ploaie neagră a căzut în Irlanda pe 8 și 9 octombrie 1907 (*Symons's Met. Mag.*, 43-2). „Ea a lăsat în aer un miros caracteristic, deosebit de neplăcut."

Explicația ortodoxă a acestei ploi apare în *Nature*, 2 martie 1908, cu ocazia apariției unui nor de funingine care a venit din sudul Țării Galilor, a traversat Canalul Irlandei și toată Irlanda.

Astfel, ploaia neagră din Irlanda, din martie 1898, a fost atribuită de *Symons' Met. Mag.*, 33-40, norilor de funingine venind dinspre orașele manufacturiere din nordul Angliei și sudul Scoției.

---

* Ernst Florens Friedrich Chladni, fizician german, 1756–1827 (*n.t.*).

Principiul nostru intermediarist al pseudologicii sau principiul continuității constă, desigur, în ideea că nimic nu este unic sau individual, că toate fenomenele fuzionează sau se contopesc unele într-altele; de exemplu, presupunem că ar exista un imens superocean ceresc sau nave interplanetare care ar veni în apropierea acestui pămînt și, uneori, ar elibera anumite cantități de fum. Acum doar presupunem un astfel de lucru, deoarece, convențional, facem un început modest și cu titlu de probă. Dar dacă ar fi așa, atunci ar trebui necesarmente să existe pe Pămînt un fenomen cu care acel fenomen din exteriorul pămîntului să fuzioneze. Fumul extraterestru și fumul din orașe se contopesc, adică ambele s-ar manifesta ca precipitate negre în ploile căzute.

În Continuitate este imposibil să se facă distincții între fenomene care se află la punctele lor de fuzionare, așa că le vom căuta la extremele lor. În cazul unor infuzori, este imposibil să se facă o distincție între animal și plantă — dar nu și în cazul hipopotamului și al violetei. Pentru toate scopurile practice este posibil, într-o măsură destul de mare, ca ele să fie deosebite. Nimeni altul decît un prostănac nu ar trimite o ceată de hipopotami în semn de considerație.

Astfel de fenomene s-au petrecut și în afara marilor centre manufacturiere:

O ploaie neagră a căzut în Elveția, pe 20 ianuarie 1911. Elveția este atît de rezervată și de stingherită de explicația convențională dată în acest caz, încît în *Nature*, 85-451, se spune despre fenomen că, în anumite condiții climatice, zăpada poate lua un aspect negricios total înșelător.

Așa o fi. Sau că noaptea, dacă este destul de întuneric, zăpada poate arăta neagră... Aceasta constituie o mostră de tăgăduire a faptului că în Elveția, pe 20 ianuarie 1911, a căzut o ploaie neagră.

Cazul de îndepărtare extremă de marile centre manufacturiere:

La Nature, 1888, 2-406:

Scrie că, pe 14 august 1888, la Capul Bunei Speranțe a căzut o ploaie atît de neagră încît putea fi descrisă ca „o aversă cu cerneală".

Continuitatea ne doboară. Continuitatea ne guvernează și ne trage înapoi. Aveam o vagă speranță ca prin metoda extremelor să putem scăpa de lucrurile care fuzionează cu alte lucruri, fără a avea posibilitatea de a le distinge. Dar constatăm că punctul de plecare pentru o fuzionare constituie punctul de pătrundere în altă fuzionare. Ca o explicație, la Capul Bunei Speranțe, cantitățile imense de fum de la marile centre manufacturiere nu pot fuziona în mod destul de acceptabil cu fumul de origine extraterestră, însă fumul provenit de la un vulcan terestru o poate face — și aceasta este și sugestia oferită de *La Nature*.

În activitatea intelectuală umană nu există un etalon real pentru a face aprecieri, dar, în prezent, acceptăm că acela care este mai aproape pozitiv va prevala. Prin „cît mai aproape pozitiv" înțelegem ceea ce este „cît mai aproape organizat". Orice lucru fuzionează cu altceva, dar proporțional cu complexitatea lui; dacă un lucru este obținut prin unificare, el pare puternic, real și distinct. Astfel, în estetică, e recunoscut faptul că diversitatea în unitate înseamnă o frumusețe superioară sau o apropiere mai mare de Frumusețe, dacă este privită comparativ cu o unitate mai simplă. Tot așa, și logicienii simt că acordul asupra diverselor informații conferă o putere de a convinge ori o tărie mai mare decît doar aceea a exemplelor asemănătoare; astfel, pentru Herbert Spencer, un grad mai ridicat de diferențiere și de integrare exprimă o calitate mult mai amplu dezvoltată. Oponenții noștri țin morțiș la originea terestră a ploilor negre. Metoda noastră va consta în prezentarea unor fenomene diverse care sînt în acord cu ideea altei origini. Ne vom dedica nu doar ploilor negre, ci ploilor negre și fenomenelor lor însoțitoare.

Un corespondent al revistei *Knowledge*, 5-190, scrie despre o ploaie neagră care a căzut în Clyde Valley, pe 1 martie 1884; o altă ploaie neagră i-a urmat, două zile mai tîrziu. În conformitate cu spusele corespondentului, o ploaie neagră mai fusese semnalată în Clyde Valley, pe 20 martie 1828, apoi, din nou, pe 22 martie 1828. În conformitate cu *Na-*

ture, 9-43, o ploaie neagră a căzut la Marlsford, în Anglia, pe 4 septembrie 1873; cu ceva mai mult de douăzeci şi patru de ore mai tîrziu, o altă ploaie neagră s-a abătut asupra aceluiaşi orăşel.

Ploile negre din Slains.

În conformitate cu spusele reverendului James Rust (*Scottish Showers*):

O ploaie neagră a căzut la Slains, pe 14 ianuarie 1862, o alta la Carluke, localitate aflată la 225 km de Slains, pe 1 mai 1862; apoi, din nou la Slains, pe 20 mai 1862, şi iarăşi la Slains, pe 28 octombrie 1863.

Dar, după două dintre aceste averse, imense cantităţi dintr-o substanţă descrisă uneori ca „piatră ponce", iar alteori ca „zgură" au fost aduse pe coasta mării, în apropiere de Slains. Opinia unui chimist a fost că substanţa era zgură; că nu era un produs vulcanic, ci zgură rezultată din lucrările efectuate în topitorii. Acum iată că avem pentru ploile negre un fenomen secundar, sau însoţitor, care este ireconciliabil cu originea, aflată într-o topitorie. Indiferent ce a fost substanţa respectivă, cantitatea în care a fost adusă era atît de impresionantă, încît, în opinia dlui Rust, pentru a se fi produs atît de multă zgură, ar fi fost necesar să se pună la un loc toate topitoriile din lume. Dar dacă era zgură, atunci acceptăm că din cer a căzut în cantităţi enorme un produs artificial. Dacă nu credeţi că asemenea cazuri sînt damnate de către Ştiinţă, atunci citiţi *Scottish Showers* şi veţi vedea ce probleme insurmontabile a avut autorul lucrării în abordarea subiectului luat în vizor de lumea ştiinţifică.

Prima şi a doua ploaie au corespuns, ca perioadă, cu obişnuitele clocote ale Vezuviului.

A treia şi a patra, conform spuselor dlui Rust, nu corespundeau nici unei activităţi vulcanice cunoscute pe acest pămînt.

La Science Pour Tous, 11-26:

Scrie că, între octombrie 1863 şi ianuarie 1866, la Slains, în Scoţia, au mai căzut încă patru ploi negre.

Autorul acestei relatări suplimentare ne spune, într-un mod mai puțin conformist și mai lipsit de scrupule decît o făcuse dl Rust, că, din opt ploi negre, cinci au coincis cu erupțiile Vezuviului și trei cu erupțiile Etnei.

Soarta tuturor explicațiilor este aceea de a închide o ușă doar pentru a zbura pe o alta larg deschisă. Aș spune că propriile-mi idei referitoare la acest subiect vor fi considerate iraționale, dar, cel puțin, spiritul meu gregar este satisfăcut de asocierea făcută aici cu absurdul — sau, altfel spus, iraționali sînt acest autor și aceia care cred în făgașul croit de el, căci se pot gîndi la patru emanații ale unui vulcan aflat la o distanță apreciabilă, trecînd peste o mare parte a Europei, grăbindu-se spre alt loc și descărcîndu-se exact deasupra unei micuțe parohii nordice...

Același lucru și despre celelalte trei depuneri, provenite de la un alt vulcan aflat la distanță și evidențiind exact aceeași preferință, dacă nu cumva a fost vorba de o ochire fără greș a micii parohii din Scoția.

Nici atitudinea ortodoxă nu ar fi mai bună dacă ne gîndim la meteoriții care au explodat și la sfărîmăturile lor: precizia și repetabilitatea fenomenului ar fi exact la fel de dificil de explicat.

După părerea mea, este vorba de o insulă aflată în apropierea unei rute comerciale oceanice: pe ea ar fi putut ajunge sfărîmături de la vapoarele care au trecut pe acolo de șapte ori în patru ani.

Alte fenomene însoțitoare ale ploilor negre:

În *Year Book* a lui Timb, 1851-270, există o relatare despre „un fel de huruit ca de vagoane, auzit de sus timp de o oră, fără încetare", pe 16 iulie 1850, la Bulwick Rectory, Northampton, Anglia. În ziua de 19 iulie a căzut o ploaie neagră.

În *Nature*, 30-6, un corespondent scrie despre o întunecime puternică survenită la Preston, în Anglia, pe 26 aprilie 1884; la pagina 32, un alt corespondent scrie despre o altă ploaie neagră la Crowle, în apropiere de Worcester, pe 26 aprilie; de asemenea, o săptămînă mai tîrziu, pe 3 mai,

a căzut din nou o ploaie neagră. Urmează o altă relatare despre o ploaie neagră, pe 28 aprilie, în apropiere de Church Shetton, atît de intensă încît în zilele următoare pîraiele încă erau colorate din cauza ei. În conformitate cu patru relatări ale corespondenților revistei *Nature*, în Anglia, în acea perioadă, au avut loc cutremure de pămînt.

Sau ploaia neagră din Canada, din 9 noiembrie 1819. De data aceasta, manifestarea de ortodoxie a constat în a atribui precipitatul negru fumului rezultat din incendiul pădurilor de la sud de fluviul Ohio...

Zurcher, Meteors, pagina 238:

Scrie că această ploaie neagră a fost însoțită de „zdruncinături asemenea acelora unui cutremur de pămînt".

Edinburgh Philosophical Journal, 2-381:

Scrie că în timpul cutremurului de pămînt s-au produs, la apogeul lui, o întunecime densă și căderea unei ploi negre.

Ploi roșii.

Atitudinea ortodoxă:

Nisipul suflat de sirocco vine din Sahara în Europa.

Îndeosebi în regiunile cu seismicitate crescută din Europa au fost semnalate multe căderi de substanță roșie, de obicei, dar nu întotdeauna, sub forma unui precipitat prezent în ploaie. În mai multe împrejurări, aceste substanțe au fost „absolut identice" cu nisipul din Sahara. Cînd am abordat prima oară subiectul, am căpătat de pretutindeni asigurări, toate părînd atît de reale încît, dacă nu aș fi fost un intermediarist, nu aș fi căutat mai departe. Mostre colectate dintr-o ploaie căzută la Genova, comparate cu mostre de nisip trimis din Sahara; s-a spus: „acord indiscutabil" — aceeași culoare, aceleași particule de cuarț, chiar și aceleași cochilii de diatomee în nisip. Așadar, analizele chimice conchideau: nu există vreun dezacord demn de menționat.

Formulările noastre intermediariste vor susține că, practicînd o excludere adecvată, după metodele științifice sau teologice, nimic nu poate fi identificat cu nimic altceva, atî-

ta vreme cît toate lucrurile nu sînt decît expresii diferite ale unicității fundamentale.

Multe minți își găsesc tihna și satisfacția în această expresie: „absolut identic". Absolutul sau iluzia lui — ținta universală a căutărilor. De vreme ce chimiștii au identificat substanțele care au căzut în Europa ca fiind nisip din deșerturile africane măturate de vîrtejurile africane, aceasta constituie o calmare a tuturor enervărilor ce apar în acele minți închistate care se încred în conceptul privind o lume tihnită, izolată, mică, neafectată de contactul cu ticăloșia cosmică, în siguranță față de viclenia stelară, nederanjată de jafurile și invaziile interplanetare. Singurul necaz rămîne acela că analiza unui chimist, care unora li se pare atît de definitivă și autoritară, nu este mai aproape de absolut decît identificarea făcută de un copil sau descrierea bîiguită de un imbecil...

Îmi iau întrucîtva cuvîntul înapoi: accept că aproximarea chimistului e mai bună...

Dar că este bazată pe miraj, deoarece nu există nici claritate, nici omogenitate, nici stabilitate, ci doar diferite stadii undeva între ele și doar nedeterminare, eterogenitate și instabilitate. Nu există nici un element chimic. Pare acceptabil faptul că Ramsay și alții au stabilit aceasta. Elementele chimice constituie doar o altă dezamăgire în căutarea pozitivului, ca definit, omogen și stabil. Dacă ar exista elemente chimice adevărate, atunci ar putea exista și o știință adevărată a chimiei.

Pe 12 și 13 noiembrie 1902, a avut loc cea mai mare cădere de materie din istoria Australiei. Pe 14 noiembrie, „a plouat cu noroi" în Tasmania. Desigur, întîmplarea a fost atribuită vîrtejurilor australiene, dar, în conformitate cu cele scrise în *Monthly Weather Review*, 32-365, a fost ceață pînă spre Filipine, precum și în Hong Kong. Se poate ca acest fenomen să nu aibă nici o legătură specială cu și mai uimitoarea cădere de materie care s-a petrecut în Europa, în februarie 1903.

Timp de cîteva zile, sudul Angliei a devenit un depozit un teren pentru gunoaie — venite de undeva.

Dacă doriți să aflați opinia unui chimist, chiar dacă este doar opinia unui chimist, vedeți raportul întrunirii ținute de Royal Chemical Society în 2 aprilie 1903. Dl E.G. Clayton a citit o comunicare despre unele dintre substanțele care căzuseră din cer, substanțe colectate de el însuși. Explicația cu Sahara se folosește în general pentru căderile care au loc în sudul Europei. În ce le privește pe acelea petrecute mai departe, convenționaliștii sînt puțin stînjeniți. De exemplu, redactorul-șef al *Monthly Weather Review*, 29-121, scrie despre o ploaie roșie care a căzut aproape de coasta Newfoundland-ului, la începutul anului 1890: „Ar fi fost de-a dreptul remarcabil dacă acesta s-ar fi dovedit praf saharian." Dl Clayton spunea că materia examinată de el era „pur și simplu praf purtat de vînt de pe drumurile și cărările din Wessex". Această considerație este tipică pentru orice opinie științifică — sau opinie tehnologică — sau opinie feminină —, totul e perfect, cu excepția a ceea ce se neglijează. Cel mai binevoitor lucru pe care îl gîndesc — deoarece cred că ne oferă o nuanțare mai cuprinzătoare pentru a mai compensa răutățile noastre prin binefaceri de circumstanță — este că dl Clayton probabil că nu auzise despre uluitoarea cantitate a acestei căderi, care acoperise Insulele Canare, pe ziua de 19 februarie, de exemplu. Personal, cred că în 1903 am trecut printre rămășițele unei lumi pulverizate, lăsată sub formă de suspensie în urma unei vechi dispute interplanetare puse la cale în spațiu, aidoma unei revolte însîngerate cum nu a mai avut loc vreodată. Or, asemenea oricărei alte opinii, ideea prafului venit din Wessex se transformă, atunci cînd o examinăm, într-un fapt regional .

A gîndi înseamnă a închipui incomplet, deoarece orice gînd se referă doar la ceea ce este local. Nouă, metafizicienilor, desigur că ne place să avem acea părere pe care o credem de neconceput.

În ce privește opiniile sau declarațiile oficiale ale altor chimiști — și spun „oficiale" dat fiind că întotdeauna au un aer autoritar —, există o analiză în *Nature*, 68-54, care dă conținutul în apă și materii organice, anume 9,08%. Spri-

jinul fracțiilor zecimale face ca cifra să pară extrem de convingătoare. Substanța este identificată ca nisip din Sahara.

Imensitatea acestei căderi. În *Nature*, 68-65, ni se spune că s-a mai întîmplat același lucru și în Irlanda. Sahara, desigur, este originea — pentru că înainte de 19 februarie fuseseră furtuni de praf în Sahara —, neglijîndu-se faptul că în această întinsă regiune există întotdeauna, într-o parte oarecare a ei, o furtună de praf. Totuși, chiar și în prezent, se prezintă ca rezonabilă ideea că praful venea din Africa, trecînd peste Insulele Canare.

Cea mai mare dificultate constă în faptul că autoritatea trebuie să se înfrunte cu alte autorități. Dar, cînd o infailibilitate coincide cu o pontificare...

Ei explică.

Nature, 5 martie 1903:

O altă analiză — 36% materie organică.

Asemenea dezacorduri nu fac impresie foarte bună, așa că, în *Nature*, 68-109, unul dintre chimiștii cu rezultate diferite explică. El spune că în analiza sa a folosit ploaie noroioasă, pe cînd celălalt chimist, un sediment din apa de ploaie...

Sîntem destul de dispuși să acceptăm scuzele celui cu rezultatul mai mare, deși mă întreb, firește, de ce noi sîntem damnați așa cum sîntem, atîta vreme cît etalăm dispoziție elegantă și tolerantă față de puterile care ne condamnă; pentru bunele noastre maniere și pentru caracterul nostru refractar sîntem taxați prea sever...

Nature, 68-223:

Un alt chimist. Acesta spune că au fost 23,49% apă și materii organice.

El „identifică" respectiva materie ca fiind nisip din deșertul african — însă, după ce deduce materia organică...

Dar și eu, ca și voi puteam fi „identificați" ca nisip din deșertul african, după ce s-a dedus prezența a tot ce există cu excepția nisipului...

De ce să nu putem accepta că această cădere a conținut nisip din Sahara, cînd se omite observația evidentă că, în

majoritatea regiunilor Saharei, nisipul nu este deloc roșu, ci e descris de obicei ca fiind „de un alb orbitor"...

Cantitatea enormă de materie — pe care un vîrtej nu putea să o fi transportat, dar care, în această ipoteză, ar trebui să nu fie în mod nesigur identificat ca un vîrtej, ci drept cel mai mare cataclism atmosferic din istoria acestui pămînt — este descrisă în:

Jour. Roy. Met. Soc., 30-56:

Care scrie că, pînă la 27 februarie, această cădere continuase în Belgia, Olanda, Germania și Austria, că în unele cazuri nu a fost nisip, aproape întreaga materie fiind organică. De asemenea, se relatează că de pe un vapor s-a văzut cum s-a petrecut depunerea în Oceanul Atlantic, la jumătatea drumului dintre Southampton și Insulele Barbados. Este redat calculul conform căruia, doar în Anglia, căzuseră 10 000 000 tone de materie. Ea căzuse și în Elveția (*Symons' Met. Mag.*, martie 1903); același lucru și în Rusia (*Bull. Com. Geolog*, 22-48). Nu numai că, cu cîteva luni înainte, în Australia căzuse o cantitate imensă de materie, dar acolo depunerile continuau să se adune (*Victorian Naturalist*, iunie 1903) — cantități enorme — noroi roșu — cincizeci de tone pe mila pătrată.

Explicația Wessex...

Ori, altfel spus, fiecare explicație constituie o explicație de tip Wessex, prin care înțeleg o încercare de a interpreta enormul în termeni ai imperceptibilului — dar, în cele din urmă, nimic nu poate fi explicat, deoarece prin Adevăr înțelegem Universalul și, chiar dacă putem gîndi la fel de cuprinzător ca Universalitatea, aceasta nu ar fi o recompensă pentru cercetarea cosmică — ea nu se face pentru Adevăr, ci pentru localul care este adevărat; nu să universalizezi localul, ci să localizezi universalul — ori să dai unui nor cosmic o interpretare absolută în termeni precum micuțele drumuri și cărări prăfuite din Wessex... E de neconceput că se poate un asemenea lucru; eu cred în posibilitatea unei aproximări mai apropiate de realitate.

Conceptul nostru intermediarist este că, din cauza continuității tuturor „lucrurilor", care nu sînt lucruri separate, pozitive sau reale, toate pseudolucrurile împărtășesc același fundament sau sînt doar expresii, grade sau aspecte diferite ale fundamentului; doar atunci spunem că o mostră de undeva, constînd în orice, trebuie să corespundă cu o mostră de altundeva, constînd în altceva.

Aceasta înseamnă că, printr-o grijă adecvată în selectarea și neglijarea oricărui alt lucru, ori prin metoda științifică sau teologică, substanța care a căzut în februarie 1903 putea fi identificată cu orice sau cu o oarecare parte ori aspect al oricărui lucru care putea fi închipuit...

Cu nisip din Sahara, cu nisip dintr-un butoiaș pentru zahăr sau cu țărîna stră-străbunicului tău.

Diferite mostre sînt enumerate și descrise în *Journal of the Royal Meteorological Society*, 30-57; vom vedea cu această ocazie dacă opinia mea, că un chimist putea să fi identificat vreuna dintre aceste mostre de praf ca fiind orice se poate închipui, este sau nu una extremă:

„Similar cu praful de cărămidă", într-un loc; „de culoarea pielii sau cafeniu-deschis", în alt loc; „de culoarea ciocolatei, mătăsoasă la pipăit și ușor irizată"; „cenușie"; „de culoare roșu-cenușiu"; „stropi de ploaie roșietici și nisip cenușiu"; „gri-murdar"; „destul de roșu"; „galben-brun cu o tentă roz"; „de culoarea galben-închis a humei".

În *Nature*, praful este descris ca o răspîndire specifică de culoare gălbuie, într-un loc, roșiatică, în altul, și de culoare roz-portocalie, în alt loc.

Ori ar fi putut să fie știință adevărată dacă ar fi existat vreun lucru despre care să fie spus ceva realmente științific...

Ori știința chimiei este aidoma unei științe a sociologiei, prejudiciată în avans, deoarece a vedea înseamnă doar a vedea cu idei preconcepute, aranjînd să „dovedești" că toți locuitorii New York-ului provin din Africa.

O chestiune simplă. Alegi eșantioane dintr-o anumită parte a orașului. Neglijezi restul.

Aceasta nu este știință, ci Wessex-știință.

În conformitate cu disponibilitatea noastră de a accepta, știința nu ar fi alta, doar că aproximarea ar fi mai bună, iar metafizica este un superrău și spiritul științific ține de căutarea cosmică.

Opinia noastră este că, în existența reală, un asemenea cvasisistem de fabule precum știința chimiei putea să nu inducă în eroare pentru moment, dar că, într-o „existență" care se străduie să devină reală, ea reprezintă această strădanie și va continua să-și impună pseudopozitivitatea pînă cînd va fi izgonită de o aproximare mai bună a realității;

Că știința chimiei este tot atît de nepozitivă ca și ghicitul viitorului...

Sau nu...

Că, deși reprezintă o aproximare mai bună a realității în comparație cu alchimia, de exemplu, izgonind de aceea alchimia, chimia se află încă undeva între mit și pozitivitate.

Tentativa de a atinge realitatea sau de a stabili aici un fapt real și nemodificat este afirmația:

Toate ploile roșii sînt colorate de nisipurile din Sahara.

Propriile mele idei pozitiviste în această privință sînt:

Că unele ploi roșii sînt colorate de nisipurile din Deșertul Sahara,

Unele — de nisipurile din alte surse terestre,

Unele — de nisipurile din alte lumi sau din deșerturile lor, de asemenea din regiuni ale spațiului prea nedeslușite pentru a fi considerate „lumi" sau planete...

Că nici un presupus vîrtej nu poate fi făcut răspunzător de sutele de milioane de tone de materie care au căzut peste Australia, Oceanul Pacific, Oceanul Atlantic și Europa în 1902 și 1903, că un vîrtej care ar fi reușit să facă acest lucru nu ar fi fost unul ipotetic, ci unul de notorietate.

Iar acum ar trebui să renunțăm la o parte din cerbicia noastră, acceptînd faptul că au existat căderi constituite dintr-o altă substanță decît nisipul.

Noi privim orice știință ca pe o expresie a încercării de a fi reală. Dar a fi real înseamnă să localizezi universalul sau

să faci un anume lucru la fel de cuprinzător precum toate lucrurile — acțiune pe care nu mi-o închipui a avea succes. Prima rezistență în calea acestei strădanii este refuzul venit din partea restului universului de a accepta să fie damnat, exclus, neglijat, de a îndura tratamentul Științei Creștine, aplicat de către altceva care încearcă aceasta. Deși toate fenomenele urmăresc să atingă Absolutul, ele ori au capitulat și s-au încorporat în tentative mai de anvergură, pur și simplu pentru a fi fenomene sau manifestări, ori, pentru a părea că se află în Intermediaritate, e necesar să exprime relații.

Un rîu.

Este apa care exprimă relația gravitațională la diferite niveluri.

Apa rîului.

Expresia relațiilor chimice ale hidrogenului și oxigenului — care nu sînt finale.

Un oraș.

Manifestarea relațiilor comerciale și sociale.

Cum ar putea un munte să dăinuie fără o temelie plasată într-un corp mai mare?

Comerciantul să trăiască fără clienți?

Principala rezistență față de tentativa pozitivistă întreprinsă de Știință o constituie relațiile ei cu alte fenomene sau faptul că ea, în primul rînd, doar exprimă acele relații. Ori arată faptul că o Știință poate avea asemănare cu sau poate supraviețui în Intermediaritate ca ceva pur, izolat, realmente diferit nu mai mult decît ar putea să o facă un rîu sau un oraș sau un munte sau un magazin.

Această tentativă de largă intermediaritate întreprinsă de părți pentru a deveni niște întreguri — care nu poate fi realizată în cvasistarea noastră, de vreme ce acceptăm ideea că în ea este imposibilă coexistența a două sau mai multe întreguri — reprezintă aproximarea bună pe care, totuși, ne-o putem închipui...

Savanții și visul lor — al „științei pure".

Artiștii și visul lor — al „artei de dragul artei".

Părerea noastră este că dacă şi l-ar realiza, acesta ar deveni aproape realitate şi atunci ei ar fi translataţi instantaneu în existenţa reală. Astfel de gînditori sînt buni pozitivişti, dar constituie un rău în sens economic şi sociologic, de vreme ce, în acel sens, nimic nu are justificarea de a fiinţa decît dacă slujeşte sau acţionează în favoarea sau exprimă relaţiile cu un anume agregat de un grad superior. Astfel, Ştiinţa acţionează în favoarea societăţii şi o slujeşte, în general, dar ea nu a primit de la societate, în general, nici un sprijin, în afara cazurilor în care Ştiinţa s-a amuzat sau s-a prostituat. Aici, prin prostituţie înţeleg utilitate.

Au existat ploi roşii care, în Evul Mediu, erau denumite „ploi de sînge". Asemenea ploi au îngrozit o mulţime de persoane şi au fost atît de tulburătoare pentru populaţii extinse, încît Ştiinţa, în relaţiile ei sociologice, a căutat, prin metoda dnei Eddy, să îndepărteze un rău spunînd:

Că „ploile de sînge" nu există;

Că ploile denumite astfel sînt doar apă colorată de nisipul din Deşertul Sahara.

Eu, unul, accept că atare asigurări, indiferent dacă sînt sau nu fictive, indiferent dacă Sahara este sau nu un deşert „de un alb orbitor", au avut efecte benefice, în sens sociologic; chiar dacă, în sens pozitivist, au un caracter prostituţional, ele au fost bine justificate sociologic.

Dar noi trebuie să avansăm, ne aflăm în secolul al XX-lea. Cei mai mulţi dintre noi au crescut şi asemenea soporifice ale trecutului nu mai sînt necesare, deci trebuie să înţelegem...

Că şi dacă şuvoaie de sînge ar curge din cer asupra oraşului New York, afacerile ar continua ca de obicei.

Am început cu ploi pe care le-am acceptat că au fost, cel mai probabil, doar cu nisip. În manifestarea mea de erezie încă imatură — iar prin erezie sau progres înţeleg, în sens foarte larg, o întoarcere, deşi cu multe modificări, la superstiţiile trecutului —, simt o rezervă considerabilă faţă de ideea ploilor cu sînge. În acest moment, scopul meu timid-conservator este acela de a-mi exprima doar gîndul că au exis-

tat ploi roșii care, în mod deosebit de pregnant, sugerează sîngele sau materia animală fin mărunțită...

Rămășițe din dezastre interplanetare.

Bătălii aeriene.

Rezerve alimentare din încărcăturile supernavelor avariate în traficul interplanetar.

O ploaie roșie a fost semnalată în regiunea mediteraneană, pe 6 martie 1888. Douăsprezece zile mai tîrziu, s-a întîmplat din nou. Indiferent ce a fost acea substanță, atunci cînd i s-a dat foc, mirosul de materie de origine animală provenit de la ea a fost puternic și persistent (*L'Astronomie*, 1888-205).

Dar infinita eterogenitate — sau existența unor rămășițe provenind de la mai multe feluri de cargouri aeriene — arată că au existat ploi roșii care nu au fost colorate nici de nisip, nici de materie animală.

Annals of Philosophy, 16-226:

Scrie că, pe 2 noiembrie 1819 — cu o săptămînă înainte de ploaia neagră și de cutremurul de pămînt din Canada —, a căzut, la Blankenberge, în Olanda, o ploaie roșie. În ce privește nisipul, doi chimiști din Bruges au concentrat 4,27 l de ploaie pînă la cantitatea de 12 ml — concluzia: „nu a căzut nici un precipitat". Dar culoarea era atît de puternică încît, în cazul în care ar fi fost sînge, acesta s-ar fi depus dacă substanța ar fi fost diluată, în loc să fie concentrată. Au fost făcute mai multe experimente, iar utilizarea de diverși reactivi a dus la formarea de precipitate, însă altele decît nisipul. Chimiștii au ajuns la concluzia că apa de ploaie conținea muriat de cobalt, fapt care nu este de natură să lămurească prea mult lucrurile, întrucît se putea spune că acesta face parte dintre multele substanțe transportate de vapoare pe Oceanul Atlantic. Indiferent despre ce a fost vorba, în *Annales de Chimie*, 2-12-432, despre culoarea precipitatului s-a spus că a fost roșu-violet. Pentru diferite reacții chimice, vezi *Quar. Jour. Roy. Inst.*, 9-202, și *Edin. Phil. Jour.*, 2-381.

Ceva din ceea ce a căzut împreună cu praful, pe 9-10-11 martie 1872, s-a afirmat că a fost de natură meteoritică, în

Chemical News, 25-300, fiind descris ca o „substanță specială", constînd din limonit roșu de fier, carbonat de calciu și materie organică.

Pe 14 martie 1873, a căzut în Toscana grindină de culoare portocaliu spre roșu (*Notes and Queries*, 9-5-16).

Ploaie cu substanță de culoarea levănțicii, la Oudon, Franța, pe 19 decembrie 1903 (*Bull. Soc. Met. de France*, 1904-124).

La Nature, 1885-2-351:

Scrie că, în conformitate cu spusele prof. Schwedoff, au căzut, în Rusia, pe 14 iunie 1880, rafale de grindină colorată în roșu, dar și în albastru și cenușiu.

Nature, 34-123:

Un corespondent scrie că i s-a spus de către un locuitor dintr-un orășel din Venezuela că acolo, pe 17 aprilie 1886, a căzut grindină, unele bucăți de gheață fiind colorate în roșu, altele în albastru, altele fiind albicioase; cel care a furnizat informația susținea că era improbabil ca martorul să fi auzit vreodată de fenomenul din Rusia, descriindu-l ca pe un „țăran cinstit și simplu".

Nature, 5 iulie 1877, citează un corespondent din Roma al ziarului londonez *Times*, care a trimis o traducere dintr-o publicație italiană conform căreia o ploaie roșie a căzut în Italia, pe 23 iunie 1877, ploaie ce conținea „mici particule de nisip, vizibile la microscop".

Ori, în accepțiunea noastră, orice altă poveste ar fi reprezentat un lucru rău, în sens sociologic, în Italia anului 1877. Dar corespondentul englez, provenind dintr-o țară în care îngrozitoarele ploi roșii sînt neobișnuite, nu simte acest imperativ. El scrie: „Nu sînt nicidecum satisfăcut de faptul că ploaia este formată din apă și nisip". Observațiile sale constau în aceea că ploaia respectivă pătează „într-un fel în care nu o face apa cu nisip." El menționează că, atunci cînd apa se evaporă, nu rămîne pic de nisip în urmă.

L'Année Scientifique, 1888-75:

Scrie că, pe 13 decembrie 1887, în Cochin China a căzut o substanță asemenea sîngelui, întrucîtva coagulat.

Annales de Chimie, 85-266:

Scrie că, la Ulm, în 1812, a căzut o materie densă, vîscoasă și roșie.

Acum deținem o informație în care un anumit element conține un semn prevestitor; el va apărea de nenumărate ori pe parcursul acestei cărți. Este un factor care înlesnește speculația în mod atît de revoluționar, încît va trebui să fie accentuat de mai multe ori înainte de a-l putea accepta în totalitate.

Year Book of Facts, 1861-273:

Citat dintr-o scrisoare de la prof. Campini către prof. Matteucci:

Pe 28 decembrie 1860, pe la ora 7 a.m., în partea de nord-vest a orașului Siena, timp de două ore, a căzut din belșug o ploaie roșie.

A doua aversă roșie s-a pornit la ora 11.

Peste trei zile, ploaia roșie a căzut din nou.

În ziua următoare, o altă ploaie roșie.

Și ceva și mai extraordinar:

Fiecare eveniment de acest fel a avut loc în „exact aceeași parte a orașului".

4

În consemnările Academiei Franceze găsim că, pe 17 martie 1669, în orașul Châtillon-sur-Seine, a căzut o substanță roșie care era „densă, vîscoasă și rău mirositoare".

American Journal of Science, 1-41-404:

Redă o poveste despre o substanță extrem de neplăcută care căzuse din cer în districtul Wilson, Tennessee. Citim că dr Troost a vizitat locul și a făcut investigații. Mai tîrziu, vom analiza și noi unele investigații, dar nu este cazul cu aceasta. Dr Troost a relatat că substanța consta, fără echivoc, din sînge și bucățele de carne, răspîndite pe plantațiile de

tutun. El a afirmat că e posibil ca un vîrtej să fi ridicat un animal dintr-un loc, să-l fi schilodit și să-i fi depus resturile în cu totul altă parte.

Dar în volumul 44, la pagina 216, al aceluiași *Journal* există o justificare. Făcînd uz de competența publicației, se spune că întreaga poveste a fost o farsă făcută de negrii care văzuseră aversa și care, din dorința de a testa credulitatea stăpînilor lor, răspîndiseră pe plantațiile de tutun carnea intrată în descompunere a unui porc.

Dacă nu acceptăm această informație, măcar înțelegem hotărîrea, necesară din punct de vedere sociologic, de a credita toate căderile cu origini terestre, chiar și atunci cînd este vorba de căderi care nici nu au avut loc.

Annual Register, 1821-687:

Scrie că, pe 13 august 1819, ceva căzuse din cer la Amherst, Massachusetts. Acel ceva fusese examinat și descris de către prof. Graves, cîndva conferențiar la Dartmouth College. Era un obiect acoperit cu un fel de scame, care păreau a proveni dintr-o țesătură tocată fin. După ce s-au îndepărtat aceste scame, a fost găsită o substanță de consistență cărnoasă, de culoarea pielii. Avea un miros dezgustător și, după expunerea la aer, și-a preschimbat culoarea în roșu-aprins. S-a afirmat că acest lucru a căzut răspîndind o lumină strălucitoare.

De văzut și *Edinburgh Philosophical Journal*, 5-295. În *Annales de Chimie*, 1821-67, dl Arago* acceptă faptul descris mai sus și dă patru exemple de obiecte sau de substanțe similare despre care s-a spus că au căzut din cer; iar pe două dintre ele le vom susține cu informațiile noastre despre materia gelatinoasă sau vîscoasă, în timp ce pe celelalte două le vom ignora, considerînd datele oferite prea vechi.

În *American Journal of Science*, 1-2-335, poate fi citită relatarea prof. Graves, comunicată acestuia de către prof. Dewey:

---

* Dominique François Arago, astronom și fizician francez, 1780-1853 (*n.t.*).

În seara de 13 august 1819, a fost văzută o lumină la Amherst — un obiect căzător —, iar zgomotul auzit a fost de parcă ar fi avut loc o explozie.

În casa prof. Dewey, această lumină s-a reflectat pe peretele unei camere în care se aflau mai mulți membri ai familiei.

În dimineața următoare, în curtea din fața casei profesorului, în partea în care se spunea că era locul din care lumina fusese văzută în cameră cu o noapte în urmă, lumină ce putea să fie doar reflectată, a fost găsită o substanță „care nu semăna cu nimic din ceea ce fusese observat înainte de toți martorii oculari". Era un obiect de formă rotundă, de aproape 20 cm diametru și cu o grosime de 2,5 cm. Colorat ca pielea omenească, strălucitor și avînd pe deasupra „scame delicate". După îndepărtarea acestei acoperitori, a fost găsită o substanță cărnoasă, de culoarea pielii și de consistența săpunului lichid, avînd „un miros dezgustător, sufocant".

În cîteva minute de expunere la aer, culoarea s-a modificat și a devenit „vineție, semănînd cu aceea a sîngelui venos". Obiectul a absorbit umezeală din atmosferă și s-a lichefiat. Pentru unele dintre reacțiile chimice, vezi *Journal*.

Există și un alt cvasisuflet pierdut al unei informații care mi se pare că se încadrează aici:

Times din Londra, 19 aprilie 1836:

O cădere de pești care a avut loc în împrejurimile Allahabadului, în India. Se spune că peștii erau din specia chalwa, de aproape o palmă lungime și vreo 230 gr greutate.

Erau morți și uscați.

Ori ei stătuseră atîta vreme în afara apei, încît nu putem accepta că fuseseră scoși printr-o singură mișcare dintr-un heleșteu de un vîrtej, chiar dacă ei au fost identificați atît de categoric ca aparținînd unei specii locale...

Ori ei nu erau nicidecum pești.

În ce mă privește, înclin să cred că nu erau pești, ci obiecte alungite în formă de pești, constituie din aceeași substanță care a căzut la Amherst. S-a spus că, indiferent ce au fost,

nu au putut fi mîncaţi deoarece „în tigaie s-au transformat în sînge“.

Pentru detaliile acestei povestiri, a se vedea *Journal of the Asiatic Society of Bengal*, 1834-307. Data menţionată în *Journal* este 16 sau 17 mai 1834.

În *American Journal of Science*, 1-25-362, apare inevitabila damnare a obiectului de la Amherst:

Prof. Edward Hitchcock a decis să se stabilească în Amherst. El spune că, în urmă cu mai mulţi ani, un alt obiect, asemănător aceluia care se spune că ar fi căzut în 1819, fusese găsit „aproape în acelaşi loc“. Prof. Hitchcock a fost invitat de către prof. Graves să examineze obiectul. Era identic cu primul. Corespundea în privinţa dimensiunilor, a culorii şi a consistenţei. Reacţiile chimice au fost aceleaşi.

Prof. Hitchcock l-a recunoscut pe dată.

Era un fung gelatinos.

Spre regretul lui, nu era în stare să precizeze exact cărei specii îi aparţinea, dar a prezis că fungi similari ar mai putea să se ivească în decurs de douăzeci şi patru de ore...

Şi, chiar înainte de a se însera, au apărut alte două asemenea obiecte.

Iată-ne ajunşi la unul dintre cele mai vechi refugii ale excluzioniştilor: nostocul. Ar trebui să avem mai multe informaţii referitoare la substanţa gelatinoasă despre care se spune că ar fi căzut din cer; aproape întotdeauna excluzioniştii afirmă că este vorba doar de nostoc — o algă sau, în anumite privinţe, o multiplicare fungală. Refugiul altern îl constituie „icrele de broaşte sau de peşti“. Aceste două obiceiuri de refugiere trebuie să dea o combinaţie puternică. În exemplele în care mărturia nu convingea că materia gelatinoasă fusese văzută căzînd, se spunea că substanţa gelatinoasă era nostoc şi că se aflase pe sol din capul locului; atunci cînd mărturia era prea veridică în ce priveşte faptul că substanţa căzuse din cer, se spunea că era constituită din icre şi că acestea fuseseră purtate de un vîrtej dintr-un loc în altul.

Acum, la drept vorbind, nu pot spune că nostocul este întotdeauna verzui, după cum nu pot spune că mierlele sînt

întotdeauna negre, atîta vreme cît am văzut și una albă; l-am cita pe un savant care știa despre nostocul de culoarea pielii, dacă pentru cunoaștere ar fi necesar. Atunci cînd revenim la relatările de căderi de substanțe gelatinoase, mi-ar plăcea să fie menționat cît de des sînt ele descrise ca fiind albicioase sau cenușii. Cercetînd subiectul, în ce mă privește, nu am dat decît de nostoc verzui. Zis „verzui" în dicționarul *Webster*; zis „albastru-verde " în *New International Encyclopedia*; zis „de la verde-aprins la verde-măsliniu" (*Science Gossip*, 10–114), apoi „verde" (*Science Gossip*, 7-260); zis iar „verzui" (*Notes and Queries*, 1-11-219). Va părea acceptabil ca, dacă s-ar publica mai multe rapoarte despre păsările albe, să se scrie că păsările nu sînt mierle, chiar dacă ele au fost mierle albe. Ori, altfel spus, chiar dacă este relatată adesea căderea de substanță gelatinoasă cenușie sau albicioasă, să se conchidă că nu este nostoc, dar că nu este constituită nici din icre, dacă acea cădere se produce într-un sezon nepotrivit pentru depunerea acestora.

„Fenomenul Kentucky."

Așa a fost denumit pe vremea lui, iar acum avem un caz care a atras atenția multora. De obicei, asemenea lucruri din rîndul celor blestemate au fost mușamalizate sau neluate în seamă — chiar reprimate, precum cele șapte ploi negre de la Slains, însă, pe 3 martie 1876, s-a întîmplat ceva, în districtul Bath, Kentucky, care a adus în scenă mulți corespondenți de presă.

Substanța care arăta precum carnea de vacă și care a căzut din cer.

Pe 3 martie 1876, la Olimpian Springs, districtul Bath, Kentucky, au căzut din cer — „dintr-un cer senin" — fulgi dintr-o substanță care arăta precum carnea de vacă. Mi-ar plăcea să subliniez faptul că s-a spus că nu a fost vizibil pe cer nimic altceva decît substanța căzătoare. Ea a apărut sub forma unor fulgi de diferite dimensiuni, cei mai mari avînd vreo 5 cm^2, iar unul chiar 7-8 cm^2 sau de 10 cm^2. Formarea fulgilor este interesantă; mai tîrziu ne vom gîndi la aceasta ca semnificînd existența unui focar de presiune pe undeva.

A fost ca o ploaie rapidă și densă — pe sol, pe copaci, pe garduri —, dar a fost bine delimitată: adică pe o fîșie de pămînt de aproape 90 m lungime și aproximativ 45 m lățime. Pentru prima relatare a acestui fenomen, a se consulta *Scientific American*, 34-197, și *New York Times*, 10 martie 1876.

Pe de altă parte vin excluzioniștii.

Ceva care semăna cu carnea de vacă: un fulg dintre aceștia avea dimensiunile unui plic pătrat.

Dacă ne gîndim cu cîtă îndîrjire au luptat excluzioniștii să respingă ideea venirii prafului cu aspect obișnuit din exteriorul acestui pămînt, poate că i-am simpatiza în cazul acestui exemplu senzațional. Corespondenții publicațiilor au scris, au fost citați martori, iar în această vreme nu există nici o menționare a vreunei farse și, cu excepția unui singur om de știință, nici o tăgăduire a faptului că această cădere de fulgi s-a petrecut cu adevărat.

Mi se pare că excluzioniștii sînt încă și mai conservatori. Nu este vorba atît de faptul că sînt ostili tuturor datelor relative la substanțe venite din exterior care cad pe acest pămînt, cît de adversitatea lor față de toate informațiile aflate în dezacord cu un sistem care nu include atare fenomene...

Spiritul, speranța, năzuința fierbinte înspre cosmos, pe care noi le numim folosind sintagma „pozitivism încercat", ne împing înainte; nu pentru a descoperi noul, nu pentru a adăuga ceva la ceea ce numim cunoaștere, ci din dorința de a sistematiza.

Scientific American Supplement, 2-246:

Scrie că substanța prelevată din Kentucky a fost examinată de Leopold Brandeis.

„În sfîrșit, avem o explicație cuvenită a acestui mult discutat fenomen."

„A fost relativ ușor să se identifice substanța și să i se stabilească apartenența. « Minunea » din Kentucky nu-i nici mai mult, nici mai puțin decît nostoc."

Sau, altfel spus, ea nu a căzut, se afla pe sol din capul locului și se umflase din pricina ploii; atrăgînd atenția prin

volumul mult crescut, martorii, profani într-ale științei, presupuseseră că substanța căzuse o dată cu ploaia...

Care ploaie — nu știu.

De asemenea, s-a vorbit despre ea, de mai multe ori, ca fiind „uscată". Acesta este unul dintre cele mai importante detalii.

Dar alinarea ultragiatei bune-cuviințe, exprimată în *Supplement*, este amuzantă pentru unii dintre noi care, mă tem, pot fi puțin nepotriviți cu timpurile. Chiar și lui Moise i s-ar părea acceptabil spiritul Armatei Salvării, atunci cînd vreo cîțiva savanți de mîna a treia ies în public oferind explicații asupra apendicelui vermiform sau a osului coccigian. Pentru a întregi „explicația cuvenită", s-a spus că dl Brandeis identificase substanța drept nostoc „de culoarea pielii".

Și acum, prof. Lawrence Smith, din Kentucky, unul dintre cei mai fermi excluzioniști.

New York Times, 12 martie 1876:

Scrie că substanța a fost examinată și analizată de către prof. Smith, care a dat toate asigurările că ar fi icrele „uscate" ale unei reptile, „neîndoielnic broască" — sau, cum s-ar zice, sus dintr-un loc și jos într-altul. În ce privește termenul „uscate", poate se referă la starea în care prof. Smith a primit substanța...

În *Scientific American Supplement*, 2-473, dr A. Mead Edwards, președinte al Newark Scientific Association, scrie că atunci cînd a văzut comunicarea dlui Brandeis, a dobîndit convingerea că buna-cuviință a fost repusă în drepturi și că problema a fost rezolvată, așa cum se exprimă: cunoscîndu-l bine pe dl Brandeis, l-a chemat, ca partizan al respectabilității, pentru a vedea substanța care fusese identificată ca nostoc. Dar mai apelase și la dr Hamilton, care primise și el o mostră, iar acesta declarase că ar fi vorba de țesut pulmonar. Dr Edwards scrie despre substanța care fusese identificată atît de complet sau de frumos — dacă cei doi termeni pot fi sinonimi — ca nostoc: „Ea s-a dovedit a fi și țesut pulmonar." Dr Edwards le-a scris și altor persoane

care primiseră mostre și care identificaseră bucățele de cartilaj și fibre musculare. „În ce privește întrebarea de unde vine ea, nu am nici o teorie." Cu toate acestea, el parafează explicația locală, spunînd că acel lucru bizar este, de fapt:

Un flocon din conținutul stomacal al unor ulii șorecari de talie mare, dar aflați sus de tot și invizibili chiar pe cerul senin...

Care vomitaseră...

Prof. Fassig înscrie substanța, în *Bibliografia* sa ca „icre de pește". McAtee (*Monthly Weather Review*, mai 1918) o specifică a fi un material ca o piftie, compusă probabil din icre „uscate" — fie de pești, fie de batracieni.

Așadar, iată de ce, date fiind șansele inegale și bariera de netrecut în fața lucrurilor noi, nu poate exista ceea ce se numește progres...

Căci nimic nu este pozitiv în aspectele de omogenitate și unitate...

Dacă întreaga lume pare că se unește împotriva ta, aceasta nu este decît o asociere nereală sau o intermediaritate spre unitate și spre dis-unitate. Fiecare rezistență opusă este ea însăși divizată în părți ce-și opun rezistență una alteia. Cea mai simplă strategie care există: să nu îți bați niciodată capul pentru a lupta împotriva unui lucru, pune doar părțile sale componente să lupte una împotriva alteia.

Fuzionăm treptat, trecînd de la substanța de consistență cărnoasă la cea gelatinoasă, iar aici există o sumedenie de exemple sau raportări de cazuri. Aceste informații sînt atît de deplasate, încît devin de-a dreptul obscene pentru știința de azi; cu toate acestea, vom vedea că știința, înainte de a deveni atît de riguroasă, nu era chiar așa de pudică. Chladni nu a fost pudic; Greg, de asemenea.

Eu, personal, va trebui să accept că substanța gelatinoasă a căzut adesea din ceruri...

Ori că, undeva departe, sus sau în altă direcție, întregul cer este gelatinos?

Că meteoriții trec în fugă și desprind fragmente?

Că fragmentele sînt aduse pe sol de furtuni?

Că licărirea stelelor se trage de la pătrunderea luminii prin ceva care tremură?

Eu, unul, cred că ar fi absurd să susțin că întregul cer este gelatinos, pare mai acceptabil faptul că doar anumite porțiuni sînt așa.

Humboldt (*Cosmos*, 1-119) spune că informațiile noastre în această privință trebuie să fie „clasificate printre fabulele imaginare ale mitologiei". Are dreptate, dar este puțin superfluu.

Mi se vor opune rezistențele-standard:

Aici-ul, din capul locului.

Iar din vîrtej, susul, pe de o parte, și josul, pe de alta.

Nu ne vom bate capul încercînd să fim convingători într-o direcție sau într-alta, căci am putea pune în umbră informațiile cu care vom încheia. Vom spune că ceva se aflase într-o poziție staționară timp de cîteva zile deasupra unei mici părți a unui orășel din Anglia: acesta este lucrul revoluționar la care am făcut aluzie anterior; fie că substanța era nostoc sau icre sau vreo formațiune larvară, nu are prea mare importanță. Dacă acel ceva a stat în ceruri timp de cîteva zile, ne aflăm pe picior de egalitate cu Moise în calitatea sa de cronicar de evenimente deplasate — ori poate că a existat acea poveste sau acel fapt relatat de Moise? Dacă lucrurile stau așa cum sugerăm noi, atunci am avea atît de multe consemnări privind substanțe gelatinoase despre care s-a spus că ar fi căzut împreună cu meteoriții, încît cel puțin unii dintre noi vor fi nevoiți să accepte că, există o legătură între cele două fenomene, sau, altfel spus, în înalturi există cel puțin vaste regiuni gelatinoase, iar meteoriții, trecînd prin ele, aduc jos, pe acest pămînt, ceva substanță.

Comptes Rendus, 3-554:

Scrie că, în 1836, dl Vallot, membru al Academiei Franceze, a pus în fața colegilor academicieni cîteva fragmente de substanță gelatinoasă despre care s-a spus că ar fi căzut

din înalturi, cerînd să fie analizate. Nu mai există nici o aluzie ulterioară la acest subiect.

Comptes Rendus, 23-542:

Scrie că, la Vilnius, în Lituania, pe 4 aprilie 1846, cu ocazia unei furtuni cu ploaie torențială, au căzut bucăți, de mărimea unei nuci, dintr-o substanță care este descrisă atît ca rășinoasă, cît și ca gelatinoasă. Ea a rămas inodoră pînă în momentul arderii: atunci a răspîndit un miros dulceag. Substanța este descrisă ca semănînd cu gelatina, doar că mai tare; însă, stînd în apă timp de 24 de ore, s-a umflat și a luat un aspect cu desăvîrșire gelatinos.

Era de culoare cenușie.

Ni s-a povestit că, în 1841 și în 1846, o substanță asemănătoare căzuse în Asia Mică.

În *Notes and Queries*, 8-6-190, s-a scris că, la începutul lui august 1894, mii de meduze, avînd un diametru cam ca al monedei de un șiling, au căzut la Bath, în Anglia. Cred că nu este acceptabilă ideea că ar fi fost meduze, căci, de data aceasta, materia căzută arată de parcă ar fi icre de broască și se poate ca ele să fi fost transportate de un vîrtej, mai ales că, în același timp, la Wigan, tot în Anglia, au căzut pe sol broaște mici.

Nature, 87-10:

Notează că, pe 24 iunie 1911, la Eton, Bucks, în Anglia, solul a fost găsit acoperit cu bucățele gelatinoase de dimensiunea boabelor de mazăre, în urma unei ploi abundente. De data aceasta nu ni s-a vorbit despre nostoc, ci ni s-a spus că obiectul conținea numeroase ouă dintr-o „anumită specie de Chironomus, din care curînd au ieșit larve".

Atunci, înclin să cred că obiectele care au căzut la Bath nu erau nici meduze, nici conglomerate de icre de broască, ci mai degrabă ceva de un tip larvar...

Asta este ceea ce s-a întîmplat la Bath, în Anglia, cu 23 de ani în urmă.

Times din Londra, 24 aprilie 1871:

Scrie că, pe 22 aprilie 1871, o furtună cu picături cleioase, nici cu meduze, nici cu conglomerate de icre de broas-

că, ci ceva ...* gară, la Bath. „Multe dintre ele au evoluat curînd la stadiul de crisalidă, asemănătoare unui vierme, de aproape 2,5 cm lungime." Relatarea acestei întîmplări din *Zoologist*, 2-6-2686, este mai apropiată de ceea ce s-a întîmplat la Eton: forme minuscule, despre care s-a spus că ar fi fost infuzori, nicidecum forme de pînă la 2,5 cm lungime.

Trans. Ent. Soc. of London, 187, procesul-verbal xxii:

Scrie că fenomenul a fost investigat de reverendul L. Jenyns, din Bath. Descrierea lui vorbește de viermi minusculi în învelișuri transparente. El încearcă să explice alegerea lor dintre alte obiecte. Misterul este: cum au putut fi aduși atît de mulți împreună ? Și în numeroase alte căderi despre care avem consemnări segregarea constituie o problemă nelămurită. Un vîrtej nu pare a fi o forță care să selecteze obiecte. Separarea lucrurilor care cad din cer a fost un subiect evitat, avînd în vedere calitatea sa de cel mai întinat dintre damnați. Dl Jenyns își închipuie un heleșteu în care există multe dintre aceste mase sferice: apa din heleșteu se evaporă, concentrîndu-se într-o mică porțiune; apoi vine un vîrtej care saltă obiectele dintr-o dată, pe toate laolaltă.

Dar, cîteva zile mai tîrziu, mai multe asemenea obiecte cad în același loc.

Că o astfel de ochire la sigur nu este atribuibilă vîrtejurilor este un mod de a gîndi care ține de bunul-simț;

Poate să nu pară de bun-simț să spui că aceste lucruri staționaseră deasupra orașului Bath timp de cîteva zile...

Cele șapte ploi negre de la Slains;

Cele patru ploi roșii de la Siena.

Informații interesante despre mecanismul atitudinii ortodoxe sînt oferite de faptul că dl Jenyns consemnează cu respect cea de-a doua cădere, dar o ignoră cu desăvîrșire în explicația sa.

---

* Aici lipsește un rînd din textul original, după cum menționează redactorul ediției engleze (*n.t.*).

R.P. Greg, una dintre cele mai remarcabile persoane care au catalogat fenomenele meteoritice, consemnează (*Phil. Mag.*, 4-8-463) căderi de substanță vîscoasă în anii 1652, 1686, 1718, 1796, 1811, 1819, 1844. Dă și date anterioare acestora — dar și eu, unul, practic excluderile. În *Report of the British Association*, 1860-63, Greg înregistrează un meteor care părea să treacă aproape de sol, între Barsdorf și Freiburg, Germania; în ziua următoare, în zăpadă, a fost găsită o cantitate de substanță asemănătoare piftiei...

Nu se potrivea nici cu icrele, nici cu nostocul.

Comentariul lui Greg în această împrejurare este: „Ciudat, dacă-i adevărat." Dar consemnează fără nici un adaos căderea unui meteorit la Gotha, în Germania, pe 6 septembrie 1835, „lăsînd pe sol o masă asemănătoare piftiei". Ni s-a povestit că această substanță a căzut la doar sub un metru distanță de un martor. În *Report of the British Association*, 1855-94, în conformitate cu o scrisoare a lui Greg către prof. Baden-Powell, pe timpul nopții, în 8 octombrie 1844, în apropiere de Coblenz, un german pe care Greg îl cunoștea și o altă persoană au văzut un corp luminos căzut aproape de ei. S-au întors în acel loc a doua zi dimineață și au găsit o masă gelatinoasă de culoare cenușie.

În conformitate cu relatarea lui Chladni (*Annals of Philosophy*, n.s., 12-94), o masă vîscoasă a căzut împreună cu un meteorit luminos între Siena și Roma, în mai 1652; materia vîscoasă a fost găsită după căderea unei mingi de foc în Lusatia, în martie 1796; după explozia unui meteorit, a căzut o masă gelatinoasă în apropiere de Heidelberg, în iulie 1811. În *Edinburgh Philosophical Journal*, 1-234, despre substanța descoperită în Lusatia s-a spus că avea „culoarea și mirosul unui email uscat, cafeniu". În *Amer. Jour. Sci.*, 1-26-133, se spunea că materia gelatinoasă a căzut împreună cu un glob de foc pe insula Lethy, India, în 1718.

În *Amer. Jour. Sci.*, 1-26-396, după mai multe observații efectuate asupra meteorilor în noiembrie 1833, există descrieri ale substanței gelatinoase:

Că, în conformitate cu rapoartele din diverse publicații, au fost găsite „grămăjoare de piftie“ pe sol, la Rahway, N.J. Substanța era albicioasă sau semăna cu albușul de ou coagulat;

Că dl H.H. Garland, din districtul Nelson, Virginia, a găsit o substanță asemănătoare piftiei, avînd circumferința unei monede de 25 de cenți;

Că, în conformitate cu o comunicare a lui A.C. Twining către prof. Olmstead, o femeie din West Point, N.J., văzuse o masă gelatinoasă de dimensiunile unei căni de ceai. Arăta ca amidonul fiert;

Că, în conformitate cu o publicație din Newark, N.J., fusese găsită o substanță gelatinoasă asemănătoare cu săpunul lichid. „Prezenta puțină elasticitate și, la aplicarea căldurii, s-a evaporat tot atît de repede ca apa.“

Pare incredibil ca un om de știință să aibă o asemenea cutezanță sau necredință încît să accepte că aceste lucruri căzuseră din cer. Și totuși, prof. Olmstead, care strînsese aceste suflete pierdute, spune:

„Faptul că presupusele depuneri erau atît de la unison descrise ca substanță gelatinoasă constituie un argument în favoarea supoziției că ele aveau originea atribuită lor.“

În publicațiile științifice contemporane s-a acordat o atenție deosebită seriei de lucrări ale prof. Olmstead privind acest subiect, al meteorilor din noiembrie. Nu veți găsi nici o menționare a părții care se ocupă de materia gelatinoasă.

5

Voi încerca, să fac o corelare a datelor, dar fără să insist prea mult. Un pozitivist cu o minte de matematician, nutrind iluzia că într-o stare intermediară doi ori doi fac patru — pe cîtă vreme, dacă noi acceptăm Continuitatea, nu putem cădea de acord că există, indiferent unde, două lucruri cu care

să începi —, ar cerceta datele noastre în ce privește periodicitatea. Îmi este atît de evident faptul că rigoarea matematică sau precizia constituie atributul Universalului, încît nimic nu mă îndeamnă să-l caut în local. Cu toate acestea, sistemul nostru solar, privit „ca un întreg", există o aproximare considerabilă a preciziei ori, altfel spus, matematicul este atît de transpus în local încît eclipsele, de exemplu, pot fi prezise cu o aproximare mai curînd bună, deși dețin informații care ar dezumfla puțin îngîmfarea astronomilor în această privință sau, mai corect, faptul s-ar întîmpla dacă ar fi cu putință. Un astronom este prost plătit, neaclamat de mulțimi, izolat în singurătate; el trăiește animat doar de propriile sale infatuări; dezumflă un urs luîndu-i din rezerva de grăsime și el nu va mai putea hiberna. Acest sistem solar este aidoma oricărei alte manifestări care poate fi privită „ca un întreg" — ori chiar problemele unui cartier interferează cu problemele orașului din care face parte; orașul cu districtul; districtul cu statul; statul cu națiunea; națiunea cu alte națiuni; toate națiunile cu condițiile climatice; condițiile climatice cu activitatea solară; soarele cu situația generală planetară; sistemul solar „ca un întreg" cu alte sisteme solare — și, prin urmare, ne aflăm în situația disperată de a găsi manifestări de ansamblu în cartierul unui oraș. Dar pozitiviștii sînt aceia care încearcă să depisteze irelevantul în cartierul unui oraș. În accepțiunea noastră, acesta este spiritul religiei cosmice. În mod obiectiv, statul nu este realizabil în cartierul unui oraș. Dar, dacă un pozitivist ar putea să treacă la credința absolută pe care ar trebui să o afle, aceasta ar constitui o realizare subiectivă a ceea ce nu este realizabil în mod obiectiv. Desigur, nu trasăm o linie reală între obiectiv și subiectiv — adică nu spunem că toate manifestările numite lucruri sau persoane constituie subiectivul în cadrul unui singur sistem atotcuprinzător și că gîndurile din interiorul acelora numiți, de obicei, „persoane" sînt sub-subiective. Este vorba mai curînd de felul în care Intermediaritatea a luptat pentru Regularitate în acest sistem solar și a dat greș; după eșec, a stimulat capacitatea

intelectuală a astronomilor și, prin acea formulare secundară, s-a străduit să convingă că eșecul a fost un succes.

Am pus în formă de tabele toate informațiile din această carte, precum și o mare parte a celor din afara ei — după sistemul cu cartele — și mai multele proximități reliefate au constituit surprize pentru mine; cu toate acestea, nu este vorba decît de o metodă a teologilor, și a oamenilor de știință și, cel mai rău din toate, a statisticienilor.

De exemplu, prin metoda statistică, aș putea „dovedi“ că o ploaie neagră a căzut „cu regularitate“ la fiecare șapte luni undeva pe acest pămînt. Pentru a o face, ar trebui să includ ploile roșii și ploile galbene, dar, în mod convențional, aș alege particulele negre din substanțele roșii și din cele galbene, neglijînd tot restul. Pe urmă, de asemenea, dacă ici și colo ar avea loc cîte o ploaie neagră cu o săptămînă mai devreme sau cu o lună mai tîrziu, atunci aș spune că e vorba de o „accelerare“ sau de o „retardare“. Acest procedeu este acceptat ca îndreptățit în studiul periodicității cometelor. Dacă ploile negre, sau ploile roșii ori galbene cu particule negre în ele, nu ar apărea cît de cît la aceleași date — doar nu l-am citit degeaba pe Darwin! — atunci „consemnările nu sînt complete“. În ce privește alte ploi care interferează cu ploile negre, ele ar fi ori cenușii, ori cafenii, ori pentru ele ar fi găsite alte periodicități.

Cu toate acestea, s-ar fi cuvenit să menționez anul 1819, de exemplu. Nu aș fi indicat deloc anii în această carte, dar sînt în posesia unor consemnări privind 31 evenimente extraordinare petrecute în anul 1883. Cineva ar fi putut scrie o lucrare numai despre fenomenele din anul respectiv — vreau să spun, dacă s-ar fi scris astfel de cărți. Anul 1849 este și el memorabil pentru căderile extraordinare, deocamdată cu excepția faptului că explicația locală pare inadecvată, nu numai pentru ploaia neagră din Irlanda, din mai 1849, ci și pentru o ploaie roșie în Sicilia și o alta din Țara Galilor. De asemenea, s-a spus (*Year Book* a lui Timb, 1850-241) că, pe 18 sau 20 aprilie 1849, păstorii din apropiere de Muntele Ararat au găsit o substanță care nu era indigenă, pe su-

prafeţe măsurînd de la 12-16 km în circumferinţă. Se presupune că substanţa căzuse acolo.

Am intrat deja în subiectul privind Ştiinţa şi cel al pozitivităţii încercate de ea, ca şi al rezistenţelor pe care le opune din cauză că trebuie să aibă „relaţii de serviciu". Este foarte uşor să înţelegi că cea mai mare parte din ştiinţa teoretică a secolului al XIX-lea a constituit doar o relaţie, manifestată prin reacţia împotriva dogmei teologice, şi că nu avea de-a face cu Adevărul nimic mai mult decît are un val care se retrage de pe ţărm. Ori, dacă o vînzătoare sau tu sau eu am întinde o bucată de gumă de mestecat pînă la o lungime de aproape un metru, aceasta ar reprezenta o performanţă ştiinţifică comparabilă cu dilatarea vîrstei Pămîntului la cîteva sute de milioane de ani.

Toate „lucrurile" nu sînt lucruri, ci doar relaţii sau expresii ale relaţiilor lor; dar toate relaţiile se străduiesc să nu fie legate de, sau să nu fie la bunul plac al, sau subordonate unor tentative de rang superior. Astfel, există un aspect pozitivist cu privire la această reacţie care, în sine, este doar o relaţie, constituind tentativa de a asimila toate fenomenele într-o explicaţie materialistă sau de a formula un sistem final, atotcuprinzător, pe o bază materialistă. Dacă această încercare ar putea fi realizată, faptul ar însemna atingerea realităţii; dar această încercare poate fi făcută doar neglijînd fenomenele psihice, de exemplu, sau, altfel spus, dacă ştiinţa ar ceda în faţa psihicului, ea nu ar avea mai multă legitimitate să explice imaterialul în termeni materiali decît să explice materialul în termeni imateriali. Conform celor acceptate de noi, materialul şi imaterialul constituie o unitate, contopindu-se, de pildă, într-o gîndire care este continuă cu o acţiune fizică; noi considerăm că unitatea nu poate fi explicată, deoarece procesul de explicare constă în interpretarea a ceva în termeni de altceva. Orice explicare constă în asimilarea a ceva în termeni de altceva care a fost luat drept fundament; dar, în Continuitate, nu există nimic care să fie mai fundamental decît altceva, decît dacă socotim că

iluzia construită pe iluzie este mai puțin reală decît pseudofundamentarea ei.

În 1829 (*Year Book* a lui Timb, 1848-235), în Persia a căzut o substanță despre care lumea declara că nu o mai văzuse vreodată. Cît privește ce anume era, nu aveau habar, dar spuneau că oile au mîncat-o. Localnicii au măcinat-o, obținînd făină din care au făcut pîine, despre care s-a relatat că era destul de acceptabilă, deși fără gust.

Aceasta a constituit o șansă pe care Știința nu putea să o rateze. Mana a fost plasată pe o bază rațională sau a fost asimilată de și reconciliată cu sistemul mai vechi care o exclusese, un sistem mai puțin apropiat de real. S-a spus, și este destul de probabil să fie așa, că mana care căzuse în timpurile antice — pentru că ea încă mai cade — dar în spatele căreia nu existase o influență ocrotitoare era un lichen din stepele Asiei Mici, „ridicat de un vîrtej și pus jos în alt loc". În *American Almanac*, 1833-71, s-a spus că această substanță — „necunoscută pentru locuitorii regiunii" — a fost „imediat recunoscută" de oamenii de știință, care au examinat-o și care au afirmat că „analiza chimică a identificat-o, de asemenea, ca fiind un lichen".

Aceasta se întîmpla pe vremea cînd Analiza Chimică era un zeu. De atunci încoace, adoratorii ei au fost șocați și deziluzionați. Cum poate o analiză chimică să facă o clasificare botanică, nu știu — dar analiza chimică este cea care a grăit și a grăit în chip dogmatic. Mi se pare că ignoranța localnicilor, în contrast cu vastele cunoștințe ale savanților străini despre locurile unde trăiesc cei dintîi, este exagerată; dacă există ceva bun de mîncat pe distanța acoperită de acțiunea unui vîrtej, atunci locuitorii din zonă știu bine acest lucru. Dețin informații despre alte căderi în Persia și în partea asiatică a Turciei, privind substanțe comestibile. În mod dogmatic s-a spus despre ele că ar fi „mană"; și tot „mană" este denumită în mod dogmatic o specie de licheni din stepele Asiei Mici. Poziția pe care o adopt eu este că respectiva explicație a emanat din ignoranța privind căderea de substanțe vegetale, ori de substanțe comestibile, în alte părți

ale lumii. Aceasta constituie binecunoscuta tentativă de a explica generalul în termeni ai localului deoarece, dacă am avea informații despre căderi de substanțe vegetale în, să spunem, Canada sau India, ele nu ar fi socotite licheni provenind din stepele Asiei Mici; deși căderile din partea asiatică a Turciei și din Persia nu au fost toate constituite chiar din aceeași substanță, totuși ele sînt denumite, la grămadă și în mod convențional, averse cu „mană". Într-un caz s-a afirmat că particulele căzute au fost „semințe". Cu toate că în *Comptes Rendus* scrie că despre substanța căzută în 1841 și 1846 s-a spus că ar fi fost gelatinoasă, în *Bull. Sci. Nat. de Neuchâtel* se vorbește despre ceva dispus în grămăjoare de dimensiunile unei alune, ceva care fusese măcinat sub forma unei făini; că din această făină se făcuse pîine, care arăta foarte bine, dar era lipsită de gust.

Marea dificultate este de a explica modul de selectare a acestor substanțe, trimițîndu-le pe Pămînt sub forma unor averse...

Însă, dacă ne gîndim la peștii din adîncurile mărilor și la căderile ocazionale, către ei, de substanțe comestibile: saci cu grăunțe, butoiașe cu zahăr, lucruri care nu fuseseră luate de un vîrtej dintr-o parte a fundului oceanului, în furtuni sau în perturbații subacvatice, și depuse în altă parte...

Presupun că cineva ar crede... dar grăunțe în saci nu au căzut niciodată...

Obiectul de la Amherst... acoperămîntul lui asemănător cu o „țesătură măcinată"...

Dar butoaiele cu porumb pierdute de pe un vas, în urma unei avarii nu s-ar scufunda, ci o mulțime dintre ele s-ar lovi unele de altele, iar în final s-ar sfărîma; porumbul se scufundă imediat sau după ce este îmbibat cu apă, doagele butoiului plutesc multă vreme...

Dacă nu există un trafic aerian de mărfuri, similar cu cel de mărfuri transportate pe oceanele acestui pămînt, atunci nici eu nu sînt peștele din adîncurile mărilor care cred că sînt.

Nu dețin nici o altă informație în afara sugestiei că obiectul de la Amherst e făcut din saci și butoaie, dar părerea mea

este că sacii și butoaiele rezultate dintr-o avarie care a avut loc pe unul dintre oceanele acestui pămînt nu ar mai putea fi identificate ca saci și butoaie după ce au zăcut o vreme pe fundul oceanului. De asemenea, cred că dacă putem să deținem informații despre căderea unui material fibros — posibil țesătură, hîrtie sau lemn — atunci am realizat performanța de a fi în același timp și satisfăcuți, și destul de ridicoli.

Proc. Roy. Irish Acad., 1-379:

„În anul 1686, cîțiva muncitori care secaseră apa dintr-un heleșteu aflat la o distanță de cîțiva kilometri de Memel, la întoarcerea lor la muncă după pauza de prînz (timp în care nu fusese nici un viscol), au găsit solul neted din jurul heleșteului acoperit cu o masă frunzoasă de culoare neagră precum cărbunele, iar o persoană care locuia în apropiere a spus că o văzuse căzînd sub forma unor fulgi asemănători celor de zăpadă."

Unele dintre aceste structuri de forma fulgilor erau tot atît de mari ca tăblia unei mese.

„Substanța era jilavă și mirosea neplăcut, ca algele marine intrate în putrefacție, dar, prin uscare, mirosul a dispărut."

„Se sfîșia ca o fibră, aidoma hîrtiei."

Explicația clasică:

„Sus dintr-un loc și jos într-altul."

Dar ce a fost săltat, oare, în aer dintr-un loc, fiind luat de un vîrtej ? Desigur, disponibilitatea noastră intermediaristă de a accepta ne îndeamnă să spunem că aceasta fusese cea mai ciudată substanță posibil de închipuit, provenind din cea mai ciudată altă lume pe care am putea-o concepe; undeva, deasupra acestui pămînt, trebuie să existe o substanță similară ei sau care, cel puțin subiectiv sau în conformitate cu descrierea, nu ar fi ușor de caracterizat. Sau, altfel spunînd, tot ceea ce există în orașul New York nu reprezintă decît o altă măsură, un alt aspect al ceva sau al unei combinații de lucruri dintr-un sat din Africa Centrală. Ineditul constituie o provocare la vulgarizare. Scrieți ceva care

vi se pare nou. Se va găsi cineva să reliefeze faptul că grecii, blamați în repetate rînduri, au spus-o cu multă vreme în urmă. Existența înseamnă Apetit: nimicirea ființei, acea *dorință fără asemuire a tuturor lucrurilor de a asimila toate* celelalte lucruri, dacă ele nu au fost deja împresurate și supuse unei tentative superioare. A fost de-a dreptul grandios faptul ca acești savanți, care fuseseră împresurați și supuși Sistemului Științific, să poată asimila, în mod compatibil cu principiile acestui sistem, substanța care a căzut la Memel cu unele produse terestre cunoscute. La întrunirea membrilor Royal Irish Academy s-a făcut uz de dezvăluirea că există o substanță, destul de rar întîlnită, cunoscută pentru capacitatea de a forma straturi subțiri deasupra pămînturilor mlăștinoase.

Ea arată ca un postav verzui.

Iar substanța de la Memel:

O masă jilavă, de culoarea cărbunelui negru, asemănătoare unei aglomerări de frunze.

Dacă *este ridicată, substanța mocirloasă seamănă cu niș*te fulgi și se rupe ca o fibră.

Un elefant poate fi identificat ca un lujer de floarea-soarelui — dacă ții seama de înălțimea lor. O cămilă nu poate fi deosebită de o arahidă — dacă ai în vedere doar cocoașele lor.

Necazul cu prezenta carte este că o vom încheia aducînd în scenă o mulțime de destrăbălate intelectuale; vom fi incapabili să ne uimească ceva. Pentru început, știm că știința și imbecilitatea sînt continue. Cu toate acestea, extrem de multe expresii ale punctului de fuzionare sînt surprinzătoare la prima vedere. Am crezut că performanța realizată de prof. Hitchcock de a identifica fenomenul de la Amherst drept un fung a fost notabilă mai curînd ca vodevil științific, dacă îl absolvim de învinuirea de seriozitate — sau că, într-un loc în care fungii erau atît de obișnuiți înainte de o anumită seară cînd doi dintre ei s-au ivit, doar el, un străin pentru acest loc extrem de fungifer, a recunoscut un fung atunci cînd a spus că este vorba despre ceva ase-

menea unui fung — dacă neglijăm lichefierea lui rapidă, printre altele. Totuși, acela nu a fost decît un monolog; acum avem o întreagă distribuție cu actori de mîna întîi, ba mai mult, și ei nu sînt simpli irlandezi, ci sînt irlandezi regali.

Irlandezii regali au exclus „negreața de cărbune" și au inclus fibrozitatea, astfel că substanța a devenit „hîrtie mocirloasă", care „fusese ridicată în aer de rafalele de vînt și apoi căzuse".

Actul doi:

S-a spus că, în conformitate cu afirmațiile dlui Ehrenberg, „s-a constatat că hîrtia-meteor constă, în parte, din materie vegetală, provenind în principal din conifere".

Actul trei:

Întrunirea irlandezilor regali: scaune, mese, irlandezi;

Au fost expuși și cîțiva fulgi de hîrtie mocirloasă.

Compoziția lor era, în principal, din conifere.

Aceasta a reprezentat o dublă includere, adică însăși metoda de a ajunge la o înțelegere de care logicienii fac uz atît de mult. Astfel, nici un logician nu ar fi satisfăcut de identificarea unei arahide cu o cămilă doar pentru faptul că ambele au cocoașe; el ar solicita și potriviri suplimentare, de exemplu că ambele pot trăi multă vreme fără apă.

La drept vorbind, nu este chiar din cale afară de irațional, cel puțin după standardele îngăduitoare ale vodevilului, ca, pe tot parcursul acestei cărți, să considerăm că o substanță verde putea fi înhățată de un vîrtej dintr-un loc și lăsată să cadă ca o substanță neagră în altul. Dar irlandezii regali excludeau orice altceva — și cînd te gîndești că acest fapt ne-a fost în egală măsură accesibil lor și mie însumi;

Că, în conformitate cu Chladni, nu a fost vorba de o depunere locală, mică-mititică, observată de o oarecare persoană locuind undeva pe lîngă un heleșteu...

Ci a fost pur și simplu o ditamai cădere dintr-o zonă întinsă a cerului.

Destul de probabil că toată hîrtia mocirloasă din lume nu putea să-i asigure provizia.

În același timp, această substanță a căzut „în mari cantități" în Norvegia și în Pomerania. A se vedea și *Meteoritic Astronomy*, de Kirkwood, pagina 66.

„O substanță asemănătoare hîrtiei carbonizate a căzut în Norvegia și în alte părți ale Europei de nord pe 31 ianuarie 1686."

Or, un vîrtej, cu o distribuție atît de largă precum aceasta, nu ar fi acceptabil, aș spune, fiind în plus și atît de specializat în substanța rară numită „hîrtie mocirloasă". Ar fi trebuit să aibă loc și căderi ale unor uluci din garduri, ale acoperișurilor de case, ale unei părți dintre copaci. Nu s-a vorbit nimic despre existența unei tornade în Europa de nord, în ianuarie 1686. A existat doar consemnarea acestei neasemuite substanțe care a căzut în diferite locuri.

Timpul s-a tot scurs, dar hotărîrea convențională de a exclude toate datele privind căderile petrecute pe acest pămînt, cu excepția lucrurilor provenind de pe Pămînt și a obișnuitelor materii meteorice, a devenit din ce în ce mai puternică.

Annals of Philosophy, 16-68:

Substanța care a căzut în 1686 este descrisă ca „o masă de frunze negre, avînd aspectul hîrtiei arse, dar mai consistentă, mai densă și mai sfărîmicioasă".

„Hîrtia mocirloasă" nu este menționată și nu se spune nimic despre acele „conifere" care li se păreau atît de convingătoare irlandezilor regali. Compoziția vegetală este neglijată, de parcă ar fi putut fi făcută din ceva convenabil pentru a identifica un dovlecel curbat cu un cîrlig mare de undiță.

Meteoriții sînt acoperiți de obicei cu o crustă neagră, mai mult sau mai puțin asemănătoare solzilor. Substanța descoperită în 1686 este neagră și asemănătoare solzilor. Dacă așa e convenabil, atunci „asemănător frunzelor" devine „asemănător solzilor". În această tentativă de a asimila convenționalul, ni s-a spus că substanța este o masă minerală: că seamănă cu solzii negri care acoperă meteoriții.

Savantul care a făcut această „identificare“ a fost Von Grotthus. El a apelat la zeul Analiză Chimică. Or, nu puterea și gloria omenirii — care nu ne-au impresionat întotdeauna —, ci zeii trebuie să ne spună ceea ce vrem să ni se spună. Vedem din nou că, deși nimic nu are identitate pe cont propriu, orice poate fi „identificat“ ca fiind orice. Sau că nu există nimic care să nu fie rezonabil atîta timp cît nimeni nu își bagă nasul în excluderile făcute. Dar conflictul nu se încheie aici. Berzelius a examinat și el substanța. Nu a putut găsi nichel în ea. Pe vremea aceea, prezența nichelului constituia testul „pozitiv“ pentru materia de origine meteoritică. După aceea, existînd un criteriu de apreciere presupus „pozitiv“ care nu-i era favorabil, Von Grotthus și-a revocat „identificarea“ (*Annals and Mag. of Nat. Hist.*, 1-3-185).

Această aducere la același numitor a eminențelor ne permite să lansăm propria noastră formulare care, altminteri, avea să rămînă în zona de invizibilitate:

Că este al naibii de prostesc de ce nimeni nu a căutat să vadă dacă nu era scris ceva pe aceste foi de hîrtie — poate hieroglife?

Dacă nu avem o prea mare varietate de substanțe ce au căzut pe acest pămînt, dacă pe suprafața acestui pămînt există o varietate infinită de substanțe pe care vîrtejurile le-ar putea desprinde, atunci două căderi implicînd o asemenea substanță rară precum hîrtia mocirloasă ar trebui să constituie evenimente remarcabile.

Autorul unui text din *Edinburgh Review*, 87-194, relatează că, în timp ce a scris articolul, a avut în față o porțiune dintr-o foaie de vreo 20 m^2 dintr-o substanță care căzuse la Carolath, Silezia, în 1839, și care semăna perfect cu postavul de bumbac, din care putea fi făcută îmbrăcăminte. Zeul Examinare Microscopică grăise. Substanța provenea în principal, din conifere.

Jour. Asiatic Soc. of Bengal, 1847 — partea 1-193:

Scrie că, în acel martie 1846 — cam pe vremea căderii substanței comestibile în Asia Mică —, la Shanghai a căzut o pulbere de culoare măsliniu-cenușie. La microscop s-a vă-

zut că era vorba de un conglomerat din fire de păr de două feluri, unele negre și altele albe, ceva mai groase. S-a presupus că erau fibre minerale, însă, atunci cînd au fost arse, au emanat „obișnuitul miros amoniacal și fumul specific părului sau penelor arse". Autorul a descris fenomenul ca „un nor de 4 300 km^2 de fibre, alcali și nisip". Într-un post-scriptum, spune că alți investigatori, dotați cu microscoape mai puternice, și-au exprimat opinia că fibrele nu erau păr și că substanța provenea, în principal, din conifere.

Poate că de vină este patosul cercetătorilor, poate nesimțitoarea și prozaica dar curajoasa perseverență a omului de știință, dar orice lucru care pare să fie dezlegat este condamnat să fie răsturnat — de microscoape și telescoape mai puternice, de mijloace și metode de investigare mai rafinate, mai precise —, noile declarații oficiale apărînd în mod implacabil și pe neașteptate; urmează acceptarea lor ca Adevăr, lăsînd iluzia finalului, ceea ce înseamnă foarte puțin din spiritul intermediarist...

Care spune că noul care a înlocuit vechiul va fi și el înlocuit cîndva; că acesta, la rîndul lui, va fi socotit fiind doar aiureli care țin de domeniul legendei...

Dar că, dacă fantomele se cațără, atunci și nălucirile de scări sînt bune pentru ele.

Annual Register, 1821-681:

Scrie că, în conformitate cu un raport întocmit de dl Lainé, consulul francez la Pernambuco, la începutul lui octombrie 1821, a căzut o aversă cu o substanță semănînd cu mătasea. Cantitatea a fost atît de uluitoare, încît părea să fi fost vorba de o încărcătură întreagă pierdută pe undeva între Jupiter și Marte, călătorind poate timp de secole, iar materialele de origine dezintegrîndu-se lent. În *Annales de Chimie*, 2-15-427, se spune că mostre din această substanță au fost trimise în Franța de dl Lainé și că ele s-au dovedit a semăna oarecum cu fragmentele mătăsoase care, în anumite momente ale anului, erau purtate de vînt în împrejurimile Parisului.

În *Annals of Philosophy*, n.s., 12-93, există o menționare a unei substanțe fibroase asemănătoare mătăsii albas-

tre, căzută în apropiere de Naumberg, pe 23 martie 1665. În conformitate cu Chladni (*Annales de Chimie*, 2-31-264), cantitatea a fost mare; el pune un semn de întrebare în dreptul datei calendaristice.

Unul dintre avantajele Intermediarismului e acela că în unitatea cvasiexistenței nu pot fi închipuite metafore amestecate. Indiferent ce este acceptabil despre orice, într-o anumită măsură sau într-o anumită privință, este acceptabil pentru totul. Astfel, nu se poate destul de nimerit să spui, de exemplu, despre ceva că e tare ca o stîncă și că pășește triumfal. Irlandezii sînt buni moniști; precis că au rîs de percepțiile lor pătrunzătoare. Așa și cartea pe care o scriem — va fi ori o procesiune, ori un muzeu unde Camera Ororilor va părea exagerat de mare. O corelație mai degrabă oribilă apare în *Scientific American*, 1859-178. Ce ne interesează pe noi rămîne faptul că un corespondent a văzut o substanță mătăsoasă căzută din cer; cum în acele momente era prezentă și aurora boreală, i-a atribuit-o fenomenului respectiv.

De pe vremea lui Darwin, explicația clasică a fost că toate substanțele care cad din cer sînt pînze de păianjen. În 1832, la bordul vasului *Beagle*, la gura fluviului La Plata, la vreo sută de kilometri de țărm, Darwin a văzut un număr enorm de păianjeni, din soiul cunoscut sub denumirea de păianjeni-„funigei“, mici aeronauți care împroașcă în jur filamente prin intermediul cărora îi transportă vîntul.

Este dificil să susții că substanțele mătăsoase care au căzut pe acest pămînt nu au fost pînze de păianjen. Propria mea disponibilitate de a accepta îmi spune că pînzele de păianjen reprezintă un punct de fuzionare; că trebuie să fi avut loc căderi de substanță mătăsoasă de origine externă și, totodată, și de pînze sau, mai curînd, de jurubițe cu fire ale păianjenilor aeronauți de origine terestră; că, în anumite împrejurări, este imposibil să le deosebești pe unele de altele. Desigur, formularea noastră pentru substanțele mătăsoase se află la punctul de confluență cu formulările referitoare la alte substanțe care par textile — și nu știu cît de bine ne va fi mai departe...

Doar atîta, dacă au căzut din cer materiale fabricabile... Măcar să putem stabili nivelul de acceptanță al acestui lucru — și tot ar fi suficient din partea cărții de față, ca primă încercare de explorare.

În *All the Year Round*, 8-254, este descrisă o cădere care a avut loc în Anglia, pe 21 septembrie 1741, în Bradly, Selborne și Alresford, într-un spațiu triunghiular care a inclus aceste trei orașe. Substanța a fost înfățișată ca „pînze de păianjen", dar ea a căzut sub formă de fulgi sau ca „fulgi ori zdrențe de aproape 2,5 cm lățime și o lungime de 13-15 cm". În plus, acești fulgi erau constituiți dintr-o substanță relativ grea, deoarece „ei au căzut cu ceva viteză". Cantitatea a fost impresionantă — latura cea mai mică a spațiului triunghiular avea 12-13 km. În *Wernerian Nat. Hist. Soc. Trans.*, 5-386, s-a spus că a fost vorba de două căderi, că între ele a existat o pauză de cîteva ore — informație care a devenit o bună cunoștință a noastră și care nu poate fi adoptată decît dacă o găsim repetată o dată și încă o dată și tot așa... S-a spus că a doua cădere a durat de la ora 9 dimineața pînă seara.

Acum intervine hipnoza exercitată de concepția clasică: ceea ce noi numim inteligență reprezintă doar o expresie a dezechilibrului, iar atunci cînd sînt făcute ajustări mentale, inteligența contenește; sau, desigur, că inteligența înseamnă mărturisire a ignoranței. Dacă dovedești inteligență într-un subiect, înseamnă că e vorba de ceva ce încă mai înveți — dacă sîntem de acord că ceea ce este învățat se realizează întotdeauna în mod mecanic — în cvasitermeni, desigur, deoarece nimic nu e vreodată învățat definitiv.

S-a decis că substanța era pînză de păianjeni. Aceasta a constituit o ajustare. Dar nu o ajustare și în ceea ce mă privește. Așa se face că mi-e teamă să manifest ceva inteligență referitor la acest subiect. Dacă am să ajung la o sistematizare a subiectului, atunci, cu privire la el, aș fi în stare să nu mai fac nici o reflecție, cu excepția reflecțiilor

de rutină. Încă nu am hotărît ceva suficient de categoric cu privire la indiferent ce, așa că mai sînt în stare să subliniez:

Că această substanță a fost într-o cantitate atît de mare încît a captat o atenție extinsă atunci cînd a căzut...

Că trebuie să fi fost la fel de demnă de atenție și atunci cînd s-a dus pe apa Sîmbetei...

Că nu există nici o consemnare a nimănui, din Anglia sau din altă parte, că s-ar fi văzut tone de „pînze de păianjen“ de care să se aleagă praful în septembrie 1741.

O dovadă ulterioară de inteligență din partea mea:

Dacă această informație este contestată, atunci poate că locul de origine să fi fost mai depărtat, dar încă terestru...

Ceea ce înseamnă că din nou este vorba de un subiect bine cunoscut de noi, cel al incredibilului „ochit la țintă“ — nimerirea, timp de mai multe ore a unui mic spațiu triunghiular; atenție: timp de mai multe ore! — de la 9 dimineața pînă noaptea, a aceluiași mic spațiu triunghiular.

Acestea sînt desconsiderări ale explicației clasice. Nu există nici o menționare a faptului că au fost văzuți păianjeni căzînd, dar o bună includere este aceea că, deși respectiva substanță a căzut sub forma unor fulgi de dimensiuni și greutăți considerabile, ea era vîscoasă. În această privință semăna cu pînzele de păianjen: cîinii care au mirosit iarba aveau ochii învăluiți în ele. Această circumstanță sugerează în mod pregnant pînzele de păianjen...

Doar dacă putem accepta că, în regiunile din înalturi, există întinse suprafețe vîscoase sau gelatinoase și că lucrurile care trec pe acolo sînt întinate de acestea. Ori poate lămurim confuzia din descrierile substanțelor care au căzut în 1841 și 1846, în Asia Mică, prezentate într-o publicație ca fiind gelatinoase, iar în alta, constînd din cereale, în final adoptîndu-se ideea că au fost semințe cerealiere care au trecut printr-o regiune gelatinoasă. Faptul că substanța de la Memel, asemănătoare cu hîrtia, este posibil să fi avut o asemenea aventură poate fi indicat de găsirea în compoziția ei, de către Ehrenberg, de materie gelatinoasă pe care el

a denumit-o „nostoc" (*Annals and Mag. of Nat. Hist.*, 1-3-185).

Scientific American, 45-337:

Scrie despre căderea unei substanțe, descrisă ca „pînze de păianjen", în ultima parte a lunii octombrie 1881, în Milwaukee, Wisconsin, dar nu numai. Alte orașe menționate sînt Green Bay, Vesburge, Fort Howard, Sheboygan și Ozaukee. Păianjenii aeronauți sînt cunoscuți sub denumirea de păianjeni-„funigei", dată fiind extrema luminozitate a filamentelor pe care le împroașcă în bătaia vîntului. Despre substanța care a căzut în Wisconsin s-a precizat:

„În toate cazurile, pînzele erau puternice ca textură și foarte albe."

Redactorul-șef spune:

„Destul de curios, nu există nici o menționare, în vreunul dintre rapoartele pe care le-am văzut, a prezenței păianjenilor."

Așadar, aceasta este încercarea noastră de a despărți produsul posibil de origine exterioară de punctul său terestru de fuzionare; apoi vine bucuria noastră de prospector care crede că a descoperit ceva:

Monthly Weather Review, 26-566, citează din *Montgomery* (Ala.) *Advertiser*:

Că, pe data de 21 noiembrie 1898, în Montgomery au căzut numeroase grămezi de substanță asemănătoare pînzei de păianjen, constituite din jurubițe și aglomerări întîmplătoare avînd dimensiunile de cîțiva centimetri lățime și lungime. În conformitate cu părerea autorului comunicării, nu a fost pînză de păianjen, ci o substanță semănînd cu azbestul; de asemenea, spunea că aceasta era fosforescentă.

Redactorul-șef al *Review* nu vede nici un motiv de îndoială că aglomerările respective erau pînze de păianjen.

La Nature, 1883-342:

Un corespondent scrie că a trimis o mostră dintr-o substanță care ar fi căzut la Montussan (Gironde), în 16 octombrie 1883. Conform declarațiilor unui martor, citat de corespondent, în acea zi apăruse un nor gros, însoțit de o

ploaie și de un vînt violent. Acest nor era compus dintr-o substanță pufoasă dispusă în grămăjoare, de mărimea unui pumn, care au căzut pe sol. Redactorul-șef (Tissandier) spune despre această substanță că era albă, dar că părea ceva care fusese ars. Avea o consistență fibroasă. Dl Tissandier ne uimește mărturisind că nu a putut s-o identifice. Noi credeam că orice poate fi „identificat" ca fiind ceva. El poate spune doar că norul în chestiune trebuie să fi fost o aglomerare extraordinară.

Annual Register, 1832-447:

Scrie că, în martie 1832, a căzut pe cîmpurile din Kurianov, Rusia, o substanță combustibilă gălbuie cu o grosime de cel puțin 5 cm acoperind o suprafață de 60 sau 70 m^2. Substanța era rășinoasă și gălbuie, astfel că se înclină a se da crezare explicației convenționale că a fost polen de pin. Dar se spune că, atunci cînd era ruptă, substanța avea rezistența bumbacului. Cînd era pusă în apă, devenea de consistența rășinii. „Această rășină avea culoarea ambrei, era elastică precum cauciucul de India și mirosea ca uleiul sintetic amestecat cu ceară."

Astfel transpare în general ideea noastră de încărcături — și mai ales ideea de încărcături constituite din provizii de alimente:

În *Philosophical Transactions*, 19-224, există un extras dintr-o scrisoare trimisă de dl Robert Vans, din Kilkenny, Irlanda, datată 15 noiembrie 1695, în care se afirmă că „mai deunăzi", în comitatele Limerick și Tipperary, fuseseră averse cu un soi de materie ca untul sau grăsimea... avînd „un iz puturos".

Urmează un extras dintr-o scrisoare a Episcopului de Cloyne despre „un fenomen foarte ciudat" care a fost observat în Munster și Leinster: că în cursul unei bune părți a primăverii anului 1695 a căzut o substanță pe care oamenii de la țară au numit-o „unt" — „moale, cleioasă și de culoare galben-închis" pe care vitele au mîncat-o „nepăsătoare" de pe cîmpurile unde zăcea.

„Ea a căzut în grămăjoare de mărimea vîrfului de deget." Substanța avea „un miros puternic și scîrbos". Înalt Preasfinția Sa a numit-o „ambrozie împuțită".

În scrisoarea dlui Vans se spune că s-a presupus că „untul" are proprietăți medicinale și „a fost adunat în oale și în alte vase de către localnicii".

Și:

În următoarele volume din *Philosophical Transactions* nu există nicăieri vreo speculație cu privire la acest subiect extraordinar. Ostracizare. Soarta acestei informații este un bun exemplu de damnare, nu prin negare și nici prin explicare, ci prin simplă desconsiderare. Căderea substanței este inventariată de Chladni, fiind menționată și în alte cataloage, dar, avînd în vedere absența oricărei investigații și doar menționarea ei formală, înțelegem că informația a fost excomunicată în aceeași măsură în care orice altceva a suferit același tratament din partea sistemului precedent. Informația a fost arsă de vie. Ea este tot atît de ireconciliabilă cu sistemul modern al dogmelor precum au fost și stratele geologice și apendicele vermiform cu sistemele precedente...

Dacă intermitent sau „în cursul unei bune părți a primăverii" această substanță a căzut în două provincii irlandeze și nu în alt loc, avem, mai puternic decît înainte, simțămîntul că există o regiune staționară în înalturi sau o regiune care primește produse asemănătoare celor de pe Pămînt, dar din surse exterioare, o zonă în care forțele gravitaționale și meteorologice ale acestui pămînt sînt relativ inactive — de vreme ce, timp de mai multe săptămîni, o bună parte din această substanță plutește, înainte ca, în final, să cadă. Presupunem că, în 1685, dl Vans și Episcopul de Cloyne puteau descrie ceea ce vedeau tot atît de bine cum ar fi putut s-o facă în 1885. Cu toate acestea, lucrurile s-au întîmplat cu prea mult timp în urmă și ar trebui să dispunem de mai multe exemple moderne pentru a le accepta.

În ce privește alte căderi, s-a spus în *Amer. Jour. Sci.*, 1-28-361, că pe 11 aprilie 1832 — aproape la o lună după evenimentul de la Kurianov — a căzut o substanță de cu-

loare galbenă ca a vinului, transparentă, moale și mirosind a ulei rînced. Dl Herman, chimistul care a examinat-o, a denumit-o „ulei de cer". Pentru analiză și reacții chimice, vezi *Journal. Edinburgh New Philosophical Journal*, 13-368, care menționează o substanță „onctuoasă" ce a căzut în apropiere de Rotterdam, în 1832. În *Comptes Rendus*, 13-215, există o relatare despre o materie uleioasă, roșiatică, căzută la Genova, în februarie 1841.

Indiferent ce o fi fost...

Una peste alta, mă gîndesc că majoritatea dificultăților noastre este constituită din probleme pe care le-am putea lăsa în seama creatorilor ulteriori ai supergeografiei. Un descoperitor al Americii ar lăsa Long Island-ul pentru altcineva. Dacă ar exista superconstrucții capabile să facă drumuri dus-întors între Jupiter, Marte și Venus, supermașinării care din cînd în cînd suferă avarii, ne putem gîndi că substanțele căzute pot fi atît combustibili, cît și materiale din încărcăturile transportate. Desigur, cele mai convingătoare informații le-ar oferi cărbunele căzînd din cer. Totuși, poate fi bănuit faptul că lumile avansate au descoperit cu multă vreme în urmă motorul acționat prin arderea petrolului, dar, cum spuneam, am mai lăsa cîte ceva și discipolilor noștri — așa că nu ne vom mai pune atîtea întrebări dacă aceste substanțe asemănătoare untului erau alimente sau combustibili. Vom mai menționa doar că în *Scientific American*, 24-323, există o relatare despre grindina care a căzut, la mijlocul lunii aprilie 1871, în Mississippi, și în care se afla o substanță descrisă ca terebentină.

Ceva care avea un gust asemănător apei de portocale, din bucățelele de gheață ce au căzut cam pe la începutul lui iunie 1842 în apropiere de Nîmes, Franța, a fost identificat ca acid azotic (*Jour. de Pharmacie*, 1845-273).

Grindină și cenușă, în Irlanda, în 1755 (*Sci. Amer.*, 5-168).

Se spune că la Elizabeth, N.J., pe 9 iunie 1874, a căzut grindină în care se afla o substanță despre care prof. Leeds de la Stevens Institute susține că ar fi fost carbonat de sodiu (*Sci. Amer.*, 30-262).

Ne-am depărtat puțin de la firul demonstrației noastre, dar faptul că am subliniat cît de multe căderi s-au petrecut concomitent cu grindina se va dovedi ulterior foarte important. Or, dacă ele erau substanțe care își avuseseră originea în alte părți ale suprafeței acestui pămînt, avusese oare și grindina aceeași origine? Disponibilitatea noastră de a accepta ideea depinde de numărul de exemplificări. Destul de rațional este faptul că lucrurile care cad pe acest pămînt ar coincide cu căderile de grindină.

În ce privește substanțele de natură vegetală căzute în cantități atît de mari încît sugerează faptul că sînt încărcături pierdute, avem o notă în *Intellectual Observer*, 3-468, în care se scrie că, pe 1 mai 1863, a căzut o ploaie la Perpignan „împreună cu o substanță roșie care, la examinare, s-a dovedit a fi un soi de făină roșie amestecată cu nisip fin". Această substanță a căzut în diferite puncte de-a lungul țărmului Mediteranei.

Există, în *Philosophical Transactions*, 16-281, o relatare despre ceva asemănător unei cereale, care ar fi căzut în Wiltshire, în 1686. S-a spus că o parte din „grîu" era „înglobat în bucățile de grindină", dar autorul articolului din *Transactions* susține că el examinase grăunțele și că nu erau altceva decît semințe din bace de iederă dislocate din găurile și crăpăturile în care le-au ascuns păsărelele. De vreme ce păsărelele încă ascund semințe de iederă și vînturile încă mai suflă, nu văd de ce fenomenul nu s-a repetat în mai bine de două sute de ani care au trecut de atunci.

Și despre materia roșie din ploaia de la Siena, Italia, din mai 1830, s-a spus că ar fi fost materie vegetală (Arago, *Œuvres*, 12-468).

Cineva ar trebui să adune informațiile despre căderile care au avut loc doar la Siena.

În *Monthly Weather Review*, 29-465, un corespondent scrie că, pe 16 februarie 1901, la Pawpaw, Michigan, într-o zi atît de calmă încît moara lui de vînt nu a funcționat, a căzut un praf cafeniu care arăta ca o materie vegetală. Redactorul-șef al *Review* trage concluzia că aceasta nu a fost

o cădere provocată de o tornadă, deoarece un asemenea fenomen nu a fost semnalat în zonă.

Rîncezeală — putreziciune — descompunere — iată o menționare găsită în multe locuri. Într-un sens pozitiv, desigur, nimic înseamnă orice sau, altfel spus, fiecare înțeles este continuu cu toate celelalte înțelesuri sau: toate dovezile de vinovăție, de exemplu, sînt bune în aceeași măsură ca dovezi de nevinovăție, iar cele trei cuvinte sus-menționate par să însemne lucruri care zac de vreme îndelungată în jurul stelelor și printre ele. Un dezastru cumplit din epoca lui Iuliu Cezar: resturile de la acel dezastru nu au atins suprafața acestui pămînt pînă pe timpul Episcopului de Cloyne. Dar lăsăm cercetării ulterioare discuția privind acțiunea bacteriilor și descompunerea, ca și problema dacă bacteriile puteau supraviețui în ceea ce noi numim spațiu și despre care nu știm nimic...

Chemical News, 35-183:

Dr A.T. Machattie, F.C. S., scrie că, la London, Ontario, pe 24 februarie 1868, în cursul unei furtuni violente, a căzut, împreună cu zăpada, o substanță de culoare închisă, estimată cantitativ la 500 de tone, pe o fîșie de 80 km lungime și 16 km lățime. Ea a fost examinată la microscop de către dr Machattie care a constatat că era compusă, în principal, din materie vegetală aflată „într-o fază avansată de descompunere". Substanța a fost examinată și de către dr James Adams, din Glasgow, care și-a exprimat opinia că era vorba de resturi cerealiere. Dr Machattie subliniază faptul că, luni de zile înaintea acestei căderi, solul canadian fusese înghețat, astfel că, în acest caz, trebuie să ne gîndim, mai mult decît de obicei la o origine îndepărtată. Cercetătorul ia în calcul o origine plasată în sud. „Totuși", spune el, „aceasta nu este decît o presupunere".

Amer. Jour. Sci., 1841-40:

Scrie că, în 24 martie 1840 — în timpul unei vijelii — la Rajkit, India, a avut loc o cădere de grăunțe. Aceasta a fost relatată de către colonelul Sykes de la British Association.

Locuitorii regiunii au fost deosebit de tulburați deoarece felul grăunțelor le era complet necunoscut.

De obicei se oferă să studieze situația un savant care știe mai multe despre lucrurile pe care localnicii le cunosc mai bine decît își dau seama — dar s-a întîmplat ca, în această situație, lucrul să nu poată fi stabilit definitiv:

„*Grăunțele au fost arătate unor botaniști care nu au iz*butit să le recunoască imediat; totuși ei cred că sînt fie de la un tufăriș, fie de măzăriche* ."

6

Plumb, argint, diamante, sticlă.

Sună de parcă ar fi blestemate, dar nu sînt; acum fac parte dintre cei aleși, atîta vreme cît apar în masele din metal sau piatră pe care Știința le-a recunoscut ca meteoriți. Constatăm că rezistența se manifestă față de substanțele mai puțin amestecate ori încorporate.

Dintre lucrurile blestemate, mi se pare că iasca este destul de condamnabilă. În *Report of the British Association*, 1878-376, există o menționare a unei substanțe brun-ciocolatii care a căzut împreună cu meteoriții. Nu sînt oferite nici un fel de detalii; nu am putut găsi nici o altă menționare pe undeva. În această publicație engleză, nu este folosit cuvîntul „punk" pentru iască; substanța este denumită cu termenul franțuzesc, „amadou". Presupun că, dacă informația despre această materie ar fi fost admisă în vreuna dintre în publicațiile franceze, cuvîntul „amadou" a fost evitat, iar „punk" cel folosit.

Sau, cum s-ar spune, unitatea totalității; lucrări științifice și registre sociale: un Goldstein care nu izbutește să se strecoare ca Goldstein pătrunde ca Jackson.

---

* Ambele aparținînd aceleiași familii, Fabaceae (*n.t.*).

Căderea de sulf din cer a stîrnit în mod deosebit repulsia ortodoxiei moderne, în mare parte din pricina asocierii sulfului cu superstițiile sau cu principiile ortodoxiei precedente — poveștile despre diavoli și exhalații sulfuroase. Mai mulți autori au spus că au avut acest sentiment. Așadar, reacționiștii științifici au luptat cu înverșunare împotriva a ceea ce era precedent, tocmai din cauză că era precedent, iar mironosițele științifice, din pur excluzionism, și-au acoperit neputincioase ochii cu mîinile, negînd căderile de sulf. Dețin mai multe notificări despre mirosul sulfuros al meteoriților, precum și numeroase consemnări privind fosforescența lucrurilor care vin din exteriorul pămîntului. Într-o bună zi ar trebui să arunc o privire asupra vechilor povești cu demoni care era necesar să apară pe acest pămînt învăluiți de un iz sulfuros, în ideea de a exprima ceea ce au fost adesea vizitatorii din alte lumi; altfel spus, o indicație a obîrșiei extraterestre este sulfurozitatea. Mă aștept ca într-o zi demonologia să devină rațională, dar în prezent nu sîntem chiar atît de avansați încît să ne putem întoarce în trecutul îndepărtat.

Pentru o relatare detaliată despre o cantitate de sulf arzînd, aproximativ de dimensiunea pumnului unui bărbat, care a căzut la Pultusk, Polonia, pe 30 ianuarie 1868, pe un drum de țară unde a fost stinsă de o mulțime de săteni, a se vedea *Rept. Brit. Assoc.*, 1874-272.

Forța excluzioniștilor rezidă în faptul că postura lor reprezintă o combinație a concepțiilor sistematicienilor moderni și deopotrivă a celor arhaici. Căderile de gresie și de calcar le sînt nesuferite atît teologilor, cît și oamenilor de știință. Gresia și calcarul sugerează alte lumi în care se petrec procese precum cele geologice, iar calcarul, ca substanță fosiliferă, face parte în mod special dintre cei nealeși.

În *Science* din 9 martie 1888 citim despre un bloc de calcar despre care se spune că ar fi căzut lîngă Middleburg, Florida. Blocul a fost expus la Expoziția Subtropicală de la Jacksonville. Autorul articolului din *Science* neagă faptul că blocul a căzut din cer. Raționamentul său este următorul:

Nu există nici un fel de calcar în cer;
În consecință, blocul de calcar nu a căzut din cer.

Un raționament mai bun nici că îmi pot imagina, deoarece vedem că o premisă finală majoră — universală, adevărată — ar include toate lucrurile, că, atunci, nu ar mai rămîne nici un subiect de meditație — așadar, atunci înseamnă că tot raționamentul trebuie să se bazeze pe „ceva" care nu este universal, ci doar o fantomă aflată între cele două finalități — cea a nimicului și cea a totalității sau între negativitate și pozitivitate.

La Nature, 1890-2-127:

Scrie despre căderea, la Pel-et-Der (L'Aube), în Franța, pe 6 iunie 1890, a unor pietricele de calcar. Materialul este identificat cu calcarul de la Château-Landon — sau, cu alte cuvinte, teoria „sus și jos" într-un vîrtej. Dar pietricelele au căzut concomitent cu grindina care, în iunie, putea să nu fie foarte bine identificată cu gheața de la Château-Landon. Coincidență, poate.

La pagina 70 din *Science Gossip*, 1887, redactorul-șef scrie că, după informațiile lui, o piatră a căzut la Little Lever, în Anglia, și că i-a fost trimisă o mostră. Era gresie. În consecință, ea nu căzuse, ci se aflase pe sol din capul locului. Dar la pagina 140 a aceleiași publicații există o relatare despre „un bolovan din gresie nisipoasă, mare, neted, tocit de apă" care fusese găsit în trunchiul unui fag matur. Aceasta sugera că bolovanul căzuse pe cînd era incandescent și că penetrase copacul cu mare viteză. Dar nu am auzit vreodată de ceva incandescent adus de un vîrtej...

Lemnul din jurul bolovanului de gresie era negru de parcă fusese carbonizat.

Dr Farrington, de exemplu, nici măcar nu menționează gresia în cărțile sale. Totuși, British Association, chiar dacă cu repulsie, este mai puțin excluzionistă: în *Report* pentru anul 1860, la pagina 197, se vorbește despre o substanță cam de dimensiunile unui ou de rață care a căzut la Raphoe, în Irlanda, pe 9 iunie 1860, dată pusă sub semnul întrebării.

Nu se spune clar că substanța era gresie, ci doar că ea „semăna“ cu o bucată de gresie friabilă.

Adesea au avut loc și căderi de sare. Ele au fost evitate de către autorii de literatură științifică, din cauza opiniei categorice că doar apa poate fi ridicată prin evaporare, nu și substanțele dizolvate în ea. Totuși, căderile de apă sărată s-au bucurat de atenție din partea lui Dalton și a altora, fiind atribuite vîrtejurilor pornite de pe mare. Acest mecanism este extrem de bine contestat la modul rațional — mai curînd, cvasirațional — în ce privește locurile nu prea depărtate de mare...

Însă relativ la căderea de sare care a avut loc la altitudine, în munții Elveției...

Puteam să fi prezis că un asemenea eveniment trebuie să se fi petrecut și altundeva. Dar să lăsăm ca lucrurile să fie explicate în termenii locali ai coastei Angliei, însă să nu uităm că fenomenul s-a petrecut și la altitudine mare, în munții Elveției.

Cristale mari de sare au căzut — în timpul unei furtuni cu grindină — pe 20 august 1870, în Elveția. Explicația ortodoxă consideră evenimentul un delict: indiferent cine a făcut asta, trebuie să-i fie luate amprentele digitale! Ni s-a spus (*An. Rec. Sci., 1872*) că aceste obiecte din sare „au venit pe deasupra Mediteranei dintr-o anumită zonă a Africii“.

Or, hipnoza exercitată de convențional i-a conferit aparența de credibilitate. Cînd citești o asemenea afirmație avînd un caracter agreabil, concis și tradițional, rareori îți pui întrebări sau doar te gîndești că este „foarte ciudat“ și apoi uiți. Rămîi cu cîte o amintire de la lecțiile de geografie: Mediterana pe hartă, nu este mai lată de 7-8 cm; Elveția se află cu doar cîțiva centimetri mai încolo. Masele considerabile de sare sînt descrise în *Amer. Jour. Sci.*, 3-3-239, ca, „în fond, cristale cubice imperfecte de sare obișnuită“. În ce privește faptul că acele căderi de sare s-au petrecut concomitent cu grindina, indiferent că s-a întîmplat o dată, de zece ori, de douăzeci de ori, exemplele sînt numite coincidențe.

O altă dată semnificativă: extraordinarul an 1883.

Times din Londra, 25 decembrie 1883:

Redă în traducere o notă dintr-un ziar turcesc. O substanță care a căzut la Scutari, pe 2 decembrie 1883, este descrisă ca o substanță necunoscută, constituită din particule — sau fulgi? — cu aspect de zăpadă. „S-a constatat că era sărată la gust și că se dizolva numaidecît în apă."

Și acum, amestecate:

„Materie neagră, cu structură capilară", care a căzut pe 16 noiembrie 1857, la Charleston, S.C. (*Amer. Jour. Sci.*, 2-31-459).

Cădere de mase mici, friabile, veziculare, de la dimensiunile unui bob de mazăre pînă la ale unei nuci, la Lobau, pe 18 ianuarie 1835 (*Rept. Brit. Assoc.*, 1860-85).

Obiecte care au căzut la Peshawur, India, în iunie 1893, în timpul unei furtuni: o substanță care arăta ca azotatul de potasiu nativ cristalizat și care avea gust de zahăr (*Nature*, 13 iulie 1893).

Uneori mă gîndesc că peștii din adîncurile mărilor au boturile turtite de atîția tăciuni. Dacă regiunile populate de ei s-ar afla dedesubtul drumurilor spre Cunard sau White Star, atunci chiar că în mod special ar avea boturile strivite. Nu-mi închipui din partea lor să pornească vreo investigație — ei sînt doar pești din adîncurile mărilor.

Sau zgura din Slains. S-a spus că a rezultat din funcționarea furnalelor. Reverendul James Rust părea să se simtă agresat de ea. A încercat să declanșeze o anchetă, dar totul a fost în zadar.

În ce privește un raport din Chicago, de pe 9 aprilie 1879, în care se afirmă că din cer a căzut zgură, prof. E.S. Bastian (*Amer. Jour. Sci.*, 3-18-78) spune că zgura „se aflase pe sol din capul locului", fiind zgură provenită de la furnale. „O examinare chimică a probelor a arătat că ea nu posedă nici una dintre caracteristicile adevăraților meteoriți."

Întîlnim tot mereu iluzia universală, speranța și deznădejdea pozitivismului încercat, ideea că pot exista criterii adevărate sau caracteristici distincte pentru orice. Dacă cineva e capabil să definească — nu doar să presupună că o

poate face, precum prof. Bastian — caracteristicile adevărate pentru orice, putînd astfel să localizeze oriunde autenticitatea, atunci înseamnă că el face descoperirea pentru care trudește cosmosul. El va fi pe dată translatat, ca și Ilie, în Pozitivul Absolut. Părerea mea proprie este că, într-un moment de superconcentrare, Ilie a devenit aproape un profet adevărat, încît a fost ridicat la ceruri, ori în Pozitivul Absolut, cu o asemenea viteză că a lăsat în urma sa o dîră incandescentă. Pe măsură ce înaintăm, am putea găsi „adevăratul test al materialului meteoritic" care, în trecut, a fost luat drept un Absolut, topindu-se într-o nebulozitate aproape maximă. Prof. Bastian explică în mod mecanic sau în termeni ai reflecțiilor obișnuite față de toate raportările de substanțe nepoftite că, aproape de locul în care a fost găsită zgura, firele de telegraf fuseseră lovite de trăsnet; că particulele de sîrmă topită fuseseră văzute căzînd aproape de zgură, care se aflase pe sol din capul locului. Dar, conform celor relatate de *New York Times*, din 14 aprilie 1879, căzuseră aproape două banițe din acea substanță.

S-a spus că ceva a căzut la Darmstadt, pe 7 iunie 1846; substanța este inventariată de către Greg (*Rept. Brit. Assoc.*, 1867-416) ca fiind „doar zgură".

Philosophical Magazine, 4-10-381:

Scrie că, în 1855, la Battersea Fields a fost descoperită în trunchiul unui copac, înfiptă adînc, o piatră mare.

Uneori au fost găsite înglobate în copaci ghiulele de tun. Nu pare a fi nimic de discutat; nu e deloc plauzibil faptul ca vreo persoană să fi făcut o gaură în copac și să fi ascuns acolo o ghiulea de tun, ca și cum ai lua-o în pat și ai ascunde-o sub plapumă, așa, ușurel. Tot astfel stau lucrurile și cu piatra de la Battersea Fields. Ce mai rămîne de spus, cu excepția faptului că ea a căzut cu mare viteză și s-a încastrat în copac? Cu toate acestea, au existat numeroase controverse...

Deoarece la baza copacului, de parcă piatra s-ar fi rupt în bucăți, au fost găsite fragmente de zgură.

Dețin nouă alte exemplificări.

Zgura, tăciunii și cenușa — n-o să vă vină să credeți, cum mi s-a întîmplat și mie — s-a spus că provin de la furnalele unor vaste superconstrucții aeriene. Vom vedea care dintre aceste lucruri pot fi acceptabile.

În ce privește cenușa, dificultățile sînt mari, deoarece ne-am aștepta la multe căderi de cenușă de origine terestră: vulcani erupînd și păduri arzînd.

Referitor la unele dintre ideile acceptate de noi, m-am simțit nițel radical...

Consider că unul dintre principalele noastre scopuri este acela de a arăta că, în cvasiexistență, nu există altceva decît absurdul — sau ceva între absurditatea absolută și înțelepciunea finală; că noul este, evident, absurd; că el este înlocuit după o vreme, fiind din nou văzut ca absurd. Ori faptul că progresul are loc de la imoral spre academic sau spre sanctificat și înapoi spre imoral — un imoral modificat totuși printr-o orientare bazată pe aproximări în măsură din ce în ce mai mare către absurd. Uneori mă simt mai prozaic, dar cred că acum sîntem deprinși cu unitatea totalității sau cu ideea că metodele științei folosite în menținerea sistemului ei sînt tot atît de imorale ca și tentativele întreprinse de damnați pentru a sfărîma sistemul. În *Annual Record of Science*, 1875-241, este citat prof. Daubrée; el spune că cenușa care a căzut în Azore provenea de la incendiul din Chicago...

Ori damnații, ori mîntuiții — ce mi-s unii, ce mi-s alții; iar îngerii sînt ființe care evident nu au cozi cu care să-i înțepe — sau, altfel, niciodată să nu ai maniere atît de proaste încît să lovești un înger sub centură.

Totuși, îndeosebi acest ultraj a fost pus sub semnul întrebării: redactorul-șef al *Annual Record* se întoarce la el în ediția din 1876 și consideră că „este impropriu în cel mai înalt grad să spui că cenușa din Chicago a aterizat în Azore".

Bull. Soc. Astro. de France, 22-245:

Conține relatarea despre o substanță albă, asemănătoare cenușii, care a căzut la Annoy, Franța, pe 27 martie 1908;

faptul este numit pur și simplu un fenomen curios; nu a existat nici o încercare de a lua urma vreunei surse terestre.

Aspectul în formă de fulgi, ceea ce poate semnifica trecerea printr-o regiune cu presiune ridicată, este unul obișnuit, dar despre aspectul sferic — ca și cum aglomerările de substanță s-ar fi rostogolit mereu pe suprafețe plane aflate pe undeva — nu se mai poate afirma același lucru.

Nature, 10 ianuarie 1884, citează un ziar din Kimberley: Spre sfîrșitul lui noiembrie 1883, o aversă deasă cu o materie cenușie a căzut la Queenstown, în Africa de Sud. Materia se prezenta sub forma unor bile cu aspect marmorat, care erau moi și cărnoase, dar, după uscare, aceasta s-a fărîmițat cînd a fost atinsă. Aversa s-a limitat la o fîșie îngustă de pămînt. Ar fi fost categoric o absurditate să se atribuie respectiva substanță vulcanului Krakatoa...

Însă, concomitent cu căderea, s-au auzit zgomote puternice...

În fine, voi omite multe caracteristici privind cenușile, iar dacă cenușile s-ar cerne deasupra peștilor din adîncurile mărilor, aceasta nu ar înseamna să spunem că ele provin de la vapoare.

Informațiile referitoare la căderile de tăciuni au fost damnate în mod special de către dl Symons, meteorolog, ale cărui cercetări le vom investiga, în parte, mai tîrziu — totuși...

Într-o menționare a unei căderi în Victoria, Australia, pe 14 aprilie 1875 (*Rept. Brit. Assoc.*, 1875-242), măcar ni se spune, fie și într-o modalitate refractară, că cineva „a considerat“ că a văzut materia căzînd în apropiere pe timp de noapte, iar în dimineața următoare a găsit ceva care semăna cu tăciunii.

În *Proc. of the London Roy. Soc.*, 19-122, există o relatare despre tăciunii care au căzut pe puntea unui far plutitor, pe 9 ianuarie 1873. Din *Amer. Jour. Sci.*, 2-24-449, aflăm dintr-o notiță că redactorul-șef a primit o mostră de tăciuni care s-a spus că ar fi căzut, pe o vreme ploioasă, deasupra unei ferme din apropiere de Ottowa, Illinois, pe 17 ianuarie 1857.

Dar, după toate acestea, oricît de obscur se vădește caracterul obiectelor — tăciuni sau cenuși, zgură sau bulgări de zgură —, marele preot al celor damnați a hotărît că trebuie să vorbească răspicat: cărbune căzut din cer.

Sau cocs:

Ni s-a spus că persoana care „a considerat" că a văzut ceva asemănător tăciunilor a crezut, totodată, că a zărit și ceva care semăna cu cocsul.

Nature, 36-119:

Ceva care „arăta exact ca și cocsul" a căzut — în timpul unei furtuni cu trăsnete — în Orne, Franța, pe 24 aprilie 1887.

Sau mangal:

Dr Angus Smith, în *Lit. and Phil. Soc. of Manchester Memoirs*, 2-9-146, spune că aproximativ prin 1827 — întocmai ca o mare parte a *Principiilor* lui Lyell și a *Originii* lui Darwin, această relatare este din auzite — ceva a căzut din cer în apropiere de Allport, Anglia. Obiectul — luminos — a căzut cu o detunătură puternică și s-a răspîndit în bucăți pe cîmp. Un fragment care a fost văzut de către dr Smith este descris de acesta ca avînd „aspectul unei bucăți obișnuite de cărbune de lemn". Și totuși, sentimentul reconfortant al credinciosului la citirea acestui pasaj este diminuat din pricina unor informații privind diferențele față de cărbune: substanța era atît de neobișnuit de grea încît părea să conțină fier; de asemenea, exista „o spoială de sulf". Despre acest material, prof. Baden-Powell a spus că este „total neasemănător cu al vreunui alt meteorit". Greg, în catalogul său (*Rept. Brit. Assoc.*, 1860-73), îl numește „o substanță mai mult decît suspectă", dar, din nou — așa, ca să nu fii liniștit —, afirmă că nu se îndoiește de autenticitatea lui. Greg susține că seamănă cu o bucată de mangal compact, cu particule încorporate de pirită de sulf și fier.

Din nou apar liniștirile:

Prof. Baden-Powell: „Materialul conține și mangal, care poate să fi fost luat din materia în mijlocul căreia a căzut."

Este vorba de un reflex obișnuit al excluzioniștilor: că substanțele care nu sînt „cu adevărat meteoritice" nu cad

din cer; ele au fost culese de lucrurile „cu adevărat meteoritice" — așezîndu-se, desigur, doar la suprafața lor — prin impactul cu acest pămînt.

Ritmul liniștirilor și al declinului lor:

În conformitate cu opinia dr Smith, această substanță nu a fost doar acoperită cu mangal: analiza a relevat un conținut de 43,59% carbon.

Disponibilitatea noastră de a accepta că acest cărbune a căzut din cer depinde de informațiile privind conținutul lui în substanțe rășinoase și substanțe bituminoase, care se amestecă astfel încît nu pot fi exprimate separat.

S-a spus că o substanță rășinoasă a căzut la Kaba, în Ungaria, pe 15 aprilie 1887 (*Rept. Brit. Assoc.*, 1860-94).

O substanță rășinoasă care a căzut după un fulger globular? La Neuhaus, Boemia, pe 17 decembrie 1824 (*Rept. Brit. Assoc.*, 1860-70).

Cădere, în 28 iulie 1885, la Luchon, în timpul unei furtuni, a unei substanțe cafenii; o materie cărbunoasă, foarte friabilă; cînd a fost arsă, a emanat un miros de rășină (*Comptes Rendus*, 103-837).

Despre substanța care a căzut pe 17-18-19 februarie 1841, la Genova, Italia, s-a spus că a fost rășinoasă; Arago a precizat (*Œuvres*, 12-469) că ea conținea materie bituminoasă și nisip.

Cădere — în timpul unei furtuni cu trăsnete — în iulie 1681, în apropiere de Cape Cod, pe puntea unui vas englezesc, *Albemarle*, a unei „materii bituminoase arzînde" (*Edin. New Phil. Jour.*, 26-86); o cădere, la Christiania, Norvegia, pe 13 iunie 1822, a unei materii bituminoase inventariate de Greg ca suspectă; cădere de materie bituminoasă, în Germania, pe 8 martie 1798, înregistrată și ea de către Greg. Lockyer (*The Meteoric Hypothesis*, pagina 24) spune că substanța căzută la Capul Bunei Speranțe pe 13 octombrie 1838 — în cantitate de aproximativ 0,15 metri cubi — era atît de moale încît se putea tăia cu cuțitul, iar „după ce s-au făcut experiențe, a rămas un reziduu care a emanat un miros cît se poate de bituminos".

Această includere a lui Lockyer — în măsura în care am găsit-o în cărțile pe care le-am citit — se apropie, dar numai în cărți, de ceea ce ne este necesar pentru a ne satisface dorința: cărbunele a căzut din cer. Dr Farrington, cu excepția unei scurte menționări, ignoră întregul subiect al căderii materiei cărbunoase din cer. Proctor, în toate cărțile sale — însă doar în cărți —, se apropie de ideea admisă de noi că materia cărbunoasă a fost găsită în meteoriți „în cantități extrem de neînsemnate" — or, părerea mea este că poți să osîndești ceva doar prin pierderea propriului suflet — a cvasisufletului, desigur.

Sci. Amer., 35-120:

Scrie că substanța care a căzut la Capul Bunei Speranțe „semăna cu o bucată de antracit mai bine decît cu orice altceva".

Se face o greșeală, cred: asemănarea este cu cărbunele bituminos — dar, din păcate, sîntem nevoiți să extragem informațiile din periodice. Autorilor de cărți despre meteoriți le-ar părea primejdios — adică o manifestare de cvasistabilitate, desigur, prin depărtarea de caracterele unei categorii stabilite — să susțină că din cer a căzut cărbune, de parcă un ceva din bătătură ar simți tentația să se cațere într-un copac și să prindă o pasăre. Animalele domestice stau într-un ocol de vite, deci cum să se spună că acelea sălbatice din codru le seamănă la înfățișare? Ori homeopatul... dar mai bine să ne întoarcem la datele despre cărbune.

Iar dacă, în mod repetat, aflăm despre mase de cărbune brun care au căzut pe acest pămînt; dacă în nici un exemplu nu s-a susținut că masele nu au căzut, ci s-au aflat pe sol din capul locului; dacă deținem mai multe exemple de acest fel atunci refuzăm în mod întemeiat reflexul mecanic că masele au fost transportate dintr-un loc în altul de vîrtejuri, întrucît socotim că este prea dificil să acceptăm că vîrtejurile ar putea selecționa o anumită substanță privilegiată sau că s-ar specializa în acea substanță. Printre autorii de cărți, singurul care face mai mult decît o scurtă menționare, din cîte știu eu, este Sir Robert Ball. Acesta reprezin-

tă o atitudine ortodoxă și mai antică sau, cu alte cuvinte, este un excluzionist de tip vechi, menținîndu-se încă pe poziția care neagă existența meteoriților. El citează cîteva căderi de materie cărbunoasă, dar cu desconsiderări care conduc la justețea ideii că materia terestră poate fi prinsă de vîrtejuri și azvîrlită oriunde. Dacă ar fi dat o listă completă, i s-ar fi cerut să explice afinitatea deosebită a vîrtejurilor pentru un anume soi de cărbune. De aceea nici nu dă o listă completă. Vom avea toate informațiile posibile și vom înțelege că împotriva acestei boli despre care noi am scris din plin prescripția în doze homeopatice se dovedește zadarnică. Un alt excluzionist a fost prof. Lawrence Smith. Psihotropismul lui l-a determinat să răspundă la toate raportările de materie cărbunoasă căzînd din cer cu spusele că această materie blestemată fusese depusă pe lucruri ale celor aleși prin impactul cu Pămîntul. Cele mai multe dintre informațiile noastre îl antedatează, îi sînt contemporane ori tot atît de accesibile lui cît ne-au fost și nouă. În pozitivismul încercat de el este neglijat în mod firesc — și splendid — faptul că, după opinia lui Berthelot, Berzelius, Cloez, Wohler și alții, aceste mase nu sînt doar acoperite cu materie cărbunoasă, ci sînt cărbunoase de la un capăt la altul sau sînt pătrunse integral de cărbune. Cum ar putea cineva să susțină — atît de ferm și de dogmatic de minunat și de orbește — că ne-ar pune în încurcătură, din moment ce noi avem disponibilitatea de a accepta că doar a gîndi înseamnă a exclude și a include; și, mai mult, a exclude unele lucruri care au tot atît de mult dreptul să intre pe cît îl au cele incluse — că a avea o opinie asupra oricărui subiect înseamnă să fii Lawrence Smith — deoarece nu există nici un subiect stabilit.

Dr Walter Flight (*Eclectic Magazine*, 89-71) afirmă despre substanța care a căzut în apropiere de Alais, Franța, pe 15 martie 1806, că atunci cînd este încălzită „degajă o vagă substanță bituminoasă", fapt ce concordă cu observațiile lui Berzelius și ale unei comisii numite de Academia Franceză. De data aceasta, nu mai întîlnim repulsia exprimată în cuvinte precum „similar" și „seamănă".

În ce privește „cantitățile extrem de neînsemnate", ni s-a spus că, în substanța care a căzut la Capul Bunei Speranțe, mai mult de un sfert din compoziție îl reprezintă materia organică, aceasta dînd, diluată în alcool, cunoscuta reacție de culoare galbenă a materiei rășinoase. Alte exemple oferite de dr Flight sînt:

Materia cărbunoasă care a căzut în 1840, în Tennessee; în Cranbourne — Australia — 1861; în Montauban — Franța — 14 mai 1864 (douăzeci de bucăți, unele dintre ele mari cît o căpățînă de om, dintr-o substanță care „semăna cu lignitul de origine terestră, lipsit de luciu"); în Goalpara — India — aproximativ 1867 (conținut în hidrocarburi în jur de 8%); în Ornans — Franța — 11 iulie 1868; o substanță cu „un ingredient organic combustibil" la Hessle — Suedia — 1 ianuarie 1860.

Knowledge, 4-134:

Scrie că, în concordanță cu spusele dlui Daubrée, substanța care a căzut în Republica Argentina „seamănă cu unele sorturi de lignit și cărbune scoțian tip Boghead". În *Comptes Rendus*, 96-1764, se precizează că această masă a căzut pe 30 iunie 1880, în provincia Entre Ríos, Argentina, că ea este „similară" cărbunelui brun și că seamănă cu toate celelalte mase cărbunoase care au căzut din cer.

Că altceva a căzut la Grazac, Franța, pe 10 august 1885; cînd i s-a dat foc, a emanat un miros bituminos (*Comptes Rendus*, 104-1771).

Că substanța cărbunoasă care a căzut la Rajpunta, India, pe 22 ianuarie 1911 era foarte friabilă, iar solubilitatea ei în apă a fost de 50% (*Records Geol. Survey of India*, 44, partea I-41).

Că o substanță cărbunoasă comestibilă a căzut, însoțită de nisip, la Neapole, pe 14 martie 1818 (*Amer. Journ. Sci.*, 1-1-309).

Sci. Amer. Sup., 29-11798:

Scrie că, pe 9 iunie 1889, o substanță foarte friabilă, de o foarte intensă culoare negru-verzuie, a căzut la Mighei, în Rusia. Ea conținea 50% materie organică. Prin transfor-

mare în pulbere și macerare în alcool, această materie a lăsat, în urma evaporării, o rășină de culoare galben-aprins. În acea masă, 2% îl reprezenta un mineral necunoscut.

Tăciuni și cenuși și zgură și cocs și mangal și cărbune.

Și lucrurile de care, din cînd în cînd, se ciocnesc peștii din adîncurile mărilor.

Repulsia și fuga apar mascate sau sub acoperire în cuvinte ca „similar“ și „seamănă“ sau, altfel spus, stipulațiile Intermediarității interzic tranzițiile abrupte, însă spiritul care pune în mișcare întreaga Intermediaritate este acela de a înfăptui tranziții abrupte — deoarece orice lucru care s-ar depărta de originea sa și de mediul său ar fi unul real — ceva care nu se contopește cu ceea ce îl înconjoară. Astfel, orice încercare de a fi original, orice tentativă de a inventa ceva care constituie mai mult decît simpla extensie sau modificare a precedentului înseamnă pozitivism — sau înseamnă că dacă cineva ar putea concepe un dispozitiv de prins muște, în mod categoric diferit de alte dispozitive sau neavînd înrudire cu acestea, atunci el ar țîșni atît de sus spre ceruri sau în Pozitivul Absolut, lăsînd în urma sa o dîră incandescentă, încît într-o anume epocă s-ar spune că a plecat în înalturi într-un car de foc, iar în altă epocă s-ar spune că a fost lovit de trăsnet...

Colectez în prezent note despre persoane presupuse a fi fost lovite de fulger. Cred că adesea, în aceste cazuri, s-a reușit o aproximare în mare măsură a pozitivismului — o translație instantanee —, rămășița de negativitate lăsată în urmă arătînd asemenea efectelor unei lovituri de trăsnet. Cîndva vă voi spune povestea vasului *Marie Celeste* — „așa cum se cuvine“, cum s-ar exprima *Scientific American Supplement* —, povestea misterioasei dispariții a unui căpitan de marină, a familiei sale și a întregului echipaj...

În ce privește pozitivismul, pe calea Tranziției Abrupte, cred că Manet a fost remarcabil — dar că aproximarea lui a fost susținută prin starea de dependență față de public — ori că un fapt nepozitiv îl constituie disprețuirea, insulta și sfidarea dacă aceasta înseamnă a te furișa și a pacifica. De-

sigur, Manet a început prin a-i continua pe Courbet și pe alții; între cei doi pictori menționați există influențe reciproce, însă spiritul diferenței abrupte este spiritul pozitivismului, iar postura lui Manet s-a manifestat împotriva dictatului că orice lumină și umbră trebuie să treacă treptat dintr-una în cealaltă și să se pregătească una pe cealaltă. Tot astfel, un biolog ca De Vries reprezintă pozitivismul sau sfărîmarea Continuității prin tentativa sa de a-și închipui evoluția prin mutație — împotriva dogmei gradării insesizabile prin „variații infinitezimale". Un Copernic concepe heliocentrismul. Continuitatea se află pe o poziție contrară ideii lui. Nu îi este permis să o rupă brusc cu trecutul. I se îngăduie să-și publice lucrarea, dar numai ca „o ipoteză interesantă".

Continuitatea, pe de o parte, și tot ceea ce numim evoluție și progres, care, pe de altă parte, constituie o tentativă de a scăpa de ea...

Ca în faptul că întregul nostru sistem solar a reprezentat, la un anume moment, încercarea făcută de planete de a se rupe de relația parentală și de a-și institui individualitățile, dar, nereușind, ele se mișcă pe orbite cvasiregulate care constituie expresii ale relațiilor lor cu Soarele și ale relațiilor dintre ele, toate renunțînd la individualitate, fiind acum cvasiîncorporate, cu o aproximare mai bună într-un sistem;

Ca și Intermediaritatea, prin manifestarea ei mineralogică a pozitivismului — sau Fierul, care a încercat să se despartă de Sulf și de Oxigen și să fie un Fier real, omogen, dar nereușind, întrucît fierul ca element în sine există doar în manualele de chimie;

Sau ca Intermediaritatea, prin manifestarea ei biologică a pozitivismului — sau lucrurile sălbatice, fantastice, grotești, monstruoase, care sînt uneori concepute printr-un efort frenetic de a se desprinde brusc de toate tipurile precedente, dar nereușind — prin efortul de a crea girafa, de exemplu, sau doar caricaturizînd o antilopă...

Orice lucru rupe o legătură doar prin stabilirea altei relații...

Orice lucru taie cordonul ombilical doar pentru a se prinde de un sîn.

Astfel, lupta excluzioniştilor de a menţine tradiţionalul — sau de a evita tranziţia bruscă de la ceea ce este cvasistabilit la altceva — a făcut ca acum, la mai mult de un secol de cînd meteoriţii au fost incluşi, acceptaţi, nici o altă includere notabilă să nu mai fie înregistrată, cu excepţia prafului cosmic, despre care Nordenskiold a adus informaţii mai aproape de real decît informaţiile de sens opus.

Proctor, de pildă, a luptat împotriva ideilor formulate de Sir W.H. Thomson cu privire la existenţa pe acest pămînt a organismelor aduse de meteoriţi şi şi-a exprimat sentimentul că este vorba de o absurditate să susţii aşa ceva.

„Nu pot să privesc afirmaţia decît ca pe o vorbă de duh" (*Knowledge*, 1-302).

Aceasta înseamnă ori că nu există nimic altceva decît vorbe de duh, ori doar ceva intermediar, plasat între glumă şi tragedie;

Că, în ce ne priveşte, nu este vorba de o existenţă, ci de o exprimare;

Că Momus* îşi închipuie despre noi că am fost creaţi pentru amuzamentul zeilor, adesea cu un asemenea succes încît unii dintre noi par aproape vii — aidoma personajelor din paginile scrise de un romancier, care adesea, într-o măsură considerabilă, îşi extrag preocupările din cele ale romancierului...

Că Momus face presupuneri despre noi, despre artele, ştiinţele, religiile noastre, că povesteşte despre noi şi ne descrie viaţa sub forma unei satire la adresa existenţei reale a zeilor...

Spun aceasta deoarece mă întreb — avînd în vedere multele informaţii pe care le deţinem despre cărbunele căzut din cer, informaţii tot atît de accesibile atunci cum sînt şi azi, şi ţinînd seama de declaraţia oficială conform căreia cărbunele este o fosilă — cum e oare posibil, într-o existenţă

* Personaj din mitologia greacă, zeul criticii şi al ridiculizării (*n.t.*).

reală, prin care înțelegem o existență logică, ori o stare în care există o inteligență reală sau o formă de gîndire care nu fuzionează cu imbecilitatea pînă la nivelul de a nu se mai deosebi de ea, să fi existat o asemenea zarvă ca aceea stîrnită cu aproximativ patruzeci de ani în urmă cu privire la anunțul făcut de dr Hahn, cum că descoperise fosile în meteoriți?

Informații accesibile la acea vreme:

Philosophical Magazine, 4-17-425:

Scrie că substanța care a căzut la Kaba, în Ungaria, pe 15 aprilie 1857, conținea materie organică „analoagă parafinelor fosile".

Sau privind calcarul:

Despre o bucată mare de calcar, raportată la Middleburg, Florida, s-a spus (*Science*, 11-118) că fusese văzut ceva care căzuse pe „un cîmp cultivat de multă vreme" și că martorul, sosind de îndată acolo, a ridicat ceva „care se afla pe sol din capul locului". Autorul articolului — relatînd totul cu obișnuita excludere-fantezie cunoscută ca prostie, dar pe nedrept, deoarece nu este vorba de o prostie reală — consideră că se poate crede despre o piatră de dimensiuni apreciabile, care se aflase timp de mai mulți ani pe un cîmp cultivat, că nu fusese văzută anterior și că niciodată nu fusese izbită cu plugul, de exemplu. El este onest și coerent atunci cînd scrie că piatra cîntărește 90 kg. Propria mea opinie, fundamentată pe propria-mi experiență referitor la actul privirii, este că un bloc de piatră cîntărind chiar 230 kg putea să se fi aflat și în salonul cuiva timp de douăzeci de ani fără să fie văzut, dar nu și într-un cîmp cultivat de multă vreme, unde pietroiul ar fi avut de-a face cu plugul, — dacă așa au stat lucrurile.

Dr Hahn spunea că găsise fosile în meteoriți. Există o descriere a coralilor, a spongierilor, a cochiliilor și crinoidelor, toate la nivel microscopic, pe care le-a fotografiat și care apar în *Popular Science*, 20-83.

Dr Hahn era pe-atunci un savant cunoscut. El a devenit și mai bine cunoscut după aceea.

Oricine poate elabora teorii despre alte lumi și poate opina dacă în aceste lumi condițiile sînt similare celor de pe acest pămînt; dacă ideile sînt prezentate în mod banal, ca o ficțiune sau doar ca o „ipoteză interesantă", atunci ele nu vor stîrni indignarea mironosițelor.

Dar dr Hahn a spus deslușit că găsise fosile în anumiți meteoriți; de asemenea, a publicat și fotografiile lor. Cartea lui se găsește la New York Public Library. În reproducerile realizate, fiecare trăsătură a micilor cochilii este clar marcată. Dacă nu sînt cochilii, atunci nu sînt nici lucruri diferite de stridii. În afara faptului că striațiile sînt foarte clare, se pot vedea chiar și locurile în care se unesc cele două valve.

Prof. Lawrence Smith (*Knowledge*, 1-258):

„Dr Hahn este un om pe jumătate dement, a cărui imaginație îl face să-și piardă stăpînirea de sine."

Conservarea Continuității.

Apoi dr Weinland a examinat mostrele doctorului Hahn. Și-a spus și el părerea: sînt fosile și nu cristale de enstatit*, așa cum susținea prof. Smith, care nu le văzuse niciodată.

Damnarea tăgăduirii și damnarea desconsiderării.

După publicarea rezultatelor doctorului Weinland — tăcere.

7

Lucrurile vii care au coborît pe acest pămînt;

Încercări de a păstra sistemul:

Că broaștele mici și broaștele rîioase, de exemplu, nu au căzut niciodată din cer, ci s-au aflat „pe sol din capul locului" sau că au existat asemenea căderi pe sistemul „sus dintr-un loc, printr-un vîrtej, și jos în alt loc".

* Silicat de magneziu (*n.t.*).

De-ar fi existat în apropierea Europei un loc anume plin de broaște, așa cum există un loc plin de nisip, atunci explicația științifică ar fi fost, desigur, aceea că toate broaștele mici care cad din cer în Europa provin din acest centru al broscărimii.

Pentru început, aș dori să subliniez o observație care mi-a permis să înțeleg —, deoarece sînt încă primitiv sau inteligent sau mă aflu într-o stare de adaptare defectuoasă:

Nu există nici un raport disponibil despre vreo cădere de mormoloci din cer.

Iar în ce privește „acolo-ul din capul locului“:

Vezi *Leisure Hours*, 3-779, pentru relatări despre broaște mici sau broaște rîioase care se spune că au fost văzute căzînd din cer. Autorul susține că toți observatorii s-au înșelat; că broaște de tot felul trebuie să fi căzut din copaci sau din alte locuri aflate mai la înălțime.

Extraordinar de multe broaște rîioase tinere, în vîrstă de una-două luni, au fost văzute căzînd dintr-un nor mare și dens care a apărut dintr-o dată pe un cer lipsit de nori, în august 1804, în apropiere de Toulouse, Franța, în conformitate cu o scrisoare trimisă de către prof. Pontus dlui Arago (*Comptes Rendus*, 3-54).

Există multe împrejurări în care au fost văzute broaște căzînd din cer (*Notes and Queries*, 8-6-104); relatări despre asemenea căderi au fost semnate de martori oculari (*Notes and Queries*, 8-6-190).

Scientific American, 12 iulie 1873:

„O aversă cu broaște, care a întunecat cerul și a acoperit solul pe o distanță mare, este rezultatul raportat al unei recente vijelii din Kansas City, Missouri.“

În ce privește teoria că s-ar fi aflat acolo „din capul locului“:

Broaște mici au fost găsite la Londra după o furtună cumplită, pe 30 iulie 1838 (*Notes and Queries*, 8-7-437);

Broaște rîioase mici au fost găsite în deșert după o ploaie torențială (*Notes and Queries*, 8-8-493).

Pentru început nu voi nega — în mod categoric — explicația convențională, aceea cu „sus și jos". Cred că puteau să fi existat și astfel de cazuri. Nu iau în calcul multele note care se referă la lucruri neclare. În *Times* din Londra, din 4 iulie 1883, există o relatare despre o aversă cu nuiele, frunze și broaște rîioase micuțe, în cursul unei furtuni petrecute pe pantele Apeninilor. Acestea toate puteau să fi fost evacuate dintr-un vîrtej. Adaug totuși faptul că dețin note referitoare la alte două căderi de broaște rîioase mici în 1883 — una în Franța și cealaltă în Tahiti; de asemenea, dețin informații despre o cădere de pești în Scoția. În cazul fenomenului petrecut în Apenini, amestecul mi se pare tipic pentru ingredientele unui vîrtej. Însă celelalte exemple nu par, oare, ceva care seamănă cu o migrație? Mă gîndesc la numărul lor mare și la omogenitatea loturilor. În mod repetat, în aceste anale ale fenomenelor damnate apare informația referitoare la separarea loturilor. Dar un vîrtej este considerat o stare de haos, de cvasihaos, chiar dacă nu de negativitate finală, desigur...

Monthly Weather Review, iulie 1881:

„Un mic heleșteu de pe traseul norului a fost aspirat, lăsînd locul uscat, iar apa a fost transportată pe cîmpurile învecinate împreună cu o mare cantitate de noroi fin, care a fost împrăștiat pe sol, pe o rază de opt sute de metri."

Este atît de ușor să spui că broaștele mici care au căzut din cer au fost ridicate de un vîrtej, dar trebuie să ne gîndim și la circumstanțele sorbirii dintr-o mișcare; în imaginația excluzionistă nu există pic de atenție pentru noroi, pentru resturile de pe fundul bălții, pentru vegetația care plutea pe apă, pentru lucrurile răzlețite pe mal, ci doar o selecționare cu precizie a broaștelor. Dintre toate exemplele pe care le am și care atribuie vîrtejurilor căderea de broaște mici și de broaște rîioase, doar unul identifică și stabilește clar contribuția vîrtejului. De asemenea, așa cum s-a spus mai înainte, un heleșteu ridicîndu-se în aer ar fi la fel de interesant ca și broaștele care cad. Citim în nenumărate locuri despre vîrtejuri — dar unde și care vîrtej? Mi se pare că nu

am auzit pe nimeni să fi pierdut un heleșteu. În *Symons' Meteorological Magazine*, 32-106, o cădere de broaște mici, în apropiere de Birmingham, Anglia, pe 30 iunie 1892, este atribuită unui anume vîrtej, dar nu se spune nici o vorbuliță despre care anume heleșteu ar fi contribuit la acest fenomen. Iar altceva care îmi atrage atenția în cazul prezentat este faptul că broaștele sînt aproape albe.

Mi-e teamă că nu aveți nici o scăpare: va trebui să dăruim civilizației de pe acest pămînt cîteva lumi noi:

Locurile populate cu broaște albe.

Am avut ocazia de a vă oferi date despre lucruri necunoscute care au căzut de... undeva. Dar un fapt de netrecut cu vederea este că diferite lucruri au aterizat vii pe acest pămînt — în pofida a tot ce credem că știm despre viteza accelerată a corpurilor în cădere — și s-au împrăștiat... De ce oare ceea ce este exotic devine indigen sau vine din locurile cele mai stranii pe care ne-am aștepta să le cunoaștem? Or, dacă oștiri de broaște vii au venit aici — de altundeva —, înseamnă că fiecare lucru viu de pe acest pămînt poate, din moși-strămoși, să fi venit de... altundeva.

Dețin o notă despre un anumit uragan:

Annals and Mag. of Nat. Hist., 1-3-185:

În urma unuia dintre cele mai mari uragane din istoria Irlandei, au fost găsiți cîțiva pești „la vreo 13-14 m de malul unui lac".

Iată o alta:

Cădere de pești la Paris: se spune că un heleșteu din vecinătate s-a golit, pămîntul uscîndu-se dintr-o dată (*Living Age*, 52-186). Nu se dă data, dar am văzut evenimentul consemnat *și într-altă parte*.

Cea mai bine cunoscută cădere de pești din cer este aceea care a avut loc la Mountain Ash, în Valley of Abedare, Glamorganshire, pe 11 februarie 1859.

Redactorul-șef al revistei *Zoologist*, în 2-677, publicînd un raport despre o cădere de pești, scrie: „Primesc continuu relatări similare despre broaște și pești." Dar, în toate edițiile revistei *Zoologist*, nu pot găsi decît două rapoarte

relative la asemenea căderi. Nu se poate trage o altă concluzie decît aceea că au fost făcute pierdute cohorte de informații, deoarece ortodoxia nu privește cu ochi buni astfel de rapoarte. *Monthly Weather Review* consemnează cîteva căderi de pești în Statele Unite; dar nu mai găsim relatări ale acestor întîmplări în alte publicații americane. Și totuși, modul în care *Zoologist* tratează căderea raportată din Mountain Ash este corect. Întîi apare, în ediția din 1859, la pagina 6493, o scrisoare din partea reverendului John Griffith, paroh la Abedare, în care susține că această cădere s-a petrecut îndeosebi pe proprietatea dlui Nixon din Mountain Ash. La pagina 6540, dr Gray, de la British Museum, animat de un profund excluzionism, scrie că unii dintre acești pești, care îi fuseseră trimiși vii, erau „pui de crăiete". El spune: „La prezentarea dovezii, pare cel mai probabil să fie doar o glumă proastă și anume că unul dintre angajații dlui Nixon a azvîrlit apa dintr-o găleată pe un alt lucrător, care a crezut că peștii din ea căzuseră din cer", iar găleata cu apă o scosese din gîrlă.

Acei pești, încă vii, au fost expuși la Grădina Zoologică din Regent's Park. Redactorul-șef afirmă și el că unul dintre pești era crăiete, iar restul — dintr-un soi avînd mai mulți țepi pe partea dorsală și unul pe partea ventrală.

Dar, la pagina 6564, redactorul publică o scrisoare de la alt corespondent, care, după ce se scuză pentru faptul că e nevoit să contrazică o „autoritate atît de înaltă ca dr Gray", spune că obținuse cîțiva dintre acei pești de la persoane care trăiau la mare distanță și că, la un loc, depășeau considerabil capacitatea unei găleți de apă.

În conformitate cu *Annual Register*, 1859-14, peștii, de fapt, căzuseră într-un număr atît de mare, încît putea fi vorba de găleți întregi.

Dacă acești pești nu s-au aflat pe sol din capul locului, atunci ne bazăm obiecțiile față de explicația vîrtejului pe două fapte:

Că ei nu au căzut într-un mod care să poată fi atribuit scăpării dintr-un vîrtej, ci pe o fîșie îngustă de teren: aproximativ 73 m lungime pe 11 m lățime...

Celălalt fapt este, din nou, presupunerea — care la prima vedere pare incredibilă, dar pentru care dovezile se adună grămadă — că deasupra s-a aflat o sursă staționară...

Întrucît, peste zece minute, o altă cădere de pești s-a petrecut pe exact aceeași fîșie îngustă de teren.

Chiar dacă se argumentează că un vîrtej poate sta liniștit pe direcție axială, descărcarea lui se face tangențial, pe la margine. Și dacă peștii ar proveni din vîrtej, nu pare de conceput ca unii să fi căzut, iar alții să fi putut fi învîrtejiți fie chiar și o zecime de minut, ca apoi să cadă exact unde căzuseră primii. Din cauza acestor circumstanțe nefaste, poziția adoptată a fost a se lua în zeflemea întreaga poveste și a se spune că un individ îl botezase pe un altul cu apa conținută într-o găleată în care fuseseră prinși cîțiva „puișori" de crăiete.

În *Times* din Londra, din 2 martie 1859, e prezentată o scrisoare de la dl Aaron Roberts, paroh la St. Peter's, Carmathon. În aceasta se spune că peștii aveau aproape 10 cm lungime, dar că se ridicau semne de întrebare cu privire la specie. Eu, unul, cred că erau ceea ce se spusese. Unele persoane, crezînd că sînt pești marini, i-au pus în apă sărată, după cum relatează dl Roberts. „Efectul a fost moartea lor aproape instantanee." „Unii au fost puși în apă proaspătă. Aceștia păreau să se simtă bine." În ce privește răspîndirea lor pe o suprafață îngustă, s-a precizat că peștii au căzut „pe și lîngă proprietatea dlui Nixon". „În acel moment nu s-a observat ca vreunul să fi căzut în altă parte din împrejurimi, cu excepția locului menționat."

În *Times* din Londra, pe 10 martie 1859, parohul Griffith relatează:

„Acoperișurile unor case erau acoperite de ei."

În scrisoare se spune de asemenea că peștii cei mai mari aveau 12-13 cm lungime și că aceștia nu au supraviețuit căderii.

Report of the British Association, 1859-158:

„Dovada căderii de pești cu această ocazie a fost foarte convingătoare. Un exemplar a fost expus și s-a dovedit a fi *Gasterosteus leirus*."

Gasterosteus este peștele cu țepi.

Una peste alta, cred că nu e cazul să rămînem cu sentimentul unei ruine totale atunci cînd sîntem damnați să auzim explicația că un ins l-a udat ciuciulete pe altul cu apa dintr-o găleată în care se aflau mii de pești de 10-12 cm lungime, dintre care unii au umplut acoperișurile caselor, iar alții au rămas zece minute în aer. Folosind contrastul, oferim ceea ce înțelegem să acceptăm:

Că fundul unui heleșteu supergeografic s-a desprins...

Dețin o mulțime de note despre căderi de pești, cu toate că rareori aceste consemnări au ajuns să fie publicate, dar voi spicui exemplele care se leagă în special de acceptarea de către noi a heleșteului, a Principiilor Supergeografiei sau a informațiilor despre obiectele care au stat în aer mai mult timp decît putea să le poarte un vîrtej, știind că lucrurile au căzut distribuindu-se pe o suprafață mai îngustă decît cea atribuibilă unui vîrtej și că au aterizat, după trecerea unei durate considerabile de timp, pe aceeași suprafață îngustă de teren.

Acești trei factori indică existența, undeva nu prea departe în înalturi, a unei regiuni de insensibilitate față de gravitația acestui pămînt, totuși o regiune care, prin mișcarea și variația continuă a tuturor lucrurilor, trebuie cîteodată să fie sensibilă — dar, după aceea, erezia noastră se va bifurca...într-o afabilă acomodare la răstignirea la care va fi supusă această idee, gîndesc eu...

Dar sîntem atît de impresionați de informația pe care o deținem, și anume că, deși au existat multe rapoarte despre broaște mici căzute din cer, nu poate fi găsit nici unul despre vreo cădere de mormoloci, astfel că, în aceste împrejurări, trebuie făcută o altă ajustare.

În afara celor trei factori indicatori descriși mai sus, o observație extraordinară o constituie căderea lucrurilor fără

ca acestea să fie vătămate. Adoratorii Sfîntului Isaac explică faptul prin aceea că peştii au căzut pe o iarbă deasă şi aşa au supravieţuit, dar Sir James Emerson Tennant, în cartea sa *History of Ceylon*, ne povesteşte despre căderea unor peşti pe prundiş, de care se pare că nu au fost vătămaţi. Alt aspect, cu totul separat de cele trei idei principale ale noastre, se referă la un fenomen care arată precum ceea ce s-ar putea numi serie alternată de căderi de peşti, indiferent de semnificaţie:

Meerut, India, iulie 1824 (*Living Age*, 52-186); Fifeshire, Scoţia, vara anului 1824 (*Wernerian Nat. Hist. Soc. Trans.*, 5-575); Moradabad, India, iulie 1826 (*Living Age*, 52-186); Ross-shire, Scoţia, 1828 (*Living Age*, 52-186); Moradabad, India, 20 iulie 1829 (*Lin. Soc. Trans.*, 16-764); Perthshire, Scoţia (*Living Age*, 52-186); Argyleshire, Scoţia, 9 martie 1830 (*Recreative Science*, 3-339); Feridpoor, India, 19 februarie 1830 (*Jour. Asiatic Soc. of Bengal*, 2-650).

Un psihotropism care apare aici — neglijarea semnificaţiei seriale sau reflexul mecanic de repulsie faţă de fenomen, reflex netrecut prin filtrul inteligenţei — este acela că peştii din India nu au căzut din cer, că ei au fost găsiţi pe sol după ploi torenţiale, ca urmare a umflării peste măsură a şuvoaielor şi apoi a retragerii lor.

În regiunea de Inerţie sau de Insensibilitate pe care ne-o închipuim sau chiar există ca o zonă ce înseamnă pentru gravitaţia acestui pămînt ceva foarte asemănător cu zona neutră de atracţie a unui magnet, acceptăm că există corpuri formate din apă şi totodată din spaţii libere — funduri de heleşteie care cad — nişte heleşteie foarte interesante fără nici un pic de pămînt la fund —, vaste căderi de apă care plutesc în ceea ce se numeşte spaţiu — peşti şi potopuri de apă care cad...

Dar, de asemenea, acceptăm că există şi alte regiuni, în care peştii — indiferent cum au ajuns acolo, problemă căreia îi vom da atenţie ulterior — rămîn şi se usucă, ori chiar putrezesc, apoi uneori cad prin locurile în care atmosfera a fost dislocată.

După „un extraordinar potop, una dintre cele mai importante ploi consemnate“ (*All the Year Round*, 8-255) la Rajkote, India, pe 25 iulie 1850, „solul a fost găsit literalmente acoperit cu pești“.

Cuvîntul „găsit“ nu se împacă defel cu repulsiile convenționaliștilor și cu conceptul privind un șuvoi exagerat de abundent, dar, în conformitate cu dr Buist, unii dintre acești pești au fost „găsiți“ în vîrful șirelor de fîn.

Ferrel (*A Popular Treatise*, pagina 144) ne vorbește despre o cădere de pești vii — unii dintre ei fiind strînși într-un bazin, unde au supraviețuit —, fapt care s-a petrecut în India, la aproape 32 km sud de Calcutta, pe 20 septembrie 1839. Un martor la acest fenomen spune:

„Cel mai ciudat lucru văzut vreodată și care m-a frapat teribil a fost faptul că peștii nu cădeau alandala sau ici-colo, ci în linie dreaptă, pe o lățime nu mai mare de un cot.“ A se vedea *Living Age*, 52-186.

Amer. Jour. Sci., 1-32-199:

Scrie că, în conformitate cu o mărturie depusă în fața unui magistrat, s-a produs o cădere, pe 19 februarie 1830, în apropiere de Feridpoor, India, a mai multor pești de diferite dimensiuni, unii întregi și proaspeți, iar alții „ciopîrțiți și în putrefacție“. Reflexul nostru față de aceia care ar spune că, în climatul Indiei, peștilor nu le-ar lua multă vreme să putrezească este de a le răspunde că la înălțime, în aer, climatul Indiei nu e torid. O altă particularitate a acestei căderi: unii pești erau mult mai mari decît alții. Celor care susțin ideea selectării printr-un vîrtej sau pe aceea că obiectele, să zicem, de două ori mai grele decît altele ar fi separate de cele mai ușoare le atragem atenția asupra faptului că unii dintre acești pești erau de două ori mai grei decît ceilalți.

În *Journal of the Asiatic Society of Bengal*, 2-650, sînt redate depozițiile martorilor:

„Unii pești erau proaspeți, dar alții, stricați și fără capete.“

„Din cei pe care i-am procurat, cinci erau proaspeți iar restul puțeau și n-aveau cap.“

Aceasta ne amintește de observația făcută de Înalt Preasfinția Sa, reprodusă cu cîteva pagini în urmă.

În conformitate cu dr Buist, unii dintre acești pești cîntăreau 600-700 g, iar alții 800 g.

O cădere de pești la Futtepoor, India, pe 16 mai 1833: „Toți erau morți și uscați" (Dr Buist, *Living Age*, 52-186).

India se află departe, iar anul 1830 înseamnă cu multă vreme în urmă.

Nature, 19 septembrie 1918-46:

Un corespondent scrie, de la Dove Marine Laboratory, Cuttercoats, Anglia, că la Hindon, o suburbie a Sunderland-ului, pe 24 august 1918, au căzut sute de peștișori, identificați ca țipari de nisip...

Din nou o suprafață mică: aproximativ 50 m pe 25 m.

Căderea a avut loc în timpul unei ploi puternice care a fost însoțită de tunete — indicii ale perturbațiilor din înalturi —, însă nu a fost văzut nici un fulger. Marea se află în apropiere de Hindon, dar dacă sînteți tentați să gîndiți că acești pești au descris o traiectorie într-un vîrtej stîrnit pe ocean, aveți în vedere un fapt remarcabil:

Că, după spusele martorilor, căderea a avut loc pe o suprafață mică ce a fost acoperită în zece minute.

Nu pot să mă gîndesc la un indiciu mai clar al unei căderi directe dintr-o sursă staționară.

Și:

„Peștii erau toți morți, ba chiar țepeni și tari, atunci cînd au fost strînși, adică imediat după această întîmplare."

Cu ajutorul tuturor acelora care înțeleg că abia am început să construim stivele de informații despre lucruri care au căzut dintr-o sursă staționară aflată deasupra noastră, va trebui să adunăm faptele văzute în mai multe interpretări, înainte ca disponibilitatea noastră de a accepta — care pare să fi ajuns întru totul riguroasă la ceea ce de la început a fost o convingere — să înceapă să se manifeste de partea celor damnați.

Nu știu cît de mult ne vor ajuta calul și grajdul să o facem, dar, dacă mereu se ridică ceva de la suprafața acestui

pămînt și stă acolo sus o vreme, înseamnă că acele lucruri damnate se pot afirma.

Monthly Weather Review, mai 1878:

Într-o tornadă, în Wisconsin, pe 23 mai 1878, „un grajd și un cal au fost smulse cu totul și nici calul, nici grajdul, nici vreo fărîmă din ele nu au mai fost găsite vreodată".

Faptul că mă văd nevoit să fac adnotări colaterale pe măsură ce înaintăm în subiect ar putea să devină puțin cam indigest, dar vă asigur că va conduce la o ameliorare substanțială a capacității noastre de mistuire; așadar, trebuie să menționez că există ceva bizar și nedigerabil în povestea cu broasca țestoasă care a plutit în aer șase luni — sau așa ceva — deasupra unui orășel din Mississippi.

Monthly Weather Review, mai 1894:

Scrie că, pe 11 mai 1894, la Vicksburg, Missouri, a căzut o bucată mare de alabastru; că la Bovina, la 13 km de Vicksburg, a căzut o broască țestoasă-popîndău.

Faptele s-au petrecut cu ocazia unei furtuni cu grindină.

Articolul a fost copiat din plin la vremea respectivă: de exemplu, în *Nature*, într-unul dintre volumele anului 1894, la pagina 430, și în *Jour. Roy. Met. Soc.*, 20-273. În ce privește o discuție pe această temă, nici vorbă. Avînd în vedere Știința și continuitatea ei cu Prezbiterianismul, asemenea informații sînt damnate de la naștere. *Weather Review* aghesmuiește sau încearcă să salveze acest prunc, dar în toată literatura meteorologică pe care am parcurs-o, cea de după 1894, nu există nici un cuvînt, cu excepția menționării în treacăt o dată sau de două ori. Redactorul-șef al *Weather Review* spune:

„O examinare a hărții vremii arată că aceste furtuni cu grindină au loc în partea de sud a unei regiuni unde suflă vînturi nordice reci și că ele nu au constituit decît o mică parte dintr-o serie de furtuni similare; după cîte se pare, unele vîrtejuri speciale sau rafale cu caracter local au purtat pe sus obiecte grele, luate de pe suprafața acestui pămînt pînă în regiunile cu nori."

Dintre toate lucrurile incredibile din care trebuie să facem alegerea, acord întîietate ideii unui vîrtej dezlănțuindu-se deasupra unei regiuni și selecționînd în mod scrupulos o broască țestoasă și o bucată de alabastru. De data aceasta, celălalt argument adus în mod mecanic, „acolo din capul locului", nu a putut apărea ca răspuns la acest stimul: lui i se opune faptul că aceste obiecte fuseseră acoperite cu gheață, în luna mai, într-un stat sudic. Dacă a fost pretutindeni vîrtej, atunci el trebuie să fi realizat o selecție foarte limitată, de vreme ce nu există nici o consemnare a căderii altor obiecte. Dar nici în *Weather Review* nu există vreo încercare de a specifica un anume vîrtej.

În spațiu, aceste lucruri asociate în mod ciudat sînt depărtate considerabil unul de altul.

Ele au căzut la distanță de 13 km.

Atunci — de parcă ar exista o logică reală — fie ele trebuie să se fi aflat la mare înălțime pentru a cădea atît de distanțate, fie unul dintre ele trebuie să fi fost transportat pe o porțiune orizontală la o distanță de 13 km de celălalt. Dar fiecare dintre presupuneri argumentează ori în favoarea unei forțe mai mari decît cea a unui vîrtej sau rafale locale, ori în favoarea unei anumite perturbații de amploare, despre care nu există nici o consemnare că s-ar fi produs în luna mai 1894.

Și totuși — chiar sfidînd logica — simt că trebuie să accept că această broască țestoasă a fost ridicată de pe suprafața acestui pămînt, undeva în apropiere de Vicksburg, deoarece broasca țestoasă-popîndău este o specie obișnuită în statele din sud.

Atunci mă gîndesc la un uragan care să fi avut loc în statul Mississippi cu vreo cîteva săptămîni sau luni înainte de 11 mai 1894.

Nu, nu caut — și inevitabil îl găsesc.

Ori mă gîndesc că lucrurile pot urca la o astfel de înălțime în timpul uraganelor încît stau sus un timp nedefinit, se poate, după o vreme, să fie scuturate de furtuni. Am menționat nu o dată manifestarea unor căderi ciudate cu oca-

zia furtunilor. Aşadar, atunci s-ar putea ca broasca ţestoasă şi bucata de alabastru să fi avut origini diferite — din lumi diferite, poate — şi să fi intrat într-o regiune de suspendare aflată deasupra acestui pămînt — plutind aproape una de alta — vreme îndelungată — pînă cînd, în final, fuseseră azvîrlite de perturbaţia atmosferică — împreună cu grindina; ori mă gîndesc că şi bucăţile de grindină, atunci cînd sînt mari, semnifică fenomene de suspendare de lungă durată, fiind absolut inacceptabil ca bucăţile să devină foarte mari doar *prin căderea din nori.*

În mod repetat a fost ciupită coarda dezagreabilului sau a putrefacţiei, ceea ce sugerează durata îndelungată. Alte indicii ale duratei îndelungate...

Mă gîndesc la o regiune undeva deasupra suprafeţei Pămîntului în care gravitaţia este inoperantă şi neguvernată de legea pătratului distanţei — exact cum magnetismul este neglijabil la o distanţă foarte mică de un magnet. Teoretic, atracţia unui magnet ar trebui să descrească proporţional cu pătratul distanţei, dar scăderea se constată a fi aproape abruptă la o distanţă mică.

Cred că lucrurile ridicate de la suprafaţa acestui pămînt spre acea regiune au fost ţinute acolo pînă cînd au fost scuturate de furturni...

Marea SuperSargaselor.

Epave abandonate; gunoaie; încărcături vechi pierdute în avarii interplanetare; lucruri răspîndite — în ceea ce se numeşte spaţiu — prin convulsiile altor planete; lucruri de pe timpul Alexandrilor, Cezarilor şi Napoleonilor de pe Marte, Jupiter şi Neptun; lucruri ridicate de cicloanele acestui pămînt: cai şi grajduri şi elefanţi, muşte şi păsări dodo, păsări moa şi pterodactili; frunze din copacii erei actuale şi frunze din Carbonifer — toate tinzînd să se dezintegreze pînă la nivelul de noroaie şi prafuri cu aspect omogen, de culoare roşie sau neagră sau galbenă — comori pentru paleontologi şi pentru arheologi; acumulări de secole; cicloane din Egipt, Grecia şi Asiria; peşti uscaţi şi ţepeni care au ni-

merit aici de puțin timp, pe cînd alții au stat destul de mult pentru a putrezi...

Iar omniprezența Eterogenității... peștii vii din heleșteie cu apă dulce, din oceane cu apă sărată.

În ce privește Legea Gravitației, prefer să adopt o singură postură — și aceea simplă;

Concepția ortodoxă acceptă corelarea și echivalența forțelor;

Gravitația este una dintre acestea.

Toate celelalte forțe se manifestă prin fenomene de respingere și de lipsă de activitate, fără a ține seama de distanță, precum și prin fenomene de atracție.

Dar Gravitația newtoniană admite doar atracția;

Atunci Gravitația newtoniană poate fi acceptabilă doar în proporție de o treime, chiar și pentru cei mai ortodocși, cu alte cuvinte, există o negare a corelării și a echivalenței forțelor.

Sau încă mai simplu:

Acestea sînt informațiile.

Faceți ce doriți cu ele — dumneavoastră, personal.

În revolta noastră intermediaristă împotriva explicațiilor uniforme sau categorice, în disponibilitatea noastră de a accepta că atotsatisfăcătorul nu poate însemna mai puțin decît universalitatea — în afara căreia, totuși, nu ar exista nimic satisfăcător —, expresia noastră, Marea SuperSargaselor, deși se armonizează cu informațiile despre peștii care cad parcă dintr-o sursă staționară — și, desigur, și cu alte informații —, este inadecvată pentru a explica două particularități ale căderilor de broaște:

Că niciodată nu a fost raportată o cădere de mormoloci;

Că niciodată nu a fost raportată o cădere de broaște mature...

Întotdeauna broaștele aveau doar cîteva luni.

Sună perfect; totuși, dacă există asemenea rapoarte, ele se află în afara domeniului meu de lectură.

Dar ar fi mai probabil ca din cer să cadă mormoloci, și nu broaște, mici sau mari, atîta vreme cît căderile au fost

atribuite vîrtejurilor; și ar fi mult mai probabil să cadă din Marea SuperSargaselor în cazul în care, deși doar de probă și temporar, acceptăm ideea existenței unei Mări a SuperSargaselor.

Înainte de a adopta o formulare specială privind căderea de forme de viață imature și larvare pe acest pămînt și necesitatea, într-o atare situație, de a ne închipui cîțiva factori în afara simplei staționări, suspendări sau stagnări, vom oferi și alte informații similare celor privind căderea peștilor.

Science Gossip, 1886-238:

Scrie că melci mici, dintr-o specie de uscat, au căzut în apropiere de Redruth, Cornwall, pe 8 iulie 1886, „în timpul unei puternice furtuni cu tunete“: drumurile și cîmpurile au fost presărate cu melci, care au fost adunați cu scîrbă; nici unul nu a fost văzut de însuși autorul relatării. S-a spus că melcii erau „total diferiți de orice soi cunoscut anterior în acest district“.

Dar, la pagina 282, întîlnim o poziție mai puțin ortodoxă. Un alt corespondent scrie că auzise despre presupusa cădere de melci; că el socotise că toate relatările de acest fel o luaseră pe urmele poveștilor cu vrăjitoare și că, spre uimirea sa, citise amănuntele acestei istorii absurde într-un ziar local „de o mare și bine meritată reputație“.

„M-am gîndit că ar trebui, măcar de data asta, să mă străduiesc să aflu originea unei asemenea povestiri fabuloase.“

Acceptăm că într-o existență intermediară nu poate exista dreptate, ci doar o aproximare spre justiție sau spre injustiție; că a fi nepărtinitor înseamnă a nu avea deloc opinie; că a fi cinstit înseamnă a fi neinteresat; că a investiga înseamnă a admite prejudecata; că nimeni nu a investigat vreodată ceva cu adevărat, ci întotdeauna a căutat să dovedească sau să infirme ceva care a fost conceput sau bănuit dinainte.

„După cum bănuiam“, spune acest corespondent, „am constatat că melcii făceau parte dintr-o specie de uscat cunoscută“ — se aflaseră pe sol „din capul locului“.

El a mai stabilit că melcii apăruseră după ploaie şi că „uimiţi, neciopliţii au sărit repede să tragă concluzia că ei căzuseră".

Apoi a cunoscut o persoană care spunea că a văzut melcii căzînd.

„S-a înşelat", conchide investigatorul.

În *Philosophical Magazine*, 58-310, găsim o relatare despre melcii care au căzut la Bristol, pe un cîmp de 0,12 ha, în asemenea cantităţi încît a trebuit să fie adunaţi cu lopata. S-a spus că aceştia „puteau fi consideraţi dintr-o specie locală". La pagina 457, un alt corespondent declară că numărul melcilor fusese exagerat şi că, după părerea lui, ei se aflaseră pe sol din capul locului. Pe de altă parte, se face precizarea că fuseseră unele condiţii neobişnuite în înalturi, fapt ce rezultă din observaţia sa cu privire la „ciudata înfăţişare azurie a soarelui în acea vreme".

Nature, 47-278:

Preluînd informaţia din *Das Wetter* din decembrie 1892, scrie că, pe 9 august 1892, deasupra localităţii Paderborn din Germania a apărut un nor galben. Din acest nor a căzut o ploaie torenţială în care se aflau sute de midii. Nu se specifică nici dacă se aflaseră pe sol din capul locului, nici dacă se semnalase vreun vîrtej.

Şopîrle: s-a spus că au căzut pe trotuarele din Montréal, Canada, pe 28 decembrie 1857 (*Notes and Queries*, 8-6-104).

În *Scientific American*, 3-112, un corespondent scrie, din South Granville, N.Y., că în timpul unei averse puternice, pe 3 iulie 1860, a auzit un sunet bizar la picioarele sale şi, privind în jos, a văzut un şarpe zăcînd de parcă ar fi fost buimăcit în urma unei căderi. Apoi şi-a revenit. Era un şarpe cenuşiu, de aproape 30 cm lungime.

Aceste informaţii au orice semnificaţie sau sînt lipsite de sens — ori de măsura damnării, dacă vreţi. Dar în cazul fenomenului care s-a petrecut la Memphis, Tennessee, apar unele semnificaţii puternice. Cvasilogica noastră referitoare

la acest subiect se aplică tuturor separărilor avute în vedere pînă acum.

Monthly Weather Review, 15 ianuarie 1877:

Scrie că, în Memphis, Tennessee, pe 15 ianuarie 1877, mai curînd strict localizat, „în spațiul a două corpuri de case", au fost găsiți șerpi după o furtună violentă în care ploaia „a căzut în torente". Ei se tîrau pe trotuare, prin grădini și pe străzi, în număr mare — dar „nici unul nu a fost găsit pe vreun acoperiș sau pe oricare altă ridicătură de pe sol" și „nici unul nu a fost văzut căzînd".

Dacă preferați să credeți că șerpii fuseseră dintotdeauna acolo sau că fuseseră pe sol din capul locului și că, pe străzile din Memphis, pe 15 ianuarie 1877, s-a întîmplat ceva care a atras atenția asupra lor — înseamnă că așa-i logic, iar acesta este bunul-simț care ne stă împotrivă de la început.

Dacă acceptăm că acești șerpi au căzut, deși dintre persoanele ieșite la plimbare pe o furtună violentă nimeni nu i-a văzut, dacă șerpii nu fuseseră în stradă din capul locului, tîrîndu-se dezlănțuiți sau încîlciți în gheme compacte;

Dacă încercăm să acceptăm că șerpii fuseseră ridicați de un vîrtej dintr-o altă parte a suprafeței acestui pămînt;

Dacă acceptăm că un vîrtej putea să îi separe de restul...

Atunci acceptăm și separarea altor obiecte ridicate de acel vîrtej.

În acest caz, în apropiere de locul de origine, ar fi avut loc și o cădere de obiecte mai grele care fuseseră smulse concomitent cu șerpii — pietre, îngrădituri de drumuri, crengi de copaci. Să spunem că șerpii ocupau, ca greutate, următoarea treaptă și ar fi trebuit să fie cei cărora să le vină rîndul să cadă. Mergînd cu raționamentul mai departe, ar fi trebuit să aibă loc căderea de obiecte mai ușoare: frunze, rămurele, smocuri de iarbă.

În *Monthly Weather Review* nu există nici o menționare a vreunei alte căderi, în ianuarie 1877, în nici un alt loc.

Din nou ne exprimăm obiecția împotriva unei asemenea selectivități a vîrtejului. Este de presupus că un vîrtej

ar putea excava o ascunzătoare a șerpilor în hibernare, o dată cu pietrele, cu pămîntul și cu o infinitate de resturi, smulgînd zeci de șerpi — nu știu cît de mulți sînt într-o ascunzătoare — sute, poate —, dar, în conformitate cu relatarea acestui caz în *New York Times*, au fost acolo mii de șerpi vii, cu lungimi de la 30 cm pînă la 45 cm. *Scientific American*, 36-86, consemnează căderea, precizînd că au existat mii de șerpi. Obișnuita explicație cu vîrtejul este dată și ea; „dar în ce localitate trăiește un număr atît de impresionant de șerpi constituie încă un mister".

Acest subiect al numărului enorm de șerpi îmi sugerează ceva de natură migratorie, dar știu și faptul că șerpii din Statele Unite nu migrează în luna ianuarie, dacă nu cumva nu migrează deloc.

În ce privește căderile din cer sau agitația insectelor înaripate, ideile preponderente, precum roirea, ar părea că le explică destul de bine; cu toate acestea, în cazul furnicilor există cîteva circumstanțe speciale.

L'Astronomie, 1889-353:

Cădere de pești, pe 13 iunie 1889, în Olanda; de furnici, pe 1 august 1889, la Strasbourg; de broaște rîioase mici, pe 2 august 1889, în Savoia.

Cădere de furnici, Cambridge, Anglia, vara anului 1874 — „unele erau lipsite de aripi" (*Scientific American*, 30-193). Cădere abundentă de furnici, Nancy, Franța, 21 iulie 1887 — „cele mai multe dintre ele nu aveau aripi" (*Nature*, 36-349). Cădere de furnici enorme, dintr-o specie necunoscută — de dimensiunile viespilor —, Manitoba, iunie 1895 (*Sci. Amer.*, 72-385).

Pe de altă parte, formularea noastră va fi:

Că insectele lipsite de aripi, forme larvare de viață, în număr atît de mare încît sugerează migrarea pe acest pămînt dintr-un loc exterior, au căzut din cer.

Că aceste „migrații" — dacă le acceptăm — s-au petrecut într-o perioadă de hibernare și de îngropare adînc în sol a larvelor la latitudini nordice ale Pămîntului; că exis-

tă o semnificație în caracterul repetabil al căderilor la sfîrșit de ianuarie — sau că avem de-a face cu pătratul neverosimilității unei asemenea idei, selecția larvelor prin vîrtejuri compunîndu-se cu selecția sfîrșitului de lună ianuarie.

Accept că există „viermi de zăpadă“ pe acest pămînt, indiferent care poate să fi fost originea lor. În *Proc. Acad. Nat. Sci. of Philadelphia*, 1899-125, găsim o descriere a viermilor galbeni și a celor negri care au fost descoperiți laolaltă pe ghețarii din Alaska. Aproape sigur, nu a existat pe acești ghețari o altă formă de viață similară și nu a existat nici un fel de vegetație care să susțină viața insectelor, ci doar organisme microscopice. Totuși, descrierea acestei specii, probabil dotată cu polimorfism, se potrivește mai degrabă cu descrierea larvelor care se spune că au căzut în Elveția și mai puțin evident cu o altă descriere. Nu există nici o contradicție, dacă informațiile noastre despre căderi sînt clare. Broaștele din heleșteiele de fiecare zi arată ca și broaștele despre care se afirmă că au căzut din cer, cu excepția broaștelor albe din Birmingham. Totuși, nu toate căderile de larve au avut loc în mod absolut la sfîrșitul lui ianuarie:

Times din Londra, 14 aprilie 1837:

Scrie că, în parohia Bramford Speke, Devonshire, în timpul unui viscol, a căzut un mare număr de viermi negri cu o lungime de aproximativ 18-19 mm.

În *Year Book* a lui Timb, 1877-26, s-a spus că, în iarna anului 1876, la Christiania, Norvegia, au fost găsiți viermi tîrîndu-se pe sol. Întîmplarea este socotită un mare mister deoarece viermii nu ar fi putut ieși din pămînt — solul fiind înghețat la acea vreme —, și, în plus, deoarece fuseseră semnalați și în alte locuri din Norvegia.

Imens număr de insecte negre într-un viscol, în 1827, la Pakrov, Rusia (*Scientific American*, 30-193).

Cădere, împreună cu zăpada, la Orenburg, Rusia, pe 14 decembrie 1830, a unei mulțimi de insecte mici, negre, despre care s-a spus că ar fi fost țînțari, dar și că ar fi avut miș-

cări asemănătoare celor ale puricelui (*Amer. Jour. Sci.*, 1-22-375).

Mare număr de viermi găsiți în urma unui viscol, pe un strat de zăpadă avînd grosimea aproximativ 10 cm, în apropiere de Sangerfield, N.Y., pe 18 noiembrie 1850 (*Scientific American*, 6-96). Autorul articolului crede că viermii ieșiseră la suprafața solului din pricina ploii care căzuse anterior.

Scientific American, 21 februarie 1891:

„Un fenomen enigmatic a fost remarcat frecvent în unele părți ale districtului Valley Bend, Randolph County, Vancouver, în această iarnă. Crusta de zăpadă a fost acoperită de două sau de trei ori cu viermi care semănau cu obișnuitele omizi. De unde veneau, dacă nu cumva au căzut împreună cu zăpada, este un fapt inexplicabil." În *Scientific American*, 7 martie 1891, redactorul-șef spune că viermi asemănători au fost văzuți pe zăpadă în apropiere de Utica, N.Y., precum și în districtele Oneida și Herkimer; cîțiva dintre aceștia au fost trimiși la Ministerul Agriculturii din Washington. Și aici era vorba fie de două specii, fie de un polimorfism. Conform spuselor prof. Riley, nu era un polimorfism, „ci două specii distincte" — lucru de care ne îndoim, date fiind informațiile de care dispunem. Cei de un soi erau mai mari decît ceilalți; în ce privește diferențele de culoare, ele nu au fost clar stabilite. Unii sînt denumiți larve de cărăbuș din genul *Chauliognathus*, iar ceilalți „par a aparține unei varietăți de omidă de culoarea bronzului". Nu există nici o tentativă de a explica apariția lor în zăpadă.

Cădere a unui mare număr de larve de cărăbuș în apropiere de Mortagne, Franța, în mai 1858. Larvele erau neînsuflețite, parcă din pricina frigului (*Annales Société Entomologique de France*, 1858).

Trans. Ent. Soc. of London, 1871-183, menționează o „ninsoare cu larve" în Silezia, 1806; „apariția mai multor larve pe zăpadă" în Saxonia, 1811; „larve găsite vii pe zăpadă", 1828; larve și zăpadă care „cad împreună", în Eifel,

30 ianuarie 1847; „cădere de insecte", 24 ianuarie 1849, în Lituania; apariția de larve, al căror număr a fost estimat la 300 000, pe zăpadă, în Elveția, 1856. Redactorul susține că cele mai multe dintre aceste larve trăiesc sub pămînt sau pe rădăcinile copacilor; că vîrtejurile scot copacii din rădăcini și răspîndesc larvele — noi doar închipuindu-ne că larvele nu sînt prinse în masa de pămînt înghețat, toate fiind la fel de ușor detașabile ca și stafidele dintr-o prăjitură. În *Revue et Magasin de Zoologie*, 1849-72, există o relatare a unei căderi petrecute în Lituania, pe 24 ianuarie 1849, în care larve negre au căzut în număr impresionant.

Alt caz: al unor larve ce păreau a fi de cărăbuș, dar care au fost descrise ca „omizi"; nu au fost văzute căzînd, ci tîrîndu-se pe zăpadă, după un viscol, la Varșovia, pe 20 ianuarie 1850 (*All the Year Round*, 8-253).

Flammarion (*The Atmosphere*, pagina 414) povestește despre o cădere de larve care a avut loc pe 30 ianuarie 1869, în cursul unui viscol, în Savoia Superioară: „Nu s-ar fi putut dezvolta în împrejurimi, deoarece, în zilele precedente, temperatura fusese foarte scăzută"; s-a spus că ar fi fost vorba de o specie comună din sudul Franței. În *La Science Pour Tous*, 14-183, s-a afirmat că din aceste larve s-au dezvoltat insecte.

L'Astronomie, 1890-313:

Scrie că, în ultima parte a lunii ianuarie 1890, în timpul unei furtuni puternice, a căzut un număr incalculabil de larve: unele negre și altele galbene; cantitatea a fost atît de mare, încît a atras stoluri întregi de păsări.

Pînă la urmă, acest fenomen ne apare ca una dintre cele mai clare demonstrații în favoarea originilor externe și împotriva explicației cu vîrtejul. Dacă un excluzionist spune că, în ianuarie, larvele pot fi scoase cu precizie și migală din pămîntul înghețat, larve aflate într-un număr incalculabil, atunci el se gîndește doar la o forță formidabilă, neglijînd amănuntele; dacă originea acestui fenomen și extragerea larvelor din sol nu se află la o distanță foarte mare, ce devine,

oare, infinitatea de alte rămășițe, nemaigîndindu-ne la durata de timp necesară pentru separarea elementelor?

Dacă excluzionistul se gîndește la o translație amplă — întreg drumul din sudul Franței pînă în Savoia Superioară —, atunci se poate gîndi și la o sortare de finețe, în funcție de diferențele de greutate specifică, numai că, într-o asemenea selecție fină, larvele ar fi separate de insectele dezvoltate.

În ce privește diferențele de greutate specifică, larvele galbene care au căzut în Elveția, în ianuarie 1890, erau de trei ori mai mari decît larvele negre care le-au însoțit. În relatările despre acest caz, nu există nici o tăgăduire a căderii.

Or, nici un vîrtej nu le-a adus niciodată împreună, nu le-a ținut împreună și nici nu le-a depus pe ele și doar pe ele împreună...

Ci ele vin de pe Genesistrine.

Nu există nici o scăpare. Nu ne dă pace. Asta-i situația...

Genesistrine.

Ideea este că există, undeva în înalturi, un loc de origine a vieții comparabil cu acest pămînt. Indiferent dacă acest loc se numește planeta Genesistrine sau Luna, dacă e o vastă regiune amorfă aflată deasupra Pămîntului sau o insulă în Marea SuperSargaselor, poate ar trebui să fie lăsată spre cercetare altor super- sau extrageografi. Că primele organisme unicelulare poate au venit aici de pe Genesistrine sau că oamenii ori ființele antropomorfe e posibil să fi sosit înaintea amibelor; că pe Genesistrine putea să fi existat o evoluție exprimabilă în termeni biologici convenționali, dar că evoluția de pe acest pămînt — ca și cea din Japonia modernă — a fost indusă de influențe exterioare; că evoluția, ca un tot, de pe Pămînt a fost un proces de populare prin imigrare sau prin bombardament. Dețin cîteva note despre rămășițe de oameni și animale încapsulate sau acoperite cu lut ori cu piatră, ca și cum ar fi fost lansate aici ca proiectile, dar le omit, deoarece mi se pare cel mai bine să privim întregul fenomen ca pe un tropism — ca pe un geotropism —, probabil atavic sau vestigial, de parcă ceva ar mai fi sau mai continuă multă vreme și după ce se încheie perioada de tre-

buință a unui lucru; că, odinioară, tot felul de lucruri au sosit aici de pe Genesistrine, dar că acum doar cîteva soiuri de gîndaci și alte cîteva organisme se mai simt inspirate să vină, și atunci doar la intervale mari de timp.

Nu avem nici măcar un exemplu de mormoloci care au căzut pe acest pămînt. Pare logic ca un vîrtej să poată aspira un heleșteu, cu broaștele și tot restul, împrăștiind doar broaștele altundeva; dar, atunci, este și mai rațional ca un vîrtej să aspire un heleșteu, cu mormolocii și tot restul, alegînd mormolocii deoarece aceștia sînt mult mai numeroși atunci cînd e sezonul lor, iar sezonul lor este primăvara sau pe o vreme mai ploioasă. Gîndind în termeni cauzali — de parcă ar exista cauze reale —, părerea noastră e că, dacă evenimentul X este probabil să cauzeze evenimentul Y, dar este mult mai probabil să cauzeze evenimentul Z, și totuși nu cauzează evenimentul Z, atunci înseamnă că evenimentul X nu este cauza evenimentului Y. Pe acest cvasisorit ne bazăm disponibilitatea de a accepta faptul că broaștele mici care au căzut pe Pămînt nu sînt rezultatul vîrtejurilor, ci ele vin din exterior sau de pe Genesistrine.

Îmi imaginez Genesistrine în termeni ai mecanicii biologice: nu ca pe un loc unde există persoane care strîng gîndaci în luna ianuarie sau la sfîrșitul ei și broaște în iulie sau în august, iar apoi bombardează cu ele acest pămînt, ci, mai degrabă, în felul în care o fac persoanele care umblă prin regiunile nordice, prinzînd și strîngînd păsărele în fiecare toamnă, apoi răspîndindu-le în sud — desigur, păstrînd proporțiile.

Chiar atavic sau vestigial, geotropismul de pe Genesistrine se manifestă prin faptul că un milion de larve încep să se tîrască și un milion de broaște mici încep să țopăie, neștiind despre ce este vorba mai mult decît noi atunci cînd ne tîrîm dimineața spre serviciu și cînd țopăim noaptea în pași de dans.

Eu, unul, aș spune că Genesistrine este o regiune în Marea SuperSargaselor și că părți ale Mării SuperSargaselor sînt

caracterizate prin succesiuni de sensibilitate exagerată la atracția exercitată de acest pămînt.

8

Accept faptul că, atunci cînd sînt furtuni, cele mai blestemate dintre lucrurile excluse, excomunicate — lucruri ce îi par leproase credinciosului — sînt aduse jos — din Marea SuperSargaselor — ori din ceea ce prin conveniență numim Marea SuperSargaselor — care nicidecum nu a fost încă pe deplin acceptată.

Că lucrurile sînt aduse jos de furtuni, întocmai cum, din adîncurile mărilor, lucrurile sînt aduse la suprafață tot de furtuni. Desigur, e curată ortodoxie să spui că furtunile au un efect minor, dacă nu chiar nul, asupra valurilor oceanului — dar, evident, a avea o opinie nu înseamnă să ignori sau să neglijezi afirmația contrară sau orice altceva care modifică o opinie lipsită de un caracter deslușit.

Symons' Meteorological Magazine, 47-180:

Scrie că, în lungul coastei Noii Zeelande, în regiuni care nu sînt supuse acțiunii vulcanilor subacvatici, peștii din adîncurile mărilor sînt adesea aduși la suprafață de furtuni.

Fier și pietre care cad din cer; și au loc perturbații atmosferice:

„Nu există absolut nici o legătură între cele două fenomene“ (*Symons'*).

Poziția ortodoxă consideră că obiectele ce se mișcă cu viteză planetară, după intrarea lor în atmosfera acestui pămînt, ar fi practic neafectate de uragane; te-ai putea gîndi la un glonț deviat de cineva care își face vînt cu evantaiul. Singurul necaz cu raționamentul ortodox este cel obișnuit — este bîntuit de fantome — se bazează pe un mit; informațiile pe care le deținem despre lucrurile din cer, și încă multe altele pe care le vom înfățișa, arată că ele nu au o viteză independentă.

Există atît de multe furtuni și atît de mulți meteori și meteoriți, încît ar fi de-a dreptul extraordinar să nu existe nici o coincidență. Totuși, dintre numeroasele coincidențe inventariate de prof. Baden-Powell (*Rept. Brit. Assoc.*, 1850-54), una are darul să ne avertizeze.

A se vedea *Rept. Brit. Assoc.*, 1860 — alte exemple.

Faimoasa cădere de pietre de la Siena, Italia, 1794 — „într-o furtună violentă".

Vezi *Greg's Catalogues* — multe exemple. Unul care iese în evidență: „o minge strălucitoare de foc și lumină într-un uragan din Anglia, pe 2 septembrie 1786". Faptul remarcabil este că acest fenomen a fost vizibil timp de patruzeci de minute. Asta înseamnă un timp de 800 ori mai mare decît durata pe care ortodoxia o alocă meteorilor și meteoriților.

Annual Register — multe alte exemple.

În *Nature*, din 25 octombrie 1877, și în *Times*, Londra, din 15 octombrie 1877, ceva care a căzut într-o vijelie puternică pe 14 octombrie 1877 este descris ca „o minge uriașă de foc verde". Evenimentul e prezentat de un corespondent în *Nature*, 17-10, iar o relatare a aceluiași fenomen, făcută de un alt corespondent, a fost înaintată revistei *Nature* de către W.F. Denning.

Există atît de multe exemple, încît unii dintre noi se vor revolta în fața stăruinței credinciosului că ar fi vorba doar de o coincidență, neacceptînd faptul că există o legătură de tip cauzal. Dacă este prea dificil să te gîndești la pietre și mase metalice deviate de la cursurile lor de către furtuni, deoarece ele se mișcă extrem de rapid, atunci să ne gîndim la viteze mici sau la lucruri care nu au deloc viteză planînd amenințător la cîteva mile deasupra Pămîntului, dislocate de furtuni, și căzînd cu o lumină strălucitoare.

Dar opoziția față de această idee este atît de mare, iar „coincidența" atît de persistentă, încît am face mai bine să dăm mai multe exemple:

Aerolit într-o furtună la St. Leonards-on-sea, Anglia, pe 17 septembrie 1885 — nu s-a găsit nici o urmă (*Annual Register*, 1885); meteorit într-o vijelie, pe 1 martie 1886, de-

scris în *Monthly Weather Review*, martie 1886; meteorit într-o furtună cu tunete, departe de coasta Greciei, pe 19 noiembrie 1899 (*Nature*, 61-111); căderea unui meteorit într-o furtună, pe 7 iulie 1883, în apropiere de Lachine, Québec (*Monthly Weather Review*, iulie 1883); același fenomen este menționat în *Nature*, 28-319; meteorit într-un vîrtej, Suedia, pe 24 septembrie 1883 (*Nature*, 29-15).

London Roy. Soc. Proc., 6-276:

Un nor de formă triunghiulară care a apărut într-o furtună, pe 17 decembrie 1852, cu un nucleu roșu, de aproximativ jumătate din diametrul aparent al Lunii, și cu o coadă lungă; vizibil 13 minute; apoi, explozia nucleului.

Cu toate acestea, în *Science Gossip*, n.s., 6-65, s-a spus că, deși meteoriții au căzut în timpul furtunilor, nimeni nu și-a imaginat că există vreo legătură între cele două fenomene, cu excepția țărănoilor lipsiți de învățătură.

Dar unii dintre noi, țărănoii, au ținut piept și acelui *Report of the British Association* din 1852. La pagina 239, dr Buist, care nu a auzit niciodată de Marea SuperSargaselor, spune că, deși este dificil să iei urma legăturii dintre fenomene, trei aeroliți căzuseră în cinci luni, în India, în timpul furtunilor cu tunete din 1851 (sau poate 1852). Pentru relatări făcute de martori, a se vedea pagina 229 din *Report*.

Ori — tocmai sîntem pe cale de a lua în discuție „pietrele de trăsnet".

Mi se pare că, în mod foarte frapant aici, se confirmă ceea ce noi am acceptat în general — că existența noastră nu este decît intermediară, adică una în care nu există nimic fundamental sau nimic final de adoptat ca etalon categoric după care să faci aprecieri.

Țăranii credeau în meteoriți.

Savanții excludeau meteoriții.

Țăranii cred în „pietrele de trăsnet".

Savanții exclud „pietrele de trăsnet".

Este inutil să argumentezi că țăranii stau în aer liber, pe cîmpuri, în timp ce savanții se zăvorăsc în laboratoare și în

săli de lectură. Deşi pare mult mai probabil, nu putem accepta ca bază reală faptul ca, în ce priveşte fenomenele cu care sînt atît de bine familiarizaţi, ţăranii să aibă mai multă dreptate decît savanţii: o mulţime de erori ale ţăranilor, erori de ordin biologic şi meteorologic, se ridică împotriva unei asemenea premise.

Aş spune că „existenţa" noastră este ca un pod — făcînd abstracţie de faptul că e vorba de o comparaţie în termeni statici —, dar ca Podul Brooklyn, pe care o mulţime de gîndaci se află în căutarea unui element de bază, mergînd spre o grindă care li se pare solidă şi finală; însă grinda este construită pe suporţi. Unul dintre suporţi pare a fi ultimul, cel final. Dar şi el este construit pe o structură aflată dedesubt. Nu poate fi găsit nimic final în tot podul, deoarece nici chiar podul — în întregul lui — nu este un lucru final în sine, ci o legătură între Manhattan şi Brooklyn. Dacă „existenţa" noastră constituie o legătură între Pozitivul Absolut şi Negativul Absolut, atunci căutarea finalităţii este fără speranţă: orice din ea trebuie să fie relativ, atîta vreme cît „întregul" nu e un întreg, el fiind, în sine, o relaţie.

În atitudinea de Acceptare, iată pseudobaza noastră:

Celulele unui embrion din era reptilelor sînt cele specifice embrionului respectiv;

Unele celule simt imboldul de a căpăta noi înfăţişări.

Dacă proiectul întregului prevede ca era următoare să fie a mamiferelor, atunci acele celule care se transformă în celule de mamifere vor fi susţinute împotriva rezistenţei, prin inerţie, pe care o opune restul. Va fi relativ drept să se procedeze astfel, deşi nu în mod definitiv drept, deoarece şi ele, la rîndu-le, în timp, vor fi nevoite să se îndrepte spre caracterele altor ere cu un grad mai înalt de dezvoltare.

Ne aflăm la hotarul unei noi ere, în care Excluzionismul trebuie să fie înfrînt şi care nu va mai oferi nimănui prilejul de a afirma că avem origine umilă şi că sîntem nişte ţărani ignoranţi.

În modalitatea noastră grosolană şi provincială, aducem acum un ultragiu la adresa bunului-simţ, ultragiu despre care

gîndim că într-o bună zi va deveni indiscutabil un loc comun.

Că obiecte prelucrate din piatră şi fier au căzut din cer;
Că ele au fost aduse jos dintr-o stare de suspendare — aflată într-o regiune unde atracţia acestui pămînt este inoperantă — prin intermediul perturbaţiilor atmosferice.

„Piatra de trăsnet" este în mod obişnuit „o bucată de rocă verzuie* ascuţită, minunat şlefuită", spune un redactor în *Cornhill Magazine*, 50-517. Nu-i chiar aşa: pietrele pot să fie constituite din orice fel de rocă, dar atragem atenţia asupra îndemînării cu care au fost prelucrate unele dintre ele. Desigur, ceea ce susţine acest autor este în totalitate superstiţie. Altfel el ar fi unul dintre noi, neciopliţii şi simplii fii ai gliei.

Damnarea convenţională se adresează faptului că împlîntările de piatră în sol — „pe sol din capul locului" — au fost remarcate în apropierea locurilor unde a lovit trăsnetul; că s-a presupus — de către uimita populaţie rurală ori de cea dotată cu mai puţină inteligenţă — că ar fi căzut din fulger sau concomitent cu acesta.

Pe tot parcursul cărţii noastre, clasăm laolaltă o mare cantitate de informaţii ştiinţifice şi ficţiune de proastă calitate. Cînd este ficţiunea proastă, ieftină, vulgară? Atunci cînd coincidenţele apar în exces — adică atunci cînd există o singură modalitate de a decide. Dar cu autori individuali, coincidenţele rareori întrec măsura: atunci excesul cu privire la subiect îl găsim doar întîmplător. Citind un autor precum acela care a scris în *Cornhill Magazine*, aflăm cîte ceva despre convingerile ţăranilor: nu este vorba de nici o compilaţie de tipul exemplu care vine după alt exemplu. Metoda noastră va fi aceea a comasării informaţiilor.

E de presupus că trăsnetul poate lovi solul în apropierea locului în care se află de la bun început un obiect ascuţit, avînd forma unei pene de despicat: iarăşi şi iarăşi şi iarăşi — fulgerul lovind solul în apropierea unui obiect as-

* Nefrit (*n.t.*).

cuțit în China; fulgerul lovind solul în apropierea unui obiect ascuțit în Africa Centrală; coincidență în Franța; coincidență în Java; coincidență în America de Sud...

Încuviințăm o mulțime de lucruri, dar menționăm o tendință spre nestăpînire. Totuși, acesta este psihotropismul științei față de toate „pietrele de trăsnet" despre care s-a spus că ar fi căzut strălucind.

În ce privește roca verzuie, să semnalăm faptul că în Insula Jamaica opinia generală este că niște topoare dintr-o rocă verde cad din cer în „timpul ploilor" (*Jour. Inst. Jamaica*, 2-4). Cîndva ar trebui să cercetăm această localizare a obiectelor constituite dintr-un anumit material. „Ele sînt dintr-o piatră care nu poate fi găsită în altă parte decît în Jamaica" (*Notes and Queries*, 2-8-24).

Dată fiind propria mea tendință de a exclude — asemănătoare atitudinii unui țăran ori a unui sălbatic de a crede că el nu poate fi categorisit laolaltă cu alți țărani sau cu alți sălbatici —, nu sînt prea impresionat de ceea ce cred băștinașii. Mi-ar fi greu să vă spun de ce. Cînd cuvîntul unui Lord Kelvin nu are mai mare greutate, pe teme științifice, decît cuvîntul unei căpetenii ca Sitting Bull, în afara cazului că ar fi într-un acord deplin cu opinia convențională, atunci faptul se întîmplă din cauză că sălbaticii au deprinderi proaste la masă, presupun. Totuși, snobismul meu în această privință se dezlănțuie întrucîtva în fața convingerii pe care sălbaticii și țăranii au răspîndit-o pretutindeni. Iar noțiunea de „pietre de trăsnet" este la fel de încăpătoare ca însăși geografia.

Băștinașii din Birmania, China, Japonia, în conformitate cu spusele lui Blinkenberg (*Thunder Weapons*, pagina 100) — ceea ce, nu înseamnă, desigur, că Blinkenberg acceptă vreun cuvințel —, cred că obiectele de piatră cioplită au căzut din cer, fiindcă ei au mai văzut asemenea obiecte căzute din cer. Ele sînt denumite în aceste țări „lovituri de trăsnet". Sau „pietre de trăsnet" — în Moravia, Olanda, Belgia, Franța, Cambodgia, Sumatra și Siberia. Sau „pietre de furtună" în Lausitz; „săgeți ale cerului" în Slavonia; „to-

poare ale trăsnetului“ în Anglia și Scoția; „pietre de fulger“ în Spania și Portugalia; „topoare ale cerului“ în Grecia; „scînteieri ale fulgerului“ în Brazilia; „dinți de trăsnet“ în Amboina.

Această credință este tot atît de răspîndită ca și cea referitoare la fantome și la vrăjitoare, pe care doar superstițiosul o mai neagă astăzi.

În ce privește credințele indienilor nord-americani, Tyler întocmește o listă de referințe (*Primitive Culture*, 1-237). Iar în cazul celor sud-americani, „anumite pietre hașurate se spune că au căzut din ceruri“ (*Jour. Amer. Folk Lore*, 17-203).

Dacă și dumneavoastră vă revoltați împotriva unui asemenea șir nesfîrșit de coincidențe succesive, dar considerați interpretarea pe care am dat-o noi „pietrelor de trăsnet“ puțin cam prea tare sau cam prea copioasă pentru a fi digerată, vă recomand explicația unuia pe nume Tallius, scrisă în 1649:

„Naturaliștii spun că sînt zămislite în cer de exhalația scînteietoare strînsă ca un glob într-un nor datorită umorii din jur.“

Desigur că articolul din *Cornhill Magazine* nu a fost scris cu intenția de a încerca realmente să investigheze acest subiect, ci pentru a persifla ideea că ar fi căzut vreodată din cer obiecte din piatră cioplită. Un autor, în *Amer. Jour. Sci.*, 1-21-325, precizează că a citit acest articol și crede că este remarcabil „că orice om obișnuit, dotat cu rațiune poate scrie un articol care să dovedească faptul că loviturile de trăsnet nu există“.

Vă mărturisesc că sîntem un pic măguliți de afirmația aceasta.

Iar și iar:

„Nu-i chiar necesar să-i sugerezi cititorului inteligent că pietrele de trăsnet sînt un mit.“

Susțin că aici este vorba de o folosire eronată a cuvîntului: admitem doar că sîntem inteligenți cu privire la acest subiect, dacă prin inteligență se înțelege cercetarea dezechi-

librului și faptul că orice altă activitate intelectuală este un reflex mecanic — inteligența fiind, de asemenea, mecanică, dar mai puțin ordonată și mai puțin restrînsă, mai puțin evident mecanică —, precum și că, pe măsură ce disponibilitatea noastră de a accepta devine mai sigură și mai ferm instituită, trecem de la starea de inteligență la reflexele puse pe făgașuri. Un lucru straniu mi se pare faptul că inteligența este socotită de obicei a fi vrednică de laudă. Poate fi așa în sensul că reprezintă activitatea mentală care încearcă să descopere ceva, dar ea constituie o mărturisire a ignoranței. Albinele, teologii, savanții dogmatici sînt aristocrați din punct de vedere intelectual. Restul sîntem plebei, încă necalificați pentru Nirvana sau pentru domeniul instinctului și al agreabilului, de vreme ce ne deosebim de cei inteligenți și de cei necopți deopotrivă.

Blinkenberg dă mai multe exemple privind superstiția „pietrelor de trăsnet“, superstiție care înflorește acolo unde capacitatea intelectuală se află într-o stare deplorabilă — sau, cu alte cuvinte, reprezintă un aspect universal. În Malaiezia, Sumatra și Java, băștinașii spun că, sub copacii care au fost loviți de trăsnet, au fost găsite adesea topoare din piatră. Blinkenberg nu contestă faptul, dar susține că este o coincidență și că topoarele s-au aflat pe sol din capul locului, că băștinașii s-au repezit să tragă concluzia că aceste pietre cioplite au căzut din fulger sau o dată cu el. În Africa Centrală, se spune că adeseori au fost găsite obiecte din piatră de formă ascuțită, foarte bine șlefuite, descrise ca „topoare“, implîntate în copacii loviți de trăsnet — sau de ceva care semăna cu trăsnetul. Băștinașii, cam în maniera persoanelor needucate din Memphis, care au văzut șerpii după furtună, au sărit să conchidă că „topoarele“ nu au fost dintotdeauna înfipte în copaci. Livingstone (*Last Journal*, paginile 83, 89, 442, 448) spune că el nu a auzit niciodată de unelte din piatră folosite de băștinașii din Africa. Un autor al *Report of Smithsonian Institution*, 1877-308, afirmă că există puține astfel de obiecte.

Şi că au aflat de la băştinaşi că acestea ar fi căzut în cursul furtunilor cu trăsnete.

În ce priveşte luminozitatea, sînt dispus să accept, chiar dacă pare cam jenant ca acele corpuri care trec prin atmosfera acestui pămînt, chiar dacă nu s-au încălzit, cad adesea cu o lumină strălucitoare, arătînd ca descărcările fulgerului. Subiectul mi se pare important; îl vom relua ulterior, cînd vom oferi şi exemple.

În Prusia au fost găsite două topoare din piatră în trunchiurile copacilor, unul chiar sub scoarţă (Blinkenberg, *Thunder Weapons*, pagina 100).

Găsitorii lor — hop! — au şi sărit să tragă concluzia că topoarele căzuseră acolo.

Un alt topor din piatră — ori un obiect de formă ascuţită, asemănător unei pene de despicat, confecţionat din piatră — se spune că a fost găsit într-un copac lovit de ceva care arăta ca fulgerul (*Thunder Weapons*, pagina 71).

Găsitorul a ajuns la concluzia ştiută.

O poveste spusă de Blinkenberg, despre o femeie care trăia în apropiere de Kulsbjaergene, Suedia, şi care a găsit o cremene în apropierea unei sălcii — „lîngă casa ei". Subliniez „lîngă casa ei" deoarece asta înseamnă un teren cunoscut. Salcia fusese despicată de ceva.

Hop! — a sărit şi femeia.

O vacă ucisă de trăsnet sau de ceva care arăta asemănător (Insula Sark, în apropiere de Guernsay). Proprietarul vacii a săpat pămîntul în locul cu pricina şi a găsit un „topor" mic din rocă verzuie. Blinkenberg spune că şi ţăranul respectiv s-a repezit să tragă concluzia că acesta era obiectul care a căzut luminînd, ucigîndu-i vaca.

Reliquary, 1867-208:

Scrie despre un topor din cremene găsit de un fermier, după o furtună puternică — descrisă ca „o furtună îngrozitoare" —, lîngă un stîlp de semnalizare, care fusese despicat de ceva. Aş spune că apropierea de un stîlp de semnalizare poate să fie considerată un indiciu al faptului că terenul îi era cunoscut.

Fie că a sărit, fie că a ajuns la concluzie după un proces tacticos de gîndire, fermierul a decis că obiectul din cremene căzuse în timpul furtunii.

În acest exemplu avem de partea noastră un om de știință lamentabil. Este imposibil să faci o diferență categorică între ortodoxie și erezie: undeva trebuie să existe un punct de fuzionare a uneia cu cealaltă sau o întretăiere. Și totuși, un subiect ca acesta pare puțin șocant. În majoritatea lucrărilor despre meteoriți este menționat mirosul sulfuros specific al lucrurilor care cad din cer. Sir John Evans (*Stone Implements*, pagina 57) spune — uzînd de puteri extraordinare de a raționa, de parcă nu s-ar fi putut gîndi la un asemenea lucru doar cu puteri obișnuite de raționare — că acest obiect din cremene „s-a dovedit a fi o lovitură de trăsnet, întrucît avea un miros specific atunci cînd s-a spart".

Dacă s-a dovedit a fi așa — iată un lucru ce ar face ordine în întregul subiect. Dacă demonstrăm că măcar un singur obiect din piatră prelucrată a căzut din cer, atunci nu mai este necesar să strîngem rapoarte suplimentare. Totuși, noi deja am adoptat poziția că nimic nu poate face ordine în orice; că disputele Greciei antice nu sînt astăzi mai aproape de soluționare decît erau în urmă cu cîteva mii de ani — și aceasta din cauză că, în sens categoric, nu există nimic de dovedit, de rezolvat sau de stabilit. Obiectivul nostru rămîne acela de a ne situa mai aproape de real decît oponenții noștri. Dilatarea este un aspect al Universalului. Ne întindem pe o suprafață mare. În accepțiunea noastră, bărbatul gras este mai aproape de cucernicie decît cel slab. Mănînci, bei și aproximezi în măsură mai mare Pozitivul Absolut. Ferește-te de negativitate, prin care noi înțelegem indigestie.

Cele mai multe dintre „pietrele de trăsnet" sînt descrise ca „topoare", dar Meunier (*La Nature*, 1892-2-381) ne povestește despre un topor aflat în posesia sa despre care se spunea că ar fi căzut la Ghardia, în Algeria, contrastînd „profund" (avea formă de pară) cu profilurile ascuțite ale meteoriților obișnuiți. Explicația convențională că se for-

mase ca o picătură de materie topită dintr-un corp mai mare mi se pare rezonabilă; dar cu mai puțină încîntare menționez căderea lui într-o furtună cu trăsnete, fapt la aflarea căruia meteorologul ortodox s-ar îngălbeni de supărare sau măcar ar ridica ușor din sprîncene.

Meunier vorbește și despre o altă „piatră de trăsnet", căzută, după cum i s-a spus în Africa de Nord. De această dată și Meunier este nițel cam jalnic: el citează un soldat cu experiență care afirmă că asemenea obiecte cad mult mai frecvent în deșerturile Africii decît în altă parte.

Iar acum, cîteva amestecate:

O „piatră de trăsnet" se spune ar fi căzut la Londra, în aprilie 1876: cîntărea aproximativ 3,6 kg; nu se menționează nici un fel de particularități privind forma (*Year Book* a lui Timb, 1877-246).

La Cardiff a căzut, pe 26 septembrie 1916, o „piatră de trăsnet" (*Times* din Londra, 28 septembrie 1916). În conformitate cu *Nature*, 98-95, este vorba de o coincidență; nu a fost văzută decît o descărcare luminoasă, de fulger.

Piatra care a căzut în cursul unei furtuni, în apropiere de St. Albans, Anglia, a fost acceptată de Muzeul din St. Albans, cu toate că British Museum nu o considerase „un adevărat material meteoritic" (*Nature*, 80-34).

Times din Londra, 26 aprilie 1876:

Scrie că, pe 20 aprilie 1876, în apropiere de Wolverhampton, a căzut o masă de fier meteoritic în timpul unei ploi foarte puternice. O relatare a acestui fenomen se află în *Nature*, 14-272, trimisă de H.S. Maskelyne care acceptă fenomenul ca autentic. De asemenea, vezi *Nature*, 13-531.

Pentru alte trei exemple: *Scientific American*, 47-194; 52-83; 68-325.

În ce privește forma, cum obiectul ascuțit era mai mare decît o pană de despicat lemne, putînd fi numit foarte bine un „topor":

Nature, 30-300:

Scrie că, pe 27 mai 1884, la Tysnas, în Norvegia, a căzut un meteorit, că gazonul a fost smuls din rădăcină în lo-

cul unde s-a presupus că ar fi căzut obiectul, iar două zile mai tîrziu a fost găsită în apropiere „o piatră foarte curioasă". Descrierea ei sună astfel: „Ca formă și mărime, seamănă foarte bine cu o bucată mare de brînză Stilton."

După părerea noastră, multe obiecte și substanțe diferite au fost aduse jos pe pămînt, prin perturbații atmosferice — provenind din acel ceva pe care îl denumim chestiune de convenientă deocamdată, pînă cînd vom avea mai multe informații — Marea SuperSargaselor; totuși, principalul nostru interes se îndreaptă către obiectele care au fost prelucrate prin metode similare producției meșteșugărești umane.

Descrierea „pietrelor de trăsnet" din Birmania (*Proc. Asiatic Soc. of Bengal*, 1869-183): s-a spus că sînt dintr-un soi de piatră care nu seamănă cu nici o alta găsită în Birmania; a fost numită „lovitură de trăsnet" de către băștinași. Eu cred că există o mulțime de sensuri în asemenea expresii ca „nu seamănă cu nici o alta găsită în Birmania" — dar dacă ar fi scris ceva mai explicit, atunci pentru autorii din secolul al XIX-lea consecințele ar fi fost neplăcute.

Mai multe despre „pietrele de trăsnet" din Birmania găsiți în *Proc. Soc. Antiq. of London*, 2-3-97. Una dintre ele, descrisă ca o „teslă", a fost expusă de către căpitanul Duff, care a scris că nu mai existat nici o piatră asemănătoare în preajma ei.

Desigur, se poate să fii foarte convingător spunînd că deoarece o piatră nu seamănă cu pietrele din jur ea are o origine străină; de asemenea, ne temem că este vorba de un fel de plagiat: am luat procedeul de la geologi, care demonstrează prin acest raționament originea străină a eraticelor. Mă tem că sîntem puțin cam grosolani și, din cînd în cînd, semănăm cu oamenii de știință.

Dar, în limitele accepțiunii mele, consider că o mare parte din literatura științifică trebuie să fie citită printre rînduri. Deși nu este un oarecare, Sir John Evans a emis o afirmație deplorabilă. Întocmai cum o mare parte din înțelesurile scrierilor lui Voltaire au fost descoperite citind printre rînduri, îl bănuim și pe căpitanul Duff că pur și simplu face o

aluzie mai curînd decît să riște să fie sîcîit de prof. Lawrence Smith, care să îl numească „un om pe jumătate nebun“. Indiferent care a fost semnificația dată de căpitanul și indiferent dacă el a zîmbit, ca Voltaire atunci cînd a scris aceasta, Duff pomenește despre „natura extrem de delicată a pietrei, care o face la fel de inutilă atît ca armă ofensivă, cît și defensivă“.

Un corespondent a trimis la *Nature*, 34-53, povestea unui malaiezian beneficiind de un „statut social remarcabil“ — și un lucru de spus aici despre informațiile noastre este acela că, deși damnate, ele ne aduc adesea într-o companie extraordinar de selectă — care știa un copac ce fusese lovit de ceva în timpul unei furtuni cu trăsnete petrecute cu o lună în urmă. El a căutat printre rădăcinile copacului și a găsit o „piatră de trăsnet“. Nu s-a spus dacă a sărit sau a pășit tacticos spre concluzia că obiectul căzuse — e probabil ca în țările tropicale procesul de a ajunge la o concluzie să fie mai domol. De asemenea, mă tem că modalitatea lui de a raționa nu a fost foarte originală: exact așa au fost și fragmentele meteoritului descoperit la furnalul din Bath, meteorit acceptat de ortodoxie.

Ar trebui acum să trecem printr-o experiență neobișnuită. Ar trebui să citim din cîteva rapoarte despre evenimente extraordinare care au fost investigate de un om de știință — asta nu înseamnă, desigur, că au fost cu adevărat studiate de el, ci doar că fenomenele care l-au interesat au ocupat o poziție ce aproxima în mai mare măsură investigația reală în loc să o fi neglijat total. Mereu citim despre întîmplări extraordinare — dar nici o discuție, nici măcar un comentariu ce poate fi găsit ulterior; doar menționarea ocazională — înmormîntare și damnare.

Faptul e extraordinar și cît de rapid este el tăinuit.

Înmormîntare și damnare sau anonimatul faptului remarcabil.

Am citit despre un bărbat care, în problema melcilor, a călătorit vreme îndelungată pentru a se încredința de ceva ce bănuise dinainte; și ni-l reamintim pe prof. Hitchcock

care cucerise Amherst-ul doar cu bagheta fermecată a cunoștințelor sale de botanică, atunci cînd doi fungi s-au și ivit înainte de căderea nopții; și am citit despre dr Gray, cu miile lui de pești din apa conținută într-o singură găleată — dar din asemenea exemple iese în relief faptul că, de regulă, nu a avut loc nici o „investigație". Acum deja cunoaștem mult mai multe întîmplări raportate care au fost și „investigate". Împărțim lucrurile despre care s-a spus că au căzut din cer, în mod științific, în două categorii: obiecte făcute din amestecuri și din substanțe, pe de o parte, și obiecte simetrice care pot fi atribuite ființelor asemenea oamenilor, pe de altă parte. Pe acestea din urmă le subdivizăm în: ascuțite, sferice și plate.

Jour. Roy. Met. Soc., 14-207:

Scrie că, pe 2 iulie 1866, un corespondent de la un ziar londonez a comunicat că un anumit obiect căzuse din cer, în timpul unei furtuni cu trăsnete din ziua de 30 iunie 1866, la Notting Hill. Dl G.T. Symons, de la *Symons' Meteorological Magazine*, a investigat fenomenul aproape tot atît de obiectiv și fără idei preconcepute cum au făcut-o mai toți cercetătorii de-a lungul timpului.

El spune că obiectul nu era altceva decît o bucată de cărbune: cu o zi înainte, la poarta alăturată casei corespondentului, fusese descărcat cărbune. Cu înțelepciunea supraomenească a străinului aflat pe un teren necunoscut, menționată anterior, dl Symons a remarcat că, pe de o parte, cărbunele despre care s-a relatat a fi căzut din cer, și, pe de alta, cărbunele descărcat în mod prozaic în ziua anterioară erau identici calitativ. Persoane din împrejurimi, incapabile să facă această identificare simplă, cumpăraseră de la corespondent bucăți din obiectul despre care se relatase a fi căzut din cer. În ce privește credulitatea, știu că nu are limite — dar, uneori, ea ajunge să coste și bani; atunci nu mai există etaloane după care să faci aprecieri, ajungîndu-se, desigur, la exact același lucru...

Necazul cu eficiența constă în faptul că ea fuzionează cu excesul. Aducînd ceea ce mi se pare a fi o supraabun-

dență de dovezi convingătoare, dl Symons mai vîră un personaj în mica lui comedie, susținînd:

Totul nu a fost decît o farsă a discipolului unui chimist, care a umplut o capsulă cu explozibil și, „în timpul furtunii, a aruncat-o arzînd în rigolă, provocînd în acest fel o lovitură de trăsnet artificială".

Ori nici chiar Shakespeare, cu toată lipsa lui de simț artistic, nu l-a vîrît în piesă și pe regele Lear pentru a obține un Hamlet mai complet.

Nu știu dacă, la rîndul meu, sînt vîrît în ceva care are sau nu o semnificație aparte, dar, în ce mă privește, consider că furtuna din 30 iunie 1866 a fost una specială. Ea este descrisă în *Times* din Londra, din 2 iulie 1866, astfel: „În cursul furtunii, cerul a rămas parțial senin în mai multe locuri, în timp ce grindina și ploaia continuau să cadă." Aceasta poate să aibă mai mult sens dacă acceptăm posibila origine extraterestră a unor grindine, îndeosebi atunci cînd căderea lor se produce dintr-un cer lipsit de nori. O simplă sugestie, rareori luată în seamă, este că se putea ca pe 30 iunie 1866, la Londra, să fi avut loc o cădere de substanțe extraterestre.

S-a spus că au căzut bucăți de clincher în timpul unei furtuni la Kilburn, pe 5 iulie 1877:

În conformitate cu *Kilburn Times*, din 7 iulie 1877, citat de dl Symons, o stradă a fost „literalmente presărată", în timpul furtunii, cu o cantitate de clincher apreciată la aproximativ două banițe, de la dimensiunile unei nuci pînă la cele ale unui pumn de bărbat; „bucățile de clincher pot fi văzute la sediul ziarului *Kilburn Times*".

Dacă aceste clinchere sau tăciuni ar fi deșeuri de la construcțiile supercomerciale de la care ocazional cocsul, cărbunele și cenușile cădeau pe acest pămînt sau, mai curînd, ajungeau în Marea SuperSargaselor, de unde erau dislocate de furtuni, atunci poziția noastră intermediaristă ne îndeamnă să acceptăm că ele trebuie să fuzioneze undeva cu fenomenele locale ale scenei azvîrlirii lor pe Pămînt. Dacă o plită încinsă la roșu ar cădea dintr-un nor pe Broadway,

cineva ar putea considera că, aproximativ în momentul întîmplării, o căruță a trecut în viteză și că pietonii enervați de plită sau de ceva, au socotit că acel ceva nu fusese de fapt incandescent, ci doar înroșit sau înnegrit de vreo gospodină distrată. În comparație cu unele explicații științifice pe care le-am întîlnit, aceasta reprezintă o restrîngere considerabilă, gîndesc eu, într-una singură.

Dl Symons a aflat că pe aceeași stradă — el subliniază că era vorba de o stradă scurtă — exista un post de pompieri dotat cu o pompă de incendiu. *Mi l-am închipuit* agitîndu-se și umblînd de colo-colo în Notting Hill, căutînd prin pivnițe cărbune abia depozitat, sunînd clopoțeii pe la uși, stîrnind un întreg cartier, strigînd spre ferestrele de la catul al doilea, oprind oamenii pe străzi, din ce în ce mai nestăpînit în urmărirea unui nefericit de discipol impostor al unui chimist. Judecînd după eficiența lui la Notting Hill, ne-am aștepta să fi auzit că a mers la postul de pompieri, unde ar fi întrebat:

„S-a spus că, pe strada aceasta, au căzut bucăți de clincher la aproximativ patru și zece minute, în după-amiaza zilei de 5 iulie. Sînteți amabil să aruncați o privire în registrele dumneavoastră și să îmi spuneți unde se afla pompa pe care o deserviți la aproximativ patru și zece minute, în ziua de cinci iulie?“

Dl Symons conchide:

„Cred că, cel mai probabil, fuseseră *stinși cu ajutorul* pompei de incendiu cu aburi.“

Pe 20 iunie 1880, s-a raportat că o „piatră de trăsnet“ a lovit casa de la nr. 180 de pe Oakley Street, Chelsea, doborînd hornul căminului din bucătărie.

Dl Symons a făcut investigații.

El descrie „piatra de trăsnet“ ca pe o „aglomerare de cărămidă, funingine, cărbune nears și tăciuni“.

După părerea sa, fulgerul a lovit hornul și a topit o parte din cărămida acestuia.

Consider că este remarcabil faptul că fulgerul nu a împrăștiat apoi conținutul șemineului, care a fost afectat doar

ca la căderea unui corp greu. Dacă admitem că a te cățăra pe un horn doar pentru a-ți face o părere constituie o cerință prea exigentă pentru un bărbat care trebuie să fi fost îngîmfat, demn și supus dilatărilor, singura rațiune pe care o găsim în ceea ce spune, judecînd din punctul nostru de vedere modern, este:

„Bănuiesc că nimănui nu i-ar trece prin minte să susțină că, în ce privește cărămizile, ar fi fost fabricate în atmosferă."

Sună puțin cam lipsit de logică, deoarece asta se și cerea de la spiritul pozitivist al timpurilor trecute, cînd nu era atît de evident că ceea ce este incredibil și rizibil în cel mai înalt grad trebuie să fuzioneze cu „cuvenitul" — cum ar spune-o *Sci. Am. Sup.* Absurdul e interpretabil întotdeauna în termeni ai „cuvenitului", cu care trebuie să fie continuu — sau: masele de tip argilos precum cele care au căzut din cer... extraordinara căldură generată de viteza lor de cădere... ele sînt cele care au copt... cărămizile.

Am început să bănuim că dl Symons și-a epuizat resursele la Notting Hill. E un avertisment pentru fanaticii eficienței.

Apoi vine exemplul celor trei grămăjoare de materie terestră găsite pe o cărare foarte umblată, după o furtună cu trăsnete, la Reading, pe 3 iulie 1883. Există atît de multe consemnări despre căderi de materie terestră din cer, încît ar părea aproape straniu să găsești și aici păreri contrare, de n-am fi atît de obișnuiți cu postúrile intransigente ale ortodoxiei — care, în accepțiunea noastră metafizică, reprezintă binele, ca tentativă, dar și răul, prin caracterul lor neîndestulător. Dacă aș considera necesar, aș întocmi o listă cu o sută cincizeci de exemple privind materia terestră despre care s-a spus că ar fi căzut din cer. Împotrivirea față de perturbațiile atmosferice asociate cu căderea de lucruri din cer îl orbește și îl hipnotizează aici pe un domn Symons. Îndeosebi substanța de la Reading este cea pe care nu o acceptă, deoarece ea nu a fost „dintr-un material meteoritic adevărat". Ciudat este — sau, poate, deloc ciudat, ci universal — că dacă nu adopți ceva drept etalon al opiniei, nu

poți avea deloc o opinie; dar, dacă adopți un etalon, în unele dintre aplicările lui, e posibil ca acesta să se dovedească absurd. Meteoriții cărbunoși, care nu sînt puși la îndoială de ortodoxie — deși evitați, așa cum am văzut —, sînt constituiți mult mai evident dintr-un material meteoritic „neadevărat" în comparație cu substanța de la Reading. Dl Symons spune că aceste trei grămăjoare s-au aflat pe sol „din capul locului".

Indiferent dacă informațiile merită sau nu să fie reținute, eu cred că recursului acestuia deosebit, făcut de dl Symons, i se cuvine un loc în muzeul pe care îl scriem. El pledează împotriva credinței în orice sursă exterioară, „pentru reputația noastră de englezi".

Dl Symons este un patriot, iar eu cred că acești venetici au avut „din capul locului" o șansă prea mică de a se bucura de ospitalitatea lui.

Apoi vine un „mic bulgăre din fier (vreo 5 cm diametru)" despre care s-a spus că ar fi căzut, în timpul unei furtuni cu trăsnete, la Brixton, pe 17 august 1887. Dl Symons declară: „În momentul de față, nu-i pot lua urma."

La Notting Hill cercetătorul atinsese maximumul de formă, ulterior capacitățile sale suferind o prăbușire...

În *Times* din Londra, pe 1 februarie 1888, s-a spus că un obiect aproape rotund, din fier, a fost găsit „după o furtună violentă cu trăsnete la Brixton, într-o grădină, pe 17 august 1887". Obiectul a fost analizat de un chimist care nu a putut să-l identifice ca fiind constituit dintr-un material meteoritic adevărat. Indiferent dacă este sau nu un produs făcut de mîna omului sau doar seamănă cu așa ceva, acest obiect e descris ca un sferoid aplatizat, cu diametrul mare de aproximativ 5 cm. Sînt date numele chimistului și adresa: dl J. James Morgan, Ebbw Vale.

Grădină — deci teren cunoscut; presupun că părerea dlui Symons era că obiectul se aflase pe sol „din capul locului", deși a neglijat să o spună. Dar menționăm că el l-a descris ca pe un „bulgăre", ceea ce nu sugerează forma sferoidală sau măcar o formă simetrică. Părerea noastră este că a folosit intenționat cuvîntul „bulgăre", dat fiind înțelesul său

de structură amorfă, din care reies și informațiile următoare: că se afla singur, fără legătură cu altceva, iar în jurul lui nu existau obiecte asemănătoare. Dacă dl Symons ar fi menționat vreun raport despre un alt obiect rotund căzut din cer, cititorii ar fi fost atrași printr-un acord. Dar el își zăpăcește cititorii descriind obiectul ca fiind fără precedent...

„Ghiulea de tun din fier."

A fost găsită într-o movilă de bălegar, în Sussex, după o furtună cu trăsnete.

Totuși, dl Symons susține — în mod destul de logic, după părerea mea — că dată fiind existența, din capul locului, a ghiulelei de tun în movila de bălegar, fulgerul putea să fi fost atras de ea și dacă a văzut fulgerul lovind acolo, o minte ignorantă sau de o capacitate intelectuală sub cea medie avea să pășească sau să sară — cu mai puțină ori mai multă sprinteneală — la concluzia că obiectul din fier a căzut în acel loc.

Cu excepția cazului în care vreun fermier se află pe un teren necunoscut lui ori că nu-și cunoaște propria movilă de bălegar la fel de bine cum își cunoaște dl Symons pupitrul de scris...

Apoi vine exemplul unui bărbat, al soției sale și al celor trei fiice, din Casterton, Westmoreland, care priveau cu atenție peluza lor, în timpul unei furtuni cu trăsnete, cînd au „considerat", cum se exprimă dl Symons, că au văzut o piatră căzînd din cer, care a ucis o oaie și s-a afundat apoi în sol.

S-au apucat să sape.

Și au găsit o minge din piatră.

Symons:

Coincidență. Ea se aflase acolo din capul locului.

Acest obiect a fost expus la întrunirea membrilor Royal Meteorological Society de către dl C. Carus-Wilson. El a descris-o în lista cu exponate din *Journal* ca pe o minge din „gresie". Prin urmare, este descrisă ca „gresie" și de către dl Symons.

O bucată sferică din gresie poate să existe aproape oriunde în sol — din capul locului —, dar, în virtutea obiceiului

nostru mai mult sau mai puțin rușinos de a ne băga nasul și de a cotrobăi peste tot, am constatat că acest obiect era, mai degrabă, complex și dintr-un material oarecum neobișnuit. Răsfoind *Knowledge*, din 9 octombrie 1885, citim că respectiva „piatră de trăsnet“ se afla în posesia dlui C. Carus-Wilson, cel care ne spune povestea martorului ocular și a familiei sale — oaia ucisă, afundarea unui obiect în sol, săpatul și găsitul acestuia. Omul de știință descrie obiectul ca pe o minge din cuarțit feruginos, aproape de dimensiunile unei nuci de cocos și cîntărind în jur de 5,5 kg. Indiferent dacă avem sau nu certitudinea semnificației obiectului, există o presupunere nu doar cu privire la simetria, ci și la structura lui: avea un înveliș exterior separat de un nucleu detașabil. Dl Carus-Wilson atribuie acest clivaj răcirii inegale a masei respective.

În opinia mea există foarte puțină denaturare deliberată în scrierile oamenilor de știință, ei fiind cu totul nevinovați în intenții, ca și alți subiecți hipnotizați. O asemenea victimă a credinței induse citește ceva despre o minge din piatră despre care s-a spus că ar fi căzut din cer. În mod mecanic, în mintea ei apar imagini ale bulgărilor globulari sau ale nodozităților din gresie întîlnite frecvent, aproape oriunde. Cititorul asimilează căderea raportată cu imaginile obiectelor de pe sol aflate acolo din capul locului. Pentru un intermediarist, fenomenele activității intelectuale sînt doar fenomene ale procesului universal localizat în mințile omenești. Acest proces, numit „explicare“, constituie doar un aspect al asimilării universale. El arată ca și materialismul; numai că intermediaristul susține că interpretarea imaterialului în termeni ai materialului, cum sînt denumiți, nu este nicidecum mai rațională decît interpretarea „materialului“ în termeni de „imaterial“; că există o cvasiexistență, nici materială, nici imaterială, ci doar aproximări pe o cale sau alta. Dar să ajungi la asemenea judecăți cvasihipnotice că bulgării globulari din gresie sînt ceva obișnuit... Indiferent dacă cititorul sare sau pășește — sau dacă doar țărănoii ignoranți și cei de origine umilă sînt atît de atletici —,

impresia lui, prin asimilare, este că acest obiect special chiar reprezintă o minge din gresie. Or, capacitatea intelectuală omenească e populată de conveniențe. Poate că articolul dlui Symons a fost scris înainte ca acest obiect să fie expus vederii membrilor Societății, dar, cu filantropia cu care, de dragul variației, ne presărăm răutățile, binevoim să acceptăm că el a „investigat" ceva ce nu văzuse niciodată. Dar, indiferent cine este cel care a catalogat obiectul, el s-a dovedit a fi un neglijent: obiectul e trecut pe listă ca fiind din „gresie".

Ne cerem scuze în numele lui.

Realmente — din întîmplare —, știți dumneavoastră... noi nu sîntem chiar atît de damnați pe cît ar trebui.

Nu-ți ceri iertare în numele zeilor și în același timp te ploconești pînă la pămînt în fața lor.

Dacă aceasta ar fi o existență reală și toți am fi persoane dotate cu etaloane adevărate pe baza cărora să emitem judecăți, mă tem că ar trebui să fim ceva mai severi cu unii dintre acești domni Symons. Însă așa, seriozitatea pare nepotrivită...

Menționăm un delicat și amuzant atac exprimat prin aluzia vagă la un „bărbat" care, împreună cu familia sa, al cărei nume nu este pomenit, care „considerase" că văzuse o piatră căzînd. Acel bărbat era reverendul W. Carus-Wilson, o persoană bine cunoscută pe vremea sa.

Un alt caz a fost raportat de către W.B. Tripp, F.R.M.S.: în timpul unei furtuni cu trăsnete, un fermier văzuse solul din fața sa parcă arat de ceva luminos.

Săpătură.

Topor din bronz.

Propria mea părere este că pînă și o expediție spre Polul Nord putea să fie amînată, iar savanții de vază ar fi fost datori să meargă la respectivul fermier și aici să fi petrecut o vară studiind acest caz unic raportat. Dar așa: un fermier fără nume — undeva — nu se știe cînd. Lucrul trebuie să rămînă damnat.

Un alt exponat pentru muzeul nostru este un comentariul făcut în *Nature* despre aceste obiecte: ele au „un ca-

racter hazliu, arătînd astfel, în mod clar, că sînt de natură terestră și nu cerească". Chiar, de ce oare ceea ce este ceresc, fiindcă și cerescul ține de Intermediaritate, ar trebui să nu fie la fel de amuzant precum ceea ce este terestru ? — rămîne o chestiune care depășește puterile noastre de judecată, cu privire la care am căzut la învoială că nu sînt chiar unele de rînd. Desigur, nu este nimic hazliu în obiectele ascuțite sau sferice — ori, altminteri, Arhimede și Euclid sînt umoriști. Rizibil rămîne doar faptul că ei le-au descris în bătaie de joc. Poate că v-ar plăcea o mică mostră de standardizare a opiniei ortodoxe...

Amer. Met. Jour., 4-589:

„Ele au un caracter hazliu, arătînd astfel în mod clar că sînt de natură terestră și nu cerească."

Aș spune — nu la modul categoric, desigur — că am fi încercat să fim atît de amabili și de îngăduitori cu dl Symons cît ne-ar fi permis isprava lui evident științifică. Desigur, se poate ca, în mod involuntar, să avem prejudecăți față de el, clasîndu-l instinctiv în rînd cu Sf. Augustin, cu Darwin, cu Sf. Ieronim și cu Lyell. În ce privește „pietrele de trăsnet", cred că el le-a cercetat în principal „pentru reputația englezilor" sau în spiritul acelui Royal Krakatoa Committee și aproape la fel cum a investigat meteoriții comisia numită de Academia Franceză. În conformitate cu cele scrise de un autor în *Knowledge*, 5-418, Krakatoa Committee nici măcar nu a încercat să descopere ce anume provocase fenomenele atmosferice din 1883, ci să dovedească faptul că vulcanul Krakatoa a fost cauza lor.

În fine, consideră că următorul citat ar fi edificator pentru oricine încă mai crede că aceste întîmplări au fost investigate cu alt scop decît acela de a sprijini o opinie formată dinainte.

În introducerea lucrării sale, dl Symons spune că și-a întreprins investigația referitoare la existența „pietrelor de trăsnet" sau a „loviturilor de trăsnet", cum le numește, „simțind precis că exista un punct slab undeva, deoarece « loviturile de trăsnet » nu există".

Deținem și un alt exemplu cu privire la căderea unei „ghiulele de tun", care deși s-a petrecut anterior investigațiilor dlui Symons, nu este menționată de el. Totuși, această cădere a fost investigată. În *Proc. Roy. Soc. Edin.*, 3-147, se află raportul despre o „piatră de trăsnet" „presupusă a fi căzut în Hampshire, în septembrie 1852". Era o ghiulea de tun din fier sau o „geodă mare din pirite de fier sau bisulfură de fier". Nimeni nu a văzut-o căzînd. Ea fusese remarcată pentru prima dată, pe o cărare din grădină după o furtună cu trăsnete. Era doar un „așa-zis lucru", deoarece „nu avea aspectul nici unui meteorit cunoscut".

În *Times* din Londra, în 16 septembrie 1852, apare o scrisoare de la dl George E. Bailey, un chimist din Andover, Hants. El spune că, într-o furtună extrem de puternică, cu trăsnete, din prima săptămînă a lunii septembrie 1852, acest obiect din fier căzuse pe o cărare, „la ceva mai mult de 5 m de casă". El a fost cules „imediat" după furtună de dna Dowling. Era aproape de dimensiunile unei mingi de cricket și cîntărea 1,8 kg. Nimeni nu l-a văzut căzînd. În *Times*, din 15 septembrie 1852, există o semnalare a acestei furtuni cu trăsnete, care a fost de o violență neobișnuită.

Există și alte date referitoare la mingea din cuarț de la Westmoreland. Doar niște biete lucruri, atît de firave, încît arată ca fantomele damnaților. Cu toate acestea, fantomele, atunci cînd sînt multiplicate, dobîndesc ceea ce se numește substanțialitate — atîta vreme cît cel mai compact lucru imaginat în cvasiexistență este doar o iluzie concentrată. Nu e vorba doar de faptul că au mai existat și alte rapoarte despre cuarțul care a căzut din cer, ci de faptul că apare și un alt aspect de potrivire a lucrurilor. Obiectul rotund din cuarț de la Westmoreland, dacă ar fi spart și separat de nucleul său detașabil, ar deveni un obiect din cuarț rotund și găunos. Pseudopoziția mea este că cele două rapoarte asupra unor întîmplări extraordinar de asemănătoare, una petrecută în Anglia și alta în Canada, sînt extrem de interesante.

Proc. Canadian Institute, 3-7-8:

Scrie că, la întrunirea membrilor Institutului din 1 decembrie 1888, unul dintre aceștia, dl J.A. Livingstone, a expus un corp globular din cuarț despre care a susținut că ar fi căzut din cer. Corpul fusese despicat. Era găunos.

Dar ceilalți membri ai Institutului au calificat obiectul drept un fals, deoarece nu era „din material meteoritic adevărat".

Nu se specifica nici o dată calendaristică, nici vreun loc anume. Să notăm presupunerea lor că era doar o geodă, care se afla pe sol din capul locului. Căptușeala cristalină a obiectului semăna cu cea a unei geode.

Cuarțul este trecut în „indexul prohibitiv" al Științei. Un călugăr care l-ar fi citit pe Darwin nu ar fi păcătuit mai mult decît un savant care ar fi admis, cu excepția procesului „sus și jos", faptul că o bucată de cuarț a căzut vreodată din cer. Dar Continuitatea spune: cuarțul nu este excomunicat atîta vreme cît un meteorit, constituit din cuarț sau care are încorporată în el această substanță, a fost botezat Sf. Catherina din Mexic, mi se pare. Este o distincție voluptuoasă, cum teologii nu au mai făcut alta vreodată. Fassig trece pe listă o pietricică din cuarț găsită în grindină (*Bibliography*, partea 2-355). „Sus și jos", desigur. Despre un alt obiect din cuarțit, raportat a fi căzut în toamna anului 1880 la Schroon Lake, N.Y., s-a spus în *Scientific American*, 43-272, că ar fi fost o escrocherie, lucru cu care ne-am obișnuit — deși nu a fost așa ceva. În ce privește ziua de 1 mai 1899, ziarele au publicat o poveste despre un meteorit „alb ca zăpada" care căzuse la Vincennes, Indiana. Redactorul-șef al *Monthly Weather Review* (ediția apărută în aprilie 1899) a cerut observatorului local o investigație. Editorul susține că obiectul era doar un fragment dintr-un bulgăre din cuarț, adăugînd că orice ins care are cel puțin pregătire școlară elementară ar trebui să cunoască chestiunea mai bine și să nu mai afirme despre cuarț că ar fi căzut din cer.

Notes and Queries, 2-8-92:

Scrie că, la Muzeul de Antichități din Leyda există o placă din cuarț: cu lungimea de 6 cm, lățimea de 5 cm și gro-

simea de 5 mm; se spune că ar fi căzut pe o plantaţie din Indiile Olandeze de Vest, după o explozie meteorică.

Cărămizi.

Eu consider un viciu faptul că scriem. Îl recomand acelora care tînjesc după un păcat nou. Iniţial, unele dintre informaţiile noastre aveau o înfăţişare atît de înfiorătoare şi de ridicolă, încît ceea ce se vedea era fie faptul că deveneau imediat nesuferite, fie că stîrneau ridicarea din sprîncene. Apoi, oare, s-a strecurat ceva compasiune? Cred că acum chiar putem strînge la piept cărămizile.

Ideea teracotei nu a fost deplasată, dar, cred eu, i-a lipsit mai curînd distincţia. Ne gîndim, pentru cele ce urmează, la bărcile din ciment construite pe acest pămînt în ultima vreme, la avariile pe care le pot suferi unele dintre ele şi la un nou material, neluat încă în considerare de peştii din adîncurile mărilor...

Obiectul care a căzut la Richland, Carolina de Sud — galben spre cenuşiu; se spune că arăta ca o bucată de cărămidă (*Amer. Jour. Sci.*, 2-34-298).

Bucăţi de „cărămidă făcută în cuptor“ se afirmă că ar fi căzut — într-o furtună cu grindină — la Padova, în august 1834 (*Edin. New Phil. Jour.*, 19-87). Autorul a oferit o explicaţie care a iniţiat o altă convenţie: că bucăţile de grindină au desprins fragmentele de cărămidă din clădiri. Dar există aici un simptom dezagreabil pentru oricine ar fi avut pornirea să zîmbească la noua idee — astăzi, destul de digerabilă —, şi anume că din cer au căzut cărămizi făcute în cuptor. Simptomul constă în aceea că, în unele bucăţi de grindină — în 2% dintre ele — care au fost găsite împreună cu bucăţile de cărămidă, a fost descoperită o pulbere de culoare cenuşiu-deschis.

Monthly Notices of the Royal Astronomical Society, 337-365:

Părintele Sechi explică faptul că s-a spus despre o piatră care a căzut, într-o furtună cu trăsnete, la Supino, Italia, în septembrie 1875, că ar fi fost dislocată dintr-un acoperiş.

Nature, 33-153:

S-a raportat că o piatră de dimensiuni apreciabile, avînd o formă vădit artificială, căzuse la Neapole, în noiembrie 1885. Piatra a fost descrisă de doi profesori din oraş, care au acceptat faptul ca inexplicabil, dar autentic. Ei au fost vizitaţi de către dr H. Johnstone-Lavis, corespondent la *Nature*, deoarece investigaţiile acestora îl convinseseră că obiectul era „o piatră a cizmarului pentru bătut pielea".

Acum pentru noi, cei iniţiaţi, ori pentru noi, cei cu vederi mai largi, nu există nimic incredibil în ideea de cizmari din alte lumi — dar bănuiesc că această inventare de personaje constituie o tactică.

Obiectul din piatră prelucrată, ori „piatra cizmarului", era făcut din lavă vezuviană, crede dr Johnstone-Lavis: cel mai probabil din lava prelinsă în erupţia din 1631, extrasă din carierele de la La Scala. Condamnăm exprimarea „cel mai probabil" ca pe un semn de pozitivism inexact. În ce îi priveşte pe „oamenii cu poziţii înalte" care au acceptat că acest lucru a căzut din cer, „i-am obligat să admită că s-au înşelat", spune dr Johnstone-Lavis — sau, cu alte cuvinte, străinul din Neapole cunoaşte mai bine lava de la La Scala decît o cunosc localnicii.

Explicaţia:

Că lucrul fusese desprins sau aruncat de pe un acoperiş.

În ce priveşte încercarea de a lega întîmplarea de un anumit acoperiş — nu s-a spus nimic despre acest subiect. Dar faptul că dr Johnstone-Lavis a denumit piatra cioplită „piatră a cizmarului", exact cum dl Symons numise un obiect sferic „ghiulea de tun", ne îndrumă gîndul spre o incompatibilitate compromiţătoare:

Cizmăria şi natura cerească.

Este atît de uşor să spui că topoarele sau pietrele în forma unei pene de despicat găsite pe sol erau acolo din capul locului, fiind doar o coincidenţă faptul că fulgerul a lovit în apropierea unui asemenea lucru — dar, după părerea mea, credibilitatea coincidenţelor descreşte cu rădăcina pătrată a volumului lor. Grămezile noastre de exemple vorbesc prea

mult despre coincidențe ale coincidențelor. Însă topoarele sau obiectele ascuțite, care au fost găsite în trunchiurile copacilor sînt mai greu de asimilat în concepția ortodoxă. De exemplu, Arago acceptă că au fost descoperite asemenea lucruri, dar el susține că, dacă pietrele în formă de pană au fost găsite în trunchiurile copacilor, tot așa au fost găsite și broaște rîioase acolo — au căzut, oare, broaștele în trunchiurile copacilor?

Nu-i deloc rău pentru un hipnotic.

Desigur, conform disponibilității noastre de a accepta, irlandezii sînt Poporul Ales. Și aceasta datorită faptului că ei sînt în mod tipic cel mai bine acordați la esența fundamentală a cvasiexistenței. Dl Arago răspunde la o întrebare punînd altă întrebare. Este singura modalitate ca unei întrebări să i se poată răspunde în felul nostru irlandez de existență.

Dr Bodding a discutat aprins cu băștinașii din Santal Parganas, India, care au spus că din cer căzuseră pietre tăiate și fasonate, unele dintre ele rămînînd în trunchiurile copacilor. Dr Bodding, căruia presupun că îi lipsesc noțiunile ortodoxe privind viteza corpurilor în cădere, susține că orice ar cădea din cer „s-ar fărîmița pînă la atomi"; iar eu constat, din unele note pe care le dețin despre bucățile de grindină de dimensiuni mari că, tocmai datorită dimensiunilor, aceste bucăți mari au căzut cu viteze uimitor de mici. El acceptă că obiectele din piatră prelucrată au fost găsite în trunchiurile copacilor, dar explică în felul său:

Că locuitorii din Santal fură adesea copaci, dar nu îi doboară în maniera obișnuită deoarece ar însemna să facă prea mult zgomot; ei inserează în trunchiuri pene de despicat din piatră și lovesc cu toporul în acestea, nu copacii propriu-zis; astfel, dacă ar fi prinși, penele nu ar constitui o dovadă împotriva lor, pe cînd topoarele, da.

Ori, cum s-ar zice, un om de știință nu poate fi și nesăbuit și rațional în același timp.

Ori că un hoț de buzunare, de exemplu, e în siguranță, deși prins cu mîna în buzunarul cuiva, dacă are mănuși, să

spunem, deoarece nici un tribunal din țară nu ar privi cu aceiași ochi o mînă înmănușată și o mînă dezgolită.

Că nu există altceva decît intermediaritate spre rațional și spre absurd; că această stare a propriilor noastre normări este perceptibilă în cazurile în care se referă la ceea ce nu e îndeajuns de bine cunoscut.

Dr Bodding a colectat 50 dintre aceste pietre fasonate despre care s-a spus că ar fi căzut din cer, în decurs de mai mulți ani. El spune că santalienii constituie o rasă extrem de evoluată și că niciodată nu au folosit unelte din piatră, cu excepția acestui unic prilej ce i se pare infam.

Toate explicațiile sînt localizări. Ele se estompează în fața universalului. Este greu să susții că ploile negre din Anglia nu-și au originea în fumul fabricilor, dar mai puțin dificil să afirmi același lucru despre ploile negre din Africa de Sud. Ne exprimăm ceva mai vehement în privința explicației aberante date de dr Bodding, deoarece, dacă ceva este absurd, atunci totul este absurd și nu am trăit niciodată experiența vreunei alte stări cu excepția aceleia plasate undeva între absurditatea ultimă și înțelepciunea finală. Acceptăm că stufoasa explicație oferită de dr Bodding nu se aplică obiectelor din piatră tăiată găsite în trunchiurile copacilor din alte țări; acceptăm că, pentru cazul general, o explicație locală este inadecvată.

În ceea ce privește „pietrele de trăsnet“ despre care nu s-a zis că ar fi căzut răspîndind lumină și nici că ar fi fost găsite înfipte în copaci, hipnoticii credincioși ne-au spus că niște neciopliți, cuprinși de uimire, au dat din întîmplare peste topoarele preistorice care au fost scoase la vedere de ploi și — hop! — au și sărit să tragă concluzia că lucrurile au căzut din cer. Dar astfel de neciopliți au dat peste multe lucruri preistorice: dalte, oale, cuțite, ciocane. Nu avem nici o consemnare despre țărănoiul care a dat — după o ploaie — peste oale vechi, relatînd căderea unui vas din cer.

Acum sînt dispus să accept că obiectele din piatră sub formă de pană, obținute prin mijloace similare producției meșteșugărești umane, au căzut adesea din cer. Poate exis-

tă mesaje pe ele. Rațiunea îmi spune că ele au fost denumite „topoare“ pentru a fi discreditate, deoarece, cu cît este un termen mai cunoscut, cu atît mai mare este incompatibilitatea lui cu conceptele vagi despre vast, îndepărtat, înfricoșător, necunoscut.

În *Notes and Queries*, 2-8-92, un autor spune că ar fi deținut o „piatră de trăsnet“ pe care ar fi adus-o din Jamaica. Descrierea era aceea a unui obiect în formă de pană, nu de topor:

„Nu prezenta nici un semn care să indice că ar fi fost prinsă de un mîner.“

Din zece „pietre de trăsnet“, desenate la diferite pagini în cartea lui Blinkenberg, nouă nu prezintă vreun astfel de semn; doar una este perforată.

Dar într-un raport întocmit de dr C. Leemans, director al Muzeului de Antichități din Leyda, la adresa obiectelor despre care japonezii au spus că ar fi căzut din cer se fac peste tot referiri ca la pene de despicat „icuri“. În *Archaeologic Journal*, 11-118, într-o lucrare despre „pietrele de trăsnet“ din Java, obiectele sînt denumite „icuri“ și nu „topoare“.

Părerea noastră este că sălbaticii și oamenii mai puțin cultivați denumesc „topoare“ obiectele în formă de ic căzute din cer; că oamenii de știință, atunci cînd aceasta se potrivește cu scopurile lor, pot rezista tentației de a fi prolicși și pedanți, adoptînd simplitatea, adică pot fi inteligibili cînd nu sînt ridicoli.

Toate aspectele care ne atrag într-o confuzie, mai periculoasă, cred eu, decît aceea în care ne aflam anterior, ies la iveală din neputință — unt și sînge și cerneală și iască și mătase. Acum e vorba despre ghiulele de tun și topoare și plăci — dacă „piatra cizmarului“ ar fi o placă; o piatră plată este, în orice caz.

Considerabil de mulți oameni de știință sînt buni impresioniști: ei mustră impertinența detaliilor. Dacă n-ar fi avut o fire aspră și josnică, cred că dr Bodding n-ar fi putut să explice atît de simplu și de minunat apariția penelor din

piatră în trunchiurile copacilor. Dar, pentru un realist, povestea ar fi sunat cam așa:

Un bărbat care avea nevoie de un copac, într-un ținut al junglelor — unde, din motive necunoscute, fiecare ține din cale-afară la copacii lui —, își închipuie că dînd cu toporul în icuri de piatră face mai puțin zgomot decît tăind arborii; el și descendenții lui, în decursul mai multor ani, doboară pădurea cu icuri și scapă de pedeapsă deoarece acuzatorului nu-i trece nicicum prin minte că vîrful unui topor este un ic.

Povestea seamănă cu oricare alt pozitivism încercat — este minunată și completă, pînă cînd observăm ce anume exclude sau neglijează ea; după care, devine hidoasă și incompletă, dar nu în mod absolut, deoarece există probabil un sîmbure din ceea ce se numește fundamentul ei. Poate că un santalian neghiob a făcut cîndva ceva de felul acesta. Povestea i-a fost spusă doctorului Bodding, iar acesta, în obișnuita manieră științifică, creează o dogmă dintr-o aberație.

Dar trebuia, de fapt, să punem mai puțin accentul pe acest subiect. Atît sînt de păroși și de atrăgători acești savanți ai secolului al XIX-lea... Simțim interesul unui Sitting Bull atunci cînd ne gîndim la scalpurile lor. Ar trebui să avem o formulare proprie cu privire la acest subiect încurcat. Avem formulări, dar nu le putem numi explicații; am renunțat la explicații atunci cînd am renunțat la credințe. În virtutea ideii de unitate a totalității, deși poți lua scalpul cuiva, urmînd probabil să fii scalpat la rîndul tău, totuși e o impolitețe față de dușmani să porți perucă.

Ghiulele de tun și icuri — dar ce pot ele, oare, să însemne?

Bombardamente asupra acestui pămînt...

Încercări de a comunica...

Ori vizitatori pe acest pămînt, cu multă vreme în urmă — exploratori de pe Lună — luînd cu ei, ca pe niște curiozități poate, unelte ale locuitorilor preistorici ai Pămîntului — o avarie — o încărcătură de astfel de lucruri ținute în suspensie o veșnicie în Marea SuperSargaselor — căzînd sau fiind scuturate ocazional de furtuni...

Dar, conform majorității descrierilor, nu putem accepta că „pietrele de trăsnet" au fost vreodată prinse cu mînere sau că sînt topoare preistorice...

În ce privește încercările de a comunica cu acest pămînt prin intermediul obiectelor în formă de ic, special adaptate pătrunderii prin vastele arii gelatinoase răspîndite în jurul Pămîntului...

În *Proc. Roy. Irish Acad.*, 9-337, există o relatare despre o pană din piatră care a căzut din cer, în apropiere de Cashel, Tipperary, pe 2 august 1865. Fenomenul nu este pus la îndoială, dar preferința ortodoxă e aceea de a numi obiectul ca fiind nu asemănător unui topor, nici în formă de ic, ci un obiect „piramidal". Pentru informații despre alte pietre piramidale care ar fi căzut din cer, a se vedea *Rept. Brit. Assoc.*, 1861-34. Una a căzut la Segowolee, India, pe 6 martie 1853. Despre obiectul descoperit la Cashel, dr Haughton spune în *Proceedings*: „La această piatră este observabilă o trăsătură unică, pe care nu am mai văzut-o la vreo alta: marginile rotunjite ale piramidei sînt marcate cu precizie prin linii pe crusta neagră, linii atît de perfecte de parcă ar fi fost trasate cu rigla". Opinia lui Haughton este că semnele puteau să fi apărut în urma unei „tensionări speciale în timpul răcirii". Trebuie să fi fost foarte specială, de vreme ce la nici un aerolit avînd formă diferită de a unei pene nu a fost observat vreodată un asemenea fenomen. Aspectul semnalat concordă cu unul sau două exemple cunoscute, dar ulterior perioadei în care a trăit dr Haughton, de stratificare apărută în meteoriți. Cu toate acestea, stratificarea în meteoriți este negată de credincioși.

Încep să bănuiesc cu totul altceva.

Curînd ni se va servi o minciună gogonată.

Ulterior, datorită familiarizării cu ea, vi se va părea rezonabilă, întocmai ca orice altceva spus vreodată.

Dacă cineva ar trebui să studieze piatra de la Cashel, așa cum Champollion a studiat-o pe cea de la Rosetta, ar putea sau, mai curînd, ar găsi inevitabil semnificația acestor linii și ar traduce-o în engleză...

Și totuși, încep să bănuiesc cu totul altceva, ceva mai subtil și mai ezoteric decît niște caractere gravate pe pietre care au căzut din cer în cadrul tentativelor de comunicare. Ideea că alte lumi încearcă să comunice cu lumea noastră este răspîndită; după propria mea părere, nu e vorba nicidecum de o tentativă: ea a fost o realizare cu secole în urmă.

Mi-ar plăcea să expediez un raport despre o „piatră de trăsnet" care a căzut, să spunem, undeva în New Hampshire...

Și să nu pierd din ochi fiecare persoană care vine să examineze acea piatră — să iau urma originii fiecărui om — să nu-l pierd din ochi...

Apoi să expediez un raport despre o „piatră de trăsnet" care a căzut, să spunem, undeva în Stockholm...

Am putea oare să întîlnim din nou, la Stockholm, una dintre persoanele care au mers la New Hampshire? Dar dacă persoana nu are nici o legătură cu arheologii, cu giuvaergiii sau meteorologii, dacă face parte cumva dintr-o societate secretă?...

Sînt doar zorii credulității.

Dintre cele trei forme de obiecte simetrice care au căzut — ori nu au căzut — din cer, se pare că plăcuța este cea mai frapantă. Deocamdată, în această privință, ne-am aflat în situația cea mai proastă — posibil chiar teribil de rea —, dar este probabil ca „piatra cizmarului" să îmbrace o varietate considerabilă de forme; oricum ceva despre care s-a spus că ar fi căzut cîndva, undeva, în Indiile Olandeze de Vest face parte, în mod profund, dintre cei nealeși.

Acum vom oferi ceva de rang înalt în castele de damnați:

Comptes Rendus, 1887-182:

Scrie că, pe 20 iunie 1887, într-o „furtună violentă", cu două luni înainte de căderea obiectului din fier la Brixton, căzuse din cer o piatră mică la Tarbes, Franța: 13 mm diametru, 5 mm grosime, 2 g greutate. Faptul a fost raportat Academiei Franceze de către dl Sudre, profesor la Școala Normală din Tarbes.

De data aceasta, vechiului și convenabilului obicei de a spune „acolo din capul locului" i s-a opus o mare rezistență — piatra era acoperită cu gheață.

Acest obiect fusese tăiat și fasonat cu unelte care se potriveau mîinilor omenești și intelectului uman. Era un disc din piatră prelucrată — „très régulier". „Il a été assurement travaillé."

Nu găsim nici un cuvînt despre vreun vîrtej cunoscut pe undeva; nimic despre alte obiecte ori rămășițe care au căzut la acea dată sau cam pe atunci, în Franța. Lucrul căzuse singur. Dar, în mod la fel de mecanic precum orice parte a unei mașinării răspunde la stimuli, apare în *Comptes Rendus* explicația că respectiva piatră fusese ridicată de un vîrtej și apoi aruncată pe sol.

Se poate ca în întreg secolul al XIX-lea să nu fi fost un eveniment mai important decît acesta! În *La Nature*, 1887, și în *L'Année Scientifique*, 1887, această întîmplare este luată în seamă. Ea este menționată, de asemenea, într-unul din numerele de vară ale revistei *Nature*, 1887. Fassig inserează o lucrare despre ea în *Annuaire de Soc. Met.*, 1887.

Nici un cuvînt pentru a discuta subiectul.

Nici o menționare ulterioară.

Propria noastră formulare:

Ce contează pentru ea modul în care noi, Academia Franceză sau Armata Salvării ar putea-o explica?

O plăcuță din piatră prelucrată a căzut din cer la Tarbes, în Franța, pe 20 iunie 1887.

9

Pseudoconcluzia mea:

Că am fost blestemați de către uriașii adormiți buștean sau de către marile principii și abstracții științifice care nu se pot înfăptui singure; că micile prostituate și-au satisfă-

cut toate capriciile, răzbunîndu-se pe noi; că măscăricii, cu căușuri de apă din care pretind că împrăștie mii de pești de dimensiuni apreciabile, ne-au anatemizat pentru vina de a fi rîs, nerespectuos, deoarece, în cazul tuturor măscăricilor, substratul bufoneriei lor este dorința de a fi luați în serios; că ignoranțele spălăcite, tronînd deasupra microscoapelor prin care nu pot deosebi carnea de nostoc și icrele de pești de icrele de broaște, și-au răzbunat pe noi palidele solemnități. Am fost damnați de către leșuri și schelete și mumii, care se zbat în spasme și se bălăbănesc în pseudoviața dobîndită din conveniențe.

Ori există doar hipnoză. Blestemații sînt cei care admit că ei sînt cei blestemați.

Dacă am fi mai aproape reali, am avea motive de a fi dați în judecată în fața unui juriu format din fantasme de coșmar.

Dintre toți meteoriții din muzee, foarte puțini au fost văzuți căzînd. Se consideră că există suficiente elemente pentru a-i admite, dacă nu cumva mostrele pot fi explicate într-un alt mod decît acela că au căzut din cer — de parcă în încețoșarea incertitudinii care înconjoară toate lucrurile, ori că este vorba de esența oricărui lucru, ori de fuzionarea a orice cu orice altceva, ar mai putea să fie ceva de admis doar într-un singur mod. Savantul și teologul consideră că dacă un lucru poate fi admis doar într-un singur mod, atunci el va fi acceptat în acel mod — sau că logica ar fi logică dacă acele condiții pe care le impune, dar asupra cărora nu stăruie, desigur, ar putea fi găsite oriunde în cvasiexistență. Noi acceptăm ideea că logica, știința, arta, religia sînt, în „existența" noastră, premoniții ale unei treziri ce va să vină, asemenea începuturilor de conștientizare a ambientului în mintea unei persoane care visează.

Orice bucată de metal vechi care se ridică la nivelul etalonului de „material meteoritic adevărat" este admisă de muzee. Poate părea incredibil faptul că, în ce îi privește pe custozii moderni, ei au încă această iluzie, dar bănuim că data de pe ziarul de dimineață al cuiva nu are prea mult de-a face cu contemporaneitatea acelei persoane pe toată durata

zilei. Citind catalogul lui Fletcher, de exemplu, aflăm că unii dintre cei mai bine cunoscuți meteoriți „au fost găsiți în cursul drenării unui cîmp" — „găsiți pe cînd se construia un drum" — „întorși de brăzdarul plugului" —, informații care apar de zeci de ani. Cineva, pescuind în Lacul Okeechobee, a descoperit un obiect în năvodul său. Nici un meteorit nu a fost văzut căzînd lîngă lac. U.S. National Museum acceptă obiectul ca meteorit.

Dacă am acceptat măcar una dintre informațiile despre „materialul meteoritic neadevărat" — și anume un caz de materie „cărbunoasă", de parcă ne-ar fi prea dificil să pronunțăm cuvîntul „cărbune" —, constatăm că în acest proces de includere-excludere, ca și în oricare altă modalitate de formare a unei opinii, falsa includere și falsa excludere au fost practicate frecvent de către custozii muzeelor.

Există ceva ultrapatetic — ținînd de melancolia cosmică — în această căutare universală a unui etalon și în credința că un asemenea etalon a fost dat la iveală fie prin inspirație, fie prin analiză; ulterior perseverenții rămîneau credincioși unei biete imposturi încă multă vreme după ce insuficiența fusese demonstrată sau își reînnoiau speranța pornind în căutarea particularului care poate fi adevărat sau a ceva local care să fie și universal. Lucrurile se petrec de parcă „materialul meteoritic adevărat" ar fi o „rocă pe veci" pentru unii oameni de știință. Ei formează un tot. Dar cei care se țin strîns de mîini nu pot să-și întindă brațele în semn de bun-venit.

Singura formulare care pare definitivă sau singurul lucru care pare fundamental încît să te determine să aderi la el este un produs al necinstei, al ignoranței sau al oboselii. Toate științele regresează pînă cînd se uzează pe parcursul procesului sau pînă cînd intervine reacția mecanică: atunci științele avansează. Apoi ele devin dogmatice și iau drept fundamente unele poziții ce reprezintă doar momente de epuizare. Astfel, chimia s-a divizat și s-a subdivizat pînă la nivelul de atomi; apoi, în fundamentala nesiguranță a tuturor cvasiconstrucțiilor, a alcătuit un sistem în care este per-

ceptibilă o anemie intelectuală instalată pe fondul debilităților infinitezimale, fapt sesizabil de oricare ins mult prea obsedat de propriile sale hipnoze încît să-l mai bîntuie și cele ale chimistului.

În *Science*, n.s., 31-298, E.D. Hovey, de la American Museum of Natural History, susține sau se confesează că adesea i s-au trimis obiecte din materiale cum ar fi calcarul fosilifer și zgura. El spune că aceste obiecte au fost însoțite de asigurări că fuseseră văzute căzînd pe cîmpuri, pe drumuri, în fața caselor.

Toate aceste lucruri fac parte dintre excluși. Ele nu sînt constituite dintr-un material meteoritic adevărat și s-au aflat pe sol din capul locului. Este o coincidență faptul că fulgerul a căzut acolo sau că un meteorit adevărat, care a rămas de negăsit, a căzut în apropierea obiectelor din zgură și calcar.

Dl Hovey susține că lista ar putea fi extinsă indefinit. Este o sugestie ispititoare despre un material interesant...

Tot el spune:

„Dar nu merită."

Mi-ar plăcea să știu ce lucruri ciudate, damnate, excomunicate au fost trimise muzeelor de către persoane care au avut certitudinea că văzuseră ceea ce era de văzut, persoane destul de hotărîte să riște ridiculizarea, să facă pachete cu obiectele respective, să meargă la oficiile poștale și să scrie scrisori. Accept faptul că deasupra porții oricărui muzeu în care își găsesc loc astfel de lucruri stă scris:

„Renunțați la Speranță."

Dacă un domn Symons menționează un caz în care cărbune ori zgură ori tăciuni ar fi căzut din cer, noi — cu excepția asocierii cu meteoriții „cărbunoși" — nu sîntem atît de convinși că uneori cărbunele cade pe acest pămînt din superconstrucții aflate undeva sus, care îl folosesc drept combustibil...

În *Comptes Rendus*, 91-197, dl Daubrée ne spune aceeași poveste. Acceptăm, atunci, că și alți custozi ar putea să ne spună aceeași poveste. Prin urmare, fantasmagoria se ma-

terializează proporțional cu multiplicarea ei. Dl Daubrée afirmă că adesea au fost damnate în mod straniu lucruri trimise muzeelor franceze, însoțite de asigurări că fuseseră văzute căzînd din cer. Interesant pentru noi este, în mod special, faptul că el menționează cărbunele și zgura.

Excluse.

Îngropate fără nume și fără dată la căpătîi, pe cîmpul de argilă al Științei.

Nu spun că informațiile despre cei damnați ar trebui să aibă aceleași drepturi ca și informațiile privindu-i pe cei mîntuiți. Nu spun că ar fi drept. Că ar ține de Pozitivul Absolut; chiar dacă idealul este o profanare a înseși esenței cvasiexistenței, prin aceea că doar pentru a avea aparență de ființare înseamnă să exprimi preponderența forței pe o cale sau alta — ori prin dezechilibru, ori prin consecvență, ori prin nedreptate.

Considerăm că sfîrșitul excluzionismului este un fenomen al secolului al XX-lea, că zeii celui de al XX-lea secol vor susține ideile noastre, fie ele și așa nespălate și umile. Dar în formulările noastre sîntem limitați de unitatea cvasiexistenței, fiind nevoiți să apelăm la aceleași metode prin care ortodoxia a stabilit și menține această nouă stare de absurditate mieroasă și agreabilă. Oricum, deși sîntem inspirați de aceeași esență specială și subtilă — ori imponderabilă, să zicem — care străbate secolul al XX-lea, nu avem superstiția că oferim altceva decît un fapt pozitiv. Iar, adesea nu ne facem iluzii că am fi mai puțin superstițioși și mai puțin creduli decît oricare logician, oricare sălbatic, oricare custode sau oricare necioplit.

O demonstrație ortodoxă, în termenii căreia ne-am putea dovedi eretici, este aceea că, dacă lucrurile găsite în cărbune au ajuns doar prin cădere acolo, înseamnă că ele au căzut acolo.

Astfel, în *Manchester Lit. and Phil. Soc. Mems.*, 2-9-306, se susține că anumite pietre aproximativ rotunde care au fost găsite în cărbune sînt „aeroliți fosili", că ele au căzut din cer, în timpuri imemorabile, pe cînd cărbunele era moale,

deoarece cărbunele era dispus în jurul lor, fără a se vedea vreun semn că ar fi pătruns înăuntru.

Proc. Soc. of Antiq. of Scotland, 1-1-121:

Scrie că într-un bulgăre de cărbune, extras dintr-o mină din Scoția, a fost găsit un instrument din fier...

„Interesul legat de acest obiect din fier este stîrnit de faptul că a fost găsit în miezul unei bucăți de cărbune, la o adîncime de mai mult de 2 m față de suprafața solului."

Dacă acceptăm că acest obiect din fier a fost lucrat cu o măiestrie care depășește mijloacele și îndemînarea oamenilor primitivi care ar fi locuit în Scoția pe vremea cînd acolo se forma cărbunele...

„Instrumentul a fost considerat de concepție modernă."

Înseamnă că formularea noastră a avut mai mult realism sau constituie o aproximare mai bună a realității, în comparație cu încercarea de a explica întreprinsă de *Proceedings*, care susține:

Că în timpurile moderne cineva poate că a sfredelit în căutare de cărbune și burghiul său poate că s-a rupt în cărbunele în care a pătruns.

Nu știu de ce ar fi trebuit să fie abandonat un cărbune atît de accesibil. Dar important este că nu exista nici un semn de sfredelire, deoarece acest instrument s-a aflat într-un bulgăre de cărbune care îl înconjurase din toate părțile, astfel că prezența lui nu a fost bănuită pînă cînd bulgărele de cărbune nu a fost spart.

Nu am izbutit să găsesc nici o menționare a acestui lucru damnat în vreo altă publicație. Desigur, aici mai există o posibilitate: obiectul să nu fi căzut din cer; dacă în vremurile de formare a cărbunelui, în Scoția, nu a existat nici un indigen al acestui pămînt care să fie capabil să prelucreze un asemenea instrument din fier, atunci poate că el a fost lăsat aici de vizitatori din alte lumi.

Într-o aproximare extraordinară spre obiectivitate și dreptate care ne este permisă deoarece sîntem tot atît de doritori să facem să devină acceptabil ceea ce nimeni nu poate

dovedi, pe cît de doritori sîntem să susţinem formulările noastre —, menţionăm:

Că în *Notes and Queries*, 11-1-408, există o relatare despre un sigiliu vechi din cupru, aproximativ de dimensiunile unei monede de un penny, sigiliu găsit într-un strat de cretă, la o adîncime de 1,5-1,8 m, în apropiere de Bredenstone, Anglia. Desenul imprimat pe el se crede că reprezintă un călugăr îngenuncheat în faţa unei fecioare cu pruncul; se spune că legenda înscrisă pe margine sună astfel: „St. Jordanis Monachi Spaldingie".

Nu am idee... Faptul se dovedeşte a fi pentru noi oportun-inoportun.

Există un prăpădit de lucru ultramurdar în *Scientific American*, 7-298, pe care noi înşine îl condamnăm, de vreme ce undeva, datorită unităţii totalităţii, damnaţii trebuie să devină, la rîndu-le, cei care damnează. E o poveste dintr-un ziar în care se spune că în jurul datei de 1 iunie 1851, în apropiere de Dorchester, Massachusetts, o explozie puternică a azvîrlit dintr-un pat de rocă compactă un vas în formă de clopot, confecţionat dintr-un material necunoscut; desenele florale erau încrustate cu argint; obiectul denota „arta unui lucrător priceput". Opinia redactorului-şef al *Scientific American* este că obiectul fusese făcut de către Tubal Cain, primul locuitor al Dorchester-ului. Deşi mă tem că atitudinea mea e puţin cam samavolnică, personal nu sînt dispus să îmbrăţişez nebuneşte orice opinie ştiinţifică.

Nature, 35-36:

Scrie despre un bloc din metal găsit în 1885 înglobat în cărbune, în Austria. Acum se află la Muzeul din Salzburg.

Iată că de data aceasta avem o altă formulare. De obicei, atacul nostru intermediarist asupra pozitivismului regional constă în următoarele: Ştiinţa, în cadrul pozitivismului încercat, ia ceva precum „materialul meteoritic adevărat" drept etalon pentru apreciere; dar materia cărbunoasă, cu excepţia faptului că apare relativ rar, este exact la fel de adevărată ca etalon pentru emiterea de judecăţi; iar materia cărbunoasă fuzionează cu o varietate atît de mare de substanţe

organice, încît toate etaloanele sînt aduse în situația de a nu se distinge unul de altul; atunci, dacă împotriva noastră nu există nici un etalon adevărat, înseamnă că nu există nici rezistență reală față de ceea ce noi acceptăm. Dar acum intermediarismul nostru constă în următoarele: Știința ia „materialul meteoritic adevărat" drept etalon pentru admitere; însă de data aceasta avem un exemplu în care se face chiar din „materialul meteoritic adevărat" un etalon de excludere. Atunci, un lucru care se neagă pe sine nu constituie o existență adevărată pentru cele acceptate de noi — asta depinzînd de măsura în care deținem informații despre ceva făcut dintr-un „material meteoritic adevărat" pe care ortodoxia nu îl poate accepta vreodată ca fiind căzut din cer.

Iată-ne împotmoliți aici. Noi acceptăm despre un lucru cu forme geometrice, cioplit, ce a fost găsit într-un zăcămînt foarte vechi — care antedatează viața umanității, cu excepția, poate, a vieții oamenilor foarte primitivi — că este un produs indigen al Pămîntului; dar sîntem interesați în aceeași măsură de dilema în care îi aruncă acest lucru pe credincioși.

Obiectul e din „material meteoritic adevărat". În *L'Astronomie*, 1887-114, s-a scris că, deși atît de riguros geometric, fenomenele asociate lui, caracteristice meteoriților, exclud ideea că a fost realizat prin munca unui om.

În ce privește zăcămîntul — cărbune din Terțiar.

Compoziția — fier, carbon și o cantitate mică de nichel.

Suprafața cu adîncituri, ca ciupită de vărsat, este presupusă de credincioși a fi caracteristică pentru meteoriți.

Pentru o relatare completă a acestui caz, a se vedea *Comptes Rendus*, 103-702. Oamenii de știință care au studiat obiectul nu au ajuns la un acord. Ei s-au împărțit în două; atunci a fost propus un compromis; dar compromisul este un rezultat al neglijării a două din următoarele trei aspecte:

Că obiectul era constituit dintr-un material meteoritic adevărat și că nu fusese fasonat de om;

Că obiectul nu era constituit dintr-un material meteoritic adevărat, ci din fier teluric care fusese fasonat de om;

Că era vorba de un material meteoritic adevărat care căzuse din cer, dar că fusese fasonat de om după căderea lui pe acest pămînt.

Informațiile — una sau mai multe — care trebuie ignorate în fiecare dintre cele trei explicații sînt: „materialul meteoritic adevărat" și semnele de pe suprafața meteoriților; forma geometrică; prezența într-un zăcămînt străvechi; duritatea mare a materialului, comparabilă cu aceea a oțelului; absența de pe acest pămînt, în vremurile Terțiarului, a oamenilor care să fi putut lucra un asemenea material tot atît de dur ca oțelul. S-a spus că, deși constituit din „material meteoritic adevărat", acest obiect este, de fapt, un obiect din oțel.

Sf. Augustin, în ce privește crezul său creștin, nu s-a aflat niciodată în dificultăți la fel de mari — ei bine, mult mai mari — precum acelea în care se află credincioșii în cazul de față. Prin neglijarea unei anume informații sau a unei date, acceptarea de către noi a faptului că obiectul care a căzut din *cer pe acest pămînt*, în vremurile Terțiarului, era din oțel nu pare forțată — în opinia unora. Vă oferim formularea noastră ca fiind unica sintetică. De exemplu, în *Science Gossip*, 1887-58, obiectul este descris ca un meteorit; în această relatare nu apare nimic alarmant pentru pioși, deoarece, deși se spun tot felul de lucruri, forma lui geometrică nu este menționată.

Este vorba de un cub. De jur-împrejurul lui există o incizie profundă. Două dintre fețele sale, opuse una față de alta sînt rotunjite.

Deși accept că propria noastră formulare poate doar să aproximeze Adevărul, prin vastitatea includerilor sale și deoarece pare, din patru încercări, să reprezinte singura sinteză completă ce poate fi totuși anulată sau modificată semnificativ prin informații pe care și noi le-am neglijat, mă gîndesc că singurul mod de anulare ar fi să se demonstreze că acest obiect este o masă din pirite de fier care, uneori, se ordonează în structuri geometrice. Dar analiza nu menționează nici o urmă de sulf. Desigur, slăbiciunea sau ne-

pozitivitatea noastră rezidă în aceea că, dacă cuiva i s-ar fi părut potrivit să găsească sulf în acest obiect, atunci chiar ar fi găsit, căci, în virtutea propriului nostru intermediarism, există puțin sulf în orice, iar sulful constituie doar o localizare sau o accentuare a ceva care, fără să fie scos în relief, se află în toate lucrurile.

Așadar, au fost sau n-au fost găsite pe acest pămînt lucruri care au căzut din cer sau care au fost lăsate în urma lor de vizitatori veniți de altundeva ?...

O poveste lungă, din *Times*-ul londonez, din 22 iunie 1844 : un muncitor oarecare, scoțînd piatră dintr-o carieră, în apropiere de Tweed, la aproape o milă mai jos de Rutherford Mills, a descoperit la o adîncime de 2,5 m, un fir de aur incluzionat în piatră; bucata de piatră conținînd firul a fost trimisă la sediul ziarului *Kelso Chronicle*.

Un lucrușor drăguț; deloc umil; mai curînd damnabil.

Times din Londra, 24 decembrie 1851 :

Scrie că, Hiram De Witt, din Springfield, Massachusetts, întorcîndu-se din California, a adus cu el o bucată de cuarț aurifer de dimensiuni apropiate de cele ale unui pumn de bărbat. În mod accidental, bucata de cuarț a fost scăpată pe jos; despicîndu-se, s-a constatat prezența unui cui în ea. Era un cui făcut din fier, de dimensiunile cuielor care se cumpără azi cu șase penny bucata, puțin corodat. „Era absolut drept și avea un cap perfect."

Ori — în California — cu ere geologice în urmă, pe cînd cuarțul aurifer era în formare — un supertîmplar — aflat la un milion de mile sau așa ceva, sus în ceruri — scapă un cui.

Unuia care nu este intermediarist i s-ar părea incredibil ca această informație, nu doar despre damnați, ci despre cei aflați pe treapta cea mai de jos a damnaților — ori din casta jurnalistică a blestemaților — putea să fuzioneze cu ceva condamnat doar la neglijare și susținut de ceea ce este denumit „cea mai înaltă autoritate științifică" ...

Comunicare făcută de către Sir David Brewster (*Rept. Brit. Assoc.*, 1845-51):

Afirmă că, un cui fusese găsit într-un bloc de piatră din Kingoodie Quarry, North Britain. Blocul în care a fost găsit avea o grosime de 25 cm, dar, privind din oricare parte, nu exista nici o dovadă de pătrundere a cuiului, cu excepția cazului în care ar fi intrat pe la suprafață. Cariera nu mai fusese exploatată de douăzeci de ani. Ea consta din straturi alternante de piatră dură și o substanță denumită „argilă eratică". Vîrful cuiului, complet mîncat de rugină, era înfipt în această „argilă eratică" dinspre suprafața blocului de piatră. Restul cuiului rămăsese deasupra, cam cu 2-3 cm de la cap în jos, această porțiune fiind înglobată în piatră.

Deși casta din care face parte acest lucru este de rang înalt, el reprezintă în mod profund un lucru damnat — cam în felul în care este văzut un brahman de către un baptist. Cazul lui a fost formulat clar; Brewster a relatat toate circumstanțele cunoscute, dar nu a avut loc nici o discuție la întrunirea membrilor British Association; nu a fost oferită nici o explicație...

Pînă la urmă, lucrul poate fi redus la zero...

Dar anularea pe care o găsim este îndreptată în aceeași măsură împotriva ortodoxiei ca și împotriva propriei noastre formulări care susține că incluzia în cuarț sau în gresie indică antichitatea; în caz contrar, ar trebui revizuite dogmele prevalente privind cuarțul și gresia, precum și era geologică indicată de ele, dacă datele opuse ar fi cele acceptate. Desigur, atît ortodocșii, cît și noi, ereticii, putem susține că opoziția este doar o poveste dintr-un ziar. Printr-o combinație bizară, găsim că cele două suflete pierdute care au încercat să fuzioneze au fost date pierzaniei dintr-o singură suflare:

Pop. Sci. News, 1884-41:

Scrie că, în conformitate cu *Carson Appeal*, într-o mină se găsiseră cristale de cuarț care ar fi putut să se formeze doar în 15 ani; că, pe locul unde se construise o moară, fusese găsită gresie, iar după dărîmarea morii, această gresie se întărise în numai 12 ani; în această gresie exista o bucată de lemn „cu un cui în ea".

Annals of Scientific Discovery, 1853-71:

Scrie că, la întrunirea membrilor British Association din 1853, Sir David Brewster anunțase că a trebuit să aducă în fața asistenței un obiect „de o natură atît de incredibilă, încît nici o altă probă mai evidentă nu era necesară pentru a interpreta afirmația ca foarte probabilă".

În vistieria de la Ninive fusese găsită o lentilă de cristal.

În multe dintre templele și vistieriile vechilor civilizații de pe acest pămînt s-au păstrat lucruri care au căzut din cer — ori meteoriți.

Din nou avem de-a face cu un brahman. Acest lucru este îngropat de viu în inima unei proprietăți: el se află la British Museum.

Carpenter, în *The Microscope and Its Revelations*, reproduce obiectul în două desene. El susține că este imposibil să accepți că lentilele optice fuseseră făcute de antici. Niciodată nu s-a întîmplat ca, de pildă, cuiva — aflat la distanță de un milion de mile sau așa ceva, deasupra, în aer — privind prin telescopul său — să îi cadă lentila.

Ideea nu este pe placul lui Carpenter: el spune că obiectul trebuie să fi fost un ornament.

După părerea lui Brewster, nu a fost un ornament, ci „o lentilă optică adevărată".

În acest caz, în ruinele unei vechi civilizații de pe acest pămînt a fost găsit un lucru blestemat despre care se poate afirma, în mod rezonabil, că nu a fost realizat de nici o civilizație indigenă.

10

Exploratorii timpurii confundau Florida cu Newfoundland-ul. Dar imprecizia este și mai mare decît cea anterioară, care se trăgea din naivitate. Exploratorii foarte timpurii credeau că tot uscatul dinspre vest este format dintr-o singură

bucată, India, iar conștientizarea existenței altor uscaturi de felul Indiei a reprezentat un proces lent. Nu mă gîndesc acum la lucruri care vin pe acest pămînt dintr-o altă lume, una diferită, așa cum am procedat inițial, cînd am început să mai adun informațiile. Locul comun al observației îl constituie faptul că orice activitate mentală începe cu iluzia omogenității. Este una dintre lămuririle oferite de Spencer: noi vedem omogenitatea în toate lucrurile vagi sau cu care sîntem puțin familiarizați. Filozofia spenceriană ne furnizează informația că evoluția se face de la omogenul relativ la eterogenul relativ — asemenea oricărui lucru, propriu-zis. A nu se crede că aceasta a fost cu adevărat descoperirea lui Spencer; ea a fost preluată de la von Baer care, la rîndul lui, a continuat precedentele speculații evoluționiste. În propria noastră formulare, toate lucrurile acționează în sensul de a avansa spre omogen sau încearcă să aducă în local omogenitatea. Aceasta este un aspect al Universalului, reprezentînd starea care nu mai fuzionează cu nimic altceva. Noi privim omogenitatea ca pe un aspect al pozitivității, dar sîntem dispuși să acceptăm și faptul că dejucările infinite ale încercărilor de pozitivare se manifestă prin eterogenitatea infinită, astfel încît, deși lucrurile încearcă să aducă în local omogenitatea, ele sfîrșesc într-o eterogenitate atît de mare, încît se ajunge la o dispersie infinită sau la nedeslușire.

Astfel, toate conceptele sînt mici pozitivități încercate, dar curînd trebuie ca ele să capituleze în fața compromisului, a transformării, a anulării, fuzionînd între ele pînă la nivelul de a nu se mai deosebi unul de altul — doar dacă nu cumva, ici și colo în istoria lumii, a existat cîte un superdogmatist care, numai pentru o durată de timp infinitezimală, a fost în stare să reziste în fața eterogenități, a transformării, a îndoielii, a „ascultării glasului rațiunii“ ori a pierderii de identitate, caz în care s-a petrecut translația spre ceruri sau spre Pozitivul Absolut.

Lucrul bizar în privința lui Spencer este acela că el nu a identificat faptul că „omogenitate“, „integrare“ și „preci-

zie“ sînt toate cuvinte desemnînd aceeaşi stare sau starea pe care o numim „pozitivitate“. Considerăm că eroarea lui constă în faptul că a privit „omogenitatea“ ca fiind negativă.

Am început cu o idee despre o oarecare altă lume, din care obiecte și substanțe au căzut pe acest pămînt, o lume care a purtat sau care poartă — pînă la un punct — un interes tutelar pentru acest pămînt, încercînd acum să comunice cu el. Vrem să ajungem la acceptarea ideii — avînd în vedere nenumăratele informații pe care le vom aduce ulterior — că acea oarecare lume nu doar că a încercat să intre în comunicare cu noi ci, timp de secole, s-a aflat în comunicare cu o sectă, poate, sau cu o societate secretă ori cu anumiți inițiați din rîndurile locuitorilor Pămîntului.

Mi-am pierdut o mare parte din capacitatea hipnotică nefiind în stare să-mi concentrez atenția asupra unei anumite alte lumi.

Așa cum am argumentat anterior în favoarea faptului că sînt inteligent, tot așa m-am și delimitat de ortodocși. Nu am arătat acea nepăsare aristocratică a unui custode din New York sau a vreunui vraci eschimos.

Am fost nevoit să mă risipesc în acceptarea unei mulțimi de alte lumi, unele de dimensiunile Lunii, iar cel puțin una dintre ele — un lucru înspăimîntător, de care ne vom ocupa mai tîrziu. Regiuni aeriene amorfe, vaste, cărora asemenea cuvinte precise ca „lumi“ și „planete“ par să nu le poată fi aplicate. Și construcțiile artificiale pe care eu le-am numit „superconstrucții“, una dintre ele aproape de dimensiunile Brooklyn-ului, aș spune, dacă aș fi luat pe nepregătite. Și unul sau mai multe dintre ele, lucruri în formă de roată, cu suprafața de un număr măricel de kilometri pătrați.

Cred că mai devreme în această carte, înainte de a ne fi permis libertatea de a înfățișa tot ceea ce avansează mărșăluind, indignarea sau indigestia dumneavoastră se va fi exprimat prin ideea că, dacă ar fi așa, astronomii ar fi trebuit să vadă aceste alte lumi și regiuni, aceste vaste construcții geometrice. Trebuie să vă fi trecut prin minte o astfel de idee, poate că v-ați și oprit la ea.

Dar încercarea de a te opri înseamnă a spune „destul" insațiabilului. În punctuația cosmică nu există epoci: iluzia epocilor constituie o vizionare incompletă a unor șiruri de două puncte și de punct și virgulă.

Nu ne putem împiedica de ideea că, dacă ar fi existat astfel de forme exterioare, astronomii le-ar fi văzut. Din cauza experienței noastre în ceea ce privește reprimarea și desconsiderarea, bănuim, înainte de a intra cît de cît în subiect, că astronomii le-au văzut, că navigatorii și meteorologii le-au văzut, că și savanții, ici-colo, ca și alți observatori calificați le-au văzut de multe ori...

Că Sistemul este cel care a exclus informațiile despre ele.

În ce privește legea gravitației și formulele astronomice, reamintiți-vă că aceste formule se aplicau și pe vremea lui Laplace tot atît de bine ca și acum. Dar acum există sute de corpuri planetare care nu erau cunoscute pe atunci. Așadar, încă vreo cîteva sute de lumi nu conduc la nici o diferență. Laplace cunoștea doar vreo treizeci de corpuri în sistemul solar, astăzi sînt recunoscute șase sute...

Ce înseamnă pentru un teolog descoperirile făcute în geologie și în biologie?

Șabloanele lor încă se aplică, tot atît de bine cum s-au aplicat dintotdeauna.

Dacă ar fi putut să fie stabilită ca un enunț real, legea gravitației ar fi constituit o opoziție reală pentru noi. Dar nouă ni s-a spus doar că gravitația este gravitație. Desigur, pentru un intermediarist, nimic nu poate fi definit decît în termeni referitori la sine, însă chiar și ortodocșii — în ceea ce mi se par a fi premonițiii inerente ale realității, nefundamentate pe experiență — sînt de acord cu faptul că a defini un lucru în termeni referitori la sine nu înseamnă o definire reală. S-a spus că, prin gravitație, se înțelege atracția tuturor lucrurilor proporțional cu masa și invers proporțional cu pătratul distanței. Masa ar însemna interacțiunea care ține laolaltă particulele finale, dacă ar exista într-adevăr particule finale. Atunci, pînă cînd vor fi descoperite particulele finale, doar un singur termen al acestei formulări supraviețuiește,

adică doar că masa este atracție. Iar distanța constituie numai o extensie a masei, dacă nu cumva se susține pînă în pînzele albe ideea existenței vidului absolut între planete, poziție împotriva căreia am putea aduce o mulțime de dovezi. Și nu există nici un mijloc posibil de a exprima faptul că gravitația este altceva decît atracție. Așadar, nu există nimic altceva care să ne contrazică decît o asemenea fantomă: gravitația este gravitația tuturor gravitațiilor, fiind proporțională cu gravitația și invers proporțională cu pătratul gravitației. Într-o cvasiexistență, nu poate fi spus nimic mai rațional decît asta despre un așa-zis subiect — sau poate că există și aproximări în mai mare măsură ale percepției fundamentale...

Cu toate acestea, simțim faptul că, avînd Sistemul împotriva noastră, întîmpinăm aici un fel de rezistență. Oricum, odinioară trebuie să fi fost și mai sesizabil: cred că persoane de tipul dr Gray și prof. Hitchcock au modificat fidelitatea noastră față de imperceptibilitate. În ce privește perfecțiunea acestui Sistem, care ni se cvasiopune, și infailibilitatea matematicii sale — de parcă ar putea fi vorba de o matematică reală în modalitatea de a simula că doi ori doi nu fac patru —, ni s-a vorbit în repetate rînduri despre justificările lor în cazul descoperirii planetei Neptun.

Mi-e teamă că drumul pe care am apucat-o se va dovedi la fel ca oricare alt proiect. Am început umil, admițînd că facem parte dintre damnați...

Dar o ridicare din sprîncene...

În ochii noștri — sau ai unora dintre noi — s-a ivit o licărire anemică de fiecare dată cînd am auzit despre „triumfala descoperire a lui Neptun“, o „realizare monumentală a astronomiei teoretice“, așa cum au denumit-o manualele.

Tot necazul constă în faptul că am mai scotocit și noi.

Manualele omit aceasta:

Că, în loc ca orbita lui Neptun să se fi potrivit cu calculele făcute de Adams și Leverrier, ea diferea atît de mult, încît Leverrier a spus că nu e vorba despre planeta din calculele sale.

Ulterior s-a considerat că este mai bine să nu se mai vorbească despre respectivul subiect.

Manualele omit și aceasta:

Că, în 1846, orice persoană care știa ce este acela un sinus și un cosinus calcula sinusuri și cosinusuri pentru o planetă ce se afla dincolo de Uranus.

Două dintre aceste persoane au ghicit bine.

Pentru unii, chiar după respingerea de către Leverrier a planetei Neptun, cuvîntul „ghicit" poate fi supărător — dar, în conformitate cu cele susținute de prof. Peirce de la Harvard, calculele lui Adams și Leverrier s-ar fi aplicat absolut tot atît de bine unor poziții deviate cu multe grade față de poziția lui Neptun.

Pentru a vedea demonstrația prof. Peirce conform căreia descoperirea planetei Neptun a fost doar „un accident fericit", cercetați *Proc. Amer. Acad. Sci.*, 1-65.

Pentru referințe, vedeți și *Evolution of Worlds* de Lowell.

Sau cometele: o altă rezistență nebuloasă la propriile noastre idei. În ce privește eclipsele, menționez despre cîteva dintre ele că nu au avut loc decît după momentul prevăzut, deși doar cu diferențe de cîteva secunde; mai amintesc și un minunat suflet pierdut, adînc îngropat, însă nu oriunde, ci în ultrarespectabilele consemnări ale Royal Astronomical Society, o eclipsă care nu s-a petrecut deloc. Acest minunat și înalt-patronat lucru al pierzaniei este prea din cale-afară de strașnic pentru a-l face scăpat cu premeditare: ne vom ocupa de el mai tîrziu.

Peste tot în istoria astronomiei, fiecare cometă care s-a întors înapoi la timpul prevăzut — nu cumva să credeți că, în fond, era vorba de ceva mai abscons decît o predicție pe care o puteți face despre rondul de mîine al poștașului — a constituit pentru toate celelalte o reclamă cum că a meritat osteneala să te ocupi de așa ceva. Iată calea pe care este creată reputația prezicătorilor de către credincioși. Cometele care nu s-au mai întors înapoi au fost omise sau a fost găsită o explicație. De pildă, cometa lui Encke. Ea s-a întors înapoi din ce în ce mai încet. Dar astronomii au explicat,

fiți siguri de asta: ei chiar au explicat. Au fost nevoiți să prelucreze datele, să formuleze și să „dovedească" de ce această cometă s-a întors înapoi din ce în ce mai încet; există și un lucru care face cît o ceapă degerată, dar care a început să vină din ce în ce mai repede.

Cometa lui Halley.

Astronomia: „Știința perfectă — așa cum ne place nouă, astronomilor, să-i spunem" (Jacoby).

Părerea mea personală este că, dacă într-o existență reală, un astronom nu a putut deosebi o longitudine de alta, el ar trebui să fie trimis în acest purgatoriu al nostru pînă cînd va satisface o asemenea cerință elementară.

Halley a fost trimis la Capul Bunei Speranțe pentru a-i determina longitudinea. I-a calculat greșit gradele. Astfel, el a conferit nobilului promontoriu roman al Africii o alură cîrnă care ar fi dat satisfacție oricărui cafru.

Veșnic auzim despre cometa lui Halley. Că o să vină înapoi — poate. Dar, dacă cumva căutăm subiectul în consemnările contemporane, nu găsim nimic despre Leonide, spre exemplu, deși prin aceleași metode prin care a fost prezisă cometa lui Halley au fost prezise și Leonidele. Noiembrie 1898 — nici urmă de Leonide. S-a explicat că poate fuseseră perturbate, dar că aveau să apară în noiembrie 1899. Noiembrie 1899, noiembrie 1900 — nici urmă de Leonide.

Părerea mea despre acuratețea astronomică:

Cine ar putea să nu fie un țintaș prețuit, dacă doar tragerile lui ar fi consemnate?

În ce privește cometa lui Halley, începînd din 1910, fiecare se jură că a văzut-o. Fiecare trebuie să jure strîmb, altminteri ar trebui acuzat că nu are prea mare interes pentru lucrurile importante și însuflețitoare, cărora niciodată nu le-a dat atenție.

Cu privire la aceasta:

Să se înțeleagă bine că nu există nici un moment fără o cometă pe cer. Practic, nu există nici un an în care să nu fie descoperite noi comete, așa de multe sînt. Purici luminoși pe un cîine mare, negru — ca în imaginile populare; totuși,

nu ne dăm seama de întinderea pe care acest sistem solar este pișcat de purici.

Dacă o cometă nu are orbita pe care au prezis-o astronomii, atunci se spune că a fost perturbată. Dacă — precum cometa lui Halley — este în întîrziere — chiar un an întîrziere — atunci sigur a fost perturbată. Cînd un tren este în întîrziere, ne facem o părere proastă despre prezicerile din mersul trenurilor; cînd o cometă apare cu un an mai tîrziu, tot ceea ce ne întrebăm este dacă și această întîrziere va fi explicată. Auzim atîtea despre înfumurarea și aroganța astronomilor. Presupun că ei știu că nu fac impresie favorabilă și de aceea se răzbună. Pentru mulți dintre noi, preoții nu mai îndeplinesc rolul de a oferi legătura aparentă cu Perfecțiunea, Infailibilitatea — cu Pozitivul Absolut. Astronomii au progresat pentru a umple un gol — cu ceva iluzoriu — dar, sîntem dispuși să acceptăm, reușind o mai mare aproximare a substanțialității decît au făcut-o atenuările acesteia în perioada precedentă. Personal, aș spune că tot ceea ce numim progres nu constituie în prea mare măsură un răspuns la un hiatus — sau, dacă doriți ca un ceva să crească undeva, dezgropați orice altceva din proximitatea acelui ceva. Astfel, trebuie să accept că asigurările categorice ale astronomilor ne sînt necesare, dar boacănele, eschivările și travestiurile lor nu ar trebui să fie tolerate, deoarece, dată fiind libertatea de acțiune care li se oferă, ar fi putut să nu se înșele chiar dezastruos. Să presupunem că nu ar fi apărut cometa numită a lui Halley...

La începutul anului 1910, a apărut o cometă cu mult mai importantă decît strălucirea anemică zisă a lui Halley. Era atît de scînteietoare, încît a fost vizibilă și în timpul zilei. Într-un fel sau altul, astronomii oricum s-ar fi salvat. Dacă această nouă cometă nu avea orbita ce-i fusese prezisă — perturbare. Dacă mergeți la Coney Island și preziceți că pe plajă veți găsi un soi special de pietricele, nu văd cum v-ați putea face de ocară dacă acolo va fi un alt soi de pietricele; astfel, imperceptibil obiectul despre care s-a spus că ar fi fost văzut în 1910 nu a concordat mai mult cu descrierile sen-

zaționale făcute în prealabil de astronomi decît se potrivește o pietricică spălăcită cu un bolovan roșu-cărămiziu.

Eu prezic că miercurea viitoare un chinez mătăhălos, în haine de seară, va traversa Broadway-ul, pe la colțul Străzii 42, la ora 9 p.m. El nu o face, însă un japonez sfrijit, într-o uniformă de marinar, traversează Broadway-ul, în dreptul Străzii 35, vineri pe la prînz. Ei bine, japonezul este un chinez perturbat, iar hainele sînt tot haine.

Îmi amintesc predicțiile terifiante făcute de cei mai cinstiți și creduli astronomi, care probabil s-au autohipnotizat — sau nu au putut să ne hipnotizeze pe noi, restul — în 1909. S-au întocmit testamente. Viața omenească putea să fie măturată de pe această planetă. În cvasiexistența noastră, care, în fond, este de tip irlandez, nu ar fi existat nici un motiv ca testamentele să nu fi fost făcute. Cei mai puțin sensibili dintre noi ne așteptam măcar la cîteva drăgălașe focuri de artificii.

Trebuie să admit faptul că la New York a fost văzută o lumină pe cer.

A fost aproape la fel de înfricoșătoare ca și scăpărarea unui chibrit de fundul unor pantaloni aflați la distanță de 800 m.

Și nici măcar nu a fost punctuală.

Deși am auzit despre o nebulozitate vagă pe cer — pe care eu, personal, nu am putut să o văd, cu toate că am privit atunci cînd mi s-a spus să o fac —, ea a apărut la cîteva zile după termenul prezis.

O armată hipnotizată, formată din imbecili din rîndurile noastre: ni s-a spus să privim în sus, spre cer; am făcut-o — aidoma unei mulțimi de prepelicari hipnotizați de o potîrniche de munte.

Efectul:

Aproape oricine jură acum că a văzut cometa lui Halley și că a fost un spectacol pe cinste.

O circumstanță interesantă aici este că părem a încerca să îi discreditām pe astronomi din cauză că aceștia ni se opun — nu și după părerea mea. Ar trebui să facem parte din cas-

ta brahmanilor aflată în infernul baptiștilor. Aproape toate informațiile noastre, din cîteva detașamente ale acestei procesiuni, sînt observații întreprinse de astronomi, doar cîțiva dintre ei fiind astronomi amatori. Sistemul este cel care ni se opune. Sistemul este cel care îi reprimă și pe astronomi. Cred că noi îi compătimim pentru captivitatea în care se află. Nu este o răutate din partea noastră — privită în sens categoric; întrucîtva, este o dovadă de cavalerism. Astronomi nefericiți privind cu atenție din turnurile înalte în care sînt întemnițați — și, iată, apărem noi la orizont.

Dar, așa cum am spus, datele noastre nu sînt legate îndeosebi de o altă lume. Înțeleg în mare măsură ce poate gîndi despre aceasta, în meditațiile sale, un sălbatic aflat pe o insulă izolată din mijlocul oceanului: el nu se gîndește la un anume uscat, ci la complexe de continente și la manifestările lor exterioare: orașe, fabrici, mijloace de comunicație...

Din acel moment, toți ceilalți sălbatici aveau să afle faptul că vreo cîteva vase navigînd pe rutele obișnuite treceau pe lîngă insulă cu o periodicitate bine stabilită. Tendința acestor minți avea să fie expresia tendinței universale de a se îndrepta spre pozitivism — sau Completitudine — ori convingerea că aceste vase cu rute stabile constituiau totul. Acum mă gîndesc la un sălbatic anume care simte altfel — deoarece el este foarte înapoiat, lipsit de imaginație și insensibil la idealurile minunate ale altora: fără preocupări evlavioase, fără să-și plece fruntea în fața toiegelor de lemn cu aspect impresionant, luîndu-și din timpul său și petrecîndu-l în mod necinstit pentru a face speculații, în vreme ce alții, în chip patriotic, se ocupă de dibuirea vrăjitoarelor. Astfel, ceilalți sălbatici, mai elevați și mai nobili, au cunoștință de cele cîteva vase cu rute reglementate; știu exact cînd să le aștepte; toate au periodicități minuțios elaborate; știu precis cînd vor trece vasele sau cînd vederea unuia este acoperită de a altuia — explicîndu-și că toate ciudățeniile fuseseră cauzate de condițiile atmosferice.

Ei trebuie să fi ajuns grozavi în a da explicații.

Nu poți citi o carte despre sălbatici fără să remarci cît de ferm explică ei lucrurile.

Ei ar spune că tot acest mecanism s-a bazat pe atracția reciprocă dintre vase — dedusă din căderea unei maimuțe dintr-un palmier — ori, dacă nu este așa, atunci poate că diavolii au împins vasele — ceva de felul acesta...

Furtuni.

Rămășite, dar nu de la aceste vase, aruncate pe maluri.

Neglijate.

Cum poate cineva să se gîndească la ceva și la altceva în același timp?

Mă aflu în starea mentală a unui sălbatic care ar putea găsi plutind spre țărm, aruncate de aceeași furtună, părți, dintr-un pian și bucăți dintr-o vîslă cioplită de mîini mai butucănoase decît ale sale; sau ceva ușor și estival provenind din India și un caftan de blană din Rusia — ori, altfel spus, toată știința, deși face aproximări din ce în ce mai considerabile, constituie o încercare de a concepe India în termenii unei insule oceanice și Rusia în termenii unei Indii astfel interpretate. Deși încerc să mă gîndesc la Rusia și la India în termenii cunoscuți de lumea întreagă, nu pot gîndi că aceasta, adică universalizarea localului, reprezintă un obiectiv cosmic. Cel mai avansat idealist este pozitivistul care încearcă să localizeze universalul și se află în concordanță cu obiectivul cosmic; superdogmaticul provenit din rîndurile sălbaticilor locali nu poate susține fără urmă de îndoială că pianul azvîrlit pe o plajă este trunchiul unui palmier mușcat de un rechin, care și-a lăsat dinții în el. Așadar, ne temem pentru sufletul doctorului Gray, deoarece el nu și-a dedicat întreaga viață acelei unice idei, indiferent dacă este sau nu de conceput, și anume că mii de pești fuseseră zvîrliți dintr-o singură găleată.

Astfel, din nefericire pentru mine, dacă mîntuirea ar fi oportună, eu privesc pe mare întindere, dar în chip amorf, imprecis și eterogen. Dacă spun că îmi închipui o altă lume care se află acum în comunicare secretă cu anumiți locuitori inițiați de pe acest pămînt, spun, de fapt, că îmi imaginez

multe alte lumi care încearcă să stabilească o comunicare cu toți locuitorii acestui pămînt. Îmi pun ideile în concordanță cu informațiile pe care le găsesc. Se presupune a fi lucrul cel mai corect, mai logic și științific de făcut; dar nu există nici o modalitate de a aproxima forma, sistemul, organizarea. Atunci, cred că îmi imaginez alte lumi și structuri vaste care trec pe lîngă noi, la distanță de cîteva mile, fără nici cea mai mică dorință de a comunica, exact cum vasele hoinare trec pe lîngă multe insule fără a le deosebi una de alta. Mai cred că dețin informații despre o vastă construcție care a coborît adesea pe pămînt, s-a scufundat în ocean, a stat o vreme sub apă, plecînd după aceea înapoi. De ce? Nu sînt absolut sigur. Cum ar putea un eschimos să-și explice un vas trimis pe țărm pentru a-și reface provizia de cărbune — care se găsește din belșug pe unele plaje arctice, deși indigenii nu au habar de această posibilă utilizare — și apoi pleacă mai departe, fără să arate nici un interes pentru băștinași?

O mare dificultate în încercarea de a înțelege construcțiile vaste care nu manifestă nici un interes pentru noi o reprezintă:

Ideea că noi trebuie să fim interesanți.

Accept că, deși de obicei am fost evitați, probabil din rațiuni morale, uneori acest pămînt a fost vizitat de exploratori. Cred că ideea existenței unor vizitatori extratereștri în China, în timpul perioadei pe care o numim istorică, va fi doar de o absurditate banală atunci cînd vom ajunge la datele concrete.

Accept că unele dintre aceste lumi sînt caracterizate prin condiții foarte asemănătoare cu ale noastre. Mă gîndesc și la altele foarte diferite — astfel că vizitatorii din aceste lumi nu puteau să trăiască aici în lipsa unor adaptări speciale.

Cum ar putea unii dintre ei să respire aerul nostru rarefiat, dacă vin dintr-o atmosferă gelatinoasă?...

Măști.

Măști care au fost găsite în strate vechi.

Cele mai multe sînt din piatră și s-a spus că ar fi reprezentat pentru sălbatici însemne ale regalității.

Dar masca găsită în Sullivan County, Missouri, în 1879 (*American Antiquarian*, 3-336):

Este făcută din fier și argint.

11

Unul dintre cei mai damnați din saturnaliile noastre cu protagoniști blestemați...

Deoarece este fără speranță să încerci să te descotorosești de excomunicare doar spunînd că am fost condamnați de personaje mai negre decît noi și că damnați sînt cei care admit că fac parte dintre damnați. Inerția și hipnoza sînt prea puternice pentru noi. Spunînd aceasta, ne îndreptăm exact spre a admite că facem parte dintre damnați, fapt ce presupune să fim mai aproape reali încît să putem înlătura cvasilucrurile care ni se opun. Desigur, ca un tot, ne caracterizeză un considerabil caracter amorf, dar ne gîndim acum la acceptanțele „individuale". Extinderea constituie un aspect al Universalității sau al Realității. Dacă sintezele noastre neglijează mai puține informații decît omit sintezele opuse — care, adesea, nu sînt deloc sinteze, ci o simplă atenție acordată unei anume circumstanțe —, atunci lucrurile sintetice mai puțin extinse se estompează în fața noastră. Armonia este un aspect al Universalului, prin care înțelegem Realitate. Dacă aproximăm în mai mare măsură în vederea armonizării părților unei formulări și a acestora cu toate circumstanțele disponibile ale unei întîmplări, atunci contradicțiile interne devin mai vagi. Trăinicia este un aspect al Realității. Le îngrămădim unul peste altul, ele trec și tot trec: lucruri care se îndeasă unul într-altul pe măsură ce mărșăluiesc, susținîndu-se unul pe altul și conferindu-și trăinicie unul altuia...

Totuși, și în cazul celor ce vor urma, hipnoza și inerția ne guvernează...

Una dintre cele mai damnate informații deținute de noi:

În *Scientific American* din 10 septembrie 1910, Charles F. Holder scrie:

„Cu mulți ani în urmă, o piatră ciudată semănînd cu un meteorit a căzut în valea rîului Yaqui, în Mexic, și de la un capăt la altul al țării a circulat povestea că o piatră purtînd inscripții făcute de om căzuse pe Pămînt."

Uluitoare aici este afirmația dlui Holder că această piatră ar fi căzut. După părerea mea, el crede că piatra a căzut în vale prin dislocarea dintr-un versant al unui munte — dar ar trebui să înțelegem că o asemenea piatră inscripționată era foarte puțin probabil să fi fost necunoscută locuitorilor dintr-o vale, atîta timp cît stătuse pe povîrnișul muntelui, deasupra capetelor lor. Poate să fi fost indiferență, poate s-a dorit să se spună o poveste senzațională privind o piatră ciudată despre care s-a zis că ar fi căzut etc.

Această piatră a fost semnalată de maiorul Frederick Burnham din Armata Britanică. Ulterior, maiorul a vizitat din nou locul, însoțit de dl Holder, scopul fiind să descifreze, pe cît posibil, inscripțiile de pe ea.

„Piatra era dintr-o rocă eruptivă, cafenie, axa mare fiind de aproximativ 2,5 m, iar pe partea estică, ce făcea un unghi de aproape 45°, se afla inscripția gravată în profunzime."

Dl Holder susține că a recunoscut în inscripție simboluri maiașe. Metoda sa a fost metoda obișnuită prin care orice poate fi „identificat" ca orice altceva, adică alegi ceea ce îți convine și neglijezi restul. El spune că a demonstrat faptul că majoritatea simbolurilor era formată din semne maiașe. Unul dintre principiile noastre intermediariste este acela că orice cale de a demonstra orice reprezintă o cale la fel de bună pentru a demonstra orice altceva. Prin metoda dlui Holder am putea demonstra că semnele erau maiașe — dacă acest fapt ar constitui un motiv de mîndrie pentru noi. Unul dintre caracterele gravate pe piatră este un cerc în interio-

rul altui cerc, un caracter similar fiind găsit de către dl Holder într-un manuscris maiaș. Există doi de „6"; și „6" poate fi găsit în manuscrisele maiașe. O spirală dublă. Există puncte și, de asemenea, liniuțe. Atunci noi, la rîndul nostru, neglijăm cercul inclus în alt cerc și dubla spirală, scoțînd în evidență faptul că „6" apare și în această carte că puncte sînt în ea din belșug, ba că ar fi și mai multe dacă în loc de „I" pentru pronumele personal la persoana întîi am folosi „i" — iar cînd ajungem la liniuțe... faptul e deja demonstrat: sîntem maiași.

Tendința pare a fi aceea de a surîde zeflemitor în fața unei valoroase munci arheologice, pe cînd dl Holder poate că a făcut o identificare veritabilă.

El scrie:

„Am supus spre examinare fotografiile atît la Field Museum, la Smithsonian, cît și la încă unul sau două muzee și, spre surpriza mea, răspunsul a fost că nu ar putea face nimic cu ele."

În dorința noastră nelimitată de a înțelege, ca urmare a preponderenței grupurilor de experți din trei sau patru muzee împotriva unei singure persoane, reținem faptul că o piatră care poartă inscripții ce nu pot fi asimilate cu nici o limbă cunoscută pe pămînt, ar fi căzut din cer. O altă răutate despre un proscris care se înscrie aici este menționată în *Scientific American*, 48-261: că a circulat un fals raport despre un obiect sau meteorit căzut pe data de 16 februarie 1883, lîngă Brescia, Italia, și că unul dintre fragmentele acestui obiect poartă amprenta unei mîini. Este tot ce am putut găsi eu despre această ultimă suflare a unui lucru. Din punct de vedere intermediarist, accept că, deși în decursul istoriei omenirii s-au realizat unele aproximări notabile, nu a existat niciodată un mincinos adevărat, deoarece el nu putea să supraviețuiască în intermediaritate, unde orice fuzionează sau își are pseudobaza în altceva — căci, dacă ar exista, ar fi translatat instantaneu în Negativul Absolut. Astfel, eu sînt dispus să accept că, deși înlăturat tăios, se afla totuși în raport ceva pe care să se pună bază: faptul că existau semne

neobişnuite înscrise pe obiect. Desigur, aceasta nu înseamnă că mă şi arunc să trag concluzia că ele erau caractere cuneiforme care arătau ca amprentele digitale.

Pînă la urmă cred că, în unele dintre formulările noastre trecute, am izbutit să fim foarte eficienţi, dar dacă experienţa dlui Symons e una tipică, riscăm să devenim, de acum încolo, de neînţeles. Şi exact în acest punct, unde sîntem interesaţi de multe lucruri care au fost găsite, îndeosebi în Statele Unite, lucruri care vorbesc despre o civilizaţie nepămînteană sau despre mai multe civilizaţii neindigene. O problemă apare în încercarea de a decide dacă ele au căzut din cer sau dacă au fost lăsate în urma lor de vizitatorii veniţi din alte lumi. Sîntem de părere că undeva în înalturi au avut loc dezastre şi că au căzut aici monede; că locuitorii acestui pămînt le-au găsit sau le-au văzut căzînd, iar apoi, imitîndu-le, au făcut şi ei monede; poate că aceste monede au fost trimise aici sub forma unei averse de către un spirit tutelar care a încercat să ne facă să înaintăm de la stadiul de schimb în natură la acela de a folosi un intermediar. Dacă ele ar fi identificate ca monede romane, cum am dobîndit atît de multă experienţă cu „identificările", am recunoaşte o fantomă de departe — dar, chiar şi aşa, cum puteau monedele romane să fi ajuns în America de Nord — mult în interiorul Americii de Nord — sau cum puteau să fie îngropate sub straturi de pămînt care s-au acumulat în decurs de secole — decît dacă au căzut din... Dincotro, oare, să fi venit primii romani? Ignatius Donnelly, în *Atlantis*, dă o listă de obiecte care au fost găsite în gorgane care se presupune că antedatează orice influenţă europeană în America; articole lucrate la strung, cum ar fi diverse unelte — venite de undeva — aveau să fie date sălbaticilor — iar pe unelte se aflau scrijelituri despre care s-a afirmat că, fără îndoială, fuseseră făcute la strung. S-a spus că ar fi aşa, dar nu putem accepta faptul că ar exista ceva mai presus de orice îndoială. În *Rept. Smithson. Inst.*, 1881-619, există o relatare, datorată lui Charles C. Jones, despre două cruci din argint descoperite în Georgia. Ele sînt confecţionate cu în-

demînare, avînd o ornamentație bogată, dar nu respectă proporțiile crucifixelor convenționale: toate cele patru brațe au aceeași lungime. Dl Jones este un pozitivist autentic, ceea ce face ca De Sota să fi picat la punctul „precis" unde au fost găsite crucile. Dar spiritul negativității, care stă la pîndă în toate lucrurile socotite „precise", se arată prin aceea că pe una dintre cruci există o inscripție care nu are nici un înțeles — nici în spaniolă, nici într-o altă limbă cunoscută pe Pămînt:

„IYNKICIDU", în conformitate cu dl Jones. El crede că acesta este un nume și că există aici și o verigă indigenă; eu, unul, bănuiesc că s-a gîndit la mult depărtații incași: că spaniolii i-au făcut-o cadou unui indian al cărui nume îl gravaseră pe cruce. Dar privind noi înșine la inscripție, sesizăm că literele zise a fi „C" și „D" au curburile invers decît ar trebui și că litera presupusă a fi „K" nu numai că este văzută ca în oglindă, dar mai este și cu capul în jos.

E dificil să accepți că minele de cupru, impresionante și foarte întinse, aflate în regiunea Lacului Superior, au fost lucrări realizate de indigenii americani. În pofida uimitoarei întinderi a acestor mine, nu a fost găsit nimic care să indice faptul că regiunea a fost populată vreodată de locuitori permanenți — „nici măcar un vestigiu al vreunui locuitor, un schelet sau un os nu au putut fi găsite". Indienii nu au tradiții legate de minerit (*Amer. Antiquarian*, 25-258). Eu cred că am avut vizitatori; că ei au venit aici pentru cupru, de exemplu. În ce privește alte vestigii de la ei — dar acum ajungem la o altă fuzionare, care începe să apară cu o frecvență mai mare decît anterior:

Înșelătoria.

Păr numit păr adevărat — pe urmă se dovedește a fi perucă. Dinți numiți dinți adevărați — apoi se dovedesc a fi dinți falși. Bani oficiali — de fapt, bani falsificați. Aceasta-i năpasta cercetării psihice. Dacă ar exista fenomene psihice, ar trebui să existe și fenomene psihice frauduloase. Aici situația este atît de disperată, încît Carrington susține că, dacă însuși Palladino ar fi prins trișînd, nu s-ar putea afirma că

toate faptele lui neobişnuite sînt frauduloase. Propria mea versiune ar fi următoarea: că nimic nu indică orice într-un sens categoric, deoarece, într-un sens categoric, nu este nimic de indicat. Orice fenomen numit adevărat trebuie să fuzioneze în mod insesizabil cu ceva numit fals. Ambele sînt expresii ale aceleiaşi cvasistări fundamentale şi sînt continue. Relicvele antice contrafăcute sînt foarte obişnuite, dar nu mult mai obişnuite decît picturile contrafăcute.

W.S. Forest, *Historical Sketches of Norfolk, Virginia*:

Scrie că, în septembrie 1833, atunci cînd vreo cîţiva muncitori au forat căutînd apă, în apropiere de Norfolk, a fost scoasă la suprafaţă o monedă de la o adîncime de 9 m. Era aproximativ de mărimea unui şiling englezesc, dar de formă ovală — o plăcuţă ovală, să-i spunem, poate chiar o monedă. Figurile gravate pe ea erau foarte distincte şi reprezentau „un războinic sau un vînător şi alte personaje evident de origine romană".

Mijloacele de excludere ar acţiona după cum urmează: bărbaţii sapă un puţ — profitînd de neatenţia generală, unul dintre ei scapă o monedă înăuntru — în ce priveşte modul în care a făcut rost de acea monedă ciudată, dar remarcabilă ca formă — un aspect neglijat. Moneda ajunge sus — expresie de uimire pe faţa afurisitului care a lăsat-o să cadă.

Totuşi, în evidenţa anticarilor această monedă nu figurează. Nu pot să găsesc nici o altă menţionare a ei.

Acum despre o altă monedă. Totodată, şi un mic studiu asupra genezei unui profet.

În *American Antiquarian*, 16-313, este preluată o poveste scrisă de un corespondent pentru *Detroit News*, referitoare la o monedă de dimensiuni cam cît ale celei de doi cenţi, despre care s-a spus că a fost găsită într-un gorgan în Michigan. Redactorul-şef declară că nu bagă mîna în foc pentru această descoperire. Fără nici un temei, el plusează în următorul număr al *Antiquarian*:

„Moneda se dovedeşte, aşa cum am prezis, a fi o înşelătorie."

Vă puteți imagina cît de nesuferit i-ar fi devenit lui Ilie sau oricăruia dintre bătrînii înțelepți, ajunși aproape profeți adevărați.

Or, toate lucrurile sînt puse la încercare prin singura formă de jurisprudență pe care o deținem în cadrul cvasiexistenței:

Prezumția de nevinovăție, pînă cînd se dovedește că sînt vinovate.

Raționamentul redactorului-șef seamănă cu o fantomă a persoanei mele, a Sfîntului Pavel sau a lui Darwin. Moneda este condamnată din cauză că provine din aceeași regiune în care, cu cîțiva ani înainte, fuseseră găsite obiecte de olărie contrafăcute. Iar olăria fusese condamnată pentru că într-adevăr era de condamnat.

Scientific American, 17 iunie 1882:

Scrie că, un fermier din Cass Co., Illinois, a cules de pe jos, de pe întinsul fermei sale, o monedă din bronz care i-a fost trimisă prof. F.F. Hilder, la St. Louis; acesta a identificat-o ca fiind o monedă de pe timpul lui Antiochus al IV-lea. Se spune că inscripționarea era făcută cu litere grecești, în traducere sunînd astfel: „(Strălucitul) Rege Antiochus Epiphanes cel Victorios“. Sună desăvîrșit, clar și convingător, dar noi mai deținem și alte traduceri.

În *American Pioneer*, 2-169, sînt arătate cele două fețe ale unei monede din cupru, inscripționate cu caractere foarte asemănătoare celor de pe piatra de la Grave Creek — de care, o dată cu traducerile, ne vom ocupa în curînd. Despre această monedă s-a spus că a fost găsită în Connecticut, în 1843.

Records of the Past, 12-182:

Scrie că, la începutul anului 1913, o monedă, despre care s-a bănuit că ar fi romană, a fost descoperită într-o movilă, în Illinois. Moneda i-a fost trimisă dr Emerson, de la Art Institute din Chicago. În opinia sa, moneda aparține „unei ediții rare, emisă pe timpul lui Domitius Domitianus, împărat în Egipt“. În ce privește descoperirea ei într-o movilă din Illinois, dr Emerson își declină competența. Dar ceea ce mă frapează este faptul că un hîtru bun de glume poate

să nu fie satisfăcut de o monedă romană obișnuită. De unde a obținut o monedă rară și de ce nu lipsea ea dintr-o anume colecție? Am răsfoit îndeajuns de multe reviste numismatice pentru a înțelege că locul unde se află și posesorul fiecărei monede rare sînt lucruri cunoscute colecționarilor de monede. Se pare că nu îmi rămîne decît să numesc aceasta o altă „identificare".

Proc. Amer. Phil. Soc., 12-224:

Scrie că, în iulie 1871, a fost primită o scrisoare de la dl Jacob W. Moffit, din Chillicothe, Illinois, avînd anexată o fotografie a unei monede despre care spunea că fusese scoasă la suprafață de el, în timp ce fora, de la o adîncime de 35 m.

Desigur, după etaloanele științifice convenționale, o asemenea adîncime avea o semnificație extraordinară. Paleontologii, geologii și arheologii se consideră rezonabili atunci cînd susțin originea străveche a celor adînc înmormîntați. Noi doar o acceptăm; pentru noi, adîncimea constituie un pseudoetalon; un cutremur de pămînt putea îngropa o monedă emisă recent la 35 m sub suprafața solului.

În conformitate cu spusele unui autor al cărui articol a fost publicat în *Proceedings*, moneda este uniformă ca grosime, nefiind vreuna dintre cele bătute manual de sălbatici — „există și alte indicii ale prelucrării mecanice".

Dar, în opinia prof. Leslie, este vorba de o amuletă astrologică. „Există pe ea semnele zodiacale ale Peștilor și Leului."

Or, neglijînd particularitățile, poți găsi astfel și indicii despre străbunica sau despre cruciade, despre indienii maia, despre orice din Chillicothe sau dintr-o dugheană cu mărunțișuri de cinci sau zece cenți bucata. Orice arată ca o pisică și ca un caras auriu seamănă cu semnul zodiacal al Leului, respectiv al Peștilor, dar, prin suprimări și distorsiuni adecvate, nimic nu poate fi făcut să arate ca o pisică și ca un caras auriu. Mă tem că aici sîntem pe punctul de a deveni puțin enervanți. Să fii blestemat de uriașii adormiți, să fii interesant în ochii micilor prostitute și ai clovnilor ce se dovedesc de înaltă clasă în profesia lor este totuși suportabil pentru orgoliul tău; dar, întrucît remarcăm că antro-

pologii provin din mahalalele divinului sau din arhaica grădiniță de copii a intelectualității, devine de-a dreptul ofensator să constatăm că niște amărîți de plozi lipsiți de morală își arogă dreptul de a ne judeca.

Prof. Leslie găsește apoi, pe cît de arbitrar poate găsi cineva că un poznaș a așezat podul Brooklyn exact unde este, că „moneda a fost pusă acolo în glumă, dar nu de către actualul ei proprietar; ea pare de fabricație modernă, poate din secolul al XVI-lea, și de origine hispano-americană sau franco-americană".

Este o tentativă brutală și simplistă aceea de a asimila un lucru care să fi căzut sau poate să nu fi căzut din cer cu fenomene admise de sistemul antropologic, adică cu exploratori timpurii, francezi sau spanioli, din Illinois. Deși în sens categoric este ridicol să cauți motive, este mai acceptabil să încerci să oferi motive mai aproape reale decît motive de felul opus. Desigur, ca un punct în favoarea sa, menționăm faptul că prof. Leslie își modifică ideile. Dar nu ia în considerare anumite aspecte, deoarece nu este nimic nici francez, nici spaniol în legătură cu această monedă. O legendă spune, referitor la originea ei că ar fi „undeva între arabă și feniciană, fără a fi nici una". Prof. Winchell (*Sparks from a Geologist's Hammer*, pagina 170) afirmă despre desenele grosolane făcute pe monedă, în a cărei posesie intrase — scrijelituri sugerînd fie un animal și un războinic, fie o pisică și un caras auriu, care dintre combinații ar fi mai convenabilă —, că ele nu au fost nici imprimate, nici gravate, ci mai degrabă „arată de parcă ar fi fost decupate cu un acid". Iată o metodă necunoscută în numismatica acestui pămînt. Caracterul brut al desenului de pe monedă și faptul că — deși „războinicul" poate fi asimilat, prin neglijări adecvate, ori cu o pisică, ori cu un caras auriu — totuși parura lui e tipică pentru indienii americani sînt lucruri care, desigur, ar putea fi explicate. Însă, de teamă că am putea fi pe dată translatați în Pozitivul Absolut, ceea ce n-ar fi absolut dezirabil, preferăm să avem cîteva defecte sau negativități în propriile noastre formulări.

Informații despre cei blestemați de minimum trei ori:

Tăblițe din piatră cu cele zece porunci gravate pe ele, în ebraică, despre care s-a spus că ar fi fost găsite în gorgane din SUA;

Embleme masonice, despre care s-a afirmat că ar fi fost descoperite în gorgane din SUA.

Ne aflăm la limita acceptanțelor noastre, fiind amorfi în incertitudinile și fuzionările schiței întocmite de noi. În mod convențional sau fără nici un motiv real, excludem aceste lucruri și apoi, la fel de grosolan, de arbitrar și de irațional — deși tentativa noastră este întotdeauna de a aproxima depărtîndu-ne de stările negative; astfel au procedat și Kepler, Newton sau Darwin în selecțiile lor, fără de care nici unul dintre ei nu ar fi părut să existe, deloc, nici măcar ca niște iluzii, cum sînt văzuți astăzi —, acceptăm că și alte lucruri conținînd litere au fost găsite în movile de pămînt din Statele Unite. Desigur, facem ceea ce putem face pentru ca selecția să nu fie grosolană, arbitrară și irațională. Apoi, dacă acceptăm ca lucruri precum înscrisuri de origine străveche au fost găsite în Statele Unite, că ele nu pot fi atribuite nici unei rase indigene din emisfera vestică și că nu sînt în nici o limbă despre care să se fi auzit vreodată în emisfera estică — asta nu înseamnă nimic altceva decît că trebuie să ne transformăm în neeuclidieni, încercînd să ne imaginăm o a treia „emisferă", ori să admitem că a existat o legătură între emisfera vestică și o oarecare altă lume.

Dar există o particularitate a acestor obiecte inscripționate. Ele mă duc cu gîndul la consemnările lăsate de către Sir John Franklin în Arctica, dar și la încercările expedițiilor de salvare de a comunica cu expediția lui Franklin. Exploratorii rătăciți și-au depozitat consemnările ori le-au ascuns în movile pentru a atrage atenția asupra lor. Expedițiile de salvare au trimis baloane din care au fost aruncate mesaje. Informațiile noastre fac parte dintre lucrurile care au fost depozitate și dintre lucrurile ce par să fi fost azvîrlite...

Ori asta seamănă cu o Expediție Pierdută de... Undeva.

Exploratori de undeva și imposibilitatea ca ei să se întoarcă — apoi, o încercare îndelungată, înduioșătoare și insistentă, în spiritul propriilor noastre expediții arctice, de salvare sau, cel puțin, destinată stabilirii comunicării...

Ce-ar fi dacă ei chiar au reușit?

Ne gîndim la India — milioane de indigeni care sînt guvernați de un grup restrîns de inițiați doar datorită faptului că ei primesc *sprijin* și directive de altundeva — sau din Anglia.

În 1838, dl A.B. Tomlinson, proprietar al unui mare gorgan la Grave Creek, West Virginia, a excavat movila. El spune că, în prezența martorilor, a găsit o piatră mică, plată și ovală — sau o plăcuță — pe care erau întipărite caractere alfabetice.

Colonelul Whittelsey, un expert în aceste probleme, declară că piatra este acum „considerată pretutindeni, de către arheologi, o înșelătorie" și că, după părerea sa, dl Tomlinson fusese indus în eroare.

Avebury, *Prehistoric Times*, pagina 271:

„Menționez aceasta deoarece a constituit subiectul multor discuții, dar acum se admite în general că a fost vorba de o fraudă. Plăcuța este inscripționată cu caractere ebraice, dar falsificatorul a înscris caracterele moderne ale literelor în locul celor vechi."

Așa cum am spus, sîntem tot la fel de irascibili aici, sub oprimarea exercitată de antropologi, cum au fost întotdeauna sclavii din sud față de superioritățile aparținînd „bietului rebut alb". Cînd, în cele din urmă, pozițiile noastre relative se vor inversa, vom lăsa locul cel mai de jos antropologilor. Un dr Gray măcar privește un pește înainte de a-și închipui că acesta are o origine miraculoasă. Ar trebui să îl scufundăm pe Lordul Avebury mult mai jos decît pe el — dacă acceptăm că piatra de la Grave Creek este privită, în general, ca o fraudă de către eminentele autorități care nu o deosebesc de un alt obiect ori, în general, că o opinie atît de categorică trebuie să reprezinte fie rezultatul unei desconsiderări deliberate, fie al ignoranței, fie al extenuă-

rii. Piatra aparține unei clase de fenomene care îi provoacă repulsie Sistemului. Ea nu va fi adoptată de Sistem. Lăsînd un asemenea obiect să fie „ascultat“ de un sistematician ca Avebury, doar simpla menționare a obiectului constituie aproape sigur imboldul pentru o reacție convențională, precum aceea a unui electroscop în fața căruia așezi un corp încărcat electric sau a unui adept al prohibiției căruia îi pui dinainte o sticlă de bere. Între idealurile Științei este înscris și acela de a cunoaște un obiect prin intermediul altuia înainte de a-ți exprima o opinie, dar aceasta nu este în spiritul mecanicii universale.

Un lucru. El este atractiv sau repulsiv. Urmează reacțiile convenționale.

Trebuie să subliniem că nu piatra de la Grave Creek avea *inscripționate pe ea semne ebraice, fie ele vechi sau moderne*, ci o altă piatră din Newark, Ohio, în cazul căreia s-a spus că un falsificator a făcut greșeala de a folosi caractere ebraice moderne în locul celor vechi. Vom vedea că inscripția de pe piatra de la Grave Creek nu este în ebraică.

Ori, altfel spus, lucrurile se bucură de prezumția de nevinovăție, dar sînt bănuite a fi vinovate — dacă nu cumva sînt omologate.

Colonelul Whittelsey (*Western Reserve Historical Tracts*, nr. 33) spune că piatra de la Grave Creek a fost considerată o fraudă de către Wilson, Squires și Davis. Apoi colonelul se duce la Congresul de Arheologie de la Nancy, Franța, în 1875. Îi vine greu să admită faptul că, la această întrunire atît de importantă, piatra este susținută. El ne reamintește de dl Symons și de bărbatul care a „considerat“ că a văzut ceva. Exprimarea întrucîtva întortocheată a colonelului Whittelsey este că găsitorul pietrei „și-a impus într-o asemenea măsură părerile“ în fața auditoriului, încît Congresul a declarat piatra ca fiind autentică.

De asemenea, piatra a fost examinată de către Schoolcraft. Și opinia lui a fost că piatra este autentică.

Or, există doar un singur proces, iar „echilibrarea“ este unul dintre aspectele lui. Trei sau patru experți grași sînt

de partea care se manifestă împotriva noastră. Găsim și noi patru sau cinci experți durdulii de partea noastră. Însă tot ce numim logică și judecată se termină ca o veritabilă dominație a celor care trag mai mult la cîntar.

Apoi au ieșit la rampă cîțiva filologi pentru a-i susține autenticitatea. Unii dintre ei au tradus inscripția. Desigur, așa cum am spus, *indiferent dacă aplicăm metoda noastră* sau metoda ortodoxiei, calea pe care se ajunge la o concluzie este aceea de a avea alături pe cineva extrem de remarcabil sau dominant de durduliu, autorități cu care noi ne asociem ori de cîte ori putem. În acest caz, totuși, simțim chiar puțină neliniște că am fost surprinși într-o asemenea companie minunat de obeză, dar întrucîtva negativistă.

Traducere făcută de dl Jombard:

„Poruncile tale sînt legi; tu, cel mai strălucitor în năvalnic avînt și iute capră neagră."

Dl Maurice Schwab:

„Conducătorul Emigrației care a ajuns în aceste locuri (sau insulă) a stabilit aceste trăsături pentru totdeauna."

Dl Oppert:

„Mormîntul cuiva care a fost asasinat aici. Fie ca Domnul, pentru a-l răzbuna, să-l lovească pe ucigaș, retezîndu-i mîna existenței sale."

Prima îmi place cel mai mult. Din ea rămîn cu o impresie *despre cineva lustruind alămuri sau ceva de genul acesta și* aflat într-o teribilă grabă. Desigur, cea de-a treia este mai dramatică — oricum, toate sînt foarte izbutite. Există diferențe de la una la alta, presupun...

În Tratatul 44, colonelul Whittelsey se întoarce la subiect. El oferă concluzia maiorului De Helward, exprimată la Congresul de la Luxemburg din 1877:

„Chiar dacă prof. Read și cu mine avem dreptate să conchidem că, în ce privește caracterele, acestea nu sînt nici runice, nici feniciene, nici canaanite, nici ebraice, nici libiene, nici celtice și nici ale oricărui alt alfabet sau limbă, importanța descoperirii a fost în foarte mare măsură supraevaluată."

Evident pentru un copil; evident pentru oricare intelect nesupus condiționat unui sistem:

Fiindcă exact de aici rezidă importanța acestui obiect.

Se spune că unul dintre idealurile științei este să găsească noul — dar numai pentru că un lucru face parte din „vechi“ nu înseamnă că este „neimportant“.

„Nu merită“ (Hovey).

A urmat toporul cu inscripții sau icul care, în concordanță cu o comunicare trimisă de dr John C. Evans la Societatea Americană de Etnologie, a fost scos la iveală în apropiere de Pemberton, New Jersey, în 1859. Caracterele înscrise pe acest topor *sînt uimitor de asemănătoare* caracterelor de pe piatra de la Grave Creek. De asemenea, neglijînd ici-colo cîte ceva, ele arată ca urmele pe zăpadă lăsate de cineva care a fost dat afară de la o petrecere sau ca scrisul de mînă, al tău sau al meu — în cazul că am crede că există vreo deosebire între două scriituri indescifrabile. Metoda neglijării: orice este orice.

Dr Abbott descrie acest obiect în *Report of the Smithsonian Institution*, 1875-260.

El spune că nu-i inspiră nici pic de încredere raportul institutului.

Orice progres se face pornind de la încălcarea grosolană și ajungînd la banalizare. Ori, altfel spus, cvasiexistența evoluează de la viol la îngînarea de cîntece de leagăn. A fost interesant pentru mine să parcurg diferite periodice fondate de multă vreme și să urmăresc controversele dintre pozitiviștii care fac încercări, iar apoi disputele intermediariste. Cutezători și necuviincioși — *intruși în teorii, zurbagii cu intenții mîrșave* — semnale de alarmă ale Științei; apoi, încercările Științei de a păstra ce îi este mai drag chiar decît viața — supunerea —, pe atunci o adevărată credință, precum cea a doamnei Micawber. Și sînt atît de mulți asemenea zurbagii sau comedianți ambulanți care inițial au fost urîți sau tratați cu dispreț și milă, ca mai apoi să fie adoptați, incluși în tradiție. Nu există o idee în cartea aceasta care să aibă o ținută mai odioasă sau mai ridicolă decît ideea de am-

prente ale unor tălpi omenești pe pietre, atunci cînd s-a auzit prima oară despre asta de la zurbagiul sau clovnul devenit între timp respectabil. Pare năucitor cuiva, ale cărui interese nu sînt științifice, ca asemenea scandaluri să fie stîrnite pentru astfel de bagatele; dar sentimentul unui sistematician față de un asemenea intrus este exact cel pe care l-ar avea oricine dacă un vagabond de pe stradă i-ar intra în casă, s-ar așeza la masă și i-ar spune că locuiește acolo. Știm ce poate face hipnoza: lasă-l să țipe din toate puterile că locuiește acolo, pînă cînd cineva o să înceapă să creadă că poate are dreptate; că poate el are o percepție mai acută asupra a ceea ce e drept. Adepții prohibiției au aplicat acest sistem cu multă abilitate.

Astfel este și tărăboiul care s-a iscat cu privire la piatra de la Grave Creek — dar aceasta în timp, prin cumulare și cu aportul factorului de care ne folosim și noi, adică puterea informațiilor comasate. Au existat diferite rapoarte despre pietre inscripționate și apoi, peste o jumătate de secol, unele movile sau depozite, cum le denumim noi, au fost deschise de către reverendul Gass, în apropierea orașului Davenport (*American Antiquarian*, 15-73). Au fost găsite mai multe tăblițe. Pe unele dintre ele, combinația de litere „TFTOWNS" putea fi pusă în evidență cu ușurință. În acest caz, nici o vorbă despre înșelătorie — timp, cumulare, puterea datelor comasate. Încercarea de a accepta această informație constă în ideea:

Că tăblița era probabil de origine mormonă.

De ce?

Pentru că la Mendon, Illinois, a fost găsită o placă din alamă pe care se aflau inscripționate caractere similare.

Dar de ce am face-o?

Pentru că placa a fost găsită „în apropierea unei case locuite cîndva de un mormon".

Într-o existență reală, un meteorolog adevărat, bănuind faptul că niște cenușă se împrăștie dinspre o mașină de pompieri, ar fi cerut o confirmare de la un pompier.

Pentru tăblițele de la Davenport, cum nu s-a găsit nici o consemnare că a fost implicat vreun arheolog, este cazul să fie întrebat un mormon.

Au mai fost descoperite și alte tăblițe. Pe una dintre ele există doi „F“ și doi „8“. S-a mai găsit și o tăbliță mare, 30 cm pe 25-25 cm, cu „numerale romane și arabe“. S-a spus că cifra „8“ apare de trei ori, iar cifra sau litera „0“, de șapte ori. „Împreună cu aceste caractere obișnuite mai sînt și altele care seamănă cu literele alfabetului — fie fenician, fie ebraic.“

Se poate ca descoperirea Australiei, de exemplu, să se dovedească a fi mai puțin importantă decît descoperirea și descifrarea semnificației acestor tăblițe.

Dar unde, oare, veți citi despre ele ceva publicat ulterior? Care arheolog a încercat vreodată, de-atunci încoace, să înțeleagă tăblițele, prezența lor acolo și indiciile de antichitate într-o țară despre care s-a spus că a fost locuită doar de sălbatici analfabeți?

Aceste lucruri sînt deshumate doar pentru a fi îngropate în alt mod.

O altă tăbliță a fost găsită la Davenport de către dl Charles Harrison, președinte al American Antiquarian Society. „...Pe aceasta se află semnul « 8 » și diverse hieroglife.“ De data aceasta nu se menționează nici o fraudă. Părerea mea personală este că, întotdeauna, a menționa posibilitatea unei fraude constituie o lipsă de sportivitate. Acceptă orice — apoi explică în felul tău. Orice lucru care adoptă o explicație trebuie să vădească relații de adopție, într-o oarecare măsură, pentru toate celelalte explicații, de vreme ce toate explicațiile sînt continue pe undeva. Mormonii sînt aduși din nou în față, dar încercarea este anemică și ineficace, „deoarece circumstanțele generale fac dificilă explicarea prezenței acestor tăblițe“.

În general vorbind, rezistența-fantomă opusă de noi se referă la atribuirea acestor tăblițe mormonilor, fără nici cea mai timidă tentativă de a găsi fundamentul unei asemenea atribuiri. Ne gîndim la mesaje care au fost trimise ca o aversă pe acest pămînt și la mesaje care au fost depozitate în gorgane de pe acest pămînt. Asemănarea cu situația lui Franklin

este frapantă. E de presupus că secole de-aici încolo, vor putea fi găsite în Arctica obiecte căzute din baloanele expedițiilor de salvare, după cum e de presupus că încă nu au fost descoperite depozitele lăsate de Franklin, care spera că expedițiile de salvare le vor găsi. Ar fi la fel de nepotrivit să atribui aceste lucruri eschimoșilor ca și să atribui tăblițele și pietrele inscripționate indigenilor din America. La un moment dat voi formula explicit faptul că movilele de formă ciudată de pe acest pămînt au fost construite de către exploratorii veniți de Undeva, care nu au mai fost în stare să se întoarcă înapoi, movilele fiind destinate să atragă atenția la o altă lume; voi vorbi despre o movilă imensă, în formă de sabie, descoperită pe Lună... Dar momentan ne gîndim la lucrurile inscripționate și la cele două posibile semnificații ale lor.

Un ciudat sufleţel pierdut, salvat de la una dintre morgile revistei *American Journal of Science*:

O relatare trimisă de un corespondent profesorului Silliman, despre ceva care a fost găsit într-un bloc de marmură, scos în noiembrie 1829 dintr-o carieră din apropiere de Philadelphia (*Am. J. Sci.*, 1-19-361). Blocul a fost tăiat în felii. Prin acest proces, se spune că a ajuns să fie expusă o spațiere în piatră, cu baza de aproape 4 cm pe mai puțin de 2 cm; avea o formă geometrică regulată și în ea se aflau, pe verticală, două litere bine definite, semănînd cu „I“ și „U“, singura diferență constituind-o faptul că baza lui „U“ nu era rotunjită, ci în unghiuri drepte. Am fost informați că acest bloc din marmură fusese scos de la o adîncime de 25 m — ori, altfel spus, dacă se acceptă acest lucru, înseamnă că inscripționarea s-a făcut cu multă, multă vreme în urmă. Pentru unele persoane, nesatisfăcute de banalitatea incredibilului care trebuia acceptat, părea grotesc să gîndească la faptul că o spațiere în piatră putea să se consolideze acolo, fără să fie presată, avînd îngrămădite deasupra ei tone de nisip — dar atunci ce mai rămîne de spus despre faimoasele urme de talpă din Nicaragua, urme găsite sub unspre-

zece straturi de rocă solidă? Nu se pune la îndoială această informație. Noi echivalăm spațierea doar cu o ventilație.

În ce privește pietrele inscripționate, se poate ca ele să fi fost trimise odinioară sub forma unei averse asupra Europei — asta dacă nu acceptăm ideea că pietrele au fost inscripționate de către locuitorii indigeni ai Europei, multe fiind găsite în peșteri, de unde au fost aduse de oamenii preistorici ca ornamente sau curiozități, presupun eu. Iată ce se spune despre dimensiunile și forma plăcuței de la Grave Creek: „plată și ovală și de aproximativ 5 cm grosime" (Sollas). Caractere pictate pe pietre au fost găsite pentru prima dată de către dl Piette în peștera de la Mas d'Azil, Ariége. După spusele lui Sollas, ele sînt marcate în diferite direcții cu linii roșii și albe. „Dar nu pe puține dintre pietre apar caractere mai complexe, care, în cîteva cazuri, iau aspectul unor litere majuscule ale alfabetului latin." Într-un caz, literele „F", „E", „I" neînsoțite de vreun alt semn care să le altereze, sînt cît se poate de clare. În conformitate cu Sollas (*Ancient Hunters*, pagina 95), dl Cartailhac a confirmat observațiile făcute de Piette, iar dl Boule a găsit exemplificări suplimentare. „Ele ne pun în față una dintre cele mai obscure probleme ale timpurilor preistorice." (Sollas.)

În ce privește depozitele în general, aș spune că ele au fost făcute în două scopuri: să declare ceva și să ascundă ceva — sau, cu alte cuvinte, aceste depozite de documente sînt fie bine ascunse, fie acoperite cu structuri care bat la ochi; cel puțin așa sînt concepuți tumulii din Arctica.

Trans. N.Y. Acad. of Sciences, 11-27:

Scrie că dl J.H. Hooper, din Bradley Co., Tennesse, dînd peste o piatră ciudată într-o pădure de pe proprietatea sa, a cercetat-o. A săpat în locul respectiv. A dezgropat un zid lung. Pe acest zid erau înscrise mai multe caractere alfabetice. „Au fost examinate 872 de caractere, multe dintre ele apărînd de două ori, iar cîteva imitînd forme animaliere, luna și alte obiecte." Imitările accidentale ale unor caractere din alfabetele orientale sînt numeroase.

Și acum vine partea plină de tîlc:

Aceste litere fuseseră ascunse sub un strat de ciment.

Şi totuşi, în eterogenitatea noastră, ori în lipsa dorinţei sau a capacităţii noastre de a ne concentra asupra conceptelor singulare, ar trebui — sau nu ar trebui — să acceptăm că, deşi poate să fi existat o Colonie Pierdută sau o Expediţie Pierdută venită de Undeva pe acest pămînt şi vizitatori extratereştri care nu au izbutit niciodată să ajungă înapoi, e probabil să fi existat şi alţi vizitatori extratereştri, care să fi plecat din nou — totalmente asemănător cazului expediţiei lui Franklin şi al scurtelor incursiuni ale lui Peary în Arctica...

Iar un grup să fi suferit o avarie...

Iar prada să fi fost pierdută, căzînd peste bord...

Sigiliile chinezeşti din Irlanda.

Nu-i vorba de lucruri mari, la care ochii meditativi să privească cum zac pe gheaţă, după ce s-au deprins să aprecieze obiectele de sub nasurile lor —, ci peceţi cu înscrisuri care lasă amprente.

Proc. Roy. Irish Acad., 1-381:

Scrie că dl J. Huband Smith a citit o lucrare ce descrie aproape o duzină de sigilii chinezeşti care au fost găsite în Irlanda. Toate sînt la fel: reprezintă un cub cu un animal aşezat deasupra. „S-a spus că inscripţiile de pe ele fac parte dintr-o categorie de caractere chinezeşti extrem de vechi."

Cele trei probleme care au făcut ca această informaţie să devină un lepros şi un proscris, dar numai în sensul neglijării ei, deoarece ştiu că nicăieri nu a fost pusă la îndoială:

Acordul între arheologi că nu au existat nici un fel de relaţii, în trecutul îndepărtat, între China şi Irlanda;

Nici un alt obiect presupus a proveni din China antică, nu a fost descoperit vreodată în Irlanda;

Marile distanţe între locurile unde au fost găsite aceste sigilii.

După investigaţiile dlui Smith — dacă într-adevăr a făcut investigaţii, nu doar o simplă constatare —, mult mai multe sigilii chinezeşti au fost găsite în Irlanda şi, cu o singură excepţie, numai în Irlanda. În 1852 numărul lor se ridica deja la 60. Dintre toate descoperirile arheologice din Irlanda, „nici una nu este învăluită într-un mister mai mare" (*Cham-*

bers' Journal, 16-364). În conformitate cu autorul unui articol din aceeași publicație, unul dintre sigilii a fost găsit într-un magazin de curiozități din Londra. Cînd a fost întrebat, proprietarul magazinului a spus că obiectul provenea din Irlanda.

În acest caz, dacă nu adoptați instinctiv formularea noastră, nu există nici o explicație ortodoxă căreia să îi acordați prioritate. Ne referim la uluitoarea dispersare a sigiliilor, deasupra cîmpiilor și a pădurilor, fapt care i-a redus la tăcere pe cei care caută explicații. În *Proceedings of the Royal Irish Academy*, 10-171, dr Frazer afirmă că ele „par să fi fost semănate peste ținut într-o manieră ciudată, pentru care nu putem oferi nici o explicație".

Bătălia pentru formularea unei idei care nu aparținea epocii dr Frazer:

„Invariabila poveste a găsirii lor ar putea reclama doar scăparea acestora în mod accidental..."

Trei au fost găsite în Tipperary, șase în Cork, trei în Down, patru în Waterford, iar celelalte — cîte unul sau două în cîte un comitat.

Doar unul dintre aceste sigilii chinezești a fost găsit în albia rîului Boyne, în apropiere de Clonard, Meath, atunci cînd niște muncitori au scos pietriș de acolo.

Fapt ce înseamnă că măcar unul — acesta — a fost scăpat de undeva.

12

Astronomia.

Și un paznic de noapte privind o jumătate de duzină de felinare, de-acolo din colțul străzii.

Există lămpi cu gaz și lămpi cu petrol, lumini electrice în împrejurimi, scăpărări de chibrituri, focuri în sobe, focuri

în aer liber, case arzînd undeva, lumini de la automobile, semnale luminoase...

Paznicul de noapte cu micul și singurul lui sistem.

Etică.

Și cîteva tinere doamne și îndrăgitul profesor în vîrstă la o „selectă“ școală secundară.

Droguri și divorț și viol, boli venerice, beție, asasinat...

Excluse.

Îngrijitul și precisul, ori exactul, omogenul, singularul, puritanul, matematicul, curatul, perfectul. Nu putem avea iluzia acestei stări decît prin neglijarea infinitelor ei contestări. Este o picătură de lapte plutind în acidul care o devorează. Pozitivul inundat de negativ. Așa este în intermediaritate, unde doar „a fi“ pozitiv înseamnă a genera negativitatea corespunzătoare, care poate fi egală cu pozitivul. În acceptanța noastră, în cvasiexistență există o conștiență a existenței reale, o conștiență premonitorie ori prenatală, anterioară trezirii.

Dar această conștiență privind realitatea constituie cea *mai mare opoziție la eforturile de a realiza realul sau de a* deveni real — deoarece ea se manifestă sub forma senzației că realitatea a fost atinsă. Antagonismul nostru nu este îndreptat spre Știință, ci spre atitudinea științelor de a pretinde că ele, în fine, au înțeles totul; este un antagonism față de credință, în loc de acceptare; față de insuficiența care, așa cum am văzut în repetate rînduri, echivalează cu josnicia și cu imaturitatea dogmelor și a etaloanelor științifice. Or, dacă mai multe persoane pornesc într-o călătorie spre Chicago și ajung la Buffalo, iar una dintre ele se înșală crezînd că Buffalo este Chicago, atunci această singură persoană va constitui o rezistență, o opoziție, în calea progresului celorlalte.

Tot așa se prezintă situația cu astronomia și cu micul ei sistem aparent exact...

Dar informațiile pe care ar trebui să le avem despre lumile circulare, despre lumile în formă de fus și lumile în formă de roată; lumile ca niște cîrlige uriașe retezate; lumile legate una de alta prin curgeri filamentoase; lumile solita-

re și lumile organizate în grupuri; lumile înspăimîntătoare și lumile delicate, unele dintre ele alcătuite din materiale aidoma celui din care este făcut acest pămînt, iar altele reprezentînd superconstrucții geometrice făurite din fier și oțel...

Or, din cer nu cad doar cenuși și tăciuni, cocs, cărbune și substanțe uleioase care sugerează combustibilul, ci pe acest pămînt au căzut și bucăți de fier.

Avarii și epave plutitoare și fragmente ale imenselor construcții din fier...

Sau oțel. Mai devreme sau mai tîrziu, vom formula ideea că bucăți de oțel au căzut din cer. Că bucăți nu din fier, ci din oțel au căzut pe acest pămînt...

Dar ce concluzie ar trage un pește din adîncurile mărilor dacă o placă din oțel, provenind de la un vas avariat deasupra lui, ar cădea și l-ar pocni în bot?

Scufundarea noastră are loc într-o mare a convenționalismului de o densitate aproape impenetrabilă.

Uneori sînt un sălbatic care a găsit ceva pe plaja insulei sale. Alteori sînt un pește din adîncurile mărilor pe care-l doare botul.

Cel mai mare dintre mistere:

De ce locuitorii altor lumi nu au venit aici sau nu au trimis emisari în mod deschis?

Desigur, acesta rămîne un mister de doi bani dacă nu luăm atît de în serios ideea că trebuie să fim interesanți. Probabil din motive morale se țin deoparte, dar, chiar și așa, trebuie să existe printre ei și unii degenerați din acest punct de vedere.

Ori din motive fizice:

Atunci cînd punem în discuție în mod special acest subiect, una dintre ideile noastre conducătoare sau una dintre credulitățile noastre ar fi aceea că apropierea prea mare a altei lumi de a noastră ar fi catastrofală, așadar că lumile navigabile ar trebui să evite apropierea; că alte lumi care au supraviețuit s-au organizat păstrînd o distanță ce le protejează sau mișcîndu-se pe orbite aproximativ regulate, deși nicidecum în măsura în care se presupune de obicei.

Dar persistența ideii că trebuie să fim interesanți... Gîndaci și germeni și lucruri de felul acesta: ele sînt interesante pentru noi, unele dintre ele chiar prea interesante.

Pericolele apropierii în prea mare măsură — totuși și propriile noastre corăbii care nu îndrăznesc să se aventureze prea aproape de un țărm stîncos pot trimite la mal bărci cu vîsle...

De ce n-ar fi stabilite relații diplomatice între Statele Unite și Cycloreea — care, în astronomia noastră avansată, este denumirea unei remarcabile lumi sau superconstrucții în formă de roată? De ce nu ar fi trimiși aici, în mod deschis, misionari care să ne convingă să renunțăm la prohibițiile și la tabuurile noastre barbare, netezind drumul unui comerț înfloritor cu ultrabiblii și cu superwhisky-uri; averi făcute din vînzarea către noi a unor netrebuincioase supergăteli, pe care le-am considera grozave, exact cum ar gîndi și o căpetenie africană văzînd jobenul de pe capul cuiva din New York sau Londra?

Răspunsul care îmi vine pe buze este atît de simplu încît mi se pare că poate fi acceptat imediat, dacă acceptăm mai întîi că evidentul este soluția tuturor problemelor; dar cele mai multe dintre perplexitățile noastre constau în a ne închipui ca fiind laborios și dureros ceea ce nu se pretează la a primi un răspuns, iar atunci căutăm răspunsuri folosind în mod convențional cuvinte ca „evident“ și „soluție“...

Ori:

Am educa și am aduce la rafinament, dacă am putea, porcii, gîștele, vitele?

Ar fi înțelept să stabilim o relație diplomatică cu găina care acum îndeplinește un rol, satisfăcută fiind de simplul simțămînt al lucrului realizat pe calea recompensei?

Cred că noi reprezentăm o proprietate.

Aș spune că aparținem la ceva:

Că, demult, acest pămînt a fost Țara Nimănui, că alte lumi l-au explorat și l-au colonizat, că au luptat între ele pentru a-l poseda, dar că acum el se află în posesia cuiva:

Că ceva posedă acest pămînt este dovedit de faptul că toți ceilalți s-au ținut la distanță.

Poate că în chiar timpurile noastre — pe acest pămînt nu a apărut nimic din altă parte așa de fățiș cum a acostat Columb pe San Salvador sau cum Hudson a navigat în susul fluviului ce-i poartă numele gîndindu-mă aici la cîteva note pe care le dețin. Iar în ce privește vizitele clandestine pe acest pămînt efectuate în timpuri recente, emisarii, poate din alte lumi, ori călătorii care să fi lăsat vreun indiciu al intenției de a evada și a se feri sistematic de noi, ar trebui să avem informații tot atît de convingătoare ca și datele despre superconstrucțiile aeriene ce folosesc petrolul sau cărbunele drept combustibil.

Dar, în acest vast subiect, ar trebui ca eu însumi să practic în mod considerabil neglijarea și desconsiderarea. Nu văd cum aș putea, într-o singură carte, să mă ocup integral de subiectul posibilității ca omenirea să practice un alt mod de existență sau să tratez pe larg ideea flatantă că este posibil să valorăm ceva.

Porci, gîște și vite.

Din capul locului constatăm că ele au un proprietar.

Apoi descoperim cauza acestui fapt.

Eu bănuiesc că, pînă la urmă, sîntem folositori, de vreme ce între pretendenții contestîndu-se unii pe alții a avut loc o înțelegere sau că există ceva care are drept legal asupra noastră, prin forță sau plătind pentru noi lucruri în genul mărgelelor de sticlă pe care primii proprietari de la noi le dădeau aborigenilor — ceilalți ținîndu-se la distanță; bănuiesc că toate acestea au fost cunoscute, poate timp de ere, de către anumiți indivizi de pe Pămînt, un cult sau un ordin ai cărui membri îndeplinesc — în misterioasa noastră utilitate — rolul de călăuzitori pentru restul, dacă nu de sclavi de rang superior sau supraveghetori, conducîndu-ne în conformitate cu instrucțiunile primite — de Altundeva.

Dar accept că, în trecut, înainte de a fi fost stabilit dreptul de proprietate, locuitorii unei multitudini de alte lumi au picat aici, au țopăit aici, au plutit, au navigat, au zburat,

au venit motorizați sau au bătut cu piciorul locurile, pentru știu eu ce motiv; că au fost trași aici, au fost împinși, au venit de unii singuri, au venit în număr enorm, ne-au vizitat ocazional, ne-au vizitat periodic pentru a vîna, a face comerț, a-și completa haremurile, a căuta minereuri. Nu au fost capabili să rămînă aici, să întemeieze colonii, ori poate că s-au rătăcit aici; fie că era vorba de popoare sau lucruri deosebit de avansate, fie de popoare primitive, cum ar fi fost: unele albe, unele negre, unele galbene...

Dețin o informație foarte convingătoare că vechii britani erau albaștri.

Desigur, antropologii convenționali nu au spus că doar se vopsiseră în albastru, dar, în propria noastră antropologie avansată, socotim că ei erau cu adevărat albaștri...

Annals of Philosophy, 14-51:

Inserează o notă despre un copil albastru născut în Anglia.

Acesta este un atavism.

Uriași și zîne. Noi le acceptăm, desigur. Or, de vreme ce ne mîndrim că sîntem strașnic de avansați, nu știu cum să susțin vanitatea noastră altfel decît dacă mă întorc mult în urmă. Știința de azi — superstiția de mîine. Știința de mîine — superstiția de azi.

Notiță despre un topor din piatră, avînd 43 cm lungime, și 24 cm transversal, spre capătul mai lat (*Proc. Soc. of Ants. of Scotland*, 1-9-184).

Amer. Antiquarian, 18-60:

Topor dintr-un gorgan din Ohio: 56 cm lungime, peste 16 kg greutate.

Amer. Anthropologist, n.s., 8-229:

Topor din piatră găsit la Birchwood, Wisconsin — expus la colecția de la Missouri Historical Society —, găsit cu „capătul ascuțit înfipt în sol“ — din cîte știu, poate să fi căzut acolo; 71 cm lungime, 35 cm lățime, 28 cm grosime, 136 kg greutate.

Ori amprentele tălpii unui picior, lăsate în gresie, în apropiere de Carson, Nevada, fiecare amprentă avînd o lungime de 45 pînă la 51 cm (*Amer. Jour. Sci.*, 3-26-139).

Aceste urme sînt foarte clare. Ele au fost reproduse în *Journal*; sînt adoptate de către Sistem așa cum sînt adoptate de alte sisteme și merele acre. Astfel, prof. Marsh, un sistematician loial și fără scrupule, afirmă:

„Dimensiunile acestor amprente și îndeosebi distanța dintre șirul din stînga și cel din dreapta constituie o dovadă puternică a faptului că nu au fost lăsate de oameni, așa cum s-a presupus în general."

Așadar, iarăși acești excluzioniști. Sugrumătorii Minervei. Acești *desperados* ai desconsiderării. Mai presus de toți, ori mai prejos de toți: antropologii. Mă simt însuflețit de o nouă insultă — cineva mă ofensează și doresc să îmi exprim disprețul aproape absolut pentru el — atunci spun că este un antropolog sistematician. Dacă doar citești ceva de acest fel, faptul nu este atît de impresionant ca atunci cînd îl vezi cu ochii tăi; dacă cineva se deranjează să vadă aceste urme de picior așa cum sînt ele reproduse în *Journal*, atunci fie va fi de acord cu prof. Marsh, fie va simți că a le tăgădui existența constituie indiciul unei minți tot atît de profund înrobite unui sistem ca și umilul intelect al unui călugăr medieval. Argumentarea acestei fantome, caracteristică celor aleși, ori cea a aparițiilor spectrale care își arogă dreptul de a ne judeca sau a ne condamna pe noi, care sîntem mai aproape reali, sună astfel:

Că nu au fost niciodată uriași pe Pămînt, deoarece amprentele gigantice sînt cu mult mai mari decît amprentele lăsate de oamenii care nu sînt giganți.

Ne gîndim la niște uriași, ca vizitatori ocazionali ai acestui pămînt. Desigur, ne gîndim la Stonehenge, de exemplu. Se poate ca, pe măsură ce trece timpul, să ne vedem obligați să admitem că pe Pămînt există vestigii ale multor locuințe uimitoare ale uriașilor și că aparițiile lor aici au fost mai mult decît întîmplătoare — dar ce s-a întîmplat cu oasele lor — sau, mai curînd, cu absența oaselor lor?...

Cu excepția... Indiferent cît de binevoitoare sau de încrezătoare poate fi dispoziția mea, atunci cînd vizitez American Museum of Natural History îmi sînt stîrnite porniri sarcastice în momentul cînd trec pe la fosile — sau pe la oasele vechi care au fost găsite pe acest pămînt — lucruri gigantice, reconstituite sub forma dinozaurilor înspăimîntători, dar „așa cum se cuvine“ — însă lipsa mea de bunăvoință...

Pasărea dodo a determinat-o.

Pe unul dintre etajele inferioare celor al fosilelor se află reconstituirea unui dodo. E, sincer să fiu, o ficțiune; reconstituirea chiar este etichetată ca atare, dar ea a fost realizată atît de deștept și de convingător...

Zîne.

„Cruciulițe de zîne.“

Harper's Weekly, 50-715:

Scrie că, în apropiere de locul unde se unesc Blue Ridge și Allegheny Mountains, la nord de Patrick County, Virginia, au fost găsite mai multe cruciulițe minuscule din piatră.

O clasă de ființe delicate.

Ele răstigneau gîndaci de bucătărie.

Ființe extrem de fine, dar dotate cu cruzimea caracteristică celor delicați. În felul lor miniatural, erau ființe omenești. Și răstigneau.

„Cruciulițele de zîne“, ni se precizează în *Harper's Weekly*, au greutăți care merg de la 7 pînă la 28 g; dar în *Scientific American*, 79-395, se spune că unele dintre ele nu sînt mai mari decît gămălia unui ac.

Au mai fost găsite în alte două state, dar toate cele descoperite în Virginia sînt localizate strict pe Bull Mountain și în împrejurimi.

Ne reamintesc de sigiliile chinezești din Irlanda.

Presupun că ele au căzut acolo.

Unele cruci sînt romane, unele ca ale Sfîntului Andrei, altele precum crucile de Malta. De data aceasta ne-am dispensat de contactul cu antropologii, în schimb, avem de-a face cu geologii; totuși mă tem că alinarea adusă sensibilităților noastre, mai delicate și mai apropiate de real, nu va

fi prea mare. Așadar, geologii au fost convocați să explice „cruciulițele de zîne". Răspunsul lor a fost obișnuitul tropism științific — „Geologii spun că ele sînt cristale". Autorul articolului din *Harpers' Weekly* subliniază că această „tîlhărie" sau această știință anesteziantă, chiar dacă teoretică — însemnînd nimic mai mult decît o tentativă de a alina suferințele provocate de inexplicabil —, nu reușește să explice distribuțiile localizate ale „cruciulițelor de zîne" — care mă poartă cu gîndul atît la acumularea de obiecte, cît și la desprinderea fundului de mare, în caz că, dintr-o navă avariată, ar fi căzut obiecte similare, în număr semnificativ, dar în momente diferite.

Dar unele sînt cruci romane, altele — cruci ale Sfîntului Andrei, altele — cruci de Malta.

În măsura în care se poate imagina, ar putea fi vorba de un mineral înfățișîndu-se într-o diversitate de forme geometrice, limitate totuși la o anumită formă mai generală, aceea de cruce, așa cum, de exemplu, fulgii de zăpadă sînt foarte diverși, dar forma lor de bază rămîne cea hexagonală. Dar culpabilii geologi, cu același sînge rece ca și astronomii, chimiștii și toți ceilalți pești din adîncurile mărilor — deși, dintre pseudomîntuiți, ei sînt mai puțin profunzi decît ticăloșii de antropologi —, au desconsiderat exact informația care era înțelept să o neglijeze, și anume:

Că delicatele „cruciulițe de zîne" nu sînt făcute toate din același material.

Este vorba de aceeași veche desconsiderare sau de același vechi psihotropism ori proces de asimilare. Cristalele sînt forme geometrice. Cristalele sînt incluse în Sistem. Așadar, atunci, „cruciulițele de zîne" sînt cristale. Dar a susține că minerale diferite, din diferite regiuni, ar avea inspirația să se transforme în diferite forme ale crucii este tipul de opoziție pe care o denumim mai puțin aproape reală decît propriile noastre acceptanțe.

Trecem acum la unele lucrușoare „blestemate" care fac parte dintre cei „pierduți", dar pentru „mîntuirea" cărora misionarii Științei au făcut tot ce au putut.

„Cremenele pitice."

Ele nu pot fi tăgăduite prea ușor.

Fac parte dintre cei pierduți, dar cunoscuți foarte bine.

„Cremenele pitice" sînt unelte preistorice extrem de delicate. Unele au lungimea de vreo 8 mm. Anglia, India, Franța, Africa de Sud — au fost găsite în mai multe regiuni ale lumii — indiferent dacă au fost sau nu trimise sub formă de aversă pe acest pămînt. Ele țin de partea cea mai înaltă a spumei blestemaților: nu sînt tăgăduite și nu au fost desconsiderate; există din belșug scrieri referitoare la acest subiect. O tentativă de a le face raționale sau de a le asimila — ori de a le include în turma științifică — a constituit-o acreditarea opiniei că ele au fost jucării ale copiilor preistorici. Sună rezonabil. Dar, desigur, prin rezonabil înțelegem că o idee la fel de rezonabilă, dar opusă, nu a fost găsită încă — exceptînd situația în care spunem că, deși nimic nu este finalmente rezonabil, unele fenomene aproximează mai bine decît altele Rezonabilitatea. Împotriva asimilării cu niște jucării, cea mai bună aproximație rămîne aceea că, acolo unde au fost găsite „cremenele pitice", toate cremenele erau pitice — sau cel puțin așa se întîmplă în India, unde, atunci cînd în același sit au fost descoperite și unelte mai mari, ele erau plasate în strate diferite (Wilson).

Informația care, chiar în prezent, mă determină să accept că aceste cremene au fost făcute de ființe avînd aproximativ dimensiunile unui castravecior este un fapt dat la iveală de către prof. Wilson (*Rept. National Museum*, 1892-455):

Nu numai că aceste cremene sînt mititele, dar și prelucrarea cu ajutorul lor trebuie să fie una „extrem de delicată".

Lupta pentru formularea, în mintea unei persoane din secolul al XIX-lea, a unei idei care nu aparține acestei ere:

În *Science Gossip*, 1896-36, R.A. Galty spune:

„Atît de delicată se dovedește prelucrarea, încît pentru a le remarca măiestria este necesară o lupă."

Cred că ar fi absolut convingător dacă ar exista orice — absolut orice — făcut fie de aceste ființe delicate, cu statura

unui castravecior sau măcar a unui castravete, *fie de sălbatici obișnuiți care să le fi prelucrat sub lupă.*

Ideea pe care urmează să o dezvoltăm, gafînd poate, ține mai mult de cei blestemați sau avansați. Este un suflet pierdut — admit — sau mă fălesc cu asta — dar se potrivește. La fel de convențională ca întotdeauna, propria noastră metodă este o metodă științifică de asimilare. Care se asimilează și ea, dacă ne gîndim la locuitorii de pe Elvera...

Apropo, am uitat să vă spun numele lumii uriașilor:

Monstrator.

Lumea în formă de fus — aproape 160 000 km în lungul axei mari; mai multe detalii — *ulterior.*

Dar ideea care ne vine se potrivește cazului, dacă ne gîndim la locuitorii de pe Elvera doar ca la niște vizitatori: venind aici în stoluri la fel de dense ca norii de lilieci, în incursiuni de vînătoare — după șoareci, aș spune; după albine, poate — sau, cel mai probabil ori inevitabil, pentru a-i converti pe păgînii de aici, îngroziți că unii s-ar ghiftui cu mai mult de o boabă de fasole o dată, temători pentru sufletele ființelor care ar trage la măsea mai mult de un strop de rouă o dată — cete de misionari mititei, hotărîți ca ordinea să triumfe și hotărînd ordinea după propria lor natură minusculă.

Trebuie ca ei să fi fost misionari.

Numai așa s-ar justifica impulsul de a converti sau de a asimila altceva.

Mă gîndesc că delicatele creaturi venite aici din propria lor lume minusculă, care poate fi Eros, deși eu o denumesc Elvera, ar fi trecut în zbor de la finețea extremă la colosal — într-o sorbitură a unui animal terestru robust — o jumătate de duzină dintre aceștia, dispăruți și curînd digerați. Exact ca atunci cînd cineva cade într-un pîrîu — este smuls cu brutalitate și zvîrlit într-un torent puternic...

Or, cum nu întîlnim altceva *decît convenționalul*, adoptăm *formularea* lui Darwin:

„Consemnările geologice sînt incomplete."

Cremenele aveau să le supraviețuiască, dar, în ce privește trupurile lor fragile, tot atît de bine s-ar putea căuta ornamente preistorice congelate. Un mic vîrtej — elverianul purtat la o distanță de vreo 90 m — trupul nu-i este niciodată găsit de către însoțitorii săi. Ei ar putea purta doliu ca după un dispărut. Emoția convențională: ar purta doliu. Ar trebui să țină o ceremonie funerară: nu s-ar sustrage de la funeralii. Așa că am să adopt o explicație pe care o împrumut de la antropologi: îngroparea unei figurine. Poate că elverienii nu vor fi ajuns din nou pe acest pămînt decît peste mai mulți ani — o altă întîmplare nefericită — un mic mausoleu pentru toate figurinele înmormîntate.

Times din Londra, 20 iulie 1836:

Scrie că, la începutul lui iulie 1836, cîțiva băieți se aflau în căutarea unor vizuine de iepuri într-o formațiune stîncoasă din apropiere de Edinburgh, cunoscută sub numele Arthur's Seat. Într-o parte a stîncii, au dat peste un strat subțire de ardezie, pe care l-au smuls.

O mică peșteră.

Șaptesprezece sicriașe.

De 7 pînă la 10 cm lungime.

În sicrie se aflau figuri miniaturale din lemn, îmbrăcate diferit atît ca stil, cît și în privința materialului folosit pentru veșminte. Existau două etaje conținînd fiecare cîte opt sicrie, iar cel de-al treilea, abia început, doar unul singur.

Informația extraordinară și totodată cea care-i conferă mister cazului este următoarea:

Că sicriașele fuseseră depozitate unul cîte unul în mica peșteră, la intervale de cîțiva ani între ele. În primul etaj, sicriele erau totalmente descompuse, învelitorile figurinelor transformîndu-se în pulbere. La al doilea etaj, efectele trecerii timpului nu făcuseră atîtea ravagii. Iar sicriul din vîrf părea destul de recent.

În *Proceedings of the Society of Antiquarians of Scotland*, 3-12-460, există o relatare completă privitoare la această descoperire; sînt reproduse totodată trei dintre sicriașe și trei dintre figurine.

Astfel, Elvera — cu pădurile ei ca puful şi cu microscopicele ei cochilii de scoici — iar dacă elverienii nu sînt foarte avansaţi, făcînd şi cîte o baie — cu bureţii lor de mărimea gămăliilor de ac...

Ori poate că s-au petrecut catastrofe, poate că bucăţi din Elvera au căzut pe acest pămînt.

În *Popular Science*, 20-83, Francis Bingham, scriind despre corali, spongierii, cochiliile şi crinoidele pe care dr Hahn a susţinut că le-a găsit în meteoriţi, apreciază, judecînd după fotografiile lor, că „remarcabila lor particularitate" este „extrema lor micime". Coralii aceia, de exemplu, sînt cam de douăzeci de ori mai mici decît coralii de pe planeta noastră. „Ei reprezintă o adevărată lume animală pitică", conchide Bingham.

Locuitorii de pe Monstrator şi Elvera erau primitivi, cred eu, în momentul efectuării vizitelor lor ocazionale pe acest pămînt — deşi, desigur, într-o cvasiexistenţă, orice informaţie pe care noi, semifantomele, o numim dovadă acceptabilă pentru orice poate să dovedească la fel de acceptabil orice altceva. Logicienii şi detectivii şi juraţii, văduvele suspicioase şi membrii Royal Astronomic Society recunosc această nedeterminare, dar au iluzia că în metoda căderii la învoială există dovada finală sau reală. Metoda se dovedeşte suficient de bună pentru o „existenţă" care este doar semireală, dar tot aşa se dovedeşte şi metoda de argumentare în virtutea căreia vrăjitoarele au fost arse, iar stafiile, privite cu groază. Nu mi-ar plăcea să fiu socotit atît de înapoiat încît să neg vrăjitoarele şi stafiile, încă cred că nu au existat niciodată vrăjitoare şi stafii care să semene cu acelea închipuite de imaginaţia populară. Dar povestirile despre ele au fost bine susţinute de surprinzătoarele născociri de detalii, precum şi de diferitele relatări complementare.

Astfel, dacă un uriaş şi-a lăsat urmele tălpilor goale în mîl, aceasta nu înseamnă a spune că era un primitiv — avea o cultură remarcabilă şi urma cura Kneipp*. Tot astfel, dacă

* Hidroterapie (*n.t.*).

Stonehenge este o construcţie mare, dar cu o geometrie bolovănoasă, lipsa de preocupare a constructorilor pentru detalii semnifică orice doriţi — pitici ambiţioşi sau, din contră, uriaşi; dacă e vorba despre uriaşi, înseamnă că erau doar puţin mai evoluaţi decît oamenii cavernelor sau poate arhitecţi postimpresionişti care făceau parte dintr-o civilizaţie extrem de avansată.

Dacă mai există şi alte lumi, atunci ele au un rol tutelar. Asta înseamnă că, de pildă, Kepler nu s-a înşelat în totalitate, adică ideea lui că fiecare planetă este pusă în mişcare şi călăuzită de către un înger căruia i s-au încredinţat aceste misiuni poate să nu fie pe deplin acceptată, însă, în mod abstract sau în accepţiunea relaţiei ocrotitoare, i se poate înţelege sensul.

Să fii înseamnă doar să fii tutelar.

Formularea noastră generală:

Că în Intermediaritate „orice" nu înseamnă un lucru, ci este un efort de a deveni ceva — prin scăparea din continuitatea sa ori prin fuzionarea cu toate celelalte fenomene —, o tentativă de a o rupe cu însăşi esenţa unei existenţe relative şi de a deveni absolut — dacă nu este lăsat în voia sa ori dacă nu devine parte a unei tentative mai elevate.

Că acestui proces îi sînt asociate două aspecte:

Atracţia sau tendinţa manifestată de „orice" pentru a asimila toate celelalte lucruri — dacă acest „orice" nu este inclus sau subordonat sau dacă nu a fost asimilat de un sistem, de o unitate, de o organizare, de o entitate, de o armonie, de un echilibru încercate la un nivel mai înalt...

Şi repulsia sau încercarea manifestată de „orice" pentru a exclude sau a desconsidera neasimilabilul.

Universalitatea procesului constă în faptul că:

Orice este de închipuit:

Un copac. El face tot ce poate pentru a asimila substanţele din sol şi pe cele din aer, precum şi soarele în substanţa sa proprie; dimpotrivă, este respins, exclus sau desconsiderat ceea ce nu poate fi asimilat.

Vacă păscînd, porc rîmînd, tigru mergînd tiptil; planete încercînd să acţioneze în vederea capturării de comete; cu-

legători de zdrențe și religia creștină și o pisică cu capul în jos într-o ladă de gunoi; națiuni luptînd pentru mai mult teritoriu, științe corelînd informațiile așa cum pot, magnați ai trusturilor organizîndu-le, coristă ieșind pentru o cină tîrzie — toate acestea sînt oprite undeva de inasimilabil. Corista și homarul fript. Dacă ea nu mănîncă crustacee, făcînd legătura între acestea și tot ce își reprezintă ca eșec universal la pozitivare; apoi, dacă ea își reprezintă într-adevăr eșecul universal la pozitivare, atunci confuziile ei o vor translata în Negativul Absolut.

Ori, altfel spus, acesta este raportul între Știință și unele dintre blestematele noastre informații cu crustă dură.

Se vorbește despre protectori de parcă ei ar reprezenta ceva distinct în sine. Astfel se vorbește despre un copac, despre un sfînt, despre un sac de bani, despre Munții Stîncoși. Se vorbește despre misionari de parcă ei ar fi categoric diferiți sau ar avea propria lor identitate sau ar constitui o specie în sine. Pentru un intermediarist, tot ce pare a avea identitate înseamnă doar identitate încercată și, orice specie este continuă cu toate celelalte sau, cu alte cuvinte, ceea ce este numit specific înseamnă doar un accent pus pe un anume aspect al generalului. Dacă există pisici, nu e vorba decît despre un accent pus pe felinitatea universală. Nu există nimic care să nu împărtășească acel ceva prin care misionarul și protectorul sînt speciali. Orice conversație e un conflict între misionari, fiecare încercînd să îl convertească pe celălalt, să îl asimileze sau să îl facă pe celălalt asemănător lui. Dacă nu se face nici un progres, va urma repulsia reciprocă.

Dacă alte lumi ar fi avut vreodată în trecut relații cu acest Pămînt, atunci ele ar fi încercat pozitivările: să se extindă pe acest pămînt prin colonii, să convertească ori să-și asimileze băștinașii de aici.

Ori lumi parentale și coloniile lor pe Pămînt...

Super-Romanimus...

Sau locul de unde au venit primii romani.

Este o poveste tot atît de izbutită precum aceea a lui Romulus și Remus.

Super-Israelimus...

Sau că, în pofida argumentării moderne în această problemă, a existat cîndva ceva care a fost superparental ori tutelar pentru orientalii timpurii.

Azuria, care a fost tutelară pentru englezii timpurii.

Azuria — de unde au venit britonii albaștri, ai căror descendenți s-au decolorat treptat, așa cum se diluează albăstreala într-o cadă de baie atunci cînd în ea curge apă dintr-un robinet — a fost cel mai mult scoasă în evidență de către tutelați sau de asimilatorii din toate timpurile.

Lumi care au fost cîndva lumi tutelare — înainte ca acest pămînt să devină proprietatea exclusivă a uneia dintre ele — încercările lor de a converti sau de a asimila — iar apoi starea care se abate asupra tuturor lucrurilor în zădărnicirea scopului misionar — neacceptarea de către toate stomacurile a unor alimente, respingerea de către societate a unor indivizi, ghețari ce își deretică și aruncă pietre în afară...

Repulsie. Mînia misionarilor șicanați. Nu există nici o altă mînie. Orice repulsie este reacția de respingere a neasimilabilului.

Așa a venit atunci mînia din Azuria.

Din cauză că oamenii de pe acest pămînt — cei aflați în preajma lor — nu i-au asimilat pe propriii lor coloniști într-o parte a pămîntului pe care acum o denumim Anglia.

Nu știu dacă a existat vreodată, în istoria acestui pămînt, o mînie care să fie mai aproape dreaptă, mai rațională și logică — dacă nu cumva nu poate exista vreun alt fel de mînie.

Istoria este domeniul iluziei umane care ne interesează, deci sîntem înclinați să dăm întîietate subiectului. În forturile vitrificate din cîteva zone ale Europei găsim informații conform cărora oameni de talia lui Hume și a lui Gibbon au fost desconsiderați.

Forturile vitrificate din Scoția, Irlanda, Britania, Boemia. De jur-împrejurul Angliei, dar nu și în Anglia.

Ori că odată, demult, prin explozii electrice, Azuria a încercat în mod evident să lovească acest pămînt al oamenilor care i-au opus rezistență.

Imensa îngrămădire albastră a Azuriei a apărut pe cer. Norii s-au făcut verzi. Soarele a devenit inform și purpuriu

în vibrațiile mîniei emanînd din Azuria. Oamenii albicioși, gălbui sau cafenii din Scoția, Irlanda, Britania și Boemia au gonit spre culmile dealurilor și au construit forturi. Într-o existență reală, vîrfurile colinelor sau locurile cele mai ușor accesibile pentru un dușman aerian ar fi reprezentat ultima opțiune a refugiaților. Dar aici, în cvasiexistență, deoarece am fost obișnuiți să fugim pe vîrfurile dealurilor pe timp de pericol, ne refugiem tot acolo, chiar dacă pe coline pericolul este cel mai apropiat de noi. Ceva foarte obișnuit în cvasiexistență: încercarea de a scăpa ținîndu-ne mai aproape de urmăritor.

Oamenii au construit forturi sau poate că deja aveau forturi înălțate pe vîrfurile colinelor.

Ceva a revărsat electricitate asupra colinelor.

Pietrele acestor forturi există și în ziua de azi, vitrificate, adică topite și transformate în sticlă.

Arheologii au sărit de la o concluzie la alta aidoma acelei „iuți capre negre" despre care am citit cu o vreme în urmă, încercînd să explice forturile vitrificate; concluziile care nu se conformau unor dogme ale Excluzionismului, ale Sistemului erau puse sub interdicție și excomunicate de către un comandament. Astfel, arheologii, în teama lor medievală de excomunicare, au încercat să explice forturile vitrificate în termeni ai experienței terestre. Găsim în insuficiențele lor aceeași veche asimilare a tot ceea ce putea fi asimilat și desconsiderarea neasimilabilului, ajungîndu-se în mod convențional la explicația că forturile vitrificate au fost construite de oameni preistorici care au aprins focuri uriașe — adesea, departe de sursa de lemne — pentru a topi din exterior pietrele construcțiilor lor și a le face ca, după răcire, să se lipească una de alta. Dar întotdeauna apare negativitatea; așadar, nici chiar în sînul unei științe nu poate fi întotdeauna omogenitate, unitate sau armonie. În acest sens dra Russel, în *Journal of the B.A.A.*, a subliniat că rareori se întîmplă ca pietre luate individual, pentru a nu mai vorbi de pereți întregi ai unor case mari, care sînt arse direct pe pămînt, să ajungă să se vitrifice.

Dacă noi înşine vom acorda o cît de mică atenţie acestui subiect înainte de a-l aşterne pe hîrtie, ceea ce constituie una dintre căile de a ne situa mai aproape de real, comparativ cu opoziţiile întîmpinate deocamdată, atunci constatăm:

Că pietrele acestor forturi sînt vitrificate fără nici o legătură cu cimentarea lor; că ele sînt lipite una de alta ici şi colo, ca fulgerate, de parcă explozii speciale le-au avut drept ţintă.

Atunci, oare, ar trebui să ne gîndim iar la trăsnet?

Cu milenii în urmă, ceva a topit, în fulgerări, pietrele forturilor de pe vîrfurile colinelor din Scoţia, Irlanda, Britania şi Boemia.

Trăsnetul selectează ceea ce este izolat şi bătător la ochi.

Dar unele forturi vitrificate nu se află pe vîrfurile colinelor; unele dintre ele sînt cît se poate de puţin vizibile — şi totuşi pereţii lor sînt vitrificaţi prin fulgerări.

Odinioară, ceva a avut un efect asemănător trăsnetului asupra forturilor, îndeosebi a celor de pe colinele din Scoţia, Irlanda, Britania şi Boemia.

Dar pe coline, în tot restul lumii, au fost descoperite vestigii de forturi care nu sînt vitrificate.

Există doar un singur delict, în sens local: acela de a nu vă albăstri, dacă zeii sînt albaştri, precum şi un singur delict în sens universal: acela de a nu-i înverzi pe zei înşişi, în cazul în care dumneavoastră sînteţi verzi.

13

Unul dintre cele mai extraordinare fenomene, ori aşa-numite fenomene ale cercetării psihice, ori ale aşa-numitei cercetări — de vreme ce în cvasiexistenţă nu a existat niciodată cercetare adevărată, ci doar aproximări ale cercetării, aproximări ce fuzionează sau care sînt continue cu prejudecata şi cu uzuanţele...

„Azvîrlirea de pietre."

Este atribuită strigoilor. Ei sînt consideraţi spirite răuvoitoare.

Strigoii nu sînt asimilaţi de prezentul nostru cvasisistem, care constituie o încercare de a corela informaţiile contestate sau desconsiderate, precum manifestările forţelor extratelurice, exprimate în termeni fizici. De aceea, eu personal consider strigoii ca fiind un rău ori un fals sau ca pe ceva *strident ori absurd* — denumiri pe care le dăm diferitelor aspecte şi trepte ale neasimilabilului sau, altfel spus, celor ce se opun încercărilor de a organiza, a armoniza, a sistematiza, deci, mai pe scurt, de a pozitiva — denumiri pe care le dăm aprecierilor noastre privind starea negativă. Nu-mi bat capul să tăgăduiesc existenţa strigoilor, deoarece bănuiesc că, ulterior, atunci cînd vom fi mai luminaţi sau cînd vom extinde domeniul credulităţilor noastre, cînd vom dobîndi mai mult din această proliferare a ignoranţei care este denumită cunoaştere, strigoii pot deveni asimilabili. Atunci ei vor deveni tot atît de acceptabili, de rezonabili ca şi copacii. Prin rezonabilitate înţeleg că ceea ce este asimilat de către o forţă dominantă sau de un sistem dominant, ori de un sistem major de gîndire — care în sine este, desigur hipnoză şi iluzie — evoluează totuşi, conform celor acceptate de noi, spre aproximări din ce în ce mai bune ale realităţii. Strigoii mi se par acum funeşti şi absurzi, proporţional cu prezenta lor imposibilitate de a fi asimilat, combinată, totuşi, cu factorul posibilei lor asimilări viitoare.

Acum tragem în strigoi, deoarece unele dintre informaţiile noastre, ori dintre pretinsele noastre informaţii, fuzionează pînă la nedesluşire cu informaţiile sau cu pretinsele informaţii despre ei:

Exemple de pietre care au fost aruncate sau care au căzut pe o suprafaţă mică, dintr-o sursă nevăzută şi nedetectabilă.

Times din Londra, 27 aprilie 1872:

„De la ora 4, joi după-amiază, pînă la 11,30, joi noapte, casele de la numerele 56 şi 58 de pe Reverdy Road, Ber-

mondsey, au fost asaltate cu pietre și cu alte proiectile care veneau dintr-o direcție necunoscută. Doi copii au fost vătămați, toate ferestrele au fost sparte și mai multe piese de mobilier, au fost complet distruse. Deși în împrejurimi era dispersat un puternic corp de polițiști, aceștia nu au putut detecta direcția din care fuseseră aruncate pietrele."

„Alte proiectile" este o exprimare care introduce aici o complicație. Dar dacă prin aceasta se înțelege cutii de conserve și încălțări vechi și dacă acceptăm faptul că direcția nu a putut fi sesizată deoarece nimeni nu s-a gîndit să privească în sus, ne putem întreba: de ce? Pentru că am pierdut la acea vreme o bună parte din regionalismul nostru.

Times din Londra, 16 septembrie 1841:

Scrie că, în casa dnei Charton de la Sutton Courthouse, Sutton Lane, Chiswick, ferestrele fuseseră sparte „de un oarecare factor nevăzut". Orice încercare de a detecta făptașul a dat greș. Conacul era izolat și înconjurat de ziduri înalte; nici o altă clădire nu se afla în apropiere.

A fost chemată poliția. Doi agenți, ajutați de membri ai gospodăriei, au păzit casa, dar ferestrele au continuat să fie sparte, „atît cele din față, cît și cele din spate".

*Ori insulele plutitoare, staționînd adesea în Marea Su*perSargaselor, și perturbațiile atmosferice care uneori le afectează *aduc jos lucruri pe suprafețe mici de pe acest pămînt,* lucruri luate din surse temporar staționare.

Marea SuperSargaselor și plajele insulelor ei plutitoare de pe care cred eu — sau măcar accept — că au căzut pietricele:

Wolverhampton, Anglia, în iunie 1860 — furtună violentă — căderea unor pietricele negre, atît de multe încît a trebuit să fie strînse cu lopata (*La Sci. Pour Tous*, 5-264); un mare număr de pietre de culoare neagră a căzut la Birmingham, Anglia, în august 1858 — furtună violentă — s-a spus că semănau cu bucăți din rocile bazaltice aflate la cîțiva kilometri de Birmingham (*Rept. Brit. Assoc.*, 1864-37); obiecte descrise ca „pietricele obișnuite tocite de apă" care au căzut în Palestine, Texas, pe 6 iulie 1888 — „dintr-o for-

mațiune negăsită în apropiere de Palestine“ (W.H. Perry, sergent, Corpul de Semnalare, *Monthly Weather Review*, iulie 1888); pietricele rotunde, netede, căzute la Kandahar, 1834 (*Am. J. Sci.*, 1-26-161); „un număr de pietre de structură și forme ciudate, necunoscute în împrejurimi, au căzut într-o tornadă la Hillsboro, Illinois, pe 18 mai 1883“ (*Monthly Weather Review*, mai 1883).

În aceste exemple, pietricele de pe plaje aeriene și pietricele terestre mobilizate de vîrtejuri fuzionează de așa natură încît, deși este interesant să auzi despre lucruri de o formă specială căzute din cer, pare preferabil să îți îndrepți atenția către descoperirea fenomenelor Mării SuperSargaselor la o depărtare apreciabilă de punctul lor de fuzionare:

Pentru a satisface această cerință, apelăm la trei adaptări care reprezintă trei situații:

Pietricele căzute în locuri unde nu a fost nici un vîrtej căruia să îi fie atribuite;

Pietricele căzute împreună cu o grindină atît de mare, încît ar fi fost incredibil ca ea să se fi format în atmosfera acestui pămînt;

Pietricele căzute cărora le-au urmat, la un interval semnificativ și mai multe pietricele, de parcă toate ar fi provenit dintr-o sursă aeriană staționară dintr-un anume loc. În septembrie 1898, s-a publicat într-un ziar newyorkez o povestire despre un fulger — sau o impresie de luminozitate? — în Jamaica — ceva care a lovit un copac: în apropierea copacului au fost găsite cîteva pietricele. S-a spus că ar fi căzut din cer, concomitent cu trăsnetul. Dar insulta la adresa poziției ortodoxe l-a constituit faptul că ele nu erau fragmente colțuroase precum acelea care ar fi putut rezulta din sfărîmarea unui meteorit, ci erau „pietricele tocite de apă“.

În imprecizia geografică a unui ținut, explicația „sus dintr-un loc și jos într-altul“ este întotdeauna convenabilă și niciodată epuizată, pînă cînd exemplele ajung să se adune laolaltă, ca în această carte. Dar, în exemplul dat, trebuie spus că, deși pe suprafața relativ mică a insulei Jamaica nu

a fost semnalat nici un vîrtej, totuși explicația „acolo din capul locului“ apare pe neașteptate.

Monthly Weather Review, august 1898-363:

Scrie că „guvernul“ meteorologilor făcuse investigații, descoperind că un copac fusese lovit de trăsnet și că pietricele roase de apă fuseseră găsite în apropierea acestuia; dar că pietricele similare puteau fi găsite peste tot în Jamaica.

Monthly Weather Review, septembrie, 1915-446:

Prof. Fassig relatează despre o cădere de grindină care a avut loc în Maryland, pe 22 iunie 1915: bucăți de grindină de mărimea mingilor de baseball, „deloc neobișnuite“.

„Într-o relatare interesantă, dar neconfirmată, se susține că au fost găsite pietricele în mijlocul unei mari căderi de grindină la Annapolis. Tînărul care a descris întîmplarea s-a oferit să prezinte pietricelele, dar nu a făcut-o.“

O notă de subsol:

„Autorul declară că, în timp ce scria articolul, a primit cîteva dintre pietricele.“

Cînd aflu că un tînăr „prezintă“ niște pietricele, faptul mi se pare tot atît de convingător ca orice altceva auzit vreodată, deși nu mai convingător decît, dacă s-ar fi spus că din cer ar fi căzut sandvișuri cu șuncă, iar tînărul ar fi urmat să „prezinte“ sandvișuri cu șuncă. Dacă am admite această „reluctanță“, am corela-o cu o informație raportată de un observator de la Weather Bureau, semnificînd că, indiferent dacă pietricelele se aflaseră sau nu undeva în înalturi vreme îndelungată, unele dintre bucățile de grindină care căzuseră împreună cu ele fuseseră acolo. Informația constă în faptul că unele dintre aceste bucăți de grindină erau compuse din douăzeci pînă la douăzeci și cinci de straturi alternante de gheață transparentă și zăpadă înghețată. În termeni ortodocși, se poate afirma că o bucată de grindină de dimensiuni considerabile cade din nori cu o viteză suficientă pentru a se încălzi atît de mult încît nu e de conceput nici măcar existența unui singur strat de gheață. Pentru a pune unul peste altul douăzeci de straturi de gheață, mă gîndesc

la ceva care nu a căzut deloc, ci s-a rostogolit pe undeva, cu o viteză mică, vreme îndelungată.

Deținem acum o informație ce reprezintă o banalitate, bine cunoscută în două privințe:

Obiectele mici și simetrice din metal care au căzut la Orenburg, Rusia, în septembrie 1824 (*Phil. Mag.*, 4-8-463).

O a doua cădere de astfel de obiecte la Orenburg, Rusia, pe 25 ianuarie 1825 (*Quar. Jour. Roy. Inst.*, 1828-1-447).

Mă gîndesc acum la plăcuța de la Tarbes; cînd am dat prima oară de aceste informații, am fost impresionat doar de repetarea fenomenului, deoarece obiectele de la Orenburg fuseseră descrise a fi cristale de pirită sau sulfat de fier. Nu aveam nici o idee despre obiecte care să fi fost formate sau fasonate în alt mod decît prin cristalizare, pînă cînd am descoperit relatarea lui Arago referitoare la aceste întîmplări (*Œuvres*, 11-644). Aici analiza indică: 70% oxid roșu de fier, 5% sulf și pierderea prin ardere. Mi se pare acceptabil ca fierul cu un conținut de sulf considerabil mai mic de 5% să nu se afle sub forma piritei de fier — dar apoi, după patru luni, obiecte mici din fier, ruginite, modelate prin alte mijloace decît prin cristalizare au căzut în același loc. Dl Arago își exprimă uimirea față de acest fenomen de recurență atît de cunoscut nouă.

În general vorbind, consider că în fața dumneavoastră se deschid perspective ale ereziilor la care eu, unul, trebuie să închid ochii. Am fost întotdeauna compătimitor față de dogmatici și de excluzioniști, căci în soarta deschiderilor noastre un fapt rămîne evident: ceea ce „pare să fie" este destinat excluderii în mod fals, arbitrar și dogmatic. Aceasta înseamnă că excluzioniștii care sînt buni în secolul al XIX-lea constituie un rău în secolul al XX-lea. În permanență simțim o fuzionare cu infinitudinea, dar pentru ca această carte să aproximeze o disciplinare, ca informațiile noastre să aproximeze o organizare sau ca noi să aproximăm în folosul inteligibilității, trebuie să revenim în permanență din hoinăreala în infinitudine. Lucrul pe care îl facem totuși este să ne întocmim propriul nostru proiect,

fie el şi vag, ori să facem deosebirea între ceea ce includem şi ceea ce excludem.

Aici, dificultatea, ca şi limita dincolo de care nu mai putem merge prea mult, constă în:

Acomodarea cu ideea că există o regiune pe care o denumim Marea SuperSargaselor, nu încă pe deplin acceptată, dar aflată într-o poziţie provizorie care a primit multă susţinere...

Dar ea constituie o parte a acestui pămînt, rotindu-se concomitent cu el şi deasupra lui...

Ori ea acoperă ca o faţă de masă acest pămînt, nerotindu-se concomitent cu el şi deasupra lui...

Căci acest pămînt nu se roteşte şi nici nu este rotund sau aproximativ rotund, ba chiar deloc. El este continuu cu restul sistemului său, astfel că dacă se doreşte ruptura cu tradiţiile geografilor, s-ar putea merge şi tot merge pînă s-ar ajunge în Marte şi apoi, oare, ar fi posibil să se descopere că Marte este continuu cu Jupiter?

Presupun că, într-o bună zi, asemenea semne de întrebare vor suna absurd — lucrul va fi atît de evident...

Deoarece îmi este foarte greu să-mi închipui mici obiecte metalice care atîrnă timp de patru luni, exact deasupra unui orăşel din Rusia atîta vreme cît ele se rotesc concomitent cu pămîntul, nefiind prinse cu nimic de acesta...

Poate că a fost ochit ceva în acest oraş şi că apoi, mai tîrziu, a urmat o altă încercare de ţintire.

Acestea sînt doar speculaţii, care mi se par nefaste pentru aceşti primi ani ai secolului al XX-lea...

Accept acum că acest pămînt este... nu rotund, desigur — aşa ceva a devenit teribil de demodat —, ci aproape rotund, sau cel puţin, că are ceea ce numim „o formă luată de la sine", precum şi faptul că se roteşte în jurul axei sale şi pe o orbită în jurul Soarelui. Eu doar accept aceste vechi idei tradiţionale...

Totodată, că deasupra Pămîntului există regiuni suspendate ce se învîrtesc împreună cu el: regiuni din care cad

obiecte, în urma perturbaţiilor de diferite feluri, ca apoi, mai tîrziu, să cadă altele în acelaşi loc:

Monthly Weather Review, mai 1884-134:

Raport de la observatorul Serviciului de Semnalare din Bismarck, Dakota:

Scrie că, la ora 9, în seara zilei de 22 mai 1884, s-au auzit sunete stridente de la un capăt la altul al oraşului, avînd drept cauză o cădere de bucăţi de cremene care au lovit ferestrele.

Cincisprezece ore mai tîrziu, o altă cădere de pietre asemănătoare s-a petrecut la Bismarck.

Nicăieri altundeva nu a mai fost semnalat vreun fenomen similar.

Acesta este un fapt care face parte dintre cele ultradamnate. Toţi redactorii publicaţiilor ştiinţifice citesc *Monthly Weather Review*, preluînd frecvent informaţii din ea. Zgomotul făcut de pietrele plesnind ferestrele caselor din Bismarck pot fi similare dintr-o limbă pe care aviatorii o vor interpreta cîndva; dar în acest caz, era vorba de un zgomot înconjurat completamente de linişte. Cu privire la acest fapt ultradamnat nu există nici o menţionare pe care să o fi găsit în vreo altă publicaţie.

Dimensiunile unor bucăţi de grindină i-au îngrijorat pe mulţi meteorologi, dar nu pe meteorologii care întocmesc manuale. Nu cunosc o ocupaţie mai tihnită decît aceea de a scrie manuale — deşi a scrie pentru *War Cry* despre Armata Salvării poate fi la fel de lipsit de riscuri. În seninătatea vlăguită a unui manual, citim nestingheriţi şi fără a ne pune mintea la contribuţie despre particulele de praf în jurul cărora ploaia glacială, în cădere, formează grindina, bucăţile ei crescîndu-şi dimensiunile prin acreţie — pe cînd în revistele de meteorologie citim adesea despre spaţii de aer care duc la nucleaţia grindinei...

Dar este vorba despre dimensiunile lucrurilor. Cufundaţi o bucată de marmură în apă cu gheaţă. Cufundaţi-o o dată, de două ori, de trei ori... Dacă veţi avea suficientă răbdare, după o vreme veţi obţine un obiect de mărimea unei mingi de baseball — dar cred că, în acest interval, un lucru

ar fi avut timp să cadă de pe Lună. Chiar și straturi întregi formate din obiecte de pe Lună. Grindina din Maryland este neobișnuită, întrucît deseori au fost numărate cîte o duzină de straturi în componența bucăților de grindină. Ferrel citează un caz în care au fost treisprezece straturi. Asemenea considerații l-au determinat pe prof. Schwedoff să susțină că unele grindine nu sînt și nu pot fi generate în atmosfera acestui pămînt, ele venind din cu totul altă parte. Acum, într-o existență relativă, nimic nu poate să fie atractiv sau repulsiv de la sine; efectele depind de asocierile sau de implicările sale. Multe dintre informațiile noastre au fost preluate din surse științifice deosebit de conservatoare: excomunicarea faptelor nu a fost pronunțată pînă cînd nu au fost înțelese implicările lor distonante și incompatibilitățile lor cu Sistemul.

Lucrarea profesorului Schwedoff a fost citită în fața membrilor British Association (*Rept. of...* 1882, pagina 453).

Implicarea și caracterul repulsiv al implicării pentru fermii și agreabilii mici excluzioniști ai anului 1882 — deși susținem că ei au acționat adecvat și competent relativ la anul 1882...

Că există apă — oceane și lacuri, și heleșteie și rîuri — că există apă departe, și totuși nu prea departe, în atmosfera și gravitația Pămîntului...

Necazul în legătură cu aceasta este:

Că micul sistem agreabil al anului 1882 avea să fie smuls din tihna lui...

Apărînd o nouă știință de învățat:

Știința Supergeografiei...

Iar Știința este o broască țestoasă care pretinde că sub carapacea ei sînt cuprinse toate lucrurile.

Tot așa s-a întîmplat și cu British Association. Pentru unii dintre membrii ei, ideile prof. Schwedoff erau aidoma ciocăniturilor în carapacea unei broaște țestoase care tăgăduiește existența mediului înconjurător; unora, erezia acestuia li se părea un prinos de carne crudă și năclăită de grăsime pentru niște mieii neînțărcați. Prin urmare, unii dintre ei be-

hăiau ca mieii, iar alții bolboroseau ca broaștele țestoase. Aveam obiceiul să răstignim, dar acum luăm în derîdere asemenea lucruri — sau, altfel spus, în pierderea efectului oricărui progres, țeapa a fost eternizată în rîs.

Sir William Thomson a ridiculizat erezia cu ajutorul fantasmagoriilor specifice epocii sale:

Că toate corpurile, inclusiv grindina, dacă se află în afara atmosferei acestui pămînt, ar trebui să se miște cu viteză planetară — ceea ce ar fi categoric rezonabil dacă declarațiile oficiale ale Sfîntului Isaac nu ar fi decît confesiuni de credință — că o grindină căzînd prin atmosfera acestui pămînt, cu viteză planetară, ar realiza un lucru mecanic de 13 000 de ori mai mare decît acela efectuat pentru a crește cu un grad Celsius temperatura unei cantități de apă egale cu aceea din grindină și, în consecință, nu ar cădea nicicum sub formă de grindină; ea ar fi mai mult decît topită — supervolatilizată...

Aceste bolboroseli și aceste behăituri, rezultat al pedanteriei — deși insist asupra faptului că, relativ la anul 1882, asemenea bolboroseli și behăituri ar trebui să fie privite la fel de cuviincios cum privim păpușile din cîrpe care țin copiii ocupați și liniștiți — noi obiectăm la joaca cu păpușile din cîrpă chiar și la vîrsta maturității — astfel sînt acești pioși naivi care cred că 13 000 înmulțit cu ceva ar putea avea — adică are, în cvasiexistență — un rezultat exact și calculabil, în timp ce — în cvasiexistență — nu există nimic care să poată fi numit o unitate, decît în mod iluzoriu și prin conveniență, în primul rînd — așadar, acești pioși naivi, călăuziți de devoțiunea lor pentru Sfîntul Isaac, credeau orbește în formulele căderii corpurilor...

Împotriva informațiilor care se strîngeau grămadă, chiar pe vremea lor, despre: meteoriții care cad încet; „laptele cald“, admis chiar de Farrington și Merrill; cel puțin un meteorit glacial, nicăieri negat de poziția ortodoxă prezentă, o informație tot atît de accesibilă lui Thomson în 1882 pe cît ne este nouă acum, fiind vorba de un fenomen petrecut în 1860. Boabe de fasole, ace de cusut și cuie, un magnet.

Acele și cuiele aderă la magnet și se aranjează ordonat, dar dacă între ele și magnet se plasează cîteva boabe de fasole, atunci obiectele metalice devin ireconciliabile cu acest sistem și se desprind. Un membru al Armatei Salvării poate fi bombardat cu informații care îi par atît de memorabile unui evoluționist. Însă remarcabil rămîne faptul că ele nu îl influențează — se constată că nici nu le poate ține minte. Este incredibil faptul că Sir William Thomson nu a auzit vreodată de căderea înceată și de meteoriții reci. Pur și simplu el nu are capacitatea de a memora astfel de date, ce i se par ireconciliabile cu ideile preconcepute.

Și apoi, din nou, dl Symons. Dl Symons a fost un om care, probabil, a făcut mai mult pentru știința meteorologiei decît oricare altă persoană din vremea sa: adică mai mult rău, deoarece el a dat înapoi știința meteorologiei așa cum nu a mai făcut-o nimeni altcineva din vremea lui. În *Nature*, 41-135, dl Symons spune că ideile profesorului Schwedoff sînt „foarte amuzante".

Eu cred că și mai amuzantă este disponibilitatea noastră de a accepta că, nu foarte departe de suprafața acestui pămînt, există o regiune ce va constitui obiectul unei întregi noi științe — Supergeografia — și că datorită acestei idei vom deveni nepieritori prin ranchiuna pe care ne-o vor purta școlarii viitorului...

Pietricele și fragmente de meteori și lucruri de pe Marte, Jupiter și Azuria: icuri, mesaje întîrziate, ghiulele de tun, cărămizi, cuie, huilă și cocs și mangal și vechi încărcături agresive — lucruri care se acoperă cu gheață în unele regiuni și lucruri care pătrund în locuri atît de calde încît putrezesc — ori, altfel spus, în Supergeografie există toate climatele din geografie. Ar trebui să accept că, plutind în înalturile acestui pămînt, pot fi întîlnite adesea cîmpii de gheață tot așa de întinse precum cele din Oceanul Arctic — volume de apă în care sînt mulți pești și multe broaște — întinderi de uscat cotropite de omizi...

Aviatori ai viitorului. Ei zboară din ce în ce mai sus. Apoi coboară din avion și pornesc la pas. Pescuitul merge bine:

momeala se află chiar acolo. Găsesc mesaje din alte lumi — și în decurs de trei săptămîni este pus pe picioare un comerț cu mesaje contrafăcute. Cîndva am să scriu un ghid al Mării SuperSargaselor destinat aviatorilor, dar deocamdată nu ar avea mare căutare.

De-acum am dobîndit mai multă substanță pentru formularea noastră despre grindină ca fenomen însoțitor sau mai *multe informații despre lucrurile care au căzut din cer* concomitent cu grindina.

În linii mari, formularea este:

Aceste lucruri se poate să fi fost ridicate dintr-o altă parte a suprafeței Pămîntului, în vîrtejuri, sau se poate să nu fi căzut și să se fi aflat pe sol din capul locului — dar, oare, grindina găsită împreună cu ele a fost ridicată și ea din altă parte a suprafeței Pămîntului sau bucățile de grindină s-au aflat pe sol din capul locului ?

Așa cum am spus anterior, această formulare este lipsită de sens în cîteva cazuri. E rezonabil să te gîndești la unele coincidențe privind căderea de grindină și căderea altor lucruri, dar, întrucît au existat o mulțime de cazuri, parcă n-am vrea ca această carte să devină un sanatoriu pentru coincidențele extenuate. Dacă ar fi de conceput că bucățile de grindină foarte mari și bulgării de gheață nu se formează în atmosfera acestui pămînt și deci că trebuie să vină din regiunile exterioare, atunci înseamnă că și alte lucruri care se află în sau care însoțesc grindina foarte mare și bulgării de gheață vin și ele din regiuni exterioare — ceea ce ne neliniștește întrucîtva: am putea să fim translatați instantaneu în Pozitivul Absolut.

Cosmos, 13-120, citează un ziar din Virginia, afirmînd că *niște pești — despre care s-a spus că sînt draci de mare*, avînd, unii dintre ei, 30 cm lungime, au căzut, în 1853, la Norfolk, Virginia, împreună cu grindina.

Resturi vegetale, aflate nu doar în interiorul bucăților de grindină, ci și înghețate pe suprafața bulgărilor mai mari, au fost semnalate la Toulouse, în Franța, pe 28 iulie 1874 (*La Science Pour Tous*, 1874-270).

În descrierea unei furtuni de la Pontiac, Canada, petrecută pe 11 iulie 1864, se spune că nu a căzut doar grindină, ci și „bucăți de gheață cu diametre cuprinse între 12 și 50 mm" (*Canadian Naturalist*, 2-1-308):

„Dar lucrul cel mai extraordinar este acela că un fermier respectabil, de o sinceritate mai presus de orice îndoială, spune că a cules de jos o bucată de grindină sau de gheață în centrul căreia se afla o broscuță verde."

Furtună la Dubuque, Iowa, pe 16 iunie 1882, în care au căzut grindină și bucăți de gheață (*Monthly Weather Review*, iunie 1882):

„Un șef de echipă de la Novelty Iron Works din acest oraș susține că în două bucăți mari de grindină topite de el a găsit broscuțe vii." Dar bucățile de gheață care au căzut cu această ocazie aveau o particularitate care arată — deși un indiciu atît de ciudat nu am mai întîlnit — că ele nu se mișcaseră sau plutiseră pe undeva o bună bucată de timp. Ne vom ocupa îndată și de acest aspect.

Living Age, 52-186:

Scrie că, pe 30 iunie 1841, la Boston au căzut pești, unul dintre ei avînd 25 cm lungime, și că, opt zile mai tîrziu, la Derby au căzut pești și gheață.

În *Year Book* a lui Timb, 1842-275, se spune că la Derby peștii căzuseră în număr enorm; aveau între 12 și 50 mm lungime, iar unii erau considerabil mai mari. În *Athenæum*, 1841-542, într-o notă preluată din *Patriot* din Sheffield, se precizează că unul dintre pești cîntărea 75 g. Conform altor relatări, împreună cu peștii au căzut mai multe broscuțe și „bucăți de gheață pe jumătate topite". Ni s-a spus că broaștele și peștii căzuți proveneau din altă parte a suprafeței Pămîntului, fiind aduși de un vîrtej; nu s-a specificat nici un vîrtej, anume nu s-a menționat nimic în ceea ce privește partea suprafeței pămîntului de unde ar fi putut să vină gheață în luna iulie — ne interesează doar faptul că gheața e descrisă ca fiind „pe jumătate topită". În ziarul londonez *Times*, din 15 iulie 1841, se spune că peștii erau țepoși; că ei căzuseră împreună cu gheață și cu broaște mici, dintre care

unele supraviețuiseră căderii. Menționăm că la Dunfermline, trei luni mai tîrziu (7 octombrie 1841), au căzut mai mulți pești, de mai mulți centimetri lungime, într-o furtună cu trăsnete (*Times* din Londra, 12 octombrie 1841).

Grindina nu ne mai preocupă așa de mult. Problema stratificării acesteia pare importantă, dar credem că mai semnificative sînt căderile de bulgări de gheață din cer, reprezentînd indicii privind Marea SuperSargaselor:

Bulgări de gheață, cu circumferința de vreo 30 cm, la Derbyshire, Anglia, în 12 mai 1811 (*Annual Register*, 1811-54); masă cuboidală, 15 cm diametru, care a căzut la Birmingham 26 de zile mai tîrziu (Thomson, *Introd. to Meteorology*, pagina 179); de mărimea unor dovleci, Bangalore, India, 22 mai 1851 (*Rept. Brit. Assoc.*, 1855-35); mase de gheață de aproximativ 700 g fiecare, New Hampshire, 13 august 1851 (Lummis, *Meteorology*, pagina 129); mase de gheață de mărimea pumnului unui bărbat, într-o tornadă din Delphos (Ferrel, *Popular Treatise*, pagina 428); mari cît pumnul unui bărbat, ucigînd mii de oi, Texas, 3 mai 1877 (*Monthly Weather Review*, mai 1877); „bucăți de gheață atît de mari încît nu puteau fi cuprinse într-o mînă", în cursul unei tornade din Colorado, 24 iunie 1877 (*Monthly Weather Review*, iunie 1877); bulgări de gheață de 12-13 cm lungime, Richmond, Anglia, 2 august 1879 (*Symons' Met. Mag.*, 14-100); mase de gheață cu circumferința de 27-28 cm căzute o dată cu grindina, Iowa, iunie 1881 (*Monthly Weather Review*, iunie 1881); „bucăți de gheață" cu lungimea de 20 cm și grosimea de 12 mm, Davenport, Iowa, 30 august 1882 (*Monthly Weather Review*, august 1882); bulgări de gheață de mărimea unei cărămizi, cîntărind 900 g, Chicago, iulie 1883 (*Monthly Weather Review*, iulie 1883); bulgări de gheață care cîntăreau vreo 700 g fiecare, India, mai (?) 1888 (*Nature*, 37-42); bulgări de gheață cu greutatea de 1,8 kg Texas, 6 decembrie 1893 (*Sc. Am.*, 68-58); bulgări de gheață cu greutatea de 450 g, căzuți într-o tornadă, pe 14 noiembrie 1901, la Victoria (*Meteorology of Australia*, pagina 34).

Desigur, în conformitate cu acceptanța noastră, aceste mase nu doar au însoțit tornadele, ci au fost aduse jos pe Pămînt de tornade.

Flammarion, *The Atmosphere*, pagina 34:

Bloc de gheață, cîntărind peste 2 kg, căzut la Cazorta, Spania, pe 15 iunie 1829; bloc de gheață, cîntărind 6 kg, căzut la Cette, Franța, în octombrie 1844; masă de gheață de aproape 1 m lungime, aproape 1 m lățime și mai mult de 60 cm grosime, căzută într-o furtună în Ungaria, pe 8 mai 1802.

Scientific American, 47-119:

Scrie că, în conformitate cu *Salina Journal*, o masă de gheață cîntărind aproape 35 kg căzuse din cer în apropiere de Salina, Kansas, în august 1882. Ni s-a spus că dl W.J. Hagler, un negustor din North Santa Fé, a devenit posesorul ei și a ambalat-o în rumeguș, în prăvălia sa.

Times din Londra, 7 aprilie 1860:

Scrie că, pe 16 martie 1860, într-un viscol, în Upper Wasdale, căzuseră blocuri de gheață atît de mari încît de la distanță păreau o turmă de oi.

Rept. Brit. Assoc., 1851-32:

Scrie că o masă de gheață de aproape un 0,75 m^3 căzuse la Candeish, India, în 1828.

Față de aceste informații — deși, din cîte știu, multe nu au fost puse laolaltă pînă acum — se manifestă o tăcere neobișnuită din partea oamenilor de știință. Marea SuperSargaselor poate să nu fie o concluzie ineluctabilă, dar sosirea pe acest pămînt a unor cantități de gheață din regiuni exterioare lui pare să fie un punct de fuzionare, dacă nu cumva chiar este obligatoriu să fie, cu toate că rămîne atît de neclar. S-a vehiculat ideea că masele mari de gheață sînt doar bucăți de grindină lipite una de alta și congelate împreună. Deținem date ce contrazic această ipoteză, aplicabile în toate cazurile, dar mi se pare că explicația oferită se poate aplica și ea măcar în unele cazuri. În *Bull. Soc. Astro. de France*, 20-245, se spune că blocurile de gheață de mărimea unei

carafe care au căzut la Tunis erau constituite doar din bulgări de grindină congelați laolaltă.

Times din Londra, 4 august 1857:

Scrie că, un bloc din gheață, descrisă ca gheață „pură", cîntărind 11,35 kg, fusese găsit pe o pajiște a dlui Warner din Cricklewood. Cu o zi în urmă avusese loc o furtună. Ca și în unele dintre cazurile noastre prezentate anterior, nimeni nu văzuse acest obiect căzînd din cer. El a fost găsit după o furtună — iată tot ce a putut fi spus despre el.

Într-o scrisoare de la căpitanul Blakiston, transmisă de generalul Sabine membrilor Royal Society (London, *Roy. Soc. Proc.*, 10-468):

Scrie că, pe 14 ianuarie 1860, într-o furtună cu trăsnete, au căzut bucăți de gheață pe puntea vasului comandat de căpitanul Blakiston — dar nu grindină. „Nu era vorba de grindină, ci de bucăți de formă neregulată formate din gheață tare, de diferite dimensiuni, pînă la mărimea unei jumătăți de cărămidă."

În concordanță cu *Advertiser-Scotsman*, citat de *Edinburgh New Philosophical Magazine*, 47-371, o masă de gheață de formă neregulată a căzut la Ord, Scoția, în august 1849, după „o bubuitură strașnică de trăsnet".

S-a precizat că era gheață omogenă, cu excepția unei mici părți care arăta ca bucățile de grindină aglomerate și congelate împreună.

Bulgărele imens de gheață avea aproape 6 m circumferință.

Povestea, așa cum este ea relatată în ziarul londonez *Times* din 14 august 1849, spune că în seara zilei de 13 august 1849, după o bubuitură puternică de trăsnet, o bucată de gheață, avînd 6 m circumferință, căzuse pe proprietatea dlui Moffat din Balvullich, Rossshire; obiectul solitar, nu e însoțit de grindină.

Pînă la urmă, deși aceasta nu constituie o dovadă zdrobitoare în favoarea existenței Mării SuperSargaselor, cred că este vorba de una dintre cele mai bune formulări ale noastre privind originile exterioare ale grindinei, deoarece pro-

babilitatea ca blocuri mari de gheață să se poată forma în umezeala atmosferei Pămîntului este la fel de mare ca aceea ca blocuri de piatră să se formeze dintr-o învîrtejire de praf. Desigur, dacă pe acest pămînt cad gheață și apă provenind din surse exterioare, ne gîndim cel puțin la organisme infime prezente în ele și, avînd în vedere informațiile proprii, ne mai gîndim la broaște, pești și la orice poate fi conceput ca venind din exteriorul Pămîntului. Pentru noi rămîne important să consimțim că bulgării mari de gheață au căzut din cer, dar ceea ce dorim cel mai mult în momentul de față — poate datorită interesului nostru pentru comoara arheologică și paleontologică pe care o reprezintă — este ca, prin dovezi, să determinăm acceptarea deplină a Mării SuperSargaselor în turma celor aleși din acest al XX-lea veac.

În *Report of the British Association*, 1855-37, se spune că la Poorhundur, India, pe 11 decembrie 1854, bucăți plate de gheață, multe dintre ele cîntărind cîteva kilograme — fiecare, presupun — căzuseră din cer. Ele au fost descrise ca „fulgi mari de gheață".

Întinse cîmpii de gheață din regiunile SuperArctice sau straturi din Marea SuperSargaselor. Atunci cînd se rup, fragmentele seamănă cu fulgii. Acceptăm că există cîmpii aeriene din gheață aflate la mare depărtare de acest pămînt; că se sfărîmă, fragmentele frecîndu-se unele de altele, rostogolindu-se în vapori de apă și în apă lichidă — în proporții diferite, în funcție de regiuni —, formînd lent bucăți de grindină stratificată — dar mai admitem și că există cîmpii de gheață în apropierea Pămîntului, care se sparg în bucăți plate de gheață, exact ca acelea care acoperă heleșteul sau rîul atunci cînd gheața de la suprafața lor se sparge și, uneori, ele ajung pe pămînt în această formă plată.

Symons' Met. Mag., 43-154:

Un corespondent scrie că la Braemar, pe 2 iulie 1908, cînd cerul era senin și soarele strălucea, au căzut bucăți de gheață — de undeva. Soarele strălucea, dar ceva se întîmpla, căci s-a auzit un tunet.

Pînă cînd nu am văzut reproducerea unei fotografii în *Scientific American*, din 21 februarie 1914, am presupus că aceste cîmpii de gheață trebuie să se afle, să zicem, la cel puțin 15-20 km depărtare de acest Pămînt și să fie invizibile observatorilor tereștri, cu excepția negurilor pe care le-au raportat adesea astronomii și meteorologii. Fotografia publicată de *Scientific American* este aceea a unei agregări, presupusă a fi constituită din nori, aflată probabil nu foarte sus, avînd în vedere detaliile observabile ale norilor. Autorul spune că i s-a părut a fi „un cîmp de gheață spartă". Sub fotografie se află o reproducere a unui cîmp convențional de gheață, plutind pe apă. Asemănarea dintre cele două imagini este uimitoare — cu toate acestea, mi se pare incredibil că prima dintre ele ar putea să reprezinte un cîmp aerian de gheață sau că gravitația ar putea înceta să acționeze la distanță de doar la mai puțin de 2 km, sau cam așa ceva, de suprafața acestui pămînt...

Doar dacă nu cumva:

Apare excepționalul: mișcarea continuă și nestatornicia tuturor lucrurilor.

Ori faptul că gravitația acestui pămînt, care în mod normal se manifestă, să spunem, pînă la 15-20 km în afara lui — trebuie să aibă un caracter ritmic.

Desigur, în pseudoformulele astronomilor, gravitația — ca o constantă — este esențială. Dar eu accept că gravitația este o forță variabilă — moment în care astronomii or să se dezumfle, cu un abia perceptibil fîsîit, pînă la condiția deja minimalizată a economiștilor, a biologilor, a meteorologilor și a tuturor celorlalte divinități mai umile care pot, ce-i drept, să ofere numai aproximări nesigure.

Ne referim la toți cei cărora nu le place să audă fîsîitul aroganței care se disperseazǎ atunci cînd vine vorba despre capitolele lui Herbert Spencer privitoare la ritmul tuturor fenomenelor.

Dacă orice altceva — lumina de la stele, căldura de la soare, vînturile și valurile; formele și culorile și dimensiunile animalelor; cererile și ofertele și prețurile; opiniile politi-

ce și reacțiile chimice, doctrinele religioase și intensitățile magnetice și ticăiturile ceasurilor și venirea și plecarea anotimpurilor — dacă orice este variabil, atunci acceptăm și că ideea de gravitație fixă, exprimată printr-o formulă, reprezintă doar un alt pozitivism încercat, condamnat, asemeni altor iluzii ale realității din cvasiexistență. Așadar, nu este vorba decît de o atitudine intermediaristă în a accepta că, deși gravitația poate aproxima în măsură mai mare caracterul invariabil decît o fac vînturile, de exemplu, atunci ea trebuie să se afle undeva între Absoluturile Stabilității și ale Instabilității. Aici nu sîntem prea impresionați de opoziția fizicienilor și ale astronomilor, temîndu-ne, puțin întristați, că limbajul lor este constituit din consoane șuierătoare expirate zgomotos.

Așadar, atunci, cîmpiile de gheață din cer, cu toate că de obicei se află atît de departe de parcă ar fi doar neguri, din cînd în cînd vin destul de aproape încît pot fi văzute în detaliu. Pentru o descriere a ceea ce numesc „negură", a se vedea *Pop. Sci. News*, februarie 1884 — cerul este, neobișnuit de senin, dar în apropierea soarelui există „o ceață ușor vălurită, albă, de o luminozitate orbitoare".

Accept faptul că uneori cîmpiile de gheață se interpun între Soare și Pămînt, că multele straturi de gheață sau foarte groasele cîmpii de gheață sau cîmpiile suprapuse ar întuneca soarele — așadar, că au existat împrejurări în care soarele a fost eclipsat de către cîmpiile de gheață.

Flammarion, *The Atmosphere*, pagina 394:

Scrie că o întunecime profundă s-a așternut asupra orașului Bruxelles, pe data de 18 iunie 1839:

Au căzut bucăți plate de gheață, 2,5 cm lungime.

Întunecime intensă la Aitkin, Minnesota, pe 2 aprilie 1889: s-a relatat că au căzut nisip și „bucăți compacte de gheață" (*Science*, 19 aprilie 1889).

În *Symons' Meteorological Magazine*, 32-172, sînt schițate bucățile de gheață colțuroase, dar cu suprafață netedă, care au căzut la Manassas, Virginia, pe 10 august 1897, semănînd izbitor cu fragmente de gheață spartă grosolan, dar

dintr-o pătură netedă. Bucăți de aproape 5 cm lățime și 2,5 cm grosime. În *Cosmos*, 3-116, se spune că, la Rouen, pe 5 iulie 1853, au căzut bucăți de gheață avînd o formă neregulată, aproape de dimensiunile unei mîini, descrise ca arătînd de parcă ar fi fost spărturi dintr-un bloc enorm de gheață. Acesta, cred eu, era un aisberg aerian. În obtuzitatea cumplită și în stupiditatea aproape absolută a secolului al XIX-lea, nimeni nu s-a gîndit să caute urme de urși polari sau de foci pe aceste fragmente.

Desigur, văzînd doar ceea ce vrem să vedem, grăbindu-ne să adunăm asemenea date numai pentru că vin în sprijinul ideilor noastre formate în avans, nu ne dovedim tot atît de respectuoși cu propriile noastre idei cum sîntem față de impresiile unui observator care nu are nici o teorie sau nici o semnificație de susținut. În general, prejudecățile noastre sînt cele care văd, cele care investighează, dar acest fapt nu poate fi absolutizat.

Monthly Weather Review, iulie 1894:

Scrie că a fost raportată, de la Weather Bureau din Portland, Oregon, o tornadă ce a avut loc pe data de 3 iunie 1894.

Din cer au căzut fragmente de gheață.

Ele aveau în medie 8-70 cm² suprafață și aproape 2,5 cm grosime. În lungime și lățime aveau suprafețele netede, conform așteptărilor noastre, și, în concordanță cu autorul articolului din *Review*, „lăsau impresia că provin dintr-un vast cîmp de gheață suspendat în atmosferă și rupt dintr-o dată în fragmente aproape de dimensiunea unei palme".

Această informație — profund semnificativă pentru cei numiți de noi „damnați", în urma prezentării căreia nu vom mai putea accepta raționamentele și blamările prefabricate ale țîncilor, ale broaștelor țestoase și ale mieilor la adresa noastră — a fost preluată, fără vreun comentariu și de *Scientific American*, 71-371.

„Teologia" noastră suna cam așa:

Desigur, se cuvine să fim damnați — dar ne revoltăm împotriva înfierării noastre de către țînci, broaște țestoase și miei.

Acum trecem la unele informații remarcabile dintr-un domeniu mai curînd dificil, cel al Supergeografiei. Cîmpii imense de gheață aeriană — o lecție pentru mine în privința caracterului înșelător al imaginabilului. Cea mai mare parte a opoziției noastre se referă la claritatea cu care convenționalul, deși imposibil, devine imaginabil și ajunge să fie cel ce se împotrivește oricărei modificări. După ce cîmpul aerian de gheață devenise convențional pentru mine, mi-am imaginat cu claritate imensele cearșafuri de gheață aflate la cîțiva kilometri deasupra acestui pămînt — apoi soarele strălucind și gheața topindu-se parțial — ceea ce ne-a atras atenția în cazul gheții căzute la Derby —, apa prelingîndu-se și formînd țurțuri pe suprafața inferioară a cearșafului de gheață. Mi s-a părut că priveam în sus și vedeam atît de clar acești țurțuri, atîrnînd ca stalactitele într-o peșteră cu acoperișul plat, dăltuită în calcit alb. Sau că priveam în sus în dreptul protuberanței de gheață și mi se părea că văd un mamelon, priveliște aidoma celei a unui vițel de sub ugerul mamei lui. Dar atunci... dar atunci... dacă țurțurii s-ar forma pe partea de dedesubt a cearșafului de gheață aeriană, ca rezultat al căderii apei spre acest pămînt, atunci un țurțure este desigur o expresie a gravitației; dacă apa care rezultă din topirea gheței ar urma să cadă spre acest pămînt, atunci de ce nu ar putea să o facă chiar gheața, înainte ca țurțurii să aibă timp să se formeze? Desigur, în cvasiexistență, unde orice constituie un paradox, s-ar putea susține că apa curge, dar nu și gheața, deoarece gheața este mai grea. Această idee, cred eu, ține de un proces mai complicat decît cel de care ne ocupăm în prezent.

Formularea noastră cu privire la țurțuri:

Există un imens cîmp de gheață aeriană — insensibil la gravitația acestui pămînt —, dar, prin schimbarea continuă și prin variația universală, o parte a lui se îndoaie înspre Pămînt și devine susceptibilă la gravitație; prin coeziunea cu corpul principal de gheață, această parte nu cade, dar apa care rezultă din topirea ei se prelinge și formează țurțuri —

apoi, sub influența diferitelor perturbații, această parte cade uneori sub formă de fragmente ce se proiectează în afară, o dată cu țurțurii.

Despre gheața care a căzut la Dubuque, Iowa, pe 16 iunie 1882 și în care s-au găsit înglobate broaște vii (*Monthly Weather Review*, iunie 1882) s-a spus că era formată din bucăți avînd de la 2 pînă la 43 cm circumferință, cea mai mare cîntărind 700 g, iar pe unele dintre ele se aflau țurțuri cu o lungime de 1,2 cm. Subliniem faptul că aceste obiecte nu erau bucăți de grindină.

Singurul punct de fuzionare îl constituie grindina noduroasă sau aceea constituită din bucăți mari cu protuberanțe, formată prin cristalizare: dar acesta nu constituie un punct de fuzionare cu fenomenele terestre și astfel de formațiuni au rămas inexplicabile pentru cercetătorii aflați pe poziții ortodoxe; or, este incredibil ca grindina să se poată forma prin cristalizare — și nu prin acreție — în timpul unei căderi care durează cîteva secunde. Pentru o relatare privind o asemenea grindină, a se vedea *Nature*, 61-594. Remarcați dimensiunea: „unele dintre ele erau de mărimea ouălor de curcă".

În formularea noastră, considerăm că uneori chiar și țurțurii au căzut, ca și cum ar fi fost zguduiți sau ca și cum ceva ar fi măturat fața de dedesubt a banchizei aeriene de gheață, desprinzînd mameloanele formate.

Monthly Weather Review, iunie 1889:

Scrie că, la Oswego, New York, pe 11 iunie 1889, în conformitate cu cele înfățișate în *Leader* din Turin (New York), în timpul unei furtuni cu trăsnete au căzut bucăți de gheață „care semănau cu fragmente de țurțuri".

Monthly Weather Review, 29-506:

Scrie că în Florence Island, St. Lawrence River, pe 8 august 1901, concomitent cu grindina obișnuită, au căzut bucăți de gheață „de formă asemănătoare țurțurilor, avînd mărimea și aspectul unui creion obișnuit care fusese tăiat în bucăți lungi de aproximativ 6 mm".

Așadar, informațiile noastre despre Marea SuperSargaselor și regiunea ei arctică: timp de săptămîni, un cîmp de gheață poate atîrna nemișcat deasupra unei părți a acestui pămînt; soarele are un oarecare efect asupra lui, dar abia la sfîrșitul după-amiezei, să spunem, o parte din cîmp se îndoaie — dar partea încovoiată este susținută prin coeziune de partea principală de gheață —, apoi se întîmplă un lucru care demult de tot ni s-ar fi părut straniu: o cădere de apă dintr-un cer lipsit de nori, cădere care se manifestă zi de zi, într-o mică porțiune a acestui pămînt, după-amiaza tîrziu, după ce razele soarelui și-au exercitat deja efectele.

Monthly Weather Review, octombrie 1886:

Scrie că, în conformitate cu cele apărute în *Chronicle* din Charlotte, în 21 octombrie 1886, timp de trei săptămîni s-au înregistrat căderi de apă din cer, în Charlotte, North Carolina, localizate într-un anumit punct, în fiecare după-amiază, în jurul orei 3; că, indiferent dacă cerul era noros sau senin, apa sau ploaia cădeau pe un mic petic de pămînt, între doi copaci, și nicăieri altundeva.

Aceasta este relatarea ziarului și, ca atare, faptul pare a aparține adîncurilor celor mai profunde ale nealeșilor — fie în formularea mea, fie în orice altă formulare aparținînd Armatei Salvării. Urmează relatarea observatorului de la Serviciul de Semnalare din Charlotte, publicată în *Review*:

„Am fost martorii ai unui fenomen neobișnuit pe data de 21: fiind informați că, timp de cîteva săptămîni înaintea acestei date, plouase zilnic, după ora 3 p.m., pe o anumită suprafață din apropierea a doi copaci, la colțul străzii 9 cu strada D, am vizitat locul și am văzut precipitațiile sub formă de picături de ploaie la 4.47 și 4.55 p.m., în timp ce soarele strălucea puternic. Pe data de 22, am vizitat din nou locul și de la 4.05 pînă la 4.25 p.m., a căzut o aversă ușoară dintr-un cer senin... Uneori precipitațiile cad pe o suprafață de 2 000 m^2, dar întotdeauna apar la mijlocul distanței dintre acești doi copaci și doar atunci cînd lumina este mai puternică."

14

Noi vedem lucrurile convențional. Nu numai că gîndim și acționăm, vorbim și ne îmbrăcăm aproape la fel, din cauza abdicării noastre în fața tentativei sociale de a realiza Entitatea, în care sîntem doar niște supracelulari. Dar vedem ceea ce este „cuvenit“ să vedem. Este destul de ortodox să-i spui unui copilaș că un cal nu este un cal — mai mult decît a-i spune unei persoane nesofisticate că o portocală este o portocală. Poate fi interesant să mergi uneori în lungul unei străzi, și să privești toate lucrurile și să te întrebi cu ce, oare, ar semăna ele dacă nu am fi învățați să vedem caii și copacii și casele precum cai și copaci și case. Eu cred că pentru o supervedere există accentuări locale care fuzionează una cu alta pînă la a nu mai fi distincte, în cadrul unui nex atotcuprinzător.

Cred că aș fi destul de credibil dacă aș spune că de multe ori Monstrator, Elvera și Azuria și-au încrucișat cu noi cîmpurile telescopice ale vederii și nici măcar nu le-am văzut, deoarece nu ar fi potrivit să le vedem; nu ar fi corect și nici nu ar fi cuviincios: să le vezi ar însemna o insultă la adresa bătrîneții acestor lumi: dacă le-am vedea, s-ar abate influențe răuvoitoare asupra relicvelor Sfîntului Isaac.

Dar informațiile noastre:

Despre lumi imense care nu se mișcă pe orbite sau care sînt navigabile sau care sînt purtate la voia întîmplării de fluxuri și curente: informații pe care ar trebui să le avem despre apropierea lor de acest pămînt, în vremurile moderne, la distanțe de 8-10 km...

Iar apoi, vizitele lor sau apropierile lor de alte planete sau de puținele corpuri cu mers regulat ce au fost lăsate la voia Entității încercate a acestui sistem solar ca întreg...

Întrebarea de care nu putem scăpa ușor:

Aceste alte lumi sau superconstrucții au fost văzute, oare, vreodată de astronomi?

Cred că nu ar constitui o aproximare forțată a realității dacă ne-am refugia în ideea că astronomii care se zgîiesc și privesc chiorîș văd doar ceea ce este corect și cuviincios de văzut. Mi se pare foarte potrivit să spui că astronomii sînt hipnotizați, că, de pildă, un astronom privind la Lună este hipnotizat de ea, dar noi acceptăm că aceste corpuri ale prezentei formulări vizitează adesea Luna, se întîlnesc cu ea sau sînt menținute în stare de suspensie temporară în apropierea ei — apoi, că unele dintre aceste corpuri trebuie să se fi încadrat adesea în limitele hipnozei unui astronom.

Formularea noastră generală sună astfel:

Că, pe oceanele acestui pămînt, se află vase cu mers regulat, dar mai există și vase hoinare;

Că, pe superocean, se află planete cu mers regulat, dar mai există și lumi hoinare;

Că astronomii sînt aidoma puriștilor mercantili care ar nega vagabondajul comercial.

În acceptanța noastră, vagabonzii celești au fost excluși de astronomi, în primul rînd, deoarece lipsa lor de responsabilitate constituie un afront la adresa purului, a precisului sau a pozitivismului încercat și, în al doilea rînd, din cauză că nu sînt văzuți prea des. Planetele reflectă în mod constant lumina primită de la Soare: pe baza acestui caracter unitar s-a fondat un sistem pe care îl denumim Astronomie Primară, iar acum, conținutul Astronomiei Avansate îl alcătuiesc informațiile despre fenomenele cerești care uneori sînt luminoase, alteori întunecate, variind ca și unii dintre sateliții lui Jupiter, dar în limite mai largi. Totuși, luminoase sau întunecate, ele au fost văzute și raportate atît de des încît pentru excluderea lor nu există decît un singur motiv — acela că nu se potrivesc cu restul.

Eu, personal, prins în acel regionalism de care nimeni nu poate scăpa, nu sînt deosebit de preocupat de corpurile întunecate pentru că, probabil, sînt exterioare sistemului nostru solar. Corpurile întunecate care plutesc în spațiul exterior ar fi fost damnate cu cîțiva ani în urmă, dar acum au primit confirmarea din partea prof. Barnard. Iar dacă el

spune că sînt în regulă, puteți să vă gîndiți la ele fără teama că faceți ceva greșit sau ridicol — menționînd adesea înrudirea strînsă între abject și absurd — presupunînd că prin ridicol înțeleg spuma răului. Companionul întunecat al lui Algol, de exemplu. Deși este un caz evident de amestecare a unor rase celeste, puriștii și pozitiviștii îl admit ca atare. În *Proceedings of the National Academy of Science*, 1915-394, prof. Barnard scrie despre un „obiect" — el îl denumește astfel — din Cephus. Ideea lui este că dincolo de acest sistem solar există obiecte întunecate, opace. Dar în *Astrophysical Journal*, 1916-1, își modifică opinia, considerîndu-le „nebuloase întunecate". Ceea ce nu mai e atît de interesant.

Acceptăm că Venus, de exemplu, a fost vizitată adesea de alte lumi sau de superconstrucții, venind de acolo cenuși și cocs și cărbune; că uneori asemenea lucruri au reflectat lumina și au fost văzute de pe acest pămînt de către astronomi profesioniști. Pe parcursul capitolului de față se va menționa că informațiile noastre sînt brahmani blestemați — de parcă am tot continua să o spunem prin hipnoză și inerție, exact cum o bună parte din savanții secolului al XIX-lea au stăruit în a admite forța sistemului care i-a precedat —, iar Continuitatea va trebui zdrobită. Ei bine, aici avem o mare șansă de a fi translatați instantaneu în Pozitivul Absolut...

Ceea ce țin să subliniez este faptul că damnatele noastre date sînt observații făcute de astronomi de cea mai înaltă ținută și că ele sînt excomunicate de astronomi de talie similară — dar susținuți de spiritul dominant al epocii lor —, proces în care toate mințile trebuie să mențină echilibrul, căci altfel informațiile ajung să fie neglijabile, neauzite, îngropate. S-ar părea că, uneori în această carte, revolta noastră ar fi îndreptată împotriva dogmatismului și a pontificării unor oameni de știință eminenți ca individualități. Însă aceasta nu este decît o comoditate, deoarece pare necesar să personifici. Dacă privim în paginile revistei *Philosophical Transactions* sau în publicațiile Royal Astronomical So-

ciety, constatăm că Herschel, de pildă, a fost la fel de neputincios ca oricare cititor în stele în a determina acceptarea vreunei observații făcute de el care nu se armoniza cu sistemul ce se dezvoltase independent de el și de ceilalți astronomi, exact în același fel în care o fază a dezvoltării embrionare impune tuturor celulelor să ia înfățișări în concordanță cu proiectul, cu evoluția prestabilită și cu programul întregului.

Vizitatori pe Venus:

Evans, *Ways of the Planets*, pagina 140:

Scrie că, în 1645, un corp suficient de mare pentru a arăta ca un satelit a fost văzut în apropiere de Venus. În prima jumătate a secolului al XVIII-lea de patru ori a fost raportată cîte o observație de genul acesta. Ultima raportare datează din 1767.

Un corp mare a fost văzut — de șapte ori, în concordanță cu *Science Gossip*, 1886-178 — în apropiere de Venus. Cel puțin un astronom, Houzeau, a acceptat aceste observații și a numit corpul respectiv — lume, planetă ori superconstrucție — „Neith". Opiniile sale sînt menționate, „în trecere și fără a li se acorda girul", în *Trans. N.Y. Acad.*, 5-249.

Houzeau sau cineva scriind pentru rubrica magazin a unui ziar de duminică — totuna: întuneric în exterior pentru amîndoi. Un nou satelit în acest sistem solar ar putea însemna o mică modificare — deși formulele lui Laplace, considerate definitive pe vremea sa, au supraviețuit admiterii a cinci sau șase sute de corpuri neavute în vedere la întocmirea lor — un satelit al lui Venus ar fi putut să fie puțin perturbator, dar efectul ar fi fost explicat —, însă un corp mare care se apropie de o planetă — rămînînd aproape de ea o durată de timp — plecînd înapoi — întorcîndu-se peste o altă perioadă de timp — ancorînd, ca să spun așa...

Azuria este strașnic de dată naibii, dar Azuria nu reprezintă un rău mai mare decît Neith.

Astrophysical Journal, 1-127:

Un corp care reflectă lumina sau un loc luminos în apropiere de Marte a fost văzut pe 25 noiembrie 1894 de către prof. Pickering și de alții, la Lowell Observatory, deasu-

pra unei părți neluminate a lui Marte — avînd lumină proprie, după cît se părea — crezîndu-se că a fost un nor — dar apreciindu-se că s-a aflat la o distanță de aproape 32 km de planetă.

O pată luminoasă a fost văzută mișcîndu-se transversal pe discul lui Mercur, în 1799, de Harding și Schroeter (*Monthly Notices of the R.A.S.*, 38-338).

În primul buletin scos de Lowell Observatory în 1903, prof. Lowell descrie un corp care a fost văzut la linia de demarcație întuneric/lumină a lui Marte, pe 20 mai 1903. Pe 27 mai, prezența lui se mai „bănuia" doar. Dacă încă era acolo, totuși se mișcase, după cum ni s-a spus, cu vreo 480 km — „probabil un nor de praf".

Puncte extrem de evidente și de strălucitoare au fost văzute pe discul lui Marte în octombrie și noiembrie 1911 (*Popular Astronomy*, vol. 19, nr. 10).

Se prea poate ca în una dintre aceste luni să se fi făcut șase sau șapte observații care concordau — cu excepția faptului că nu s-au putut stabili trasee regulate — în ideea de a fi ceva de genul lume, planetă sau satelit și a i se da un nume. Observatorul l-a botezat „Neith".

Monstrator și Elvera și Azuria și Super-Romanimus...

Sau erezie și ortodoxie și unitatea cvasiexistenței, sau căile noastre, mijloacele noastre și metodele noastre— toate sînt la fel. Or, dacă dăm o denumire lucrurilor care pot să nu fie, înseamnă că nu avem nici o vină în ce privește nomenclatura absenților...

Iar acum, Leverrier și „Vulcan".

Din nou Leverrier.

Ori, altfel spus, pentru a demonstra capacitatea spumei de a se prăbuși, înfige un ac în bășicuța cea mai mare. Astronomia și umflarea în pene:

Prin umflare în pene înțelegem expansiunea a ceea ce este diluat. Ori, cu alte cuvinte, știința astronomiei este o peliculă-fantomă umflată cu material de legendă, dar întotdeauna sîntem dispuși să acceptăm că ea aproximează în măsură mai mare materialitatea decît o făcea sistemul precedent.

Așadar, Leverrier și „planeta Vulcan".

Repetăm, și ne va prinde bine faptul că repetăm. Dacă ați face parte din masele de oameni pe care astronomii le-au hipnotizat — fiind ei înșiși hipnotizați, înseamnă că nu pot să-i hipnotizeze pe alții — deci acel control exercitat de hipnotizator nu este forța abilă ce se presupune în mod obișnuit a fi, ci doar transferarea unei stări de la un hipnotizat la altul...

Așadar, dacă ați face parte din masele de oameni pe care astronomii le-au hipnotizat, nici măcar nu ați fi în stare să vă reamintiți acest lucru. Peste zece pagini, și Leverrier și „planeta Vulcan" s-ar desprinde de mintea dumneavoastră aidoma boabelor de fasole de un magnet ori a informațiilor despre meteoriții reci de mintea unui Thomson.

Leverrier și „planeta Vulcan".

Și mare bine va fi pentru noi să o repetăm.

Dar, cel puțin temporar, vom avea o impresie de fiasco istoric, așa cum, în limitele disponibilității noastre de a accepta, doar într-o cvasiexistență ar putea să apară.

În 1859, dr Lescarbault, un astronom amator din Orgères, Franța, a anunțat că, pe 26 martie a acelui an, văzuse un corp de dimensiuni planetare traversînd discul Soarelui. Am pătruns într-un subiect care este acum tot așa de păgîn față de sistemul prezent cum au fost și propriile sale subiecte față de sistemul care l-a precedat ori cum au fost întotdeauna calomniile față de miracolele sistemului anterior. Cu toate acestea, puține manuale merg atît de departe încît să ignore total această tragedie. Metoda sistematicienilor este de a oferi cu abilitate cîteva exemple de păgîni, lăsîndu-i deoparte pe alți cîțiva. Dacă pentru sistematicieni ar fi oportun să nege faptul că există munți pe acest pămînt, ar trebui să înregistreze o serie de observații de pe cîteva coline joase din apropiere de Orange, New Jersey, dar să spună că aceia care au colectat datele, deși persoane stimabile în mai multe privințe, este probabil să fi încurcat observațiile. Manualele menționează ocazional cîteva dintre observațiile „presupuse" despre „Vulcan" și apoi trec mai departe.

Dr Lescarbault i-a scris lui Leverrier, care s-a grăbit spre Orgères...

Deoarece anunțul se potrivea cu propriile-i calcule privind existența unei planete între Mercur și Soare...

Deoarece acest sistem solar în sine nu a atins niciodată pozitivitatea în ce privește Regularitatea: atît în cazul lui Mercur, cît și în cel al lui Neptun, există manifestări incompatibile cu formulele stabilite sau mișcări ce trădează influența exercitată de altceva.

Ni s-a spus că Leverrier „a fost satisfăcut de precizia deosebită a observației raportate". Povestea acestei investigații este reprodusă în *Monthly Notices*, 20-98. Ar fi imoral să amenințăm naivul lucrușor cu sofisticăriile noastre insolente, dar mi se pare amuzant să vorbim despre ingenuitatea epocii din care au supraviețuit prezentele dogme. Lescarbault i-a scris lui Leverrier, care s-a grăbit să vină la Orgères. Dar a avut grijă să nu îi spună astronomului francez cine era. A mers de-a dreptul și „l-a supus pe dr Lescarbault unui foarte sever interogatoriu încrucișat" — exact în maniera în care dumneavoastră sau eu ne-am putea permite să intrăm în casa cuiva și să fim duri cu cei de acolo — „înghesuindu-l bine, pas cu pas" — exact cum cineva ar intra în casa altcuiva și l-ar presa insistent, fără să-l cunoască măcar pe cel supus presiunii. Pînă cînd nu a fost satisfăcut, Leverrier nu și-a dezvăluit identitatea. Probabil că dr Lescarbault și-a exprimat uimirea. Eu cred că există o doză de utopie în această poveste: seamănă atît de puțin cu răceala vieții newyorkeze...

Leverrier i-a dat numele „Vulcan" obiectului raportat de dr Lescarbault.

Folosind aceleași metode prin care s-a presupus — așa cum susțin credincioșii chiar și în ziua de azi — că ar fi descoperit planeta Neptun, Leverrier a și anunțat prezența unui corp intramercurian sau a unui grup de corpuri. El făcuse cinci observații în afara celor ale lui Lescarbault despre acel ceva pe care îl văzuse traversînd discul solar. În conformitate cu hipnozele matematice ale epocii sale, a studiat cele

șase treceri. Din ele a calculat elementele care i-au conferit planetei „Vulcan“ o perioadă de 20 de zile sau o formulă pentru determinarea longitudinii heliocentrice în orice moment.

Dar el a plasat momentul celei mai bune observații mult mai tîrziu, în 1877.

Chiar și așa sau considerînd că Leverrier se gîndise că mai are, probabil, ani buni de trăit, te poate uimi faptul că el a fost cam prea grăbit — adică nu a mers foarte profund în studiul hipnozelor — atunci cînd a „descoperit“ planeta Neptun printr-o metodă care, în limitele acceptabilității noastre, nu avea nimic care să o recomande în mai mare măsură decît erau recomandabile metodele, la fel de bine gîndite, de depistare a vrăjitoarelor. El nu ar fi trebuit să își asume asemenea riscuri: adică, dacă ar fi avut dreptate în privința lui Neptun, dar ar fi greșit în cazul lui „Vulcan“, atunci media lui ar fi fost sub cea a majorității prezicătorilor, care își pot face meseria și lucrînd pe baza unei probabilități de sub 50% ... Tot acest raționament al meu seamănă cu cel al unui ageamiu, aflat în stare de hipnoză.

Data:

22 martie 1877.

Lumea științifică stătea pe picioarele dinapoi pîndind cerul. Treaba fusese pregătită extrem de autoritar. Niciodată un papă nu spusese un lucru care să aibă mai multă aparență de finalitate ca acesta. Dacă șase observații concordau atît de bine, ce se putea cere mai mult? Cu o săptămînă înaintea evenimentului prezis, redactorul-șef al revistei *Nature*, deși prudent, a spus că îi este dificil să explice cum ar fi cu putință ca șase observatori, care nu se cunoșteau unul cu altul, să fi obținut datele necesare, putînd să le transpună în formule, dacă n-ar fi fost vorba de fenomene legate între ele.

Într-un fel, în acest punct intervine criza întregii noastre cărți.

Formulele ne sînt împotrivă.

Dar pot, oare, formulele astronomice, susținute de observații care concordă, făcute la distanță de mai mulți ani,

formule calculate de Leverrier, să fie tot atît de fără noimă, într-un sens pozitiv, ca și toate celelalte cvasilucruri pe care le-am întîlnit pînă acum?

Pregătirile au fost încheiate înainte de 22 martie 1877. În Anglia, astronomul regal a făcut din acest eveniment speranța vieții sale: i-a informat pe observatorii de la Madras, Melbourne, Sydney și din Noua Zeelandă, a aranjat lucrurile cu observatorii din Chile și din Statele Unite. Dl Struve se pregătise pentru observații și în Siberia, în Japonia...

22 martie 1877...

Categoric fără fățărnicie, eu gîndesc că este patetic. Dacă cineva se îndoiește de sinceritatea lui Leverrier în această problemă, trebuie să-i precizez, indiferent dacă faptul este semnificativ sau nu, că peste cîteva luni el avea să moară.

Mă voi ocupa în continuare de Monstrator, deși vor rămîne atît de mult de spus despre acest subiect încît va trebui să revin ulterior.

În concordanță cu *Annual Register*, 9-120, pe 9 august 1762, dl de Rostan, din Basle, Franța, măsurase altitudinea Soarelui la Lausanne. El a văzut un corp imens, fusiform, ocupînd din discul Soarelui cam 3 degete în lățime și 9 degete în lungime care înainta încet traversînd discul acestuia sau, mai precis „cu o viteză nu mai mare de jumătate din viteza cu care se mișcă petele solare obișnuite". Corpul a dispărut abia pe 7 septembrie, cînd a ajuns la limbul Soarelui. Din cauza formei de fus, înclin să cred că era un superZeppelin, dar o altă observație pare să indice că era vorba de o lume: deși opac și „eclipsînd soarele", avea în jurul său un fel de nebulozitate — sau poate atmosferă? O penumbră ar fi reprezentat de obicei o informație privind o pată solară, dar există observații care arată că acest obiect s-a aflat la o distanță considerabilă de Soare:

Faptul că un alt observator, la Paris, pîndind și el Soarele în acest interval de timp, nu a văzut obiectul;

Dar că dl Croste, la Sole, aflat la o distanță de aproximativ 250 km la nord de Lausanne, l-a văzut, descriindu-l ca avînd forma unui fus, diferind puțin ca lățime față de

obiectul din descrierea dlui de Rostan. Urmează punctul important, și anume faptul că el și dl de Rostan nu l-au văzut pe aceeași parte a Soarelui. Avînd în vedere paralaxele și faptul că obiectul nu a fost vizibil la Paris, înseamnă că în decurs de o lună, în vara anului 1762, un corp mare, opac, în formă de fus, a traversat discul Soarelui, dar la o mare distanță de el. Autorul articolului din *Register* spune: „Într-un cuvînt, nu știm la ce anume să apelăm, ceva care să se afle în ceruri și prin care să explicăm acest fenomen". Presupun că nu avea viciul incurabil de a da explicații. Extraordinar! Atunci ne temem că trebuie să fi fost un bărbat cu obiceiuri imorale în alte privințe.

Revenind la ale noastre...

Monstrator.

În *Monthly Notices of the R.A.S.*, din februarie 1877, Leverrier, care nu și-a pierdut credința pînă în ultima zi, face publice rezultatele pentru șase observații despre un corp necunoscut, de dimensiuni planetare, a cărui existență fusese transpusă în formule de el, menționîndu-i și pe observatori:

Fritsche, 10 octombrie 1802; Stark, 9 octombrie 1819; De Cuppis, 30 octombrie 1839; Sidebotham, 12 noiembrie 1849; Lescarbault, 26 martie 1859; Lummis, 20 martie 1862.

Dacă nu aș fi fost atît de obișnuit cu principala trăsătură a Științei — tendința de a desconsidera —, aș fi fost indus în eroare și impresionat, ca și redactorul-șef al revistei *Nature*, de punerea în formulă a acestor date: incredibil ca potrivirea atît de multor exemple să fie o simplă coincidență; dar, conform acceptanței noastre, cu suficientă neglijare, astronomii și prezicătorii pot formula orice, după cum ne-am putea angaja noi înșine să punem în formule periodicitățile mulțimilor de pe Broadway. Să zicem că în fiecare dimineață de miercuri, un bărbat înalt, cu un singur picior și cu un ochi negru, cărînd un arbore de cauciuc, trece pe lîngă Singer Building, la ora 10.15. Desigur, acest lucru nu se poate petrece în realitate decît dacă un bărbat respectă o asemenea periodicitate, însă dacă, în unele dimineți de

miercuri, ar apărea un copilaş care tîrăşte un butoi sau o negresă cu rufe spălate pentru o săptămînă, practicînd neglijarea obişnuită, predicţia ar fi destul de bună pentru felul de cvasiexistenţă în care ne aflăm.

Astfel, fie că acuzăm, toate acestea, fie că ne exprimăm opiniile în termeni mai blînzi, spre a nu scoate exagerat de mult în evidenţă o atitudine faţă de un cvasiastronom sau doar faţă de o plăsmuire dintr-un supervis, ceea ce acceptăm este faptul că Leverrier nu şi-a exprimat niciodată observaţiile printr-o formulă...

Că el a strîns observaţii care puteau fi puse în formulă...

Că de acest fel sînt toate formulele...

Că, dacă Leverrier nu ar fi fost el însuşi neajutorat din pricina hipnotizării sau dacă n-ar fi avut în el mai mult de un strop de realism, atunci nu s-ar fi lăsat niciodată ademenit de un asemenea cvasiproces. Dar el a fost hipnotizat şi, în acest fel, şi-a extins starea asupra altora sau le-a transferat-o acestora, astfel încît, pe 22 martie 1877, a împînzit Pămîntul cu telescoape în spatele cărora se aflau formele ţepene şi aproape neînsufleţite ale astronomilor...

Nici în acea zi, nici în zilele următoare nu a fost văzut vreun lucru binecuvîntat care să aibă caracteristici neobişnuite.

Dar, oare, faptul i-a pricinuit ştiinţei Astronomiei o ştirbire cît de mică a prestigiului?

Nu, nu se putea. Spiritul anului 1877 se afla în spatele ei. Dacă, într-un embrion, cîteva celule s-ar încadra în manifestările epocii respective, atunci celelalte celule ar susţine înfăţişările prestabilite. Pînă cînd un embrion nu intră în stadiul de mamifer, celulele lui sînt celule false ale stadiului de reptilă.

În viziunea noastră, au existat mai multe rapoarte deopotrivă de autentice despre corpuri planetare mari care fuseseră văzute în apropierea Soarelui; dintre acelea, Leverrier a ales şase, nesocotind faptul că şi celelalte observaţii se refereau tot la corpuri planetare mari, dar altele, şi în mod

arbitrar sau hipnotic le-a desconsiderat — sau, mai curînd, le-a desconsiderat în mod eroic — pe fiecare dintre ele — pentru a cataloga drept fals tot ceea ce exclusese. Deznodămîntul l-a ucis, cred eu. Nu sînt deloc înclinat să îl pun în rînd cu indivizi precum Gray, Hitchcock și Symons. Nu, pentru că, deși a fost mai curînd lipsit de sportivitate să indice o dată atît de îndepărtată, a oferit totuși una și s-a ținut de ea cu o aproximație atît de bună...

Cred că Leverrier a fost translatat în Pozitivul Absolut.

Cei desconsiderați:

Observația din 26 iulie 1819, făcută de Gruthinson, semnalînd două corpuri care, împreună, au traversat discul Soarelui...

Nature, 14-469:

Scrie că, în concordanță cu astronomul J.R. Hind, Benjamin Scott din City Chamberlain, Londra, și dl Wray văzuseră, în 1847, un corp similar lui „Vulcan“ care traversase Soarele.

Observații similare au fost făcute de Hind și Lowe, în 12 martie 1849 (*L'Année Scientifique*, 1876-9).

Nature, 14-505:

Corp de dimensiunile aparente ale lui Mercur, văzut pe 29 ianuarie 1860 de F.A.R. Russell și de alți patru observatori, traversînd Soarele.

Observația lui De Vico, din 12 iulie 1837 (*Observatory*, 2-424).

L'Année Scientifique, 1865-16:

Scrie că un alt astronom amator, dl Coumbray din Constantinopol, îi scrisese lui Leverrier că, pe 8 martie 1865, văzuse un punct negru, foarte bine conturat, traversînd discul Soarelui. El se deosebea de grupul de pete din apropierea limbului solar și i-au trebuit 48 de minute pentru a ajunge în partea cealaltă. Reprezentată pe o diagramă trimisă de dl Coumbray, o traversare prin zona centrală ar fi durat mai mult de o oră. Această observație a fost desconsiderată de către Leverrier, din cauză că formula lui cerea o viteză de aproape patru ori mai mare. Esențial aici este faptul că aces-

te alte observații excluse sînt deopotrivă autentice, ca și cele pe care Leverrier le-a inclus; că, atunci, pe baza informațiilor la fel de bune precum cele despre „Vulcan“, trebuie să existe și alte planete „Vulcan“ — eroica și provocatoarea desconsiderare, concretizată în încercarea de a da formula pentru una singură, omițîndu-le pe celelalte care, în doctrina ortodoxă, trebuie să o fi influențat extraordinar de mult, de vreme ce toate se aflau în spațiul relativ strîmt dintre Mercur și Soare.

Observația făcută asupra unui alt asemenea corp, în 4 aprilie 1876, de către dl Weber din Berlin. În ce privește această observație, Leverrier a fost informat de către Wolf, în august 1876 (*L'Année Scientifique*, 1876-7). Din cîte știm deocamdată, informația l-a lăsat indiferent pe acest notabil pozitivist.

Alte două observații au fost menționate de Hind și Denning în ziarul londonez *Times*, din 3 noiembrie 1871 și din 26 martie 1873.

Monthly Notices of the R.A.S., 20-100:

Standacher, februarie 1762; Lichtenberg, 19 noiembrie 1762; Hoffman, mai 1764; Dangos, 18 ianuarie 1798; Stark, 12 februarie 1820. O observație făcută de Schmidt, pe 11 octombrie 1847, se spune că ar fi fost îndoielnică, dar, la pagina 192, se precizează că îndoiala se trăsese dintr-o greșeală de traducere și sînt inserate alte două observații făcute de Schmidt: 14 octombrie 1849 și 18 februarie 1850; de asemenea, o observație a lui Lofft, din 6 ianuarie 1818. Observația făcută de Steinheibel, la Viena, în 27 aprilie 1820 (*Monthly Notices*, 1862).

Haase adunase rapoarte despre douăzeci de observații asemenea celor ale lui Lescarbault. Lista a fost publicată, în 1872, de către Wolf. Mai există și alte exemple, precum cele ale lui Gruthinson:

Amer. Jour. Sci., 2-28-446:

Raport întocmit de Pastorff care văzuse, de două ori în 1836 și o dată în 1837, două pete rotunde, de mărimi diferite, ce se mișcau transversal pe discul Soarelui, schimbîn-

du-și poziția relativă una față de alta și urmînd diferite trasee, dacă nu cumva orbite, de fiecare dată; că, în 1834, văzuse corpuri similare trecînd de șase ori transversal pe discul solar, semănînd foarte mult cu planeta Mercur în trecerile sale.

22 martie 1876...

Dar, pentru a evidenția media slabă a lui Leverrier — sau descoperirea planetelor pe baza unei probabilități de 50% —, ar fi trebuit să subliniem procentul mic de realism al materialului cvasilegendar din care este constituit întregul sistem. Nu acuzăm manualele de faptul că au omis acest fiasco, dar menționăm că aici e vorba de o adaptare convențională a tuturor amăgiților aflați în dificultate...

Abaterea atenției.

Nu ar fi fost posibil, într-o existență reală, beneficiind de un intelect adevărat, să te ocupi — și încă presupun că e destul de elegant să le spui astfel — de cvasiintelectualii care sînt consternați de manuale. Subterfugiul aici constă în a polei greșeala lui Leverrier și a-l blama pe Lescarbault — era un biet amator și a fost victima unor iluzii. Atenția cititorului este îndreptată spre Lescarbault printr-un raport primit din partea dlui Lias, director al Pazei de Coastă braziliene, care, pe vremea „presupusei" observații a lui Lescarbault, urmărise Soarele din Brazilia și, în loc să vadă acele obișnuite pete solare, menționase că regiunea „presupusei treceri" era de o „intensitate uniformă".

Inexpresivitatea tuturor enunțurilor din cvasiexistență...

„Intensitate uniformă" ne îndreaptă pașii tot atît de mult împotriva noastră — ori, altfel spus, într-o zi, o minte va concepe o modalitate de a face praf cea de-a treia lege a lui Newton — dacă orice reacție sau rezistență este, sau poate fi, interpretabilă ca un stimul în loc de rezistență — dacă acest lucru ar putea fi realizat în mecanică, atunci calea s-ar deschide în fața cuiva care și-ar propune să ia în stăpînire lumea —, așadar, îndeosebi în cazul de față, exprimarea „intensitate uniformă" semnifică faptul că Lescarbault nu a văzut nici o pată obișnuită în Soare, după cum înseamnă, în aceeași măsură, că nu a fost văzută deloc vreo pată în Soa-

re. Continuînd interpretarea unei rezistențe ca reprezentînd un sprijin, ceea ce se poate realiza întotdeauna cu forțele intelectului — făcîndu-ne să ne întrebăm ce aplicații ar mai putea avea forța aburului și a electricității —, subliniem că invizibilitatea petelor solare din poziția Brazilia înseamnă o paralaxă nulă și deoarece s-a presupus că „Vulcan" ar fi depărtat de Soare, considerăm tăgăduirea dlui Lias ca fiind de fapt o confirmare — metodă de care uzează, desigur, oricare om de știință, politician, teolog, polemist de înaltă clasă.

Așadar, manualele, fără nici o deșteptăciune deosebită — deoarece deșteptăciunea nu este un ingredient necesar —, conduc cititorul către disprețul față de amatorul din Orgères și către uitarea lui Leverrier, preocupîndu-se de un alt subiect.

Dar acceptanța noastră ne îndeamnă să spunem:

Că aceste informații sînt tot așa de bune cum au fost întotdeauna;

Că, dacă cineva de rang înalt ar prezice un cutremur de pămînt care nu ar avea loc în momentul preconizat, aceasta l-ar discredita pe profet, dar informațiile privitoare la cutremurele trecute ar rămîne tot atît de valabile cum au fost întotdeauna. Nu poți să nu zîmbești gîndindu-te la iluzia unui simplu amator...

Dar ce este de făcut cu formația de masă?

Fritsche, Stark, De Cuppis, Sidebotham, Lescarbault, Lummis, Gruthinson, De Vico, Scott, Wray, Russell, Hind, Lowe, Coumbray, Weber, Standacher, Lichtenberg, Dangos, Hoffman, Schmidt, Lofft, Steinheibel, Pastorff...

Acestea sînt doar observațiile reținute în mod convențional ca referindu-se la planeta intramercuriană. Ele sînt destul de convingătoare pentru a preveni abaterea atenției noastre, de parcă toate ar reprezenta visul unui amator singuratic — dar ele reprezintă pur și simplu avangarda. De acum încolo, alte informații despre corpuri cerești mari, unele întunecate și altele reflectînd lumina, vor trece și vor trece neîncetat...

Așa că unii dintre noi ne vom aminti, după încheierea procesiunii, poate numai de un lucru sau două...

Să ne ocupăm acum de una dintre observațiile trecute pe listă...

Ori de impresia noastră că discreditarea lui Leverrier nu are nimic de-a face cu acceptabilitatea acestor date:

În ziarul londonez *Times*, pe 10 ianuarie 1860, este redată relatarea lui Benjamin Scott privind observația făcută de el.

În vara anului 1847, astronomul văzuse un corp, care i se păruse a fi de dimensiunile lui Venus, traversînd Soarele. El spune că, necrezîndu-și ochii, a căutat pe cineva ale cărui speranțe și ambiții nu l-ar fi putut face victima unei iluzii. Atunci i-a cerut băiețelului său, în vîrstă de cinci ani, să privească prin telescop. Copilul a exclamat că văzuse un „balon mic" traversînd Soarele. Scott mărturisește că, la timpul respectiv, nu avusese suficientă încredere în sine pentru a anunța public remarcabila observație, dar că, în seara aceleiași zile, îi spusese faptul dr Dick, F.R.A.S., care îi citase alte exemple asemănătoare. În *Times* din 12 ianuarie 1860, este publicat un mesaj de la Richard Abbott, F.R.A.S., în care precizează că își amintea de scrisoarea de la dl Scott pe tema acestei observații, trimisă lui chiar la momentul întîmplării.

Presupun că, la începutul capitolului de față, se conturase ideea că, scormonind prin vechi și prăfuite consemnări, am putea reînvia informațiile neclare, mai mult decît îndoielnice, deformate pînă la nivelul de a fi denumite dovezi despre lumi sau construcții de dimensiuni planetare ce nu au fost recunoscute...

Dar marea autenticitate, susținerea și modernitatea acestor blestemați pe care îi luăm acum în seamă...

Și disponibilitatea noastră de a accepta că ne aflăm într-o cvasiexistență, în care, deasupra tuturor celorlalte lucruri — speranțe, emoții, ambiții, motivații —, se înalță semeț Tentativa de a Pozitiva; de a accepta că noi considerăm aici încercare de a sistematiza, ceea ce este pur fanatism în des-

considerarea a ceea ce nu este sistematizabil — că această Tentativă reprezenta bunul cel mai de preţ al secolului al XIX-lea — că aceasta este monomanie, dar o monomanie eroică în sensul de idee fixă care a fost cvasidivină în secolul al XIX-lea...

Doar că nu mai sîntem în secolul al XIX-lea.

În calitatea lor de brahmani aflaţi sub dublu patronaj — în viziunea baptiştilor —, obiectele din 29 iulie 1878 se disting şi se califică de la sine, astfel încît nimic altceva decît desconsiderarea intensităţii monomaniei nu poate explica receptarea lor de către sistem:

Or, eclipsa totală de Soare din 29 iulie 1878 şi rapoartele întocmite de prof. Watson, din Rawlins, Wyoming, şi de prof. Swift, din Denver, Colorado, arată că ei văzuseră două obiecte strălucitoare la o distanţă considerabilă de Soare.

Faptul este în concordanţă deplină cu formularea noastră generală: nu afirmăm că există o planetă intramercuriană, ci faptul că există diferite corpuri, unele imense, care uneori sînt apropiate de Pămînt, alteori sînt apropiate de Soare; că sînt lumi care nu se deplasează pe orbite şi despre care credem, ca urmare a puţinelor date privind coliziunile, că se află sub control navigabil sau, altfel spus, sînt superconstrucţii dirijabile.

Prof. Watson şi prof. Swift şi-au publicat observaţiile.

Apoi intervine desconsiderarea, la care nu ne putem gîndi ca la o excludere obişnuită, normală.

Sistematicienii manualelor încep prin a afirma că necazul cu aceste observaţii este că ele diferă foarte mult una faţă de alta; există un respect deosebit, îndeosebi pentru prof. Swift, şi totuşi ni se spune că, printr-o coincidenţă, cei doi astronomi, separaţi de o distanţă de sute de kilometri, s-au înşelat: observaţiile lor sînt atît de diferite...

Prof. Swift (*Nature*, 19 septembrie 1878):

Scrie că propria sa observaţie a fost făcută „într-o aproximare apropiată de cea oferită de prof. Watson".

În *Observatory*, 2-161, Swift spune că observaţiile sale şi cele ale lui Watson „se confirmă unele pe altele".

Credinciosul încearcă din nou spunînd că:

Watson și Swift au confundat stelele cu alte corpuri.

În *Observatory*, 2-193, prof. Watson declară că, anterior observației, a învățat pe de rost poziția tuturor stelelor din apropierea Soarelui, mergînd pînă la cele de magnitudine 7...

Și totuși, oricum, este damnat.

Modul cum acționează asemenea excluzioniști este relevat de către Lockyer (*Nature*, 20 august 1878). El spune: „Asupra faptului că o planetă intramercuriană a fost descoperită de prof. Watson planează o umbră de îndoială."

Aceasta se întîmpla înainte de a fi fost pronunțată excomunicarea.

Lockyer adaugă:

„Dacă i se va potrivi vreuna dintre orbitele lui Leverrier..."

Nu i s-a potrivit.

În *Nature*, 21-301, prof. Swift spune:

„Nu am făcut niciodată o observație mai validă, mai lipsită de dubiu."

Totuși, oricum, el este damnat.

Vom prezenta și unele informații care nu sînt la înălțimea celor mai riguroase cerințe, dar, dacă vreți să citiți despre modul îngrijit și minuțios în care au fost făcute aceste două serii de observații, vedeți descrierea amănunțită aparținîndu-i prof. Swift din *Am. Jour. Sci.*, 116-313, și detaliile tehnice ale observațiilor prof. Watson din *Monthly Notices*, 38-525.

Ne exprimăm acceptanța pentru lumile dirijabile care, cu siguranță, sînt destul de sau mult mai aproape reale decît conceptele încercate privitoare la planete mari, relativ apropiate de acest pămînt, care se mișcă pe orbite, dar care sînt vizibile doar din cînd în cînd; lumile dirijabile aproximează mult mai îndeaproape rezonabilitatea decît o face întregul măcel al lui Swift și Watson, al lui Fritsche și Stark și De Cuppis — dar ceea ce acceptăm noi este atît de dureros pentru așa de multe minți, încît, aflîndu-ne din nou în-

tr-un moment caritabil, de genul celor pe care ni le permitem din cînd în cînd de dragul de a ne opune, vă oferim o mîngîiere:

Lucrurile văzute pe cer de Swift și Watson...

Ei bine, doar cu două luni înainte... calul și grajdul...

Vom continua cu mai multe observații făcute de astronomi, recunoscînd că acesta este chiar lucrul care i-a creat, care i-a susținut, care i-a ținut laolaltă, care a stors din ei și cea mai mică cvasilicărire de viață independentă. Dacă ar fi rămas nesistematizați, ar fi putut să nu existe deloc sau doar sporadic și fără nici un sprijin. Dar ei sînt sistematizați: ei nu trebuie se abată de la condițiile impuse de Sistem, nu trebuie să se desprindă de ei înșiși.

Cele două mari porunci:

Să nu spargi Continuitatea;

Să nu încerci.

Vom merge înainte cu aceste date desconsiderate, unele dintre ele — de fapt, majoritatea — avînd gradul cel mai înalt de acceptabilitate. Sistemul este cel care pune piedici variațiilor lui, așa cum Pămîntul trage înapoi Matterhornul. Sistemul este cel care hrănește și răsplătește, dar și cel care încremenește viața prin glaciațiunea desconsiderării. Menționăm că, înainte ca excomunicarea să fie pronunțată, revistele ortodoxe consemnează nestînjenit destul de multe observații neasimilabile.

Toate lucrurile fuzionează cu orice altceva.

Aceasta este Continuitatea.

Așadar, Sistemul ne absoarbe și Sistemul scapă de noi atunci cînd încercăm să-l combatem.

Dar ne-am plîns o grămadă... Măcar nu sîntem atît de proști încît să avem iluzia că știm chiar exact cu privire la ce anume ne plîngem. Vorbim destul de clar despre „Sistem“, dar construim pe baza observațiilor efectuate chiar de membrii acelui sistem. Or, ceea ce facem se cheamă că strîngem ereziile pierdute de ortodocși. Desigur, „Sistemul“ tivește și încurcă ațele, nedînd lucrurilor un contur real. Un Swift se va opune „Sistemului“, iar un Lockyer îl va adu-

ce înapoi pe poziţie; dar, atunci, un Lockyer se va abate de la el printr-o „ipoteză meteoritică" şi un Swift va fi cel care, de data aceasta, va reprezenta „Sistemul". O astfel de situaţie este, din punctul nostru de vedere, una tipică pentru toate manifestările intermediariste; ori, cu alte cuvinte, nu este de conceput că există realmente orice, atîta vreme cît părţile sale ar putea să fie, în acelaşi timp, propriile lui opoziţii. Vorbim despre astronomi — de parcă ar exista astronomi adevăraţi — dar care şi-au pierdut identitatea în cadrul unui Sistem — de parcă ar exista un Sistem adevărat — însă în spatele acelui Sistem se află în mod desluşit o relaţie sau o pierdere de identitate în Spiritul Epocii.

Corpuri care au arătat ca nişte corpuri întunecate şi lumini reprezentînd, poate, lumina Soarelui reflectată de obiecte, mase, construcţii interplanetare...

Lumini văzute pe Lună — ori mai aproape...

În *Philosophical Transactions*, 82-27, se află raportul lui Herschel despre mai multe puncte luminoase pe care le-a văzut pe Lună — sau mai aproape? — în timpul unei eclipse. De ce ar trebui ele să fie luminoase, în timp ce luna este întunecată? — iată o întrebare ce ne-ar pune în mare încurcătură, neştiind dacă, mai tîrziu, vom accepta sau nu că în apropierea acestui pămînt au fost văzute de nenumărate ori — pe timp de noapte — obiecte luminoase.

Dar numărul mare este un factor nou ori o nouă perturbare intervenită în explorările noastre...

Un nou aspect al reşedinţei interplanetare sau al luării temporare în posesie a spaţiului interplanetar...

Lumi grupate în cete — sau fiinţe — fiinţe înaripate, poate; nu aş fi uimit dacă am ajunge să descoperim îngeri — sau fiinţe în maşini — corăbii ale călătorilor cereşti...

În 1783 şi 1787, Herschel a raportat că a văzut mai multe lumini pe Lună sau în apropierea ei, astronomul presupunînd că luna ar fi de natură vulcanică.

Cuvîntul unui Herschel, în abaterile de la ortodoxie, nu cîntărea mai mult decît cuvîntul unui Lescarbault. Aceste observaţii sînt ale desconsideraţilor.

Pete luminoase văzute pe Lună, în noiembrie 1821 (*Proc. London Roy. Soc.*, 2-167).

Pentru alte patru exemple, a se vedea Loomis (*Treatise on Astronomy*, pagina 174).

O lumină în mișcare este raportată în *Phil. Trans.*, 84-429. Autorului i s-a părut că arăta ca o stea care trecea pe deasupra Lunii — „ceea ce, după o clipă de gîndire, mi-am dat seama că este imposibil". „Era o lumină fixă, staționară, pe partea întunecată a lunii." Presupun că „fixă" se referea la luciul reflectat.

În *Report of the Brit. Assoc.*, 1847-18, există o observație făcută de Rankin asupra unor puncte luminoase văzute pe partea umbrită a Lunii, în timpul unei eclipse. Acestui observator i s-a părut că *ele semănau cu reflexele stelelor — fapt nu tocmai rezonabil; totuși*, în *Annual Register*, 1821-687, este menționată o lumină care nu poate fi considerată o stea — deoarece ea se mișca o dată cu Luna; a fost văzută trei nopți la rînd; raportată de căpitanul Kater. Vezi *Quart. Jour. Roy. Inst.*, 12-133.

Phil. Trans., 112-237:

Raport primit de la Observatorul din Cape Town: o lumină albicioasă pe partea întunecată a limbului lunar. Au fost văzute trei lumini mai mici.

Chemarea pozitivității, în aspectele ei de unitate a scopului, ori de omogenitate, ori de identitate, ori de completitudine. Eu, unul, o simt în datele care vor urma. Un Leverrier studiază mai mult de douăzeci de observații. Înclinația de a crede că ele toate sînt în legătură cu un singur fenomen este irezistibilă — o expresie a înclinației universale, cosmice. Cele mai multe observații sînt ireconciliabile cu orice lucru acceptat, cu excepția lumilor dirijabile, lipsite de orbite; Leverrier închide ochii la mai mult de două treimi dintre ele; apoi selectează șase care îi pot da iluzia completitudinii sau a tot ce se referă la o planetă.

Or, lăsînd deoparte faptul că deținem informații despre mai multe corpuri întunecate, noi înclinăm aproape irezistibil să credem că unul dintre ele este șeful-corpurilor-în-

tunecate. Corpuri întunecate, plutind sau navigînd în spațiul interplanetar... Și îmi închipui că unul e chiar Prințul Corpurilor Întunecate:

Melanicus.

Lucru întunecat și imens, cu aripi de superliliac, ori o superconstrucție neagră precum lignitul; cel mai probabil, unul dintre sporii prin care se propagă Necuratul.

Extraordinarul an 1883:

Times din Londra, 17 decembrie 1883:

Extras dintr-o scrisoare a lui Hicks Pashaw: în Egipt, pe 24 septembrie 1883, văzuse prin ochelari „o imensă pată neagră pe partea de jos a Soarelui".

Pată în Soare, poate.

Într-o noapte, un astronom a privit în sus spre cer, cînd ceva a acoperit o stea, timp de trei secunde și jumătate. Prin apropiere a fost semnalat un meteor, dar traseul lui fusese vizibil doar un moment. Astronomul era dr Wolf (*Nature*, 86-528).

Următoarea informație mi se pare una dintre cele mai senzaționale pe care le avem, atîta doar că nu deținem amănunte. Un obiect întunecat a fost văzut de prof. Heiss, pe o distanță de unsprezece grade de cerc, mișcîndu-se alene de-a curmezișul Căii Lactee (Greg's Catalogue, *Rept. Brit. Assoc.*, 1867-426).

Unul dintre cvasimotivele noastre de a accepta ideea că lumile lipsite de orbită sînt dirijabile constă în absența aproape totală a informațiilor despre coliziuni; desigur, deși sfidînd gravitația, ele pot, în lipsa unei direcții asemănătoare direcției umane, să-și potrivească drumul una față de alta folosind un vîrtej inelar de fum — adică o modalitate asemănătoare celei folosite de om. Dar în *Knowledge* din februarie 1894, sînt reproduse două fotografii ale cometei lui Brooks care par a fi o dovadă a ceea ce a fost ciocnirea ei cu un obiect întunecat, în octombrie 1893. Modul nostru de exprimare este că ea „s-a lovit de ceva", iar aceea a prof. Barnard, că „intrase într-un mediu mai dens, care a spul-

berat-o". Din cîte știu eu, se ciocnise pur și simplu de un cîmp de gheață.

Melanicus.

Cu aripile unui superliliac, el clocește deasupra acestui pămînt și a altor lumi, poate va ieși ceva de aici: plutitoare cu aripi sau cu anexe asemănătoare aripilor sau planoare care măsoară sute de kilometri de la un capăt la altul — un lucru super-rău care ne exploatează. Prin Rău înțeleg ceea ce ne face să fim utili.

El întunecă o stea. Înghiontește o cometă. Cred că este un vampir clevetitor, mare și negru.

Science, 31 iulie 1896:

Scrie că, în conformitate cu o relatare dintr-un ziar, dl W.R. Brooks, director al Observatorului Smith, văzuse un obiect rotund, întunecat, care a traversat încet Luna, într-o direcție orizontală. În opinia dlui Brooks, era un meteorit întunecat. În *Science* din 14 septembrie 1896, un corespondent scrie că, după părerea lui, ar fi fost o pasăre. Nu ne-ar preocupa faptul că punctele de fuzionare ar putea fi meteorul și pasărea, dacă nu am deține observații de lungă durată și estimări ale distanțelor care merg pînă la sute de kilometri. În ce privește corpul văzut de Brooks, există o notă de la un astronom olandez, Muller, în *Scientific American*, 75-251, conform căreia, pe 4 aprilie 1892, acesta asistase la un fenomen similar. În *Science Gossip*, n.s., 3-135, găsim mai multe detalii despre obiectul lui Brooks — diametrul aparent de aproximativ treizeci de ori mai mic decît cel al Lunii — discul lunar traversat în trei sau patru secunde. Autorul articolului din *Science Gossip* spune că, pe 27 iunie 1896, la ora unu dimineața, privea Luna cu un obiectiv acromatic de 5 cm, putere de mărire 44 de ori, cînd un obiect lung și negru a plutit de la vest la est, traversarea luîndu-i trei sau patru secunde. El a crezut că acesta era o pasăre — totuși, nu a fost observabilă vreo mișcare de fluturare din partea obiectului.

În *Astronomische Nachrichten*, nr. 3477, dr Brendel din Griefswald, Pomerania, scrie că dirigintele Poștei, dl Zie-

gler, și alți observatori văzuseră un corp de aproape 2 m diametru traversînd discul solar. Durata traversării indică în acest caz o distanță destul de mare față de Pămînt, dar și față de Soare. Timpul luat pentru traversarea Soarelui a fost de aproape o oră. După ce a trecut de Soare, obiectul a mai fost vizibil o oră.

Cred că este un vampir mare și negru care clocește gînduri negre față de acest pămînt și față de alte corpuri.

Comunicare din partea dr F.B. Harris (*Popular Astronomy*, 20-398):

În seara zilei de 27 ianuarie 1912, a văzut pe Lună „un obiect extrem de negru". El i-a apreciat dimensiunile la 375 km lungime și 75 km lățime. „Obiectul semăna mai degrabă cu o cioară plutind decît cu orice altceva." Apoi, norii au pus capăt observației.

Dr Harris conchide:

„Nu pot să nu mă gîndesc că s-a petrecut un fenomen foarte interesant și ciudat."

15

Acum urmează un capitol scurt, dar cel mai rău dintre toate. Cred că este speculativ, constituind o abatere de la obișnuitele noastre pseudoetaloane. Mă gîndesc că precedentul capitol a fost încheiat deosebit de eficient și că acum, în virtutea ritmului tuturor cvasilucrurilor — care nu pot fi lucruri reale atîta vreme cît sînt dotate cu ritmuri, deoarece ritmul exprimă aspectul ce se transformă în opusul lui și apoi revine la starea inițială — iar acum, pentru a încheia discuția, sîntem ceea ce nu sîntem. Un capitol scurt și care, cred eu, va umple cîteva goluri din Intermediarism.

O dilemă:

Dacă în conformitate cu acceptanța noastră, în afara Negativului Absolut, Pozitivul Absolut este autogenerat, au-

toreînnoit și autoîntreținut, printr-o a treia stare sau prin propria noastră cvasistare, atunci ar părea că încercăm să concepem Universalitatea fabricînd mai multă Universalitate din Nimic. Acceptați că dacă dumneavoastră sînteți dispuși să vă asumați riscul de a dispărea cu o asemenea viteză de parcă ați lăsa în urmă un tren incandescent și, totodată, să vă asumați riscul de a fi de-a pururea fericit, în vreme ce probabil nu veți fi fericit — eu îl voi evita și voi încerca să mă fac înțeles privind Pozitivul Absolut din perspectiva Realității în locul perspectivei Universalității, reamintind că prin ambele — Realitate și Universalitate — înțelegem aceeași stare sau acea stare care nu mai fuzionează cu nimic altceva, deoarece nu există nimic altceva. Așadar, ideea este că în afara Universalității, în loc de Nimic, de Realitate, în loc de Universalitate se fabrică, prin intermediul propriei noastre cvasistări, mai multă Realitate. Chiar așa se întîmplă, dar în termeni relativi, desigur: toate reprezentările mentale ce se materializează în mașini sau statui, clădiri, dolari, picturi sau cărți scrise cu cerneală pe hîrtie sînt gradații care merg de la irealitate spre realitate — în termeni relativi. Ar părea că Intermediaritatea este o relație stabilită între Pozitivul Absolut și Negativul Absolut. Dar absolutul nu poate fi legat de ceva anume — mărturisim chiar că nu putem să ne gîndim deloc la așa ceva, dacă ar fi să ne gîndim aici la o limită a nelimitatului. Făcînd lucrul cel mai bun de care sîntem în stare și fiind încurajați de faptul că nu putem face mai rău decît metafizicienii în trecut, acceptăm că absolutul nu poate fi asociat cu ceva. Așadar, atunci înseamnă că cvasistarea noastră nu constituie o relație reală, atîta vreme cît nimic din ea nu este real. Pe de altă parte, nu reprezintă nici o relație nereală, dacă nimic din ea nu este nereal. Pare de închipuit că Pozitivul Absolut poate, prin mijlocirea Intermediarității, să aibă o cvasirelație sau să fie doar cvasiasociat, adică sau să fie neasociat în termeni definitivi sau, cel puțin, să nu fie asociat în termeni definitivi.

În ce privește liberul arbitru și Intermediarismul, avem același răspuns ca pentru orice altceva. Prin liber arbitru în-

țelegem Independență — ori ceea ce nu mai fuzionează cu nimic altceva; astfel, în Intermediaritate nu funcționează nici liberul arbitru, nici voința înrobită, ci o aproximare diferită făcută de fiecare așa-numită persoană către una sau cealaltă dintre extreme. Calea banală de a exprima aceasta mi se pare a fi calea acceptabilă, atîta vreme cît în Intermediaritate există doar situația paradoxală: sîntem liberi să facem ceea ce trebuie.

Nu sînt convins că transformăm absurdul în fetiș. Sentimentul nostru este că în primele șovăieli nu știm ce va fi ulterior acceptabil. Cred că dacă un biolog începător a auzit de păsări care cresc în copaci, el ar trebui să rețină că auzise de păsări care cresc în copaci, iar noi să îl lăsăm să le categorisească în funcție de informațiile apărute ulterior. Singurul lucru pe care încercăm să îl atenuăm, dar un lucru atît de inevitabil, este acela de a avea toate informațiile amestecate, așa cum exploratorii americani timpurii au amestecat Long Island-ul cu Florida. După propria mea părere, această carte, în totalitatea ei, seamănă foarte bine cu o hartă a Americii de Nord în care fluviul Hudson este înfățișat ca o trecere spre Siberia. Ne gîndim la Monstrator, la Melanicus și la o lume care se află acum în comunicare cu acest pămînt; iar dacă se întîmplă așa, ea se află într-o comunicare secretă cu anumiți inițiați de pe acest pămînt. Dacă lumea aceea este Monstrator și dacă Monstrator este Melanicus — trebuie să constituie subiectul unei investigații ulterioare. Ar fi enorm de multe de făcut, dar ar însemna să rezolvăm totul acum și să nu mai lăsăm nimic discipolilor noștri.

Am fost deosebit de frapat de fenomenele numite ale „semnelor în formă de potir".

Ele mi se par a fi simboluri destinate comunicării.

Dar nu mijloace de comunicare între unii locuitori ai acestui pămînt și alți locuitori tot ai acestui pămînt.

Impresia mea este că o anumită forță externă a însemnat cu simboluri, de la distanță, pietrele de pe Pămînt. Nu cred că semnele în formă de potir, constituie comunicări făcute de diferiți locuitori ai acestui pămînt, deoarece pare inac-

ceptabil ca locuitori din China, Scoția și America să fi conceput toți același sistem.

Semnele în formă de potir sînt nervuri circulare gravate în pietre. Unele au cercuri în jurul lor, altele, doar semicercuri. Marea Britanie, America, Franța, Algeria, Cerchezia, Palestina; semnele se află practic peste tot, în afara nordului îndepărtat, mi se pare. În China, stîncile sînt presărate cu astfel de semne. Pe o stîncă din apropierea lacului Como este schițat un labirint din acest gen de semne. În Italia, în Spania și în India ele apar în număr enorm.

Dat fiind faptul că o forță, să spunem o forță electrică, ar putea, de la distanță, să facă semne pe un material precum piatra, așa cum, de la depărtări de sute kilometri, pe seleniu pot fi lăsate urme de către telefotografi... Dar șovăi...

Exploratorii Pierduți, veniți de Undeva, și o încercare făcută de acolo, de Undeva, de a comunica cu ei: o nespus de frenetică aversă de mesaje abătute asupra acestui pămînt, în speranța că unele dintre ele aveau să marcheze rocile din apropierea exploratorilor pierduți...

Ori că, undeva pe acest pămînt, există o suprafață stîncoasă specială sau un receptor, ori o construcție polară sau o colină conică cu versanți abrupți, pe care, timp de epoci, au fost primite mesaje din altă lume; dar că uneori mesajele au luat-o razna, marcînd materiale care se află poate la o depărtare de mii de kilometri de receptor;

Că poate forțe aflate în spatele istoriei acestui pămînt au lăsat pe rocile din Palestina și Anglia din India și China consemnări — care, cumva și cîndva, să fie descifrate — ale instrucțiunilor lor direcționate și destinate anumitor inițiați... Ordinul Francmasonilor... Iezuiții...

Subliniez dispunerea în șiruri a semnelor în formă de potir:

Prof. Douglas (*Saturday Review*, 24 noiembrie 1883):

„Indiferent care poate să fi fost motivul lor, semnele în formă de potir au arătat o preferință clară pentru aranjarea sculpturilor în șiruri spațiate regulat."

Faptul că semnele în formă de potir constituie o formă arhaică de inscripționare a fost sugerat pentru prima oară de către Canon Greenwell, cu mulți ani în urmă. Dar mai grăitoare pentru propria noastră formulare sînt observațiile lui Rivett-Carnac (*Jour. Roy. Asiatic Soc.*, 1903-515):

Că sistemul Braille, cu puncte ieșite în relief, constituie un aranjament inversat al semnelor în formă de potir; de asemenea, că există asemănări pregnante cu codul Morse. Dar nici un arheolog cuminte și sistematizat nu poate face mai mult decît să sublinieze în mod accidental asemănările lor și să afirme că nervurile semnelor în formă de potir arată ca niște mesaje, deoarece — China, Elveția, Algeria, America —, dacă ar fi mesaje, probabil că arheologii ar fi nevoiți să le atribuie o singură origine, căci, dacă într-adevăr ar fi mesaje, atunci acceptăm o singură origine externă, ceva care a avut acces la întreaga suprafață a acestui pămînt.

Mai subliniem încă un lucru:

Că șirurile de semne în formă de potir au fost adesea asemuite cu urmele de picior.

Dar, în această asemănare, aranjamentul lor neliniar trebuie să fie neglijat — desigur, ele sînt amestecate adesea în diferite moduri, dar aranjamentul în șiruri separate se păstrează. Este ciudat că au fost atît de insistent asemuite cu urmele de picior: presupun că sînt și cazuri excepționale, dar, cu excepția cazului că e vorba despre ceva care țopăie într-un picior sau de o pisică mergînd pe muchia unei îngrădituri înguste, nu mă pot gîndi la altceva care să lase urme de picior una exact în fața celeilalte — poate doar un agent în lipsă de activitate, la sediul Poliției, plimbîndu-se pe o linie trasată cu creta.

Pe Witch's Stone, în apropiere de Ratho, Scoția, există douăzeci și patru de potire, variind de la 3,8 cm pînă la 7,6 cm în diametru, aranjate aproximativ în șiruri drepte. Pe plan local s-a explicat că acestea reprezintă urmele unor labe de cîine (*Proc. Soc. Antiq. Scotland*, 2-4-79). Semne asemănătoare sînt răspîndite în devălmășie peste tot în jurul sus-menționatei Stînci a Vrăjitoarei — ca o telegrafiere

frenetică sau ca o repetare necontenită a unor mesaje, în încercarea de a localiza ceva în diferite modalităţi.

În Inverness-shire, semnele în formă de potir sînt denumite „urme de piciorușe de zîne". La biserica din Valna, Norvegia, şi la St. Peter's, Ambleteuse, există astfel de semne, considerate a fi urme de copite de cai. Stîncile din Clare, Irlanda, sînt marcate de urme presupuse a fi fost lăsate de o vacă legendară (*Folklore*, 21-184).

Vom prezenta acum stafia unui lucru care nu mi-ar plăcea să fie interpretată ca o ofrandă, ci ca o informaţie: ea ilustrează ceea ce înţeleg eu prin ideea de simboluri, ca potirele şi ca urmele de picior, care, chiar dacă seamănă cu cele lăsate de cai şi vaci, sînt *reversul* sau negativele lor — ale simbolurilor primite regulat pe acest pămînt — pe o colină conică abruptă, aflată undeva, cred eu — care adesea au ajuns în locuri greşite — îndeosebi pentru inducerea în eroare a persoanelor care se trezesc într-o dimineaţă găsindu-le pe spaţii lipsite înainte de orice semne.

O consemnare antică — de fapt, mai rău, o consemnare chinezească antică — despre curtea unui palat — locuitorii palatului, trezindu-se într-o dimineaţă, găsesc curtea marcată cu urme asemenea celor ale copitelor unui bou — s-a presupus că Diavolul făcuse isprava aceea (*Notes and Queries*, 9-6-225).

16

Îngeri.

Cete peste cete de îngeri.

Fiinţe adunate în grupuri precum noianele de suflete ori adierile îngemănate ale spiritualităţii sau aburul de suflete pe care Doré le-a pictat atît de des.

Poate Calea Lactee este o alcătuire de îngeri perfecţi, îngheţaţi, băţoşi, finalmente statici. Va trebui să avem infor-

mații despre micuțele Căi Lactee care se mișcă grăbite sau despre oștirile de îngeri, mai mult sau mai puțin dinamici. Eu, unul, bănuiesc că stelele fixe sînt realmente fixe și că mișcările lor imperceptibile, despre care se spune că au fost totuși detectate, nu sînt decît iluzii. Cred că stelele fixe reprezintă perfecțiunea. Licărirea lor nu constituie decît interpretarea acestora printr-o stare intermediaristă. Cred că foarte curînd după moartea lui Leverrier, s-a descoperit o nouă stea fixă; dacă dr Gray — așa cum a ținut morțiș povestea lui cu miile de pești din apa conținută într-o găleată — ar fi scris despre aceasta, ar fi ținut *conferințe* și ar fi stat pe la colțurile străzilor pentru a convinge lumea că, fie că e de conceput sau nu, explicația sa este singura adevărată *căci s-a gîndit la ea toată noaptea, atunci ar fi apărut și* necrologul său, iar în *Monthly Notices* s-ar fi relatat descoperirea altei stele fixe.

Eu presupun că, o Cale Lactee făcînd parte dintr-un ordin inferior sau dinamic a fost văzută adesea de către astronomi. Desigur, se poate ca manifestările pe care le vom lua în considerare acum să nu reprezinte deloc îngeri. Noi, pur și simplu, bîjbîim, încercînd să lămurim ceea ce putem accepta. Unele dintre datele noastre indică existența unor oștiri de turiști rotofei și afabili în spațiul interplanetar — dar apoi vin alte informații despre alți turiști, lungi, deșirați și flămînzi. Cred că există în spațiul interplanetar SuperTamerlani în fruntea oștilor de pustiitori cerești — care au venit aici și s-au dezlănțuit împotriva civilizațiilor *trecutului*, curățîndu-le nu doar oasele, ci și templele și monumentele —, motiv pentru care, mai tîrziu, istoricii au inventat istorii excluzioniste. Dar dacă ceva are un drept legitim asupra noastră și poate să își impună dreptul de proprietate, atunci trebuie spus că am fost avertizați demult. Aceasta este calea urmată de orice formă de exploatare. Aș afirma că acum ne aflăm în faza de cultivare: că sîntem conștienți de acest fapt, dar avem impertinența să-l atribuim în totalitate propriilor noastre instincte, mai nobile și mai rafinate.

Împotriva acestor idei se plasează același simț al finalității ce se opune oricărei dezvoltări. Iată motivul pentru care apreciem că a accepta constituie o adaptare mai bună decît a crede. Ni se opune puternica credință că, în ce privește fenomenele interplanetare, practic a fost descoperit totul. Simțul finalității și iluzia omogenității. Dar ceea ce este denumit cunoaștere avansată reprezintă în fapt o încălcare a simțului pustietății.

O picătură de apă. Cu multă vreme în urmă, apa a fost considerată atît de omogenă încît s-a crezut că este un element. A apărut microscopul — și nu numai că ceea ce s-a presupus a fi elementar s-a dovedit de o diversitate infinită, dar s-a demonstrat chiar și că în viața ei protoplasmatică se aflau noi ordine de ființe.

Ori să luăm anul 1491 și un european care privea spre vest, peste ocean; avea senzația că acea lipsă de vioiciune a Vestului era de nepătruns, că zeii uniformității n-ar fi permis ca orizontul neted să fie deranjat de țărmuri sau smălțat cu insule. Neplăcerea a chiar studierii unei asemenea stări — vestul neted și întins, atît de curat, proiectîndu-se pe cer la orizont — dar smălțat cu insule — lepră geografică.

Iar țărmurile și insulele, indienii și bizonii din vestul aparent neocupat: lacuri, munți, rîuri...

Privești în sus spre cer: relativa omogenitate a domeniului relativ neexplorat; te gîndești doar la cîteva feluri de fenomene. Dar disponibilitatea mea de a accepta mă forțează să admit că există moduri și moduri de existență interplanetară: lucruri care se deosebesc de planete, de comete și de meteori, așa cum diferă indienii de bizoni sau de cîinii de prerie; o supergeografie — sau o celestografie — a unor vaste regiuni staționare, dar și a SuperNiagarelor și a UltraMississippiurilor; în plus, o supersociologie — călători și turiști și pustiitori, vînații și vînătorii — supermercantilul, superpiratul, superevanghelicul.

Simțul omogenității sau iluzia noastră pozitivistă a necunoscutului — și destinul oricărui pozitivism.

Astronomie și academicieni.

Etică și abstract.

Tentativa universală de a pune în formule sau de a reglementa — o încercare ce poate fi făcută doar prin desconsiderare sau tăgăduire.

Ori, cu alte cuvinte, toate lucrurile desconsideră și tăgăduiesc ceea ce, pînă la urmă, le va invada și le va distruge...

Pînă cînd vine ziua în care un oarecare lucru îi va spune Infinitudinii, impunîndu-se asupra ei:

„Pînă aici ai să mergi: aici este limita absolută."

Sfîrșitul sfîrșiturilor:

„Doar eu exist."

În *Monthly Notices of the R.A.S.*, 11-48, e reprodusă o scrisoare din partea reverendului W. Read în care acesta relatează:

Că, pe 4 septembrie 1851, la 9.30 p.m., văzuse o ceată de corpuri deținînd luminozitate proprie, trecînd prin cîmpul telescopului, unele lent și altele rapid. Ele păreau să ocupe o zonă lată de cîteva grade de cerc. Direcția celor mai multe era de la est spre vest, dar cîteva se mișcau de la nord spre sud. Numărul lor era înspăimîntător de mare. Au fost observate timp de șase ore.

Nota redactorului-șef:

„Pot fi, oare, atribuite aceste apariții unei stări anormale a nervilor optici ai observatorului?"

În *Monthly Notices*, 12-38, dl Read răspunde că timp de 28 de ani el fusese un observator sîrguincios și dotat cu instrumente de bună calitate — „dar nu am fost niciodată mai înainte martorul unei asemenea apariții". În ce privește posibilitatea de a fi fost vorba de o iluzie, el spune că și alți doi membri ai familiei văzuseră obiectele.

Redactorul bate în retragere.

Noi știm la ce să ne așteptăm. Aproape sigur — într-o existență care este, mai presus de toate, irlandeză — putem prezice trecutul, adică examinînd ceva de tipul acesta, scris în 1851, sîntem în stare să știm la ce să ne așteptăm ulterior din partea excluzioniștilor. Dacă dl Read a fost martorul migrației a milioane de îngeri nemulțumiți, atunci aceștia

pot fuziona, cel puțin subiectiv, cu obișnuitele fenomene terestre — desigur neglijînd faptul că, probabil, în 28 de ani, observatorul se familiarizase cu aceste fenomene banale.

În *Monthly Notices*, 12-183:

O scrisoare de la reverendul W.R. Dawes:

Acesta văzuse obiecte similare — tot în luna septembrie — care nu păreau a fi altceva decît semințe plutind în aer.

În *Report of the British Association*, 1852-235, într-o comunicare din partea dlui Read către prof. Baden-Powell, se afirmă:

Că obiectele care fuseseră semnalate de el și de dl Dawes nu erau similare. El neagă faptul că văzuse niște semințe plutind în aer. Fusese puțin vînt, dar bătuse dinspre mare, unde nu ar fi fost probabil ca semințele să își aibă originea. Obiectele pe care le remarcase erau rotunde, bine conturate și, fără dubiu, nici una nu avea aspectul pufos al semințelor de scaiete. Apoi citează dintr-o scrisoare primită de la C.B. Chalmers, F.R.A.S., care văzuse un flux similar, o procesiune sau o migrație, cu excepția faptului că unele dintre corpuri erau mai alungite — sau deșirate și flămînde —, nefiind vorba de corpuri globulare.

Ar fi putut el să pledeze și șaizeci și cinci de ani. Tot n-ar fi impresionat pe nimeni — dintre cei de vază. Supermotivul sau motivul dominant al epocii sale era Excluzionismul, iar ideea de semințe plutind în aer a fost cea asimilată — cu desconsiderările cuvenite — de către dominant.

Ori alaiuri mărețe aici, pe pămîntul nostru, și lucruri privind în jos spre noi — și Cruciadele, care au fost doar nori de praf, iar scînteierile soarelui pe armurile lucitoare, doar particule de mică în norii de praf. Eu cred că ceea ce a văzut Read a fost o Cruciadă — dar mai cred și că era corect, relativ la anul 1851, să susții că nu era vorba decît de semințe purtate de vînt, indiferent dacă vîntul bătea sau nu dinspre mare. Eu mă gîndesc la lucruri care erau luminoase din zel religios, amestecate fiind, ca orice altceva în Intermediaritate, cu jefuitorii negri și cu ființele — gri sau brune — cu ambiții personale mai mici. Putea să fi fost un Richard Inimă

de Leu, în drumul său spre a îndrepta răul de pe Jupiter. Era corect, relativ la anul 1851, să se spună că Read era o sămînță de fraier.

Prof. Coffin, U.S.N. (*Jour. Frank. Inst.*, 88-151):

Scrie că, în timpul eclipsei din august 1869, remarcase trecerea, transversal prin cîmpul telescopului, a mai multor fulgi luminoși care semănau cu semințele de scaiete plutind în lumina soarelui. Dar telescopul fusese atît de bine focalizat încît, dacă aceste lucruri erau distincte, atunci ele trebuie să se fi aflat foarte departe de acest pămînt — așa că dificultățile ortodoxiei rămîn atît de mari, pe o cale sau alta, că nici nu mai are importanță ce credem noi că erau...

Ele erau „bine definite", spune prof. Coffin.

Henry Waldner (*Nature*, 5-304):

Scrie că, pe 27 aprilie 1863, văzuse un număr mare de corpuri lucitoare de dimensiuni reduse, trecînd de la vest spre est. El i-a menționat faptul dr Wolf, de la Observatorul din Zürich, „care se convinsese de existența acestui straniu fenomen". Dr Wolf i-a spus că dl Capocci, de la Observatorul Capodimonte din Neapole, văzuse corpuri similare pe 11 mai 1845.

Oare formele erau de o mare diversitate sau se prezentau doar ca aspecte diferite ale unor forme asemănătoare?

Unele corpuri aveau protuberanțe sub forma unor apendice.

Ni s-a spus că unele aveau formă de stea și apendice transparente.

Eu, unul, cred că erau Mahomed și Hegira sa. Ori poate să fi fost doar haremul său. Uluitoare senzație: să plutești în spațiu cu vreo zece milioane de soții în jurul tău! Oricum, s-ar părea că deținem un avantaj considerabil aici, deoarece în luna aprilie nu este sezonul de zbor al semințelor — ci al atragerii lor înspre pămînt, al udării lor de către acei sinceri, dar proști, trăitori cu ceva timp în urmă. Ne chinuie aceeași stupiditate — necesară, o stupiditate avînd rolul ei —, aceea de a-i atribui unui lucru, care este atît de

rar încît un astronom înregistrează doar un exemplu între 1845 și 1863, o frecvență cotidiană...

Ori e vorba de opinia asimilatoare a dlui Waldner, care susținea că văzuse doar cristale de gheață.

Indiferent dacă au fost sau nu văluri dintr-un superharem sau aeroplane dintr-un material foarte ușor, dispunem informații despre lucruri în formă de stea, avînd apendice transparente, care au fost văzute pe cer:

Cete de corpuri mici — negre, de data aceasta — care au fost văzute de astronomii Herrick, Buys-Ballot și De Cuppis (*L'Année Scientifique*, 1860-25); un număr imens de corpuri a fost sesizat de dl Lamey traversînd Luna (*L'Année Scientifique*, 1874-62); un alt exemplu privind corpuri întunecate: un număr uriaș de sfere întunecate a fost raportat de Messier, pe 17 iunie 1777 (Arago, *Œuvres*, 9-38); un număr considerabil de corpuri luminoase care au părut să se depărteze de Soare în diferite direcții, văzute la Havana, în timpul eclipsei de Soare din 15 mai 1836, de către prof. Auber (Poey); dl Poey citează un exemplu similar din 3 august 1886, opinia dlui Lotard fiind că erau păsări (*L'Astronomie*, 1886-391); un număr apreciabil de corpuri mici traversînd discul solar, unele rapid, altele lent, majoritatea de formă globulară, dar unele părînd triunghiulare, iar altele ca avînd o structură mai complicată; ele au fost văzute de dl Trouvelet care — indiferent dacă ar fi fost vorba de semințe, insecte, păsări sau alte lucruri obișnuite — nu văzuse nicidecum ceva care să semene cu aceste forme (*L'Année Scientifique*, 1885-8); raport întocmit de Observatorul din Rio de Janeiro despre un mare număr de corpuri traversînd Soarele, unele dintre ele luminoase, iar altele întunecate, începînd de prin decembrie 1875 și pînă în 22 ianuarie 1876 (*La Nature*, 1876-384).

Desigur, de la distanță, orice este posibil să arate rotund sau aproximativ rotund, dar subliniem că avem notificări despre corpuri care par mai complexe. În *L'Astronomie*, 1886-70, sînt consemnate observațiile dlui Briguiere, făcute la Marsilia pe 15 și pe 25 aprilie 1883, despre traversarea

Soarelui de către corpuri neregulate ca formă. Unele dintre ele se mișcau de parcă erau aliniate.

O scrisoare de la Sir Robert Inglis către colonelul Sabine (*Rept. Brit. Assoc.*, 1849-17):

Pe 8 august 1849, la ora 3 p.m., la Gais, în Elveția, Inglis văzuse mii și mii de obiecte albe, strălucitoare, aidoma fulgilor de zăpadă, pe un cer lipsit de nori. Deși această manifestare a durat aproape douăzeci și cinci de minute, nici măcar unul dintre acești „fulgi“ nu a fost văzut căzînd. Inglis spune că servitoarea sa „a fantazat“ că văzuse ceva de felul aripilor la acești... ce-or fi fost ei. La pagina 18 din *Report*, Sir John Herschel relatează că, în 1845 sau 1846, atenția i-a fost atrasă de obiecte de o mărime considerabilă, aflate în aer — după cît se părea, nu prea departe. Le-a privit printr-un telescop. El susține că erau mormane de fîn, nu mai mici de un 1-2 m în diametru. Totuși există cîteva amănunte care mă interesează. El își exprimă opinia că, deși numai un vîrtej ar fi putut susține în aer asemenea mormane, atmosfera era foarte liniștită. „Fără îndoială, în locul respectiv era vînt, dar nu se auzea nici un fel de vîjîit.“ Nici unul dintre aceste mormane nu a căzut în timpul observației făcute de el și nici nu avea cunoștință să se fi întîmplat cîndva. Nu pare că i s-ar cere prea mult unui om de știință dacă i s-ar pretinde să mai facă vreo cîțiva pași înainte, spre a descoperi și alte lucruri — dar aici intervine una dintre superstițiile noastre, și anume că exact o asemenea bagatelă — dat fiind spiritul Epocii, cum l-am denumit — nu-i este îngăduită nimănui. Dacă aceste lucruri n-ar fi fost mormane de fîn și dacă Herschel ar fi mers un pic mai departe, el ar fi descoperit și ar fi raportat că văzuse obiecte ciudate în aer — acest raport, în 1846, ar fi fost rătăcit la fel ca și cel despre apariția unei cozi la un embrion în faza de gastrulă. Am remarcat o astfel de inhibiție, de multe ori, în cazul meu. Privind înapoi, mă întreb: de ce, oare, nu am făcut un lucru sau altul care ar fi costat atît de puțin și ar fi însemnat atît de mult? Pentru că nu aparținea stadiului propriei mele dezvoltări.

Nature, 22-64:

Scrie că la Kattenau, în Germania, pe 22 martie 1880, cu aproximativ o jumătate de oră înainte de răsăritul Soarelui, „la orizont s-a ridicat un număr enorm de corpuri luminoase, care au trecut într-o direcție orizontală de la est spre vest". Conform descrierii, ele ar fi apărut într-o zonă ca o centură. „Străluceau extraordinar de puternic."

Așa că au aruncat lasouri asupra informațiilor noastre pentru a le aduce înapoi pe pămînt. Dar acestea sînt lasouri care nu pot fi strînse. Nu putem sugruma informațiile; putem să ne depărtăm de ele sau să ne lepădăm de ele. Unii dintre noi obișnuiau să aibă imaginea unei Științe bazate pe raționament corect și calm; mulți dintre noi simt acum că o bună parte din informațiile noastre au fost linșate. Dacă toamna are loc o Cruciadă, poate din Marte sau din Jupiter, concluzia: „semințe". Dacă o Cruciadă sau o revărsare de vandali cerești este văzută primăvara de pe acest pămînt, concluzia: „cristale de gheață". Dacă avem o consemnare privind o specie de ființe aeriene, poate fără nici un habitat stabil, de la cineva din India, concluzia: „lăcuste".

Această ultimă concluzie va fi desconsiderată:

Dacă lăcustele zboară prea sus, ele îngheață și cad răpuse cu miile.

Nature, 47-581:

Scrie despre lăcustele care au fost văzute în munții din India, la o înălțime de 4 000 m — „în roiuri și murind cu miile".

Dar nu are importanță dacă ele zboară sus sau mai jos, căci nimeni nu se întreabă ce se întîmplă în aer atunci cînd lăcustele zboară la înălțime, preocupat fiind de căderea celor rătăcite de roi. M-a captivat în mod special acest subiect — nu este nici un mister în faptul că, atunci cînd lăcustele zboară în înalturi, are loc căderea lăcustelor rătăcite.

Monthly Notices, 30-135:

„Un fenomen neobișnuit a fost menționat de lt. Herschel, pe 17 și 18 octombrie 1870, în timp ce observa Soarele, la Bangalore, în India."

Lt. Herschel menționase că umbre întunecate traversaseră discul solar — dar departe de Soare erau imagini luminoase în mișcare. Timp de două zile, corpurile trecuseră într-un flux continuu, variind ca dimensiuni și viteză.

Herschel încearcă să explice, așa cum vom vedea, dar spune:

„Ceea ce s-a întîmplat — zborul continuu, timp de două zile, într-un număr atît de mare, în regiunea superioară a atmosferei, a unor fiare care nu au lăsat în urmă ființe rătăcite — constituie o minune a științelor naturii, dacă nu cumva a astronomiei."

El a încercat diferite focalizări — a văzut aripi — poate aeroplane. El spune că a văzut obiectele ca fiind dotate fie cu aripi, fie cu apendice cu aspect fantomatic.

Apoi a văzut ceva care era atît de bizar încît, în plenitudinea apartenenței lui la secolul al XIX-lea, scrie:

„Nu rămîne nici urmă de îndoială: erau lăcuste sau muște de un anumit soi."

Una dintre ele își permisese un răgaz.

Rămăsese în suspensie pentru o clipă.

Apoi se făcuse nevăzută.

Redactorul-șef adaugă că, la acea vreme, „lăcuste cu duiumul coborîseră în anumite părți ale Indiei".

Acum avem un exemplu extraordinar în mai multe privințe — supercălătorii sau superpustiitorii: îngeri, haimanale, cruciați, emigranți, aeronauți sau elefanți aerieni sau bizoni ori dinozauri — atîta doar că eu cred că lucrul avea o mulțime de fațete sau aripi. Unul dintre ele a fost fotografiat. Se poate ca în istoria fotografiei să nu fi fost realizată vreodată o imagine mai senzațională decît aceasta.

L'Astronomie, 1885-347:

Scrie că, la Observatorul din Zacatecas, Mexic, pe 12 august 1883, la o altitudine de 2 500 de metri deasupra nivelului mării, au fost văzute extrem de multe corpuri mici luminoase, care treceau prin fața discului solar. Dl Bonilla a telegrafiat la Observatorul din Mexico City și din Puebla. În depeșa de răspuns s-a menționat că din locurile

respective corpurile nu erau vizibile. Avînd în vedere această paralaxă, dl Bonilla a plasat corpurile „relativ aproape de Pămînt". Însă de îndată ce am aflat că acesta le socotise „relativ apropiate de Pămînt" — păsări sau microbi, sau oști ale unui SuperTamerlan sau armata unui celest Richard Inimă de Leu —, ereziile noastre au jubilat oricum. Aprecierea lui este: „o distanță mai mică decît aceea pînă la Lună".

Unul dintre corpuri a fost fotografiat; a se vedea *L'Astronomie* 1885-349. Fotografia înfățișează un corp alungit, înconjurat de o structură indefinită sau de o zăpăceală de aripi și fațete.

L'Astronomie, 1887-66:

Dl Ricco, de la Observatorul din Palermo, scrie că, pe 30 noiembrie 1880, la ora 8.30 dimineața, urmărea Soarele cînd a văzut, traversînd încet discul solar, corpuri dispuse în două șiruri lungi, paralele, alături de o altă linie paralelă mai scurtă. Corpurile i s-au părut înaripate. Dar erau atît de mari, încît a fost nevoit să se gîndească la niște păsări mari. S-a gîndit la cocori.

A consultat ornitologi și a aflat că acea configurație cu șiruri paralele se potrivea cu formația de zbor a cocorilor. Faptul se întîmpla în 1880; oricine trăiește acum în New York City, de exemplu, i-ar spune că aceasta constituie și o formație obișnuită pentru aeroplane. Dar din cauza parametrilor focalizării și a unghiurilor opuse coardelor subîntinse, aceste ființe sau obiecte trebuie să se fi aflat la înălțime.

Dl Ricco susține că este bine cunoscut faptul că zborul condorilor ajunge pînă la 4 800-6 500 m înălțime și că altitudinile atinse de alte păsări au fost estimate la 3 200-4 800 m. El spune că se știe despre anumiți cocori care au zburat atît de sus încît nu au fost văzuți.

În acceptanța noastră, în termeni convenționali, nu există nici o pasăre pe acest pămînt care să nu înghețe și să nu moară la o altitudine de 6 500 m; dacă totuși condorii zboară la 4 800-6 500 m, faptul este posibil deoarece sînt păsări special adaptate acestor condiții.

Dl Ricco apreciază că aceste obiecte sau ființe sau cocori trebuie să se fi aflat la cel puțin 8 800 m altitudine.

17

Lucrul întunecat și imens care arăta ca o pasăre plutind, o cioară de dimensiuni scandaloase. Presupunînd că aș avea vreun cititor — sau poate doi, dacă aș ajunge vreodată la o asemenea popularitate —, să-l lăsăm să remarce cît de estompată este această cutezătoare informație neagră la distanță de doar două capitole.

Întrebarea:

Acesta era un lucru sau umbra unui lucru?

Acceptarea oricăruia dintre răspunsuri cere nu doar o simplă revizuire, ci o revoluție a științei astronomiei. Dar să revenim la caracterul estompat al informației prezentate cu doar două capitole în urmă. Plăcuța din piatră gravată de la Tarbes și ploaia care a căzut în fiecare după-amiază timp de douăzeci — dacă nu am uitat cumva: poate erau douăzeci și trei, poate douăzeci și cinci! — de zile, pe o suprafață mică. Toți sîntem Thomsoni, cu creiere ale căror suprafețe sînt netede și alunecoase, deși striate — sau, altfel spus, orice activitate mentală este asociativă — ori ne reamintim ceea ce se corelează cu un dominant — așadar, cîteva capitole despre Leverrier și „planeta Vulcan“ abia scurse și deja se conturează vag întrebarea dacă nu cumva creierul nostru neted și alunecos nu a spălat putina. Există două modalități prin care ireconciliabilele pot fi ținute minte — prima, dacă ele pot fi corelate într-un sistem mai aproape real decît sistemul care le rejectează, iar a doua, prin repetiție și repetiție și iar repetiție.

Lucrul întunecat și imens plutind ca o cioară deasupra Lunii.

Informația mi se pare atît de importantă deoarece ea consolidează, pe alt plan, ideea acceptată de noi că există corpuri întunecate, de *dimensiuni* planetare, care traversează acest sistem solar.

Poziția noastră:

Că lucrurile au fost văzute;

Că și umbrele lor au fost văzute.

Lucrul întunecat și imens plutea ca o cioară pe deasupra Lunii. Pînă acum nu este decît un singur exemplu. Printr-un singur exemplu înțelegem neglijabilul.

În *Popular Science*, 34-158, Serviss ne povestește despre o umbră pe care Schroeter a văzut-o, în 1788, în Alpii lunari. Întîi a sesizat o lumină. Dar apoi, atunci cînd regiunea a fost luminată, a văzut o umbră rotundă acolo unde fusese lumina.

Propria noastră formulare:

Că el a văzut *un obiect luminos în* apropierea Lunii; că acea *parte* a Lunii *a intrat* în lumină și că obiectul a devenit invizibil, însă atunci a fost văzută umbra lui de dedesubt.

Serviss explică, desigur. Altminteri nu ar fi prof. Serviss. Între cele două aproximări ale realității există o mică dispută. Prof. Serviss crede că ceea ce a văzut Schroeter era umbra „rotundă" a unui munte aflat în regiunea care devenise luminată. El presupune că Schroeter nu a mai făcut și alte observații pentru a vedea dacă umbra putea fi atribuită unui munte. Aceasta este esența: să îți închipui că un munte ar putea lăsa o umbră rotundă — iar aceasta se numește să fii imparțial — pe partea luminată a Lunii. Prof. Serviss putea, desigur, să explice de ce neglijase de la bun început lumina văzută pe Luna întunecată — cine știe, poate se aflase întotdeauna „acolo din capul locului". Cum nu a explicat, înseamnă că el *rămîne totuși* un amator.

Avem și o altă informație. Cred că este și mai și decît...

Lucrul imens, întunecat și plutitor, semănînd cu o cioară, pe deasupra Lunii.

Dar numai pentru că este mai circumstanțială și pentru că a fost confirmată și de alții, cred că este și mai și decît...

Imensul lucru plutitor, negru ca o cioară, pe deasupra Lunii.

Dl H.C. Russell, care de obicei era mai ortodox decît oricine, presupun — măcar pentru faptul că, a adăugat „F.R.A.S." după numele său — relatează în *Observatory*, 2-374, una dintre cele mai insuportabile sau mai absurde povești care au fost dezgropate vreodată:

Scrie că el împreună cu un alt astronom, G.D. Hirst, se aflau în Blue Mountains din apropiere de Sydney, New South Weles, iar dl Hirst privea Luna...

Cînd a văzut ceea ce Russell numește „un fapt dintre cele mai remarcabile, care, o dată văzut, ar fi putut fi și consemnat, deși, pînă în prezent, nu s-a reușit formularea nici unei explicații".

Posibil să fie așa. Dar se întîmplă foarte rar. Formularea noastră referitoare la evoluția prin dominanți succesivi și corelațiile lor se ridică împotriva lui. Pe de altă parte, noi susținem ideea că orice epocă înregistrează doar cîteva observații care nu se află în armonie cu ea, dar care sînt prevestitoare și pregătitoare pentru spiritul epocilor ce vor veni. Se întîmplă foarte rar. Mustrată de biciul-fantomă al epocii aflate acum în curs de perimare, lumea astronomilor era într-o stare de teroare, deși de un soi mult atenuat, modernizat, vlăguit. Lasă-l pe un astronom să vadă ceva din afara convenționalelor lui concepții cerești sau ceva „nepotrivit" de văzut — și atunci însăși propria lui demnitate se află în pericol. Cîte unul dintre cei înțărcuiți și biciuiți poate împlînta un surîs în spinarea astronomului. Va fi considerat un gest feroce.

Cu o cutezanță neobișnuită în lumea sa de o sensibilitate diafană, Russell spune despre observația lui Hirst:

„El a constatat că o mare parte a Lunii era acoperită de o umbră întunecată, la fel de întunecată ca umbra lăsată de Pămînt în timpul unei eclipse de Lună."

Iar momentul de vîrf al cutezanței, al indecenței sau ticăloșiei, ori al ridicolului sau iluminării sale:

„Cu greu puteai să te opui convingerii că era o umbră; și totuși, nu putea fi umbra nici unui corp cunoscut.“

Richard Proctor* a fost un bărbat cu vederi destul de largi. Mai tîrziu vom prezenta o scrisoare pe care, cîndva, am fi numit-o delirantă — nu știu dacă putem citi un astfel de lucru acum, pentru prima oară, fără a rîde cu scepticism —, scrisoare publicată în *Knowledge* cu acceptul dlui Proctor. Dar o lume întunecată și necunoscută, capabilă să lase o umbră pe o mare parte a Lunii, poate întinzîndu-se și mult dincolo de limbul lunar, o umbră la fel de pronunțată ca și umbra acestui pămînt...

Este prea mult pentru buna creștere a dlui Proctor.

Nu am citit comentariul lui, dar se pare că a fost puțin cam necioplit. Russell spune că Proctor „a uzat nestingherit“ de numele său în *Echo* din 14 martie 1879, ridiculizînd observația care fusese făcută atît de Russell, cît și de Hirst. Dacă n-ar fi fost Proctor acela, ar fi apărut un altul — dar trebuie reținut faptul că atacul a apărut într-un ziar; nici o discuție asupra acestui subiect remarcabil, nici o mențiune în vreo revistă de astronomie. Desconsiderarea a fost aproape totală — dar precizăm că *Observatory* i-a oferit spațiul editorial necesar lui Russell pentru a-i răspunde lui Proctor.

În răspuns, remarc o intermediaritate considerabilă. Anterior, în 1879, ar fi reprezentat un minunat pozitivism faptul că Russell ar fi afirmat:

„Exista o umbră pe Lună. Categoric era lăsată de un corp necunoscut.“

Conform „religiei“ noastre, dacă o făcea, dat fiind că avea să susțină morțiș această opinie ieșită din comun — rupînd, desigur, toate prieteniile, toate legăturile cu colegii astronomi —, s-ar fi înfăptuit glorificarea sa, ajutată substanțial de mijloacele bine cunoscute ale cvasiexistenței, în care compromisurile și ocolișurile ei, precum și fenomenele consti-

* Astronom englez și autor de articole științifice și de popularizare; a fondat revista *Knowledge* (*n.t.*).

tuite parțial din „aceasta“ și parțial din „aceea“ sînt luate în derîdere de ceea ce este stabilit precis și fără compromisuri. Ar fi imposibil într-o existență reală, dar dl Russell, aflat în cvasiexistență, spune că trebuia să se opună convingerii, că trebuia să spună: „cu greu puteai să te opui“, iar cea mai mare parte a resentimentelor sale se îndreaptă împotriva gîndirii dlui Proctor, pentru că el nu se opusese. Pare prea din cale-afară să fie oportună o glorificare.

Problema care se pune în Intermediarism este:

A te adapta la condițiile cvasiexistenței nu înseamnă a avea ceea ce se numește succes în cvasiexistență, ci înseamnă a pierde sufletul cuiva...

Iar aceasta presupune a anula șansa cuiva de a-și realiza pînă la urmă sufletul, eul sau entitatea.

Un moment de revoltă citat din Proctor ne interesează și pe noi:

„Ceea ce se întîmplă cu Luna poate, la un moment dat, să i se întîmple și Pămîntului.“

Ori:

Că exact aceasta este doctrina departamentului numit al Astronomie Avansată;

Că Russell și Hirst au văzut Soarele eclipsat față de Lună de către un corp imens și întunecat;

Că, adeseori, s-au petrecut eclipse față de acest pămînt, provocate de corpuri întunecate;

Că au existat multe eclipse care nu au fost recunoscute ca atare de către grădinițele de copii ale științei.

Desigur, există un punct de fuzionare. Mai întîi vom arunca o privire asupra acestuia — pentru că, pînă la urmă, poate să fi fost o umbră ceea ce au văzut Hirst și Russell —, dar singurul lucru care are importanță este faptul că Soarele a fost eclipsat față de Lună de o întunecare cosmică de un anume fel, de un roi de meteori înghesuiți unul într-altul sau de o descărcare de gaze lăsată în urmă de o cometă. Eu, unul, accept că acest caracter imprecis al umbrei depinde strict de caracterul imprecis al intervenției; că o umbră tot atît de densă ca umbra acestui pămînt este lăsată de un

corp mai dens care duce, o vreme, la întunecare, iar apoi se ridică. Informația pare destul de clară în această privință — „la fel de întunecată ca umbra lăsată de Pămînt în timpul unei eclipse de Lună“.

Deși poate că nu vom fi întotdeauna așa de răbdători cu ei, acceptăm că primitivii astronomiei au făcut o mulțime de treburi bune, de exemplu, domolind temerile pe acest pămînt. Uneori, cititorul ar putea rămîne cu impresia că toată știința reprezintă pentru noi ceea ce înseamnă o flamură roșie pentru tauri și pentru antisocialiști. Nu-i chiar așa: este mai mult de atît, ceea ce înseamnă mese neîndestulătoare pentru tauri și antisocialiști — nu cei științifici, ci aceia necorespunzători. Acceptăm că acest Rău este starea negativă, prin care înțelegem starea de inadaptare, conflict, dezorganizare, inconsecvență, nedreptate — nu după etaloane reale, ci prin aproximări mai bune ale adaptării, armoniei, frumuseții, organizării, consecvenței, dreptății și așa mai departe. Răul este o virtute care a trăit prea mult sau o virtute incipientă care încă nu s-a statornicit, putînd fi și orice altă manifestare care nu se află într-o pretinsă adaptare, armonie sau concordanță cu o manifestare sau un fenomen dominant. Astronomii au acționat vitejește în trecut. Ei ar fi fost buni în afaceri: la marile interese au gîndit cu blîndețe, dacă nu cumva deloc. Este rău pentru comerț să ai parte de un întuneric intens pogorît asupra unei comunități luate pe neașteptate și să înspăimînți oamenii cu valorile lor cumpărate. Dar dacă o întunecare ar fi prezisă și de fapt ar apărea doar o umbră — poate puțin nefiresc — atunci chiar și cel care era cît pe ce să-și cumpere o pereche de pantofi fuge acasă, cuprins de panică, și astfel își salvează banii.

Pe baza principiilor generale acceptăm că astronomii dețin date cvasisistematizate privitoare la eclipse, adică au inclus unele informații și le-au neglijat pe altele.

Au procedat bine.

Au acționat.

Dar acum ei sînt negativi sau se plasează în afara armoniei...

Dacă vrem să fim în armonie cu un nou dominant sau cu spiritul unei noi epoci, în care Excluzionismul va fi înfrînt, atunci trebuie să deținem informații despre mai multe întunecări petrecute — nu numai ale Lunii, ci chiar ale propriului nostru pămînt —, informații tot atît de convingătoare despre imensele corpuri care au intervenit — fiind de obicei invizibile — ca și datele referitoare la eclipsele prezise, reglementate prin formule.

Privești în sus spre cer.

Pare incredibil faptul că, să spunem, la distanța la care se află Luna, ar putea exista, însă invizibil pentru noi, un corp solid, poate, de dimensiunile Lunii.

Privești în sus spre Lună, într-o perioadă în care este vizibilă doar ca o seceră: ai tendința să reconstitui mental restul, dar partea neluminată arată tot așa de neocupată ca și restul cerului, fiind de un același albastru ca și restul cerului. Există în fața ochilor noștri, o mare întindere cuprinzînd substanțe solide, dar ea nu se poate deosebi de cer.

Într-una din micile noastre lecții despre frumusețea modestiei și a umilinței, am recunoscut aroganțele fundamentale — coada unui păun, coarnele unui cerb, dolarii unui capitalist — eclipsele astronomilor. Deși nu îmi doresc, m-aș angaja să fac o listă cu sute de exemple în care raportul asupra unei eclipse așteptate a indicat „cer mohorît" sau „vreme nefavorabilă". În SuperIrlanda noastră, nefavorabilul a fost tălmăcit ca favorabil. Cu ceva timp în urmă, pe cînd eram pierduți, deoarece nu identificaserăm propriul nostru dominant, pe cînd încă nu făceam parte dintre cei nealeși și cînd, probabil, eram mai malițioși decît sîntem acum — spun asta deoarece am remarcat o toleranță constantă furișîndu-se în atitudinea noastră — nu știu dacă astronomii sînt de blamat, ci doar corelațiile lor cu un dominant —, atunci am făcut reclamă unei eclipse prezise care nu s-a petrecut deloc. Acum, fără vreun simțămînt special, dar recunoscînd soarta oricărui absolutism încercat, vom oferi un

exemplu, menționînd că, deși este un lucru atît de rău pentru poziția ortodoxă, tocmai din această parte provine consemnarea nonevenimentului:

Monthly Notices of the R.A.S., 8-132:

„Remarcabile apariții în timpul eclipsei totale de Lună din 19 martie 1848":

Într-un extras din scrisoarea primită de la dl Forster, din Bruges, se spune că, în conformitate cu observațiile autorului din timpul unei eclipse totale prezise, Luna a strălucit cu o intensitate aproape de trei ori mai mare decît intensitatea iluminării medii a discului lunar eclipsat; consulul britanic la Ghent, care nu știa că fusese prezisă o eclipsă, a scris uimit despre culoarea „roșu-sîngerie" a Lunii.

Această relatare nu este deosebit de satisfăcătoare pentru obișnuitele noastre malițiozități. Dar urmează o altă scrisoare, de la un alt astronom, Walkey, care a făcut observații la Clyst St. Lawrence: că, în loc de eclipsă, Luna a devenit — redau exact ceea ce era scris acolo cu caractere cursive — „cel mai minunat luminată"... „mai curînd vopsită în roșu intens"... „atît de luminoasă de parcă nu se petrecea nici un fel de eclipsă".

Menționez că Chambers, în lucrarea sa despre eclipse, redă scrisoarea lui Forster în întregime, dar nu face nici o referire la scrisoarea de la Walkey.

În *Monthly Notices* nu există nici o tentativă de a explica ideea de distanță mai mare față de Lună și de umbră a Pămîntului care nu își atinge ținta, ceea ce le-ar fi provocat astronomilor necazuri mai mari decît dacă nu ar fi prezis deloc eclipsa. De asemenea, nu există scăpare de la a spune că practic niciodată, nici chiar în eclipsele totale, Luna nu este total întunecată — „atît de luminoasă de parcă nu se petrecea nici un fel de eclipsă". S-a precizat că în vremea respectivă fusese auroră boreală, aceasta putînd să fi cauzat luminozitatea, fără a se oferi vreo informație care să lămurească dacă un asemenea efect provocat de auroră mai fusese observat vreodată pe Lună.

Dar să luăm exemple unicat — astfel, o observație făcută de Scott în Antarctica. Forța acestei informații rezidă în convingerea mea, bazată îndeosebi pe multa considerație pentru subiectul de față, că o eclipsă cu o acoperire de nouă zecimi în faza maximă are un efect extrem de mare, chiar dacă cerul este acoperit:

Scott (*Voyage of the Discovery*, vol. 11, pagina 215):

„Posibil să fi fost o eclipsă de Soare pe 21 septembrie 1903, după cum spune almanahul, dar nici unul dintre noi nu ar fi putut să jure că s-a întîmplat așa."

Această eclipsă fusese înregistrată cu nouă zecimi în faza maximă. Cerul, în acel moment, a fost doar mohorît.

Așadar, asta înseamnă nu numai că multe eclipse nerecunoscute de astronomi ca atare au avut totuși loc, dar și că intermediarismul sau nepozitivismul nostru intră cu forța în eclipsele lor pretins reglementate.

Iată informațiile noastre despre eclipsele nereglementate, tot atît de întemeiate ca și cele convențional — sau oficial? — recunoscute, avînd legătură cu acest pămînt.

În *Notes and Queries* există mai multe aluzii la întunecările profunde care s-au petrecut pe acest pămînt, exact ca atunci cînd au loc eclipse, dar nu se face nici o referire la vreun corp care să fi produs eclipsarea. Desigur, nici nu se sugerează aici că e posibil ca aceste întunecări să fi fost eclipse. În ce mă privește, accept că dacă în secolul al XIX-lea oricine ar fi declarat un astfel de gînd ar fi avut de îndurat năpăstuirea unui Dominant; că Știința Materialistă a fost un zeu gelos, excluzînd, ca pe uneltiri ale diavolului, toate declarațiile împotriva pretențiilor de uniformitate, regularitate, periodicitate; că, pentru a-l înfrunta, ar fi trebuit atras într-un proces — reducîndu-l la tăcere prin ridiculizare — făcîndu-l să intre la apă prin publicare — stîrnind asupra-i disprețul prietenilor și al familiei, temeiuri legale de divorț; cineva care ar desfide în acest fel ar simți ceea ce au simțit într-o etapă timpurie, cei care nu credeau în moaște de sfinți sau fecioarele care uitau să mențină focul arzînd, într-o epocă și mai timpurie, iar dacă ar fi susținut morțiș exact ace-

lași lucru, atunci o altă stea fixă ar fi fost menționată în *Monthly Notices.* În general vorbind, problema din Pozitivism este că, prin Dominanți și corelațiile lor, cvasiexistența tinde spre starea pozitivă, strîngîndu-și în jurul unui nucleu ori al unui dominant membrii sistematizați ai unei religii, ai unei științe, ai unei societăți — dar că „individualitățile“ care nu abandonează și nu se scufundă pot de la sine să aproximeze în mai mare măsură pozitivitatea — adică ceea ce este fix, real și categoric.

În *Notes and Queries*, 2-4-139, există o relatare despre o întunecare petrecută în Olanda, în miezul unei zile luminoase, descrisă ca atît de intensă și de înfiorătoare încît, copleșite de panică, mai multe persoane și-au pierdut viața căzînd în canale.

Gentleman's Magazine, 33-414:

Un întuneric s-a abătut asupra Londrei, pe 19 august 1763, „mai adînc decît cel din timpul marii eclipse din 1748“.

Totuși, preferința noastră nu este aceea de a merge atît de mult în urmă în căutare de informații. Pentru o listă a istoricelor „zile întunecate“, a se vedea Humboldt, *Cosmos*, 1-120.

Monthly Weather Review, martie 1886-79:

Scrie că, în conformitate cu *La Crosse Daily Republican* din 20 martie 1886, peste orașul Oshkosh, Wisconsin, dintr-o dată s-a lăsat întunericul la orele 3 p.m., pe 19 martie. În cinci minute era beznă ca la miezul nopții.

Consternare.

Cred că este probabil ca unii dintre noi să exagereze propria noastră superioritate și temerile absurde din Evul Mediu...

Oshkosh.

Lumea de pe străzi năpustindu-se în toate direcțiile — cai fugind — femei și copii alergînd spre pivnițe — doar cu, o mică notă de modernism: contoare de gaz în locul reprezentărilor și moaștelor de sfinți.

Acest întuneric, care a durat între opt și zece minute, s-a întîmplat să se pogoare într-o zi care fusese „luminoasă dar cu nori“. Întunericul a trecut de la vest spre est și a urmat

luminozitatea; apoi au venit rapoarte din orașele de la vest de Oshkosh, unde se menționa că același fenomen se petrecuse deja acolo. Un „val de întuneric total" trecuse de la vest spre est.

Alte exemple sînt consemnate în *Monthly Weather Review*, dar în toate acestea avem sentimentul că sîntem eclipsați destul de serios de explicația convențională că acel corp care a adus întunericul nu era altceva decît o grămadă densă de nori. Însă unele dintre exemple sînt interesante — întuneric intens la Memphis, Tennesee, timp de aproximativ cincisprezece minute, la ora 10 a.m., pe 2 decembrie 1904 — „Ni s-a spus că în anumite cartiere a domnit panica și că unele persoane țipau și se rugau, închipuindu-și că venise sfîrșitul lumii" (*M. W.R.*, 32-522). La Louisville, Kentucky, pe 7 martie 1911, pe la ora 8 a.m.: durata — de aproape o jumătate de oră; plouase moderat și apoi căzuse grindină. „Întunecimea intensă și aspectul general de rău augur al furtunii au răspîndit teroarea în oraș"(*M. W.R.*, 39-345).

Totuși, această fuzionare între posibilele eclipse provocate de corpuri întunecate și obișnuitele fenomene terestre este formidabilă.

În ce privește întunericul abătut asupra unor arii întinse, explicația convențională este: fum de la pădurile în flăcări. În *U.S. Forest Service Bulletin*, nr 117, F.G. Plummer întocmește o listă de optsprezece reprize de întuneric care au fost semnalate în Statele Unite și în Canada. Plummer face parte dintre primitivi, dar trebuie spus că dogmatismul său este zgîlțîit de vibrațiile care vin de la noul Dominant. Dificultatea, pe care el însuși o recunoaște, dar pe care ar fi neglijat-o dacă ar fi scris cam cu un deceniu mai devreme, o constituie intensitatea unora dintre aceste întunecări. El admite că doar fumul nu poate fi făcut răspunzător pentru aceste „zile întunecate care îți dau fiori". Așa că își închipuie învolburări în atmosferă, care concentrează fumul de la pădurile în flăcări. Apoi, în inconsecvența sau disonanța oricărei cvasiactivități intelectuale ce tinde spre consecvență și armonie, el ne povestește despre vastitatea unora dintre

întunecări. Desigur, dl Plummer nu s-a gîndit cu adevărat la acest subiect, dar bănuim faptul că el ar fi putut să aproximeze în acest mod în mai mare măsură gîndirea adevărată decît dacă ar fi vorbit despre concentrație, înșirînd apoi datele privind suprafața enormă sau circumstanțele opuse concentrării — deoarece, dintre cele optsprezece exemple ale sale, în nouă s-a menționat că întunecarea ar fi acoperit întreaga Nouă Anglie. În cvasiexistență, toate lucrurile dau naștere la ceva sau constituie parte a opusului lor. Orice tentativă de pace pregătește calea pentru război; toate încercările de a instaura dreptatea duc la nedreptate într-o altă privință; astfel, încercarea dlui Plummer de a face ordine în informațiile sale, cu explicarea întunecării ca fiind cauzată de fumul pădurilor în flăcări, duce la o confuzie teribilă căreia autorul îi pune capăt spunînd că aceste întunecări din timpul zilei s-au petrecut „adesea cu o nebulozitate atmosferică mică sau chiar absentă în apropierea suprafeței pămîntului" — ori fără a fi pus în evidență vreun pic de fum — atîta doar că întotdeauna există o pădure în flăcări pe undeva.

Totuși, din optsprezece exemple, singurul pe care mă mai deranjez să îl contest este întunecarea profundă din Canada și din părțile nordice ale Statelor Unite petrecută pe 19 noiembrie 1819 — exemplu deja prezentat.

Fenomene concomitente:

Lumini pe cer;

Căderea unei substanțe negre;

Șocuri asemănătoare celor provocate de un cutremur de pămînt.

În acest exemplu, *singurul incendiu de pădure cunoscut* a avut loc la *sud de fluviul Ohio. Din cîte știu*, funinginea de la *un foc mare* la *sud* de Ohio putea să cadă în Montréal, Canada, și e de presupus că, printr-o reflexie neobișnuită, lumina de la el ar fi fost văzută în Montréal, dar un cutremur de pămînt nu este asimilabil cu un incendiu de pădure. Pe de altă parte, curînd vom formula ideea noastră conform căreia întunericul profund, căderea de materie din înalturi, luminile pe cer și cutremurele de pămînt

reprezintă manifestări ale apropierilor strînse ale altor lumi de această lume. Este vorba de o asemenea cuprindere, spre deosebire de includerea cîtorva factori și desconsiderarea restului, încît o putem numi o aproximare în mai mare măsură a realității — sau a universalității.

O întunecare, pe 17 aprilie 1904, la Wimbledon, Anglia (*Symons' Met. Mag.*, 39-69). A început dintr-o regiune lipsită de fum; nici ploaie, nici trăsnete; a durat zece minute; prea întuneric pentru a merge „chiar și afară din casă".

În ceea ce privește întunecarea din Marea Britanie, te poți gîndi la cețuri — dar în *Nature*, 25-289, sînt inserate cîteva observații făcute de maiorul J. Herschel după o întunecare petrecută la Londra, pe 22 ianuarie 1882, la ora 10.30 a.m., atît de intensă încît puteai auzi persoanele discutînd pe trotuarul de vizavi, dar nu puteai să le vezi — „Evident că nu era vorba de ceață."

Annual Register, 1857-132:

O relatare făcută de Charles A. Murray, delegat plenipotențiar britanic în Persia, despre o întunecare din 20 mai 1857 care s-a abătut asupra Bagdadului — „o întunecime mai intensă decît cea obișnuită la miezul nopții, cînd nu sînt vizibile nici stelele, nici luna..." „După un timp scurt, bezna adîncă a fost urmată de un semiîntuneric de o culoare roșietică nefirească, așa cum nu am mai văzut vreodată în nici o parte a lumii."

„Panica a cuprins întregul oraș."

„A căzut o cantitate mare de nisip roșu."

Problema nisipului căzînd pare să sugereze o explicație destul de convențională — că simunul, încărcat din plin cu nisip terestru, a împiedicat pătrunderea luminii solare —, dar dl Murray, care susține că era familiarizat cu acest fenomen, își exprimă opinia că „nu poate să fi fost simunul".

Acum este vorba de capacitatea noastră de cuprindere ori de această problemă a fenomenelor concomitente întunericului pe care sîntem pe cale să le folosim în avantajul nostru. Totul este foarte complicat și colosal, iar modalitatea noastră de a trata subiectul nu poate fi decît una impre-

sionistă. Ne vom ocupa în continuare de cîteva noțiuni elementare de Seismologie Avansată sau de cele patru fenomene principale care se petrec atunci cînd o altă lume se apropie strîns de această lume.

Dacă, uneori, o masă enormă sau o superconstrucție ar intra în atmosfera Pămîntului, conform acceptanței noastre, în funcție de viteză, ea ar apărea luminoasă sau ar arăta ca un nor pur și simplu ori ca un nor cu un nucleu luminos. Mai tîrziu vom încerca o formulare privind luminozitatea — diferită de luminozitatea consecutivă incandescenței — care apare la obiectele căzînd din cer sau intrînd în atmosfera Pămîntului. Deocamdată vom formula ideea că lumile au venit adesea foarte aproape de acest pămînt și că obiectele *mai mici — de mărimea unei șire de fîn* ori de dimensiunea cîtorva duzini de zgîrie-nori adunați laolaltă — au trecut prin atmosfera acestui pămînt și au fost luate drept nori deoarece erau învăluite în nori...

Ori că în jurul a ceva care vine din răceala puternică a spațiului interplanetar — adică din anumite regiuni, căci bănuim că există și altele în care temperatura este asemeni celei de la tropice — umezeala din atmosfera acestui pămînt s-ar condensa sub forma unui nor. În *Nature*, 20-121, găsim o relatare făcută de dl S.W. Clifton, culegător de datini din Freemantle, Australia de Vest. Acesta a trimis la Observatorul din Melbourne o comunicare despre cele remarcate de el într-o zi senină: apariția unui mic nor negru, care nu se mișca prea repede și care a explodat într-un glob de foc de dimensiunile aparente ale Lunii...

Ori că ceva avînd viteza unui meteorit obișnuit nu putea strînge vapori în jurul lui, însă că obiecte mișcîndu-se mai încet — cu viteza unui tren, să spunem — puteau s-o facă.

Norii tornadelor au fost descriși atît de des de parcă ar fi fost obiecte solide, încît acum noi acceptăm ideea că uneori așa ceva și sînt: că unele dintre așa-numitele tornade sînt obiecte care intră în atmosfera acestui pămînt, nu numai generînd perturbații prin aspirațiile lor, ci uneori și strivind

cu mărimea lor toate lucrurile întîlnite în cale, ridicîndu-se și coborînd și, în cele din urmă, dispărînd — fapt ce demonstrează că gravitația nu este puterea la care se gîndesc primitivii, de vreme ce un obiect care se mișcă cu o viteză relativ mică nu este tras spre acest pămînt sau, dacă e afectat pentru o clipă, face imediat un salt înapoi.

În *Reports on the Character of 600 Tornadoes*, Finley redă cîteva frînturi foarte sugestive de descrieri:

„Norii au săltat în lungul pămîntului ca o minge."

Or, aceasta înseamnă că nu a existat nici un fel de fenomen meteorologic, ci mai curînd ceva care semăna foarte bine cu o minge tare ce sălta în lungul pămîntului, strivind și luînd cu ea orice îi ieșea în cale...

„Norul mergea înainte, revenind pe pămînt după fiecare 750-900 m străbătuți."

Aici s-a strecurat o fărîmă interesantă de informație pe care am căpătat-o din cu totul altă parte. O ofer ca pe o informație din superbiologie — ramură a științei avansate de care totuși nu mă voi ocupa, limitîndu-mă la lucrurile denumite vag „obiecte"...

„Tornada venea în zigzag, sărind, învîrtejindu-se ca un mare șarpe verde, zvîrlind în afară vreo douăzeci de dinți scînteietori."

Nu-i doar interesant — personal, consider că este senzațional. Se poate ca în trecut, din cînd în cînd, șerpi verzi să se fi năpustit asupra acestui pămînt, luînd cîte o îmbucătură rapidă de pe unde au putut, dar, așa cum spuneam, acesta este un fenomen superbiologic. Finley dă zeci de exemple ale unor nori de tornade care par să semene mai mult cu lucrurile solide ridicate de nori decît cu norii propriu-ziși. El menționează că în tornada de la Americus, Georgia, din 18 iulie 1881, „din nor a fost emis un ciudat abur sulfuros". În multe exemple, obiectele sau pietrele meteoritice care au venit din această parte exterioară Pămîntului au avut un miros sulfuros. Cum poate un vînt să producă astfel de efecte nu este clar. Faptul că un obiect mare din regiunile exterioare ar trebui să fie sulfuros concordă cu multe

alte informații. Fenomenul a fost descris în *Monthly Weather Review*, din iulie 1881, ca „un ciudat abur sulfuros... arzîndu-i și îngrețoșîndu-i pe cei care s-au apropiat suficient de mult pentru a-l inhala".

Explicarea convențională a tornadelor ca efecte ale vîntului — pe care nu le putem nega în unele cazuri — este atît de înrădăcinată în Statele Unite încît e mai bine să cauți oriunde în altă parte o relatare despre un obiect care a pătruns în atmosfera Pămîntului, ridicîndu-se și coborînd, sfidînd gravitația acestuia.

Nature, 7-112:

Scrie că, în concordanță cu cele comunicate de un corespondent al *Birmingham Morning News*, oamenii care locuiau în apropiere de King's Sutton, Banbury, au văzut, pe 7 decembrie 1872, pe la ora 1.00, ceva care semăna cu o căpiță de fîn căzînd din cer. Întocmai ca un meteor, ea era însoțită de foc și de un fum dens, făcînd un zgomot ca de tren. „Acel ceva — cînd se afla la înălțime în aer, cînd se apropia de pămînt." Efectul era asemănător celui al unei tornade: copaci și ziduri culcate la pămînt. Acum este prea tîrziu să mai verificăm povestea, dar în revistă putem găsi o listă de persoane ale căror proprietăți au fost afectate. Ni s-a spus că mai apoi respectivul lucru a dispărut „dintr-o dată".

Acestea sînt obiectele mai mici, trenurile deraiate de pe șine sau marii șerpi verzi, din cîte știu — dar formularea noastră privind apropierea de acest pămînt a unor imense corpuri întunecate...

Că probabil ele ar fi trebuit să fie luminoase, dar se înfășuraseră în nori, sau poate aveau norii lor proprii...

Însă ideea că ar fi fost cutremurate și că ele ar fi afectat acest pămînt provocînd cutremure...

Și că apoi ar fi avut loc o cădere de materie dintr-o asemenea lume ori ridicarea de pe acest pămînt într-o lume din apropiere — dacă nu cumva ambele fenomene, însoțite de un schimb de materie — proces cunoscut în Seismologia Avansată ca celestio-metateză...

Doar că — dacă e vorba într-adevăr despre materie dintr-o oarecare altă lume — și dacă îi trece cuiva prin minte că noi tăgăduim categoric gravitația, tocmai pentru că nu putem accepta dogmele ortodoxe —, doar că, dacă materia dintr-o altă lume, umplînd cerul acestui pămînt pretutindeni, ca o emisferă sau pe plan local, ar fi atrasă de acest pămînt, atunci ar fi normal să ne închipuim că întregul lucru ar trebui să cadă aici, și nu doar materialele de la suprafața lui.

Obiecte de la fundul unei corăbii. Din cînd în cînd, ele cad pe fundul oceanului. Corabia — nu.

Sau ca atunci cînd, acceptînd picurarea apei din cîmpurile aeriene de gheață, ne gîndim că doar o parte din lumea apropiată sucombă, cu excepția cazului că este ținută în suspensie față de gravitația acestui pămînt, iar materialele de la suprafață cad din acea parte...

Explicăm sau exprimăm sau acceptăm — dar ce importanță are? Atitudinea noastră este:

Iată informațiile.

Vedeți cu ochii dumneavoastră.

Ce importanță are care pot fi părerile mele?

Iată informațiile.

Dar gîndiți cu capul dumneavoastră sau cu capul meu: totul trebuie să fie amestecat. E necesar să treacă mult timp ca să deosebim Florida de Long Island. Așa cum am avut informații despre pești care au căzut din proaspăt consacrata și deja respectabila noastră Mare a SuperSargaselor — pe care aproape am uitat-o, atît de respectabilă este acum —, vom avea și informații despre pești care au căzut în timpul cutremurelor de pămînt. Aceștia, acceptăm noi, au fost trași în jos din heleșteie sau din alte lumi care au fost cutremurate, în timp ce, la doar cîțiva kilometri distanță de acest pămînt, o oarecare altă lume cutremura Pămîntul.

Într-un fel sau ca principiu, subiectul este destul de ortodox. Fie și numai apropierea atribuită altor lumi — care, totuși, nu reprezintă o problemă de atribuire, ci va fi una de susținere pe bază de informații — și modul convențional în care ne închipuim suprafețele lor cutremurate — chiar un

lac întreg cu pești fiind zgîlțîit și tras în jos din aceste lumi. Lacul plin cu pești poate provoca o mică suferință anumitor minți, dar la căderea de nisip și de pietre este o adevărată plăcere să te gîndești. Nenumărate persoane de pe tărîmul științei sau hipnotici mult mai loiali decît noi care s-au ocupat de acest subiect nu au avut probleme să-l coreleze cu prezența Lunii. De exemplu, Perrey a parcurs 15 000 de consemnări despre cutremure de pămînt și le-a corelat pe multe dintre ele cu mai marea apropiere, în acele momente, a Lunii de acest pămînt sau, mai precis, pe multe le-a atribuit atracției exercitate de Lună atunci cînd se afla mai aproape de Pămînt. De asemenea, există o lucrare pe acest subiect în *Proc. Roy. Soc. of Cornwall*, 1845. Or, teoretic, atunci cînd Luna se află în punctul cel mai apropiat de Pămînt, ea cutremură suprafața acestui pămînt, fiind la rîndu-i cutremurată — dar nu cade pe acest pămînt. În ce privește aversele cu materiale care vin de pe Lună în asemenea momente, ar putea fi parcurs vechile consemnări și am găsi tot ce ne poftește inima.

Ceea ce vom și face acum.

Formulările nostre pledează doar pentru acceptare.

Informațiile noastre:

Le luăm din rîndurile celor patru clase de fenomene care au precedat sau au însoțit cutremurele de pămînt:

Nori neobișnuiți, întuneric profund, apariții luminoase pe cer, căderi de substanțe și de obiecte, indiferent dacă ele sînt sau nu denumite de obicei meteoritice.

Nu doar una dintre aceste manifestări se potrivește cu principiile seismologiei primitive sau elementare, ci fiecare în parte constituie o informație despre un corp aflat în plin cutremur care fie trece prin apropierea acestui pămînt, fie se află suspendat deasupra lui. Pentru primitivi, nu există nici un motiv pe lume în stare să justifice de ce o convulsie de pe suprafața acestui pămînt ar trebui să fie însoțită de semne neobișnuite pe cer, precum întunericul ori căderea de substanțe sau de obiecte. În ce privește astfel de feno-

mene sau furtunile care preced uneori cutremurele de pămînt, ireconciliabilitatea este încă și mai mare.

Perrey a realizat marea sa compilație înainte de 1860. Din listele întocmite cu atît de multă vreme în urmă vom lua majoritatea informațiilor noastre. Dar cele mai sigure și mai puțin deranjante au fost publicate în timpurile recente — cel puțin într-o formă ambițioasă și cuprinzătoare. Mîna constrîngătoare a „Sistemului", așa cum îl denumim, indiferent dacă acesta există sau nu în realitate, ține frîiele științelor de azi. Cel mai straniu aspect al cvasiexistenței noastre, dintre cele cunoscute de mine, îl constituie faptul că toate lucrurile care par să aibă o singură identitate au, de asemenea, în mare măsură, asemănare cu orice altceva. În această unitate a totalității sau continuității, mîna proteguitoare este aceea care reprimă; sufocările parentale; iubirea neseparabilă de ură. Există doar Continuitate — care se găsește în cvasiexistență. Revista *Nature*, cel puțin în coloanele rezervate corespondenților, evadează totuși din strangularea proteguitoare, iar *Monthly Weather Review* constituie un teren propice pentru observațiile păgîne; dar răsfoind alte periodice cu vechime, am remarcat că pîlpîirile lor de cvasiindividualitate s-au stins treptat după 1860, precum și faptul că identitățile lor încercate s-au lăsat în voia unei organizări încercate la un nivel mai înalt. Unele dintre ele, exprimînd strădania, de dimensiunile Intermediarității, de a localiza universalul sau de a localiza eul, sufletul, identitatea, entitatea — sau pozitivitatea ori realitatea —, strădanie care a dăinuit pînă prin 1880, după 1890 nemaifiind de găsit decît vagi urme —, ca mai apoi să exprime procesul universal, cu unele excepții — acestea au arătat că ici și colo în istoria lumii e posibil să fi existat aproximări reușite ale pozitivității de către „individualități" — care doar ulterior au devenit individualități, euri și suflete pe cont propriu — abandonînd, supuse, ele au devenit părți ale unei tentative superioare de organizare, destinată să individualizeze sau să sistematizeze în cadrul unui lucru complet, ori să localizeze universalul sau însușirile universalului. După moar-

tea lui Richard Proctor, ale cărui intoleranțe ocazionale nu mi-ar plăcea să le subliniez prea insistent, toate edițiile următoare ale *Knowledge* abia dacă mai cedează în fața nonconformismului. De menționat cît de des sînt citate *American Journal of Science* și *Report of the British Association*; după 1885, să spunem, astfel de informații abia sînt pomenite în aceste pagini inspirate, dar ilicite, iar faptul — nu ne putem abține să nu o repetăm — se petrece parcă sub hipnoză și prin inerție.

Despre anul 1880.

Sufocare și desconsiderare.

Dar coerciția putea să nu fie pozitivă și mulți desconsiderați au continuat să se strecoare; astfel, chiar și în ziua de azi, unii dintre cei strangulați încă mai respiră slab.

Unele dintre informațiile noastre au fost foarte greu de găsit. Am putea spune povești despre munca laborioasă și despre căutările sterile care, deși probabil imperceptibil, ar stîrni simpatia vreunui domn Symons. Dar, în această problemă a coincidenței cutremurelor de pămînt cu fenomenele aeriene — care sînt și ele la fel de neasociabile cu cutremurele de pămînt, dacă sînt provocate pe plan intern, ca și căderile de nisip asupra băiețeilor aflați în convulsii după ce au mîncat pe săturate mere acre —, bogăția de așa-numite dovezi este atît de mare încît nu putem decît să parcurgem la iuțeală aceste informații, începînd cu Catalogul lui Robert Mallet (*Rept. Brit. Assoc.*, 1852), fiind nevoiți să omitem unele exemple extraordinare deoarece ele datează dinainte de secolul al XVIII-lea:

Cutremur „precedat“ de o furtună violentă, Anglia, 8 ianuarie 1704; „precedat“ de un meteor strălucitor, Elveția, 4 noiembrie 1704; „nor luminos, mișcîndu-se cu o mare viteză, dispărînd dincolo de orizont“, Florența, 9 decembrie 1731; „cețuri groase în aer, prin care s-a văzut o lumină slabă; cu cîteva săptămîni înainte de șoc, au fost văzute în aer globuri luminoase“, Suabia, 22 mai 1732; ploaie cu pămînt, Carpentras, Franța, 18 octombrie 1737; un nor negru, Londra, 19 martie 1750; furtună violentă și o stea

ciudată de formă octogonală, Slavange, Norvegia, 15 aprilie 1752; mingi de foc pornind de la o dungă pe cer, Augermannland, 1752; numeroși meteoriți, Lisabona, 15 octombrie 1755; „furtuni teribile" una după alta — „căderi de grindină" și „meteori strălucitori", exemplu după exemplu — „un glob imens", Elveția, 2 noiembrie 1761; nor sulfuros, lunguieț, Germania, aprilie 1767; o cantitate extraordinară de aburi, Boulogne, aprilie 1780; cerurile întunecate de o pîclă închisă la culoare, Granada, 7 august 1804; „zgomote ciudate, înfiorătoare în aer și pete mari întunecînd Soarele", Palermo, Italia, 16 aprilie 1817; „meteor luminos mișcîndu-se în aceeași direcție cu unda de șoc", Neapole, 22 noiembrie 1821; minge de foc apărînd pe cer, de dimensiunile aparente ale Lunii, Thuringerwald, 29 noiembrie 1831.

Iar dacă cumva nu sînteți polarizat pe Noul Dominant, care impune recunoașterea multiplicităților lucrurilor exterioare, ca și Dominantul din vremea apariției unor zori noi pentru Europa în 1492, un Dominant care impunea recunoașterea externalității teritoriale pentru Europa —, dacă cumva nu aveți contact cu noul, atunci trebuie să nu aveți nici o afinitate cu astfel de date — boabe de fasole ce se desprind de magnet — ireconciliabile care trec ca și cum ar pluti prin mintea unui Thomson...

Or, eu însumi accept faptul că noi nu gîndim realmente deloc, căci noi facem corelații în jurul supermagneților pe care îi denumesc Dominanți: un Dominant Spiritual într-o anumită epocă, și în semn de afecțiune pentru acesta apar mănăstirile, iar rugul și crucea îi sînt simbolurile; un Dominant Materialist — și apar laboratoarele, iar microscoapele, telescoapele și creuzetele se constituie în icoanele lui — căci nu sîntem altceva decît pilitură de fier față de succesiunea de magneți care înlocuiește magneții precedenți.

Fără părtinire în ce vă privește și fără părtinire în ce mă privește — doar dacă într-o zi unii dintre noi nu vor mai fi în Intermediaritate, ci vor ține piept cosmosului din care, cu multă vreme în urmă, mii de pești au fost azvîrliți o dată

cu apa dintr-o găleată — atunci fie avem valenţe psihice pentru aceste informaţii, dacă sîntem sclavi ascultători ai Noului Dominant, fie manifestăm repulsie faţă de ele, dacă le corelăm cu Vechiul Dominant. Eu, personal, fără a pune suflet şi în mod altruist, sînt corelat la Noul Dominant: văd ceea ce trebuie să văd. Singurul mobil pe care îl pot susţine, în tentativa mea de a-i stimula pe discipoli, este acela că într-o zi Noul va fi la modă, că noile corelaţii le vor persifla pe cele vechi. Pînă la urmă, există un oarecare stimulent pentru aceasta. Iar eu nu sînt cu desăvîrşire sigur că este oportun să sfîrşesc precum o stea fixă.

Ca un corelat la Noul Dominant, sînt foarte impresionat de unele dintre informaţiile prezentate, de pildă obiectul luminos care s-a mişcat în aceeaşi direcţie cu unda de şoc a cutremurului de pămînt, deoarece ideea ca un cutremur să fi avut loc după ce obiectul a trecut prin apropierea suprafeţei acestui pămînt pare foarte acceptabilă. Sau alte informaţii, cum ar fi dunga văzută pe cer — poate că doar o dungă era vizibilă dintr-o altă lume. Ori obiectele sau meteoriţii care au fost scuturaţi din ea. Cutremurul de la Carpentras, Franţa, sugerează că deasupra localităţii s-a aflat o lume mai mică, violent cutremurată, astfel încît Pămîntul aflat sub ea s-a cutremurat la rîndu-i.

Dar cel mai mult îmi plac superlupii care au fost văzuţi traversînd Soarele în timpul cutremurului de la Palermo.

Au urlat.

Sau poate era vorba de iubirile dintre lumi. Chemarea pe care şi-o adresează una alteia. Ele încearcă să se apropie cît mai mult una de alta, iar cînd reuşesc — urlă.

Urletele planetelor.

Am mai descoperit un lucru de neînţeles.

În *Edinburgh New Philosophical Journal* — acum trebuie să ne întoarcem înaintea anului 1841 —, în zilele strangulării mai puţin eficiente —, Sir David Milne înşiruie cutremurelor petrecute în Marea Britanie. Spicuiesc doar cîteva, cele care îmi arată că alte lumi au fost aproape de suprafaţa acestui pămînt:

Furtună violentă înaintea zdruncinăturii din 1703; cutremur „precedat“ de o minge de foc, 1750; o minge mare de foc a fost văzută cu o zi înainte de un cutremur, 1755; „un fenomen neobişnuit în aer: un mare corp luminos, încovoiat ca un corn, care s-a întins peste cer“, 1816; imensă minge de foc, 1750; ploi și ninsori negre; 1755, numeroase exemple de proeminențe orientate spre cer — sau atracție exercitată de sus? — în timpul cutremurelor, „precedate de un nor foarte negru, care cobora“, 1795; cădere de pulbere neagră, precedînd cu șase ore un cutremur, 1837.

Unele dintre exemple mi se par a fi deosebit de frapante — o lume mai mică: ea este distrusă în mare măsură de atracția acestui pămînt — substanța neagră care cade din ea —, dar abia după șase ore, după ce s-a apropiat considerabil, acest pămînt suferă perturbația. În ceea ce privește spectacolul extraordinar oferit de lucrul, lumea sau superconstrucția văzută pe cer în 1816, nu am fost în stare să aflu amănunte. Cred că aici acceptanța noastră se dovedește relativ corectă: că această întîmplare a fost de mult mai mare importanță decît, să spunem, trecerile pe la meridian ale planetei Venus, despre care s-au scris sute de lucrări; că nu am găsit nici o altă menționare deși nu am căutat-o în mod special, ci doar aflîndu-mă în căutare de mai multe informații; că nu am putut găsi nimic altceva decît o relatare lipsită de detalii a acestei întîmplări.

În general vorbind, aici avem un acord considerabil între informațiile despre masele imense care nu cad pe acest pămînt, dar din care cad anumite substanțe, și informațiile despre cîmpiile de gheață din care gheața poate să nu cadă, dar din care se prelinge apa. Încep să nuanțez: la o distanță de acest pămînt, gravitația are un efect mai mare decît am presupus, deși mai mic decît presupun și „dovedesc“ dogmaticii. Mă declar acum mai ferm în favoarea ideii de a accepta o Zonă Neutră — adică și Pămîntul, ca orice magnet, evidențiază o Zonă Neutră —, în care se află Marea Super-Sargaselor și în care alte lumi pot fi menținute plutind, deși

părţile lor *proeminente* pot fi supuse atracţiei acestui pămînt...

Dar preferinţa mea...

Iată întîi informaţiile.

Deţin una dintre cele mai interesante şi mai noi corelaţii. Cred că aş fi putut să vi-o prezint mai înainte, dar — fie că este deplasată aici, nefiind însoţită de un cutremur, fie că nu — o voi expune acum. Vi-o ofer ca pe un exemplu al unei eclipse, provocată de un corp imens şi întunecat, care a fost studiată şi raportată de către un astronom. Astronomul este dl Lias, iar fenomenul a fost văzut de el la Pernambuco, pe 11 aprilie 1860.

Comptes Rendus, 50-1197:

Era aproape miezul zilei — cer lipsit de nori — şi, dintr-o dată, lumina soarelui s-a diminuat. Întunericul a devenit din ce în ce mai profund; pentru a-i descrie prin comparaţie intensitatea, ni s-a spus că planeta Venus strălucea puternic. Dar în acea perioadă vizibilitatea lui Venus ar fi trebuit să fie foarte slabă. Observaţia care îl stîrneşte pe Noul Dominant este:

Că în jurul Soarelui a apărut coroana solară.

Există multe alte exemple care indică apropierea altor lumi în timpul cutremurelor. Menţionez cîteva: un cutremur şi un obiect pe cer, denumit „un meteor luminos mare" (*Quar. Jour. Roy. Inst.*, 5-132); corp luminos pe cer, cutremur de pămînt şi cădere de nisip din cer, Italia, 12 şi 13 februarie 1870 (*La Science Pour Tous*, 15-159); multe rapoarte despre un obiect luminos pe cer şi un cutremur, Connecticut, 27 februarie 1883 (*Monthly Weather Review*, februarie 1883); obiect luminos sau meteor pe cer, cădere de pietre din înalturi şi cutremur, Italia, 20 ianuarie 1891 (*L'Astronomie*, 1891-154); cutremur de pămînt şi un număr prodigios de corpuri luminoase sau de globuri în aer, Boulogne, Franţa, 7 iunie 1779 (Sestier, *La Foudre*, 1-169); cutremur de pămînt la Manila, 1863, şi „ciudată apariţie luminoasă pe cer" (Ponton, *Earthquakes*, pagina 124).

Cea mai notabilă apariție de pești în timpul unui cutremur este aceea de la Riobamba. Humboldt a schițat una dintre ele, iar rezultatul arată nefiresc. Mii de pești au apărut pe pămînt în timpul unui cutremur înfiorător. Humboldt spune că ei au fost aduși la suprafață din izvoare subterane. Personal, nu cred una ca asta și am date care mă îndreptățesc să mă gîndesc că nu este vorba despre așa ceva, dar o atare idee ar trebui să implice o înșiruire de argumente cu dus și întors, astfel încît mi se pare mai simplu să luăm în considerare un exemplu mai clar al căderii de pești din cer în timpul unui cutremur. Nu pot să precizez dacă un lac mare din altă lume s-a rupt și toți peștii din el au căzut pe pămînt sau dacă doar un lac din Marea SuperSargaselor, zăpăcit între două lumi care se smucesc, a fost tras în jos spre acest pămînt...

Iată informațiile.

La Science Pour Tous, 6-191:

16 februarie 1861. Un cutremur de pămînt la Singapore, urmat de o ploaie torențială — ori atît de multă apă încît ar fi putut fi conținută într-un lac de dimensiuni considerabile. Timp de trei zile, această ploaie sau această cădere de apă s-a abătut asupra pămîntului în torente. În bălțile formate pe sol de potop au fost găsiți nenumărați pești. Autorul articolului spune că el, personal, nu văzuse decît apa căzînd din cer. Indiferent dacă eu accentuez sau nu că a fost vorba de un potop, autorul susține că aversa a fost atît de năprasnică încît nu putea să vadă la distanță de trei pași. Băștinașii spuneau că peștii căzuseră din cer. Peste trei zile, apa din băltoace s-a evaporat și au fost găsiți mulți pești morți, dar, din capul locului — deși aceasta este o expresie care nu ne place din instinct —, peștii fuseseră activi și nevătămați. *Apoi urmează un subiect pentru altul dintre micile noastre* studii privind fenomenele neglijării. Aici psihotropismul înseamnă să iei în mod mecanic un creion în mînă și să scrii în mod mecanic că peștii găsiți pe sol după o aversă puternică provin din curenții revărsați. Autorul relatării precizează că unii dintre pești fuseseră găsiți în ograda

sa, care era înconjurată de ziduri înalte, dar, nedînd nici o atenție acestui aspect, un corespondent (*La Science Pour Tous*, 6-317) explică faptul că, din cauza ploii năprasnice, cursurile de apă s-au revărsat, purtînd peștii cu ele. Ni s-a spus de către primul autor că acești pești din Singapore făceau parte dintr-o specie foarte abundentă în regiune. Așadar, eu, unul, cred că un lac întreg cu astfel de pești fusese scuturat din Marea SuperSargaselor în împrejurările la care ne-am gîndit. Totuși, dacă este ca înfățișarea unor pești ciudați apăruți după un cutremur de pămînt să fie mai plăcută vederii sau nărilor Noului Dominant, noi, cu toată pioșenia și fidelitatea, alimentăm acest imbold... O relatare a întîmplării de la Singapore a fost citită de către dl de Castelnau în fața membrilor Academiei Franceze. Dl de Castelnau a reamintit că anterior, cu un alt prilej, supusese atenției membrilor Academiei detaliul că niște pești dintr-o nouă specie apăruseră la Capul Bunei Speranțe după un cutremur.

Pare adecvat, iar aceasta va aduce faimă noii ortodoxii, să oferim acum un exemplu în care s-au petrecut practic în același interval de timp nu doar cutremurul și căderea de roci sau de meteoriți, sau cutremurul împreună fie cu o eclipsă, fie cu apariții luminoase pe cer, ci unul în care sînt combinate toate manifestările de felul acelora — apărînd cîte unul sau mai multe, asociate —, fapt ce indică, potrivit celor acceptate de noi, apropierea unei alte lumi. De data aceasta, spre deosebire de alte exemple, durata fenomenelor combinate a fost mai mare.

În *Canadian Institute Proceedings*, 2-7-198, există o relatare a împuternicitului-delegat la Dhurmsalla privind un meteorit extraordinar căzut acolo: un meteorit acoperit cu gheață. Dar combinația evenimentelor înfățișată de el este încă și mai ieșită din comun:

El scrie că, în decurs de cîteva luni de la căderea acestui meteorit, a avut loc o cădere de pești vii la Benares, o aversă cu o substanță roșie la Furruckabad, o pată întunecată observată pe discul Soarelui, un cutremur de pămînt, „o în-

tunecare nefirească de o anume durată" și o apariție luminoasă pe cer care arăta ca o auroră boreală...

Dar punctul culminant abia urmează.

Iată-ne implicați în fenomene aparținînd unei noi categorii:

Vizitatorii.

Împuternicitul-delegat scrie că, în seara ce a urmat căderii meteoritului de la Dhurmsalla — o bucată de piatră acoperită cu gheață —, a văzut lumini. Unele nu erau plasate foarte sus; ele au apărut, au plecat, au reapărut. Am citit multe relatări despre meteoritul de la Dhurmsalla — 28 iulie 1860 —, dar niciodată, în nici una dintre ele, nu este menționată această nouă corelație — ceva tot atît de deplasat în secolul al XIX-lea ca și ideea de a deține un aeroplan — invenție care, spunem noi, avea să nu-i fie permisă secolului al XIX-lea, deși prevestirea ei a fost totuși îngăduită. Autorul scrie că luminile se mișcau ca baloanele de foc, însă:

„Sînt sigur că ele nu erau nici baloane sau felinare, nici focuri în aer liber sau vreun lucru de acest fel, ci, de bună-credință fiind, susțin că erau lumini în ceruri."

Iată un subiect pentru care ar trebui să găsim o formulare separată — violatori ai teritoriului asupra căruia cu totul altcineva are dreptul legal — poate cineva a pierdut o piatră și a venit împreună cu prietenii aici, jos, să o caute, pe timp de seară — sau agenți secreți ori emisari care aveau întîlnire cu anumiți inițiați din apropiere de Dhurmsalla — lucruri și ființe coborînd să exploreze, dar nefiind capabile să rămînă jos multă vreme...

Într-un fel, este sugerată o altă manifestare stranie. Tradiția antică chineză — semne asemănătoare urmelor de copite lăsate pe sol. Ne-am gîndit — însă cu un grad scăzut de acceptare — la o altă lume care poate să se afle în comunicare secretă cu unii inițiați din rîndurile locuitorilor pămîntului nostru — și la mesaje, concepute în simboluri semănînd cu urmele de copite, trimise unui receptor ori pe o anumită colină de pe acest pămînt —, precum și la mesaje care, din cînd în cînd, nu ajung la destinație.

Această altă lume sosește aproape de această lume — au loc cutremure —, dar avantajul apropierii constă în posibilitatea de a se trimite un mesaj — mesajul, destinat poate unui receptor din India ori unuia din Europa Centrală, o ia în direcție greșită, spre Anglia — simboluri asemenea celor menționate de tradiția chineză s-au găsit pe o plajă în Cornwall, după un cutremur...

Phil. Trans., 50-500:

După cutremurul din 15 iulie 1757, pe nisipurile de la Penzance, Cornwall, pe o suprafață mai mare de 80 m^2, au fost găsite semne asemănătoare urmelor de copite, doar că nu erau în formă de semicerc. Recunoaștem o asemănare, însă menționăm o desconsiderare arbitrară, venită, de data aceasta, din partea noastră. Ni se pare că semnele descrise ca „mici conuri înconjurate de bazine de diametru egal" ar semăna cu urmele de copite doar dacă cercurile lăsate de copite ar fi întregi. Alte neglijări constau în faptul că au existat mici picățele negre în vîrfurile conurilor, de parcă ceva, poate gazos, ieșise din ele, iar din una dintre aceste formațiuni țîșnea un jet de apă la fel de gros ca încheietura mîinii unui bărbat. Desigur, deschiderea izvoarelor este un fapt obișnuit în urma cutremurelor — dar bănuim, adică eu bănuiesc, că Negativul Absolut ne constrînge să menționăm în această informație și neorînduielile lui.

Un alt aspect în care Negativul Absolut pare să acționeze împotriva noastră: deși, datorită superchimiei, am introdus principiul celestio-metatezei, nu avem nici o informație valabilă privind schimbul de substanțe din timpul apropierilor. Toate datele se referă la căderi și nu la translatări ascendente. Desigur, impulsurile îndreptate în sus sînt obișnuite în timpul cutremurelor, dar nu avem nici o informație despre un copac ori un pește ori o cărămidă ori un om care să o fi luat în sus și să fi rămas acolo, nemaiîntorcîndu-se niciodată. Întîmplarea devenită clasică, cu calul și grajdul, a avut loc cu ocazia a ceea ce a fost denumit un vîrtej.

S-a spus că, într-un cutremur produs în Calabria, pietrele din pavaj au sărit în sus, ridicîndu-se în aer.

Autorul relatării nu precizează dacă ele au revenit pe pămînt, dar ceva mă determină să spun că da.

Leşurile din Riobamba.

Humboldt a raportat că, în cutremurul de la Riobamba, „leşurile au fost scoase din morminte"; că „mişcarea pe verticală a fost atît de puternică încît trupurile au fost aruncate la cîteva sute de metri în aer".

Explicaţia mea:

Dacă în intervalul de maximă violenţă al unui cutremur, ceva s-a ridicat în aer şi a tot continuat să se ridice, înseamnă că gîndurile observatorilor celor mai apropiaţi erau foarte probabil absorbite de alte subiecte.

Debarcaderul din Lisabona.

Ni s-a spus că s-a lăsat în jos.

O mulţime imensă de persoane a alergat spre chei pentru a se refugia. În oraşul Lisabona domnea un întuneric profund. Deodată, debarcaderul şi toată lumea de pe el au dispărut. Dacă debarcaderul şi oamenii s-au lăsat în jos — nu ştiu cum se explică faptul că nici măcar un singur cadavru, nici măcar o zdreanţă dintr-o haină, nici măcar o scîndură din lemnăria debarcaderului sau măcar o aşchie din ea nu au plutit vreo clipă la suprafaţa apei.

18

Noul Dominant...

Prin care înţeleg, „din capul locului", tot ceea ce se opune Excluzionismului.

Această Dezvoltare sau Progres sau Evoluţie constituie Încercarea de a Pozitiva, fiind un mecanism prin care o existenţă pozitivă este aprovizionată — întrucît ceea ce numim existenţă nu reprezintă un uter al infinitudinii şi, în sine, nu are decît rolul de incubator — că, pînă la urmă, toate încercările sînt zădărnicite de cei excluşi în mod incorect. Su-

biectiv, distrugerea este ajutată de propriul nostru simț al falsului și de limitările stricte. Astfel, artiștii clasici și academiști au elaborat picturi pozitiviste și au exprimat doar idealul de care am cunoștință, deși atît de des auzim de „idealuri" în loc de diferite manifestări — artistice, științifice, teologice, politice — ale Unicului Ideal. Ei au încercat să satisfacă, prin expresia artistică, dorința cosmică de unitate sau completitudine, denumită uneori armonie, alteori frumusețe — în anumite aspecte. Prin desconsiderare, ei au căutat completitudinea. Dar efectele de lumină pe care le-au desconsiderat și limitarea lor îngustă la subiectele standardizate sînt factorii care au dus la revolta Impresioniștilor. Astfel, Puritanii au încercat să sistematizeze și au neglijat cerințele fizice sau viciile ori distracțiile: ei au fost copleșiți și doborîți atunci cînd îngustimea lor spirituală a devenit evidentă și intolerabilă. Toate lucrurile tind spre pozitivitate pentru ele însele sau pentru cvasisistemele din care fac parte. Formalismul și matematica, ceea ce are caracter regulat și uniform, constituie aspecte ale stării pozitive — dar Pozitivul este Universalul — prin urmare, orice pozitivitate încercată, care pare să satisfacă aspectele formalismului și ale regularității, mai devreme sau mai tîrziu se descalifică în aspectele ei de extindere sau de universalitate. Așa s-a născut revolta de azi împotriva științei, deoarece enunțurile care, într-o generație anterioară, au fost privite ca adevăruri finale sînt văzute acum ca fiind nesatisfăcătoare. Fiecare declarație oficială care s-a opus propriilor noastre acceptări s-a dovedit a fi o compoziție aidoma oricărei picturi academiste: ceva căruia îi sînt retezate în mod arbitrar relațiile cu mediul sau ceva alcătuit din informații ce interferează sau sînt perturbate ori prezentate cu neglijări. Propria noastră încercare a fost considerată între incluși, dar și între cei excluși, în cadrul unei formulări mai largi. Acceptăm, totuși, că pentru fiecare dintre formulările noastre există ireconciliabile undeva, această declarație finală incluzînd toate lucrurile. Totuși, de acest tip este și flecăreala despre îngeri. Finalul rămîne indescriptibil în cvasiexistență, unde a gîndi înseamnă atît a include dar și a exclude sau,

altfel spus, a nu fi final. Dacă admitem că pentru fiecare opinie pe care am exprimat-o trebuie să existe undeva un ireconciliabil, atunci sîntem intermediariști și nu pozitiviști; nici măcar pozitiviști superiori. Desigur, se poate întîmpla ca într-o zi să sistematizăm, să dogmatizăm și să refuzăm să gîndim un lucru pentru a nu fi acuzați de desconsiderare și să ajungem să credem, în loc să acceptăm pur și simplu; atunci, dacă am putea avea un sistem mai larg, care nu ar accepta ireconciliabilele, am deveni pozitiviști superiori. Atîta vreme cît noi doar acceptăm, nu sîntem pozitiviști superiori, dar sentimentul nostru este că Noul Dominant, chiar dacă am gîndit despre el ca despre o altă formă de subjugare, va fi nucleul pozitivismului superior și va constitui mijlocul de înălțare în infinitudinea unui nou lot de stele fixe — pînă cînd, în calitatea lui de instrument de aprovizionare, va fi și el depășit și va ceda în fața unui oarecare nou mijloc pentru generarea stării de absolut. În acceptanța noastră, toți astronomii de azi și-au pierdut sufletele sau, mai curînd, orice șansă de a atinge Entitatea, însă Copernic și Kepler, Galileo și Newton și, probabil, Leverrier sînt acum stele fixe. Cîndva poate că voi încerca să îi identific. În toată această poveste, cred că noi sîntem exact ca Moise. Atragem atenția asupra Pămîntului Făgăduit, dar, pînă cînd nu ne vom vindeca de Intermediarism, nici că vom fi prezentați vreodată în *Monthly Notices*.

Conform accepțiunii noastre, Dominanții, în succesiunea lor, înlocuiesc Dominanții precedenți nu numai pentru că sînt mult mai aproape pozitivi, ci și din cauză că vechii Dominanți, în calitatea lor de mijloace de aprovizionare, sînt depășiți. În formularea noastră, Noul Dominant, cu Includeri mai Largi, se manifestă acum pretutindeni în lume, iar vechiul Excluzionism a fost înlăturat peste tot. În fizică, Excluzionismul este distrus prin propriile-i cercetări privind radiumul, de exemplu, prin speculațiile-i privind electronii, prin punctele de fuzionare cu metafizica și prin abandonarea atitudinii care se perpetuase mulți ani, abandonare datorată eforturilor unor oameni ca Gurney, Crookes, Wallace, Flammarion, Lodge de a reabilita fenomene descon-

siderate anterior — care acum nu se mai numesc „spiritism", ci „cercetare psihică". Biologia se află în haos: darwiniștii convenționali s-au amestecat cu mutaționiștii, cu ortogeniștii și cu adepții lui Wisemann, care au luat de la darwinism doar cîte unul dintre pseudofundamentele lui și încearcă totuși să împace ereziile lor cu ortodoxia. Pictorii sînt metafizicieni și psihologi. Distrugerea Excluzionismului în China și Japonia, ca și în Statele Unite a uimit Istoria. Știința astronomiei regresează, deși Pickering, de pildă, a făcut speculații privind o planetă transneptuniană, Lowell a luptat pentru a fi acceptate unele idei eretice precum semnele de pe Marte, iar acum atenția este continuu focalizată pe o serie de aspecte tehnice cum ar fi variațiile umbrelor celui de-al patrulea satelit al lui Jupiter. Eu cred — iar ideea este, în general, acceptată — că suprarafinarea indică decadența.

Consider că punctul forte al Incluzionismului se află în aeronautică. După cum punctul forte al Vechiului Dominant, pe vremea cînd era nou, l-a reprezentat inventarea telescopului. Sau, altfel spus, cred că distrugerea Excluzionismului coincide cu apariția mijloacelor de descoperire — fie că există sau nu vaste cîmpii aeriene din gheață și lacuri plutitoare pline cu pești — de unde vin pietrele gravate și substanțele negre, marile cantități de materie vegetală și carne, care poate fi de dragon — fie că există sau nu rute comerciale interplanetare și suprafețe imense pustiite de SuperTamerlani — fie că uneori există vizitatori ai acestui pămînt — care ar putea fi urmăriți, prinși și interogați.

19

Am căutat sîrguincios informații pentru o formulare despre păsări, însă truda nu a fost din cale afară de mulțumitoare. Cred că accentuez sîrguința noastră deoarece este probabil să fie adusă o învinuire la adresa atitudinii de Accepta-

re manifestate de noi: anume că acela care doar acceptă trebuie să fie interesat pasiv și lipsit de energie. Nu pare să țină; în ce ne privește, sîntem foarte harnici. Le sugerez unora dintre discipolii noștri să studieze conținutul mesajelor trimise prin porumbei călători, atribuite desigur posesorilor pămînteni, dar despre care se spune că sînt indescifrabile. Le-aș face-o eu, dacă n-ar fi o manifestare de egoism. Pe firmamentul nostru vom păstra mai mult din Intermediarism, căci Pozitivismul este egoismul absolut. Dar priviți înapoi în vremea expediției polare a lui Andrée. Despre porumbei, care de obicei nu se bucură de publicitate, au fost făcute reportaje la vremea respectivă.

În *Zoologist*, 3-18-21, este consemnat un exemplu de pasăre (puffin*) care a căzut pe sol avînd craniul fracturat. Interesant, deși poate fi o simplă speculație: ce obiect solid, oare, aflat la înălțime în atmosferă, lovise pasărea?

O înfiorătoare ploaie roșie în Franța, pe 16 și 17 octombrie 1846; o mare furtună a avut loc în acea perioadă, iar ploaia roșie s-a presupus a fi fost colorată de materia ridicată de vînt de pe suprafața acestui pămînt și ulterior aruncată înapoi (*Comptes Rendus*, 23-832). Dar, în *Comptes Rendus*, 24-625, descrierea respectivei ploi roșii diferă de aspectul de apă cu nisip sau cu noroi colorată în roșu. S-a spus că ploaia era de un roșu aprins și atît de asemănător cu al sîngelui, încît multe persoane din Franța au fost îngrozite. Sînt prezentate două analize (*Comptes Rendus*, 24-812), aparținînd unor chimiști. Primul chimist menționează că în materie s-a descoperit o mare cantitate de corpusculi — fie corpusculi asemănători cu cei ai sîngelui, fie nu. Celălalt chimist a stabilit conținutul în materie organică la nivelul de 35%. Poate că un dragon interplanetar a fost omorît pe undeva sau poate că acest fluid roșu, în care se aflau mulți corpusculi, venea dintr-un loc nu prea plăcut de contemplat, aproximativ de dimensiunile Munților Catskill, să zicem — dar prezenta informație atestă că la Lyon, Grenoble și în

---

* O pasăre mare, înrudită cu pinguinul (*n.t.*).

alte locuri, împreună cu acest fluid roşu, au căzut ciocîrlii, prepeliţe, raţe şi găinuşe de baltă, unele dintre ele vii.

Deţin note privind alte păsări căzute din cer, dar neînsoţite de ploaia roşie care a făcut din căderea păsărilor petrecută în Franţa un eveniment special, chiar unul extraordinar, dacă se acceptă originea extraterestră a substanţei roşii. Alte informaţii se referă la păsări care au căzut din cer în mijlocul furtunilor sau la păsări extenuate — însă vii — ce s-au prăbuşit nu departe de zona de producere a unei furtuni. Iar acum vom înfăţişa un exemplu pentru care nu găsesc ceva asemănător: căderea de păsări dintr-un cer senin, la mare distanţă de orice furtună căreia să i se fi putut atribui întîmplarea — atît de departe de orice furtună detectabilă încît...

Părerea mea este că, în vara anului 1896, un lucru sau anumite fiinţe au venit cît de aproape au putut de acest pămînt, pentru o expediţie de vînătoare; că în vara anului 1896, o expediţie de supersavanţi a trecut pe deasupra acestui pămînt şi a lăsat un năvod — şi ce ar fi prins, oare, cu el, măturînd aerul, dacă presupunem că nu ar fi atins acest pămînt?

În *Monthly Weather Review* din mai 1917, W.L. McAtee citează dintr-o corespondenţă trimisă din Baton Rouge către *Philadelphia Times*:

În vara anului 1896, pe străzile din Baton Rouge, Louisiana, pe o vreme bună, cu „cer senin", au căzut sute de păsări moarte. Erau raţe şi mierloi americani, ciocănitori şi „multe păsări cu penaj ciudat", unele dintre ele asemănătoare canarilor.

De obicei, nu trebuie să cauţi prea departe de un loc pentru a găsi o furtună. Dar lucrul cel mai bun de făcut în această împrejurare era să spui:

„O furtună se abătuse asupra coastei peninsulei Florida."

Iar dacă nu cumva cititorul are o repulsie psiho-chimică faţă de explicaţie, el simte doar o uimire de moment că păsările moarte într-o furtună din Florida ar cădea pe vreme cu cer senin tocmai în Louisiana, dar apoi informaţia se îndepărtează de intelectul său alunecos, precum apa de penajul unsuros al unei raţe sălbatice.

Creierii noştri unsuroşi şi lucitori. Poate că ei ar fi folositori la ceva; poate că alte moduri de existenţă pun mare preţ pe ei folosindu-i ca lubrifianţi; poate că am fost vînaţi tocmai pentru ei; o expediţie de vînătoare pe acest pămînt — iar ziarele relatează o tornadă.

Dacă dintr-un cer senin sau dintr-un cer în care norii nu o iau la goană ori nu există alte dovezi ale puterii vîntului — ori dacă s-ar putea accepta că după o furtună în Florida cad sute de păsări departe, tocmai în Louisiana — atunci îmi închipui, în mod convenţional, că obiecte mai grele puteau să cadă în Alabama, să spunem, şi să auzim despre căderea unor obiecte încă şi mai grele în apropiere de originea furtunii, în Florida.

Sursele de informare ale Weather Bureau sînt răspîndite pretutindeni.

Nu există nici o consemnare privind asemenea căderi.

Cum că un năvod a fost lăsat în jos de undeva de deasupra.

Sau, în altă ordine de idei, am învăţat ceva de la cei mai ştiinţifici dintre investigatorii fenomenelor psihice:

Cititorul îşi începe lectura cu prejudecăţi faţă de telepatie şi faţă de orice alt fenomen psihic. Scriitorii neagă comunicarea cu spiritele şi spun că pretinsele informaţii sînt obţinute „doar prin telepatie". Exemplele uluitoare de aşa-numită clarviziune — „doar prin telepatie". După o vreme, cititorul constată că este de acord cu faptul că nu e vorba decît de telepatie — ceea ce iniţial i se păruse intolerabil.

Aşa că, poate, în 1896, nu numai că un supernăvod a măturat atmosfera acestui pămînt, strîngînd toate păsările, dar ochiurile năvodului s-au mai şi rupt dintr-o dată...

Ori păsările căzute în Baton Rouge erau doar din Marea SuperSargaselor...

Cu privire la care încercăm o altă formulare. Am crezut că am fixat şi am crezut că am stabilit, dar nimic nu este niciodată fixat şi niciodată stabilit, în sens real, atîta vreme cît, în sens real, în cvasistare nu există nimic .

Presupun că avusese loc o furtună undeva, poate furtuna din Florida, și că multe păsări au fost măturate în sus spre Marea SuperSargaselor. Aceasta are regiuni extrem de reci și regiuni tropicale — și presupun că păsări de diferite specii au fost măturate în sus într-o regiune extrem de glacială, unde, înghesuindu-se una într-alta pentru a se încălzi, au murit. Apoi, mai tîrziu, ele au fost dislocate de acolo — un meteor care a trecut prin zonă — o barcă — o bicicletă — un dragon — nu știu ce-o fi trecut pe acolo — dar ceva le-a dislocat.

Tot astfel, frunze de copaci purtate în sus de vîrtejuri stau acolo ani de zile, epoci, sau poate doar cîteva luni, iar apoi cad pe acest pămînt într-o vreme cînd nu este anotimpul frunzelor moarte — dintre peștii purtați acolo sus, unii mor și se usucă, alții trăiesc în apa care se găsește din abundență acolo și care cade uneori în adevărate potopuri numite îndeobște „ruperi de nori".

Astronomii nu vor gîndi binevoitor despre noi, iar noi nu am făcut nimic pentru a ne face iubiți de meteorologi — dar noi sîntem intermediariști vulnerabili și sentimentali pînă la exagerare — de cîte ori am încercat să îi tragem pe aeronauți de partea noastră — lucruri extraordinare s-au întîmplat acolo sus; lucruri pe care custozii de muzee nu le-ar fi putut obține niciodată, oricîte speranțe ar fi nutrit, spre a le înfățișa ca stele fixe; lucruri păstrate undeva deasupra din vîrtejurile de pe timpul faraonilor, poate; ori înseamnă că Ilie a urcat în cer așezat într-un soi de car și poate că, după toate, Vega să nu fie Vega, ci doar o roată pierdută a vehiculului cu care a urcat prorocul Ilie. Cu riscul de a părea meschini, sugerăm că ideea ar obține un preț bun, cu condiția să se vîndă rapid, deoarece, după un timp, mii de idei asemănătoare s-ar răspîndi peste tot...

Meteahna noastră: facem aluzie la aeronauți.

În *Scientific American*, 33-197, există o relatare despre o grămadă de fîn care a căzut din cer. Analizînd împrejurările, înclinăm să acceptăm că fînul a fost ridicat de la suprafața Pămîntului, într-un vîrtej, din capul locului, apoi a ajuns în Marea SuperSargaselor și a rămas acolo o bucată de timp înainte de cădere. Un punct interesant în această

formulare îl constituie atribuirea fenomenului, ca de obicei, unui vîrtej local apărut exact la timp și identificarea lui — ca mai apoi să se ivească informațiile care fac din vîrtejul local o idee inacceptabilă...

Pe 27 iulie 1875, cantități mici de fîn jilav au căzut la Monkstown, Irlanda. În *Dublin Daily Express*, dr J.W. Moore dă explicația: un vîrtej în apropiere, depistat de el la sud de Monkstown, vîrtej care coincidea cu momentul căderii. Dar, după cum se scrie în *Scientific American*, o cădere similară avusese loc în apropiere de Wrexham, Anglia, cu două zile înainte.

În noiembrie 1918, am efectuat cîteva studii despre obiecte ușoare aruncate în aer. Ziua Armistițiului. Presupun că s-ar fi cuvenit să fi fost mai ocupat din punct de vedere afectiv, dar am avut de făcut observații cu privire la hîrtiile rupte aruncate sus în aer de la ferestrele clădirilor administrative. Bucățelele de hîrtie rămîn împreună un timp. Cîteva minute, uneori.

Cosmos, 3-4-574:

Scrie că, pe 10 aprilie 1869, la Autriche (Indre-et-Loire), un mare număr de frunze de stejar — extraordinară segregare! — a căzut din cer. Într-o zi foarte calmă. Vîntul era atît de slab încît frunzele coborau aproape vertical. Căderea a durat aproximativ zece minute.

Flammarion, în *The Atmosphere*, pagina 412, spune întreaga poveste.

Trebuia să găsească o furtună.

Trebuia să găsească o vijelie — însă ultima avusese loc pe 3 aprilie.

Cele două idei incredibile pe care le susține Flammarion sînt: că frunzele au putut rămîne în aer o săptămînă și că ele ar fi putut sta laolaltă în aer timp de o săptămînă.

Gîndiți-vă la unele dintre propriile dumneavoastră observații privind hîrtiile aruncate din aeroplan.

Iar acum, singura noastră idee incredibilă:

Că aceste frunze au fost ridicate de un vîrtej cu șase luni în urmă, cînd era ceva obișnuit să le găsești pe sol, și că ele fuseseră susținute, desigur, nu de aer, ci suspendate într-o

regiune inertă gravitațional, de unde fuseseră aruncate ca urmare a perturbațiilor cauzate de ploile din aprilie.

Nu dețin nici o consemnare despre frunze care să *fi* căzut astfel din cer în octombrie sau noiembrie, luni din anotimpul în care te poți aștepta ca frunzele moarte să fie ridicate dintr-un loc și azvîrlite în altul. Subliniez că aceasta s-a întîmplat în aprilie.

La Nature, 1889-2-94:

Scrie că, pe 19 aprilie 1889, au căzut din cer frunze uscate din specii diferite, stejar, ulm etc. Și această zi a fost una liniștită. Fenomenul i-a uimit pe toți. Frunzele au fost văzute căzînd timp de cincisprezece minute, dar, judecînd după cantitatea aflată pe sol, opinia autorului este că ele căzuseră cam pe durata unei jumătăți de oră. Cred că gheizerul de leșuri care a țîșnit spre ceruri în Riobamba trebuie să fi fost interesant de văzut. Dacă aș fi pictor, mi-ar plăcea subiectul. Dar și această cascadă de frunze uscate este un prilej de studiu al ritmurilor celor morți. În informație, partea cea mai agreabilă din punctul nostru de vedere se dovedește a fi chiar aspectul asupra căruia pune accentul autorul din *La Nature*. Lipsa totală a vîntului. El spune că suprafața Loarei era „absolut netedă". Fluviul era acoperit de frunze cît vedeai cu ochii.

L'Astronomie, 1894-194:

Scrie că, pe 7 aprilie 1894, au căzut frunze uscate la Clairvaux și la Outre-Aube, Franța. Căderea este descrisă ca prodigioasă. O jumătate de oră. Apoi, după data de 11 aprilie, a avut loc o cădere de frunze uscate la Pontcarré.

Tocmai în această recurență a fenomenului am găsit ceva din opoziția noastră la explicația convențională. Redactorul-șef (Flammarion) explică: frunzele fuseseră prinse într-un ciclon care își epuizase energia; prin urmare, cele mai grele frunze căzuseră primele. Credem că aceasta era o explicație rezonabilă chiar destul de bună, pentru anul 1894. Dar în zilele noastre mai pretențioase, dorim să cunoaștem modalitatea în care puterea vîntului, insuficientă pentru a susține frunzele în aer, a fost în stare să le mențină în văzduh pe altele timp de patru zile.

Factorii din această formulare au un caracter îndoielnic, nu din pricina prezenței frunzelor uscate, ci a numărului lor extraordinar de mare, din pricina căderii directe în lipsa vîntului în luna aprilie și a localizării preferențiale în Franța. Factorul localizare este interesant. Nu dețin nici o altă notă privind căderea de frunze din cer, în afara celor prezentate. De-ar fi să fie valabilă explicația convențională sau să fie acceptabilă „vechea corelație", atunci s-ar părea că, ar trebui ca întîmplări asemănătoare să fie frecvente și în alte regiuni, nu doar în Franța. Indiciul ne spune că pot exista unduiri cvasipermanente în Marea SuperSargaselor sau că se manifestă o înclinație pronunțată pentru Franța...

Mi-a venit o idee:

Că poate există în apropiere o lume complementară acestei lumi, unde toamna începe atunci cînd aici vine primăvara.

Să-i lăsăm pe discipoli să se ocupe de asta!

Dar poate că există un povîrniș spre Franța, astfel încît este mult mai probabil ca frunzele care sînt purtate sus să fie ținute în suspensie mai mult decît frunzele care zboară la înălțime în alte locuri. Într-o bun zi m-aș dedica Supergeografiei, *riscînd să mă fac vinovat de întocmirea unor* hărți. Deocamdată cred că Marea SuperSargaselor este o centură oblică, cu ramificații schimbătoare, o centură care se întinde peste Marea Britanie, Franța, Italia și India. Relativ la Statele Unite, nu sînt prea lămurit, dar mă gîndesc că ar putea acoperi îndeosebi statele din sud.

Majoritatea informațiilor noastre indică existența în înalturi a unor regiuni extrem de reci. Totuși, fenomene ca putrefacția au apărut destul de des pentru a face ca ideea existenței regiunilor supertropicale să fie, de asemenea, acceptabilă. Am mai avea încă o informație despre Marea SuperSargaselor. Mi se pare că, în acest moment, cerințele noastre de susținere, de întărire și acord au fost absolut la fel de severe pentru acceptare ca și pentru credință; cel puțin pentru acceptare deplină. În virtutea simplei acceptări, putem ulterior, într-o altă carte, să negăm Marea SuperSargaselor și să descoperim că datele noastre se leagă, în schimb,

de o altă lume complementară — sau de Lună — și că deținem din belșug informații pentru a accepta că, față de Pămînt, Luna nu se află la o distanță mai mare de 30-50 km. Totuși, conceptul de Mare a SuperSargaselor funcționează foarte bine ca un nucleu în jurul căruia se coagulează informațiile ce se opun Excluzionismului. Iar acesta este principalul nostru mobil: să ne opunem Excluzionismului.

Sau acordul nostru cu procesele cosmice. Și acum, punctul culminant al formulării generale schițate de noi privind Marea SuperSargaselor. Coincidența face să apară cu totul altceva, fapt care ulterior ne poate răsturna teoria.

Notes and Queries, 8-12-228:

Scrie că, în provincia Macerata, Italia, în vara anului 1897(?), un număr imens de nori de culoarea sîngelui și de dimensiuni mici au acoperit cerul. După aproximativ o oră a izbucnit furtuna și miriade de semințe au căzut pe sol. S-a spus că ele au fost identificate ca fiind produse de un arbore ce crește doar în Africa Centrală și în Antile.

Dacă — în termenii raționamentului convențional — aceste semințe se aflaseră la înălțime în aer, ele stătuseră într-o regiune rece. Dar — conform acceptanței noastre — semințele s-au aflat o bună bucată de timp într-o regiune caldă, iar această durată trebuia să fie mai îndelungată decît durata atribuibilă suspendării datorate puterii vîntului.

„S-a spus că foarte multe dintre semințe se aflau în primul stadiu al germinării."

20

Noul Dominant.

Incluzionismul.

În el deținem un pseudoetalon.

Avem o informație și îi dăm o interpretare în concordanță cu pseudoetalonul nostru. În prezent ne-am dezbărat de iluziile Absolutismului, care poate să îi fi translatat în

ceruri pe unii dintre pozitiviștii secolului al XIX-lea. Sîntem intermediariști, dar ne chinuie o tainică bănuială că, într-o bună zi, am putea să ne consolidăm poziția de pozitiviști superiori, să dogmatizăm și să ne pierdem vederile largi. Astăzi, noi nu ne punem întrebarea dacă ceva este rațional sau absurd, deoarece recunoaștem faptul că prin raționalitate și absurditate sînt înțelese acordul și dezacordul față de un etalon care trebuie să fie o iluzie — deși nu în mod absolut, desigur — *și trebuie ca într-o zi aceasta să fie înlocuită de* o cvasiiluzie mai avansată. În trecut, oamenii de știință au adoptat o atitudine pozitivistă — este un lucru sau altul rațional sau irațional? Analizîndu-le, constatăm că lucrurile au sens doar raportate la un etalon, cum ar fi doctrinele lui Newton, Dalton, Darwin sau Lyell. Dar aceștia au scris, au vorbit și au gîndit de parcă puteau înțelege adevărata înțelepciune și adevărata nechibzuință.

Prin urmare, pseudoetalonul nostru este Incluzionismul și, dacă o informație ar fi corelată mult mai mult pentru a cuprinde concepțiile privind acest pămînt, exteriorul lui și relațiile Pămîntului cu exteriorul, armonia ei cu Incluzionismul ar admite acest lucru. Astfel au a fost procesul și cerința pentru admitere în rîndul celor incluși în zilele Vechiului Dominant; în ce ne privește, diferența constă în Intermediarismul fundamental sau în conștientizarea faptului că, deși sîntem mai aproape reali, noi și etaloanele noastre ne aflăm doar într-o cvasistare...

Ori, altfel spus, toate lucrurile — în starea noastră intermediară — sînt năluciri dintr-o superminte aflată în stare de visare, dar tinzînd să se trezească la realitate.

Deși în unele privințe propriul nostru Intermediarism se dovedește nesatisfăcător, sentimentul de bază ce ne animă este...

Că într-o minte care visează, trezirea este accelerată dacă fantomele din acea minte știu că nu sînt decît năluciri dintr-un vis. Desigur, și ele se află într-o cvasistare ori — însă în sens relativ — conțin un sîmbure din ceea ce se numește realitate. Ele derivă din experiență sau din relațiile dintre

simțuri, chiar dacă distorsiunile pot fi grotești. Pare acceptabil ca o masă care a fost văzută de cineva pe cînd era treaz să fie mai aproape reală decît o masă visată căreia îi fuge un picior dintre cele cincisprezece sau douăzeci pe care le are.

Astfel, acum, în secolul al XX-lea, cu o schimbare a termenilor și o modificare a conștiinței subiacente, atitudinea noastră față de Noul Dominant este atitudinea oamenilor de știință din secolul al XIX-lea față de Vechiul Dominant. Nu insistăm asupra faptului că informațiile și interpretările noastre ar fi la fel de șocante, caraghioase, înveninate, ridicole, naive, nesincere, rizibile, neștiute de oamenii secolului al XIX-lea cum au fost informațiile și interpretările lor pentru mințile medievale. Noi întrebăm doar dacă informațiile și interpretările noastre se corelează sau nu. Dacă da, atunci ele sînt acceptabile, deși probabil pentru scurt timp, sau ca nuclee ori ca eșafodaje sau schițe preliminare, ori ca bîjbîieli sau încercări. Ulterior, desigur, cînd ne va pieri fierbințeala, cînd ne vom oțeli și vom răspîndi în spațiu cea mai mare parte a mobilității de acum, care se exprimă prin modestie și maleabilitate, nu vom mai recunoaște, probabil, nici un eșafodaj, nici o bîjbîială și nici o încercare, ci le vom declara fapte categorice. Aici, o parte din Intermediarism se opune celor mai multe dintre speculațiile curente despre Dezvoltare. De obicei se crede că spiritul este superior materiei, dar, conform acceptanței noastre, cvasiexistența este un mijloc prin care imaterialul absolut se materializează în mod categoric; fiind intermediară, reprezintă o stare în care nimic nu e final, fie el material, fie imaterial, toate obiectele, substanțele, gîndurile luînd în stăpînire — cu un anumit grad de aproximare — o cale sau cealaltă. Consolidarea finală a eteralului rămîne, pentru noi, țelul ambiției cosmice. Pozitivismul este Puritanism. Căldura este Răul. Binele final este asociat cu Frigul Absolut. O iarnă arctică este minunată — dar cred că un anumit interes manifestat față de flecăreala maimuțelor din palmieri explică propriul nostru Intermediarism.

Vizitatorii.

Confuzia noastră aici, în afară de faptul că încercăm să facem cvasiordine, se vădește tot atît de mare cum a fost pretutindeni în această carte, deoarece nu avem iluzia de omogenitate specifică pozitivistului. Un pozitivist ar strînge toate informațiile care i s-ar părea că se leagă de un anumit tip de vizitatori și, cu sînge rece le-ar neglija pe toate celelalte. Mă gîndesc la tot atîtea tipuri diferite de vizitatori ai acestui pămînt cîte feluri de vizitatori ai New York-ului, ai unei închisori, ai unei biserici există — unele persoane merg la biserică pentru a șterpeli din buzunare, de exemplu.

Personal, accept că o lume sau o vastă superconstrucție — ori numai o lume, de vreme ce din ea au căzut substanțe roșii și pești — a planat deasupra Indiei în vara anului 1860. Atunci, pe 17 iulie, ceva a căzut de undeva la Dhurmsalla. Indiferent ce a fost acel „ceva", atît de insistent s-a făcut aluzie la „un meteorit", încît privesc înapoi și remarc faptul că și eu însumi am adoptat această convenție. Dar în *Times* din Londra, în 26 decembrie 1860, Syed Abdoolah, profesor de limbi hinduse la University College din Londra, scrie că îi ceruse unui prieten din Dhurmsalla să îi trimită o relatare despre pietrele care căzuseră în acel loc. Iată răspunsul:

„...de diverse forme și mărimi, multe dintre ele fiind foarte asemănătoare cu obișnuitele ghiulele de tun tocmai lansate de mașini de război."

Acesta constituie un supliment la informațiile noastre despre obiecte sferice care au ajuns pe Pămînt. De menționat că sînt obiecte sferice din piatră.

Iar în seara aceleiași zile cînd ceva a tras cu tunul la Dhurmsalla — sau a trimis obiecte pe care pot să se afle semne descifrabile — au fost văzute lumini în atmosferă...

Eu, personal, cred despre un număr de lucruri sau ființe, indiferent ce or fi fost ele, că, încercînd să ajungă jos, au rezistat, ca și navigatorii cu baloane, la o anumite altitudine, căutînd să meargă mai departe, dar esențial este că au rezistat.

Cel puțin cu excepția bunilor pozitiviști și a celor înclinați spre omogenitate, pentru ceilalți, această speculație nu interferează cu conceptul privind o oarecare altă lume ce se află într-o comunicare reușită cu anumiți inițiați de pe acest pămînt, printr-un cod de simboluri imprimate în piatră, aidoma simbolurilor telefotografice pe seleniu.

Cred că, uneori, în circumstanțe favorabile, emisarii trebuie să vină pe acest pămînt — la întruniri secrete...

Desigur, sună cam...

Dar:

Întruniri secrete — emisari — unii inițiați din Europa, chiar înainte ca războiul să izbucnească...

Și aceia care au sugerat că atare fenomene ar putea să existe.

Oricum, ca și în cazul celor mai multe dintre informațiile noastre, mă gîndesc acum la superlucruri care au trecut aproape de acest pămînt manifestînd nu mai mult interes pentru el decît dovedesc pasagerii de pe un vapor pentru fundul mării — sau pasagerii pot să aibă un interes pătimaș, dar detaliile orarelor și regulamentele comerciale interzic investigarea fundului mării.

Atunci, pe de altă parte, putem avea informații despre încercări superștiințifice de investigare a fenomenelor de pe acest pămînt întreprinse de sus — poate ale unor ființe atît de îndepărtate încît nici măcar nu au auzit că ar exista cineva, de undeva, care să-și afirme neabătut dreptul legal asupra acestui pămînt.

În general vorbind, sîntem buni intermediariști, dar nu putem fi și foarte buni hipnotizatori.

Încă o sursă de fuzionare a datelor noastre:

În virtutea principiilor generale ale Continuității, dacă supernave sau supervehicule au traversat atmosfera Pămîntului, trebuie să existe puncte de fuzionare între acestea și fenomenele terestre. Observațiile asupra lor trebuie să fuzioneze cu observațiile despre nori, despre baloane și meteori. Am începe cu informații pe care nu le putem distinge

ca atare, propunîndu-ne să urmărim drumul punctelor de fuzionare spre extreme.

În *Observatory*, 35-168, s-a spus că, în conformitate cu un ziar din 6 martie 1912, locuitorii din Warmley, Anglia, au fost deosebit de tulburați de ceva care s-a presupus a fi „un aeroplan splendid iluminat, trecînd pe deasupra satului". „Mașina părea să se deplaseze cu o viteză extraordinară; a venit din direcția Bath și a mers către Gloucester." Redactorul-șef o descrie ca pe o minge de foc, mare, cu trei capete. „Înfiorător, într-adevăr!" exclamă el. „Dar sîntem pregătiți pentru orice în zilele noastre."

Iată o afirmație satisfăcătoare. Nu ne-ar plăcea să ne furișăm hoțește și apoi să sărim dintr-un ungher cu informațiile noastre. Acest redactor măcar este pregătit să citească...

Nature, 27 octombrie 1898:

Un corespondent scrie că, în comitatul Wicklow din Irlanda, la ora 6 p.m., a fost văzut pe cer un obiect care arăta ca Luna în faza celui de-al treilea pătrar. Reținem din cele prezentate forma aproximativ triunghiulară și culoarea galben-aurie. Se mișca încet și în circa patru minute a dispărut în spatele unui munte.

Redactorul-șef își exprimă opinia că obiectul poate să fi fost un balon pierdut.

În *Nature* din 11 august 1898, e înfățișată o poveste, preluată din numărul pe iulie al *Canadian Weather Review*, relatare aparținînd meteorologului F.F. Payne. El scrie că văzuse, pe cerul canadian, un obiect mare, în formă de pară, care naviga rapid. La început, a presupus că obiectul era un balon, „conturul lui fiind clar definit". „Dar, cum nu se vedea nici o nacelă, am tras concluzia că trebuie să fie o îngrămădire de nori." După aproximativ șase minute, acest obiect a început să se estompeze — din cauza creșterii distanței sau din alte motive —, „îngrămădirea de nori a devenit mai puțin densă și, în cele din urmă, a dispărut". În ce privește vreo informație despre un eventual ciclon — „nu a putut fi sesizată nici o mișcare de învîrtejire".

Nature, 58-294:

Scrie că, pe 8 iulie 1898, un corespondent a văzut pe cer, la Kiel, un obiect colorat în roșu din pricina soarelui care apusese. Era aproximativ de lățimea unui curcubeu și se afla la o înălțime de aproape douăsprezece grade. „A rămas la această strălucire inițială timp de cinci minute, apoi a pălit rapid, a rămas din nou aproape staționar, iar în cele din urmă a dispărut — la circa opt minute după ce a fost văzut prima oară."

Într-o existență intermediară, noi, cvasipersoanele, nu avem un reper față de care să facem aprecieri deoarece orice este propriul său opus. Dacă o sută de dolari pe săptămînă înseamnă un nivel de trai îmbelșugat pentru unele persoane, aceeași sumă ar putea însemna sărăcie cruntă pentru altele. Deținem informații despre trei obiecte care au fost văzute pe cer într-un interval de trei luni, iar acest concurs de împrejurări mi se pare ceva în raport cu care poți să faci aprecieri. Știința s-a construit prin concursurile de împrejurări; așa au fost posibile cele mai multe dintre erori și fanatisme. Eu simt pozitivismul unui Leverrier sau îmi dau seama instinctiv că toate cele trei observații se referă la același obiect. Totuși, nu sînt în stare să le introduc într-o formulă pentru a putea, în acest mod, să prezic următoarea trecere. Iată o altă șansă pentru mine să devin o stea fixă — dar, ca de obicei — ei, bine...

Un punct din intermediarism:

Faptul că intermediaristul este probabil să fie un împăciuitorist neputincios.

Propria noastră atitudine:

Starea noastră este în parte pozitivă, în parte negativă sau reprezintă o stare în care nimic nu este definitiv pozitiv sau definitiv negativ...

Dar, dacă pozitivismul vă atrage, continuați și încercați: veți fi în armonie cu efortul cosmic — dar Continuitatea vă va opune rezistență. Doar pentru a avea aparență în cvasistare înseamnă a fi pozitiv într-o anumită proporție, însă, dincolo de un grad de pozitivism încercat, Continuitatea

se va ridica pentru a vă trage înapoi. Succesul, așa cum este el numit — deși în Intermediaritate nu există decît succes-eșec —, va fi, în Intermediaritate, proporțional cu gradul de potrivire al dumneavoastră — cu însăși starea ei, ori, altfel spus — ceva pozitivism amestecat cu compromis și batere în retragere. A fi foarte pozitiv înseamnă să fii un Napoleon Bonaparte, împotriva căruia restul lumii civilizate se va alia, mai devreme sau mai tîrziu. Pentru informații interesante, vedeți relatările făcute în ziare despre soarta unuia Dowie*, din Chicago.

Atunci, Intermediarism înseamnă a recunoaște că starea noastră este doar o cvasistare; nu există nici o piedică pentru cineva care dorește să fie pozitiv, atîta vreme cît recunoaște că nu poate fi pozitiv și rămîne în starea pozitiv-negativă. Ori, asta înseamnă a spune că un mare pozitivist — izolat — fără nici un sistem care să îl susțină — ori va fi răstignit, ori va muri de foame sau va fi aruncat în temniță și bătut pînă la moarte — acestea sînt durerile nașterii ce însoțesc translația în Pozitivul Absolut.

Așadar, deși pozitiv-negativ, eu, unul, simt atracția polului pozitiv al stării noastre intermediare și încerc să corelez cele trei informații; să le văd în mod omogen, să mă gîndesc că ele se asociază cu un același obiect.

În revistele de aeronautică și în *Times* din Londra nu există nici o menționare a unor baloane pierdute în vara sau toamna anului 1898. De asemenea, nici în *New York Times* nu există vreo menționare a unui zbor cu balonul în Canada sau Statele Unite în aceeași perioadă.

Times din Londra, 29 septembrie 1885:

Un decupaj din *Royal Gazette*, apărut în Bermude, pe 8 septembrie 1885, trimis la *Times* de generalul Lefroy:

Scrie că, pe 27 august 1885, la aproximativ 8.30 a.m., a fost observat de către dna Adelina D. Bassett, „în nori, un

* John Alexander Dowie, 1847-1907, fondator al Bisericii Catolice Creștine, al Asociației Internaționale de Vindecare prin Harul Divin și al orașului Zion, Illinois, aflat sub conducere teocratică. Supus unor critici acerbe, a fost în cele din urmă demis, în 1905 (*n. t.*).

obiect ciudat care venea dinspre nord". Ea i-a atras atenția dnei L. Lowell asupra acestui obiect și amîndouă s-au alarmat întrucîtva. Totuși, au continuat să-l urmărească cu asiduitate încă o bucată de timp. Obiectul s-a apropiat. Era de formă triunghiulară și părea să fie cam de mărimea unei bărci-pilot cu velă mare și cu lanțuri prinse de fund. În timp ce traversa ținutul, obiectul părea să coboare, dar atunci cînd a ieșit din zona mării, a început să urce și a continuat astfel pînă cînd s-a pierdut în nori.

Or, avînd o asemenea putere ascensională, nu mă gîndesc prea mult la ideea că a fost un balon pierdut, parțial dezumflat. Totuși, generalul Lefroy, aflat în corelație cu Excluzionismul, încearcă să dea o interpretare pămînteană acestei apariții. El susține că obiectul poate să fi fost un balon rătăcit din Franța sau din Anglia — or, un singur lucru aerian de origine terestră a traversat Oceanul Atlantic abia acum, așadar cu aproape treizeci și cinci de ani mai tîrziu. El explică forma triunghiulară ca fiind pricinuită de dezumflare — „un sac fără formă, capabil numai să plutească". În opinia mea, o asemenea dezumflare pronunțată nu este în acord cu observațiile privind forța lui ascensională.

În *Times* din 1 octombrie 1885, Charles Harding, de la R.M.S. susține că, dacă acesta ar fi fost un balon pierdut din Europa, cu siguranță el ar fi fost văzut și raportat de mai multe vase. Indiferent dacă era sau nu în aceeași măsură englez și general, el dovedește vigilență în ce privește Statele Unite — sau înseamnă că obiectul era un balon dezumflat parțial provenind din Statele Unite.

Generalul Lefroy scrie revistei *Nature* despre aceeași apariție (*Nature*, 33-99), spunînd — indiferent ce susceptibilități or fi fost la mijloc — că paginile publicației *Times* „nu se potriveau" cu o atare discuție. Dacă în trecut ar fi existat mai multe persoane ca generalul Lefroy, am fi deținut mai mult decît simple frînturi de informații care, în majoritatea cazurilor, sînt prea fragmentate pentru a le putea pune cap la cap. El s-a deranjat să îi scrie și unui prieten al

său, W.H. Gosling, din Bermude — care era, de asemenea, o persoană extraordinară. A mers chiar pînă la a le intervieva pe doamnele Bassett și Lowell. Descrierea făcută de ele cu acest prilej s-a dovedit a fi întrucîtva diferită de prima.

Un obiect de care erau agățate plase...

Balon dezumflat, cu plasa atîrnînd sub el...

Un supernăvod?

Înseamnă că ceva era tras cu năvodul pe deasupra capetelor noastre?

Păsările din Baton Rouge.

Dl Gosling scrie că aspectul privind lanțurile sau sugestia că fusese atașat un coș provenea de la dna Bassett, care nici n-ar fi văzut obiectul. Dl Gosling menționează un balon ce se desprinsese de la sol la Paris, în iulie. De asemenea vorbește despre un balon căzut la Chicago pe 17 septembrie, adică cu trei săptămîni mai tîrziu decît data la care a fost observat obiectul din Bermude.

Avem de-a face cu un lucru de necrezut contra altui lucru de necrezut, cu neglijări și convingeri guvernate de unul dintre cei doi Dominanți, după cum unul sau altul stăpînește mintea unui cititor. Iar cititorul nu poate gîndi cu capul lui mai mult decît pot eu — fapt lesne de înțeles.

Corelațiile mele:

Cred că sîntem pescuiți. S-ar putea să fim deosebit de apreciați de către superepicurienii de pe undeva. Mă binedispun teribil cînd mă gîndesc că, pînă la urmă, putem folosi și noi la ceva. Cred că năvoadele au fost lăsate adesea, dar că au dat greș din pricina vîrtejurilor și a ploilor torențiale. Unele relatări despre structura aparentă a vîrtejurilor și a ploilor torențiale sînt uimitoare. Iar eu dețin informații de care, în această carte, nu mă pot ocupa — dispariţiile misterioase. Cred că sîntem pescuiți. Dar mai este o idee, printre altele: legăturile cu braconierii; aceasta nu are nimic de-a face cu subiectul de față, urmînd să o abordez cu altă ocazie — sau folosul pe care îl aducem cuiva cu altă înfățișare decît a noastră, care are un drept legal asupră-ne.

Nature, 33-137:

„Corespondentul nostru din Paris ne transmite că, în legătură cu balonul despre care s-a spus că a fost văzut în Bermude, în septembrie, nu a avut loc nici o ascensiune de pe teritoriul Franței care să explice această întîmplare."

Sfîrșitul lui august, nu septembrie. În *Times* din Londra nu există nici o mențiune despre ascensiuni cu balonul în Marea Britanie, în vara anului 1885, în schimb sînt consemnate două ascensiuni în Franța. Ambele baloane s-au pierdut. În *L'Aéronaute* din august 1885, se spune că aceste baloane fuseseră lansate pentru sărbătorirea zilei de 14 Iulie, cu 44 de zile înaintea observației din Bermude. Aeronauții erau Gower și Eloy. Balonul lui Gower a fost recuperat din apele oceanului, dar balonul lui Eloy nu a fost găsit. Pe 17 iulie, un căpitan de marină a raportat: balonul este încă în aer și încă umflat.

Dar acest balon al lui Eloy a fost unul de dimensiuni mici, pentru expoziții, făcut pentru ascensiuni scurte, cu ocazia sărbătorilor și a distracțiilor de bîlci. În *La Nature*, 1885-2-131, se spune că era un balon foarte mic, incapabil să rămînă prea multă vreme în aer.

În ce privește ascensiunile cu balonul din Statele Unite în aceeași perioadă de timp, găsesc doar o relatare: o ascensiune în Connecticut, pe 29 iulie 1885. La abandonarea balonului, aeronauții au tras de „racordul de umplere cu gaz", „întorcîndu-l cu susul în jos" (*New York Times*, 10 august 1885).

Pentru un intermediarist, acuzația de „antropomorfism" este lipsită de semnificație. Nu există nimic în orice care să fie unic sau categoric diferit. Ar fi trebuit să fim materialiști, caz în care nu ar fi fost tot atît de rațional să exprimi materialul în termeni de imaterial, să exprimi imaterialul în termeni de material. Unitatea totalității în cvasistare. Mă pot angaja să scriu formula oricărui roman în termeni psihochimici sau să îl schițez grafic în termeni psiho-mecanici, ori să scriu în termeni romanești condițiile și secvențele oricărei reacții chimice, electrice sau magnetice; ori să exprim orice eveniment istoric în termeni algebrici — ori să îi înțe-

leg pe Boole și pe *Jevons** în ce privește situațiile economice exprimate algebric.

La Dominanți mă gîndesc așa cum mă gîndesc la persoane — neînțelegînd prin aceasta că sînt persoane reale — neînțelegînd că noi sîntem persoane reale...

Ori Vechiul Dominant, cu și gelozia lui, și oprimarea exercitată de el asupra tuturor lucrurilor și gîndurilor care îi primejduiau supremația. Citind textele discuțiilor de la lucrările unor societăți științifice, am remarcat adesea cum, atunci cînd abordau subiecte interzise sau ireconciliabile, dezbaterile erau aruncate în confuzie și dirijate spre linii secundare. Pare că discuțiile științifice sînt îndrumate adesea pe un traseu eronat — parcă dinadins — la directiva dată de ceva care planează deasupra noastră. Desigur, mă refer doar la Spiritul oricărei Dezvoltări. Exact ca și cum, într-un embrion, celulele care tind să ia o înfățișare diferită de cele din era lor sînt constrînse să intre în corelații cu restul.

În *Nature*, 90-169, Charles Tilden Smith scrie că, la Chisbury, Wiltshire, Anglia, pe 8 aprilie 1912, a văzut ceva pe cer...

„...care nu semăna cu nimic văzut de mine vreodată înainte."

„Deși am studiat cerurile timp de mulți ani, nu am mai văzut ceva asemănător niciodată."

El a văzut două zone staționare întunecate, plasate pe nori.

Partea extraordinară:

Ele staționau pe niște nori care se mișcau rapid.

Zonele erau în formă de evantai — sau triunghiulare — și variau ca dimensiuni, dar își mențineau poziția pe nori diferiți după cum treceau aceștia. Mai mult de o jumătate de oră, dl Smith a pîndit cele două zone întunecate...

Impresia sa cu privire la una dintre zone, care a apărut prima:

---

* Boole, George (1815-1882), matematician și logician englez; Jevons William Stanley (1835-1882), economist și logician englez (*n.t.*).

Că era „cu adevărat o umbră consistentă lăsată pe un văl subțire de nori de către un obiect nevăzut, aflat departe în vest și care interceptase razele soarelui".

La pagina 244 a acestui volum al revistei *Nature*, există o scrisoare de la un alt corespondent referitoare la efectul creat de umbre similare lăsate de munți pe nori. El crede că, fără îndoială, dl Smith avea dreptate să atribuie apariția respectivă unui „obiect nevăzut care interceptase razele Soarelui". Dar nu este vorba decît de Vechiul Dominant, un Dominant gelos, și de mînia Vechiului Dominant față de o asemenea ireconciliabilitate — ca obiecte mari și opace să se afle pe cer, lăsînd umbre pe nori. Totuși, foarte des Dominanții sînt agreabili, nefiind zei absoluți, iar calea pe care atenția a fost îndepărtată de la această problemă constituie un subiect de studiu interesant în încurcătura cvasidivină. La pagina 268, Charles J.P. Cave, meteorolog, scrie că pe 5 și pe 8 aprilie, la Ditcham Park, Petersfield, observase o apariție similară în timp ce urmărea niște baloane-pilot — dar el descrie ceva care nu seamănă cu o umbră pe nori, ci cu un nor staționar — subînțelesul pare să fie că umbrele de la Chisbury s-ar putea să fi fost umbre de baloane-pilot. La pagina 322, un alt corespondent scrie despre umbrele lăsate de munți; la pagina 348, altcineva continuă disputa combătînd cea de-a treia scrisoare din volum; apoi cineva se ocupă pe cale matematică de cea de-a treia scrisoare, după care e publicată o corectură a erorilor din această demonstrație matematică — cred că totul seamănă foarte mult cu ceea ce îmi închipui eu că seamănă.

Dar aici este un mister:

Că zonele întunecate observate la Chisbury nu puteau să fi fost umbre lăsate de baloane-pilot staționare care se aflau spre vest sau în nori, soarele fiind la asfințit. Dacă, la vest de Chisbury, un obiect staționar s-ar fi aflat la înălțime în aer, interceptînd razele soarelui, atunci umbra obiectului staționar nu ar fi fost staționară, ci s-ar fi deplasat din ce în ce mai sus, pe măsură ce soarele cobora spre orizont.

Trebuie să mă gîndesc la ceva care să fie în acord cu o informație, indiferent de unde:

Un corp luminos — nu Soarele — aflat pe cer — dar de la care, *dintr-o cauză necunoscută sau din pricina unor condiții* atmosferice, lumina s-a transmis în jos aproximativ pînă la nori; că de acest obiect luminos erau suspendate două obiecte triunghiulare, aidoma obiectului văzut în Bermude; că aceasta era lumina care nu ajungea pe pămînt în cantitate suficientă pentru ca obiectele să poată fi interceptate; că respectivele obiecte erau ridicate și coborîte de ceva aflat deasupra lor, astfel încît, în lumina dată de acel ceva, umbrele lor își modificau dimensiunile.

Dacă în orbecăiala mea pare să nu prind nimic și dacă un balon staționar, în decurs de o jumătate de oră, nu va lăsa o umbră staționară de la asfințitul soarelui, atunci trebuie să ne gîndim că cele două obiecte triunghiulare și-au menținut cu precizie pozițiile pe o *linie aflată între soare* și nori și, în același timp, că s-au apropiat și s-au îndepărtat de nori. Indiferent ce putea să fi fost, este suficient pentru a-l determina pe cucernic să se supună ordaliei sau la orice altă cazną pe care o au de îndurat cucernicii Vechiului Dominant în prezența unei noi corelații.

Un lucru imens și negru plana ca o cioară deasupra Lunii.

Acceptăm că aceste două umbre de la Chisbury trebuie să fi arătat, de pe Lună, ca niște lucruri mari, negre ca ciorile, care planau deasupra Pămîntului. Acceptăm că cele două apariții luminoase triunghiulare și apoi cele două zone întunecate, triunghiulare, asemenea lucrurilor imense și negre, planau ca ciorile pe deasupra Lunii și că semănau cu formele triunghiulare de la Chisbury care au fost văzute pe Lună sau pe deasupra ei:

Scientific American, 46-49:

Două apariții luminoase, de formă triunghiulară, au fost raportate de mai mulți observatori în Lebanon, Connecticut, în seara zilei de 3 iulie 1882, pe limbul superior al Lunii. Ele au dispărut și trei minute mai tîrziu, două apariții triunghiulare întunecate, care arătau ca niște depresiuni, au fost

văzute pe limbul inferior. S-au apropiat una de alta, s-au întîlnit, apoi dintr-o dată au dispărut.

Punctul de fuzionare îl constituie aici depresiunile care au fost observate cîteodată pe limbul lunar, socotite a fi cratere văzute transversal (*Monthly Notices, R.A.S.*, 37-432). Dar aceste apariții din 3 iulie 1882 erau imense — „păreau să separe sau să îndepărteze aproape un sfert din suprafața Lunii".

Altceva care poate să fi arătat de pe Lună ca o imensă cioară neagră planînd deasupra acestui pămînt:

Monthly Weather Review, 41-599:

Descrierea unei umbre pe cer, proiectată de un corp invizibil, pe 8 aprilie 1913, la Fort Worth, Texas — presupusă a fi fost lăsată de un nor invizibil — această zonă de umbră s-a deplasat o dată cu soarele coborînd la asfințit.

Rept. Brit. Assoc., 1854-410:

Relatări făcute de către doi observatori ai unui obiect evident triunghiular dar estompat, vizibil pe cer timp de șase nopți. El a fost studiat din două puncte nu prea depărtate unul de altul. Dar paralaxa era considerabilă. Indiferent ce a fost obiectul, este de acceptat faptul că el s-a aflat relativ aproape de acest pămînt.

Aș spune, relativ la manifestările luminoase, că ne aflăm într-o stare de confuzie la fel de mare ca și în cazul unor neînțelegeri pe care le are ortodoxia din fizică în problema luminii. În linii mari și în termeni intermediariști, poziția noastră poate fi exprimată astfel:

Că lumina nu este realmente și obligatoriu lumină — nu mai mult decît orice este realmente și obligatoriu orice — ci o interpretare a unui fel de forță, așa cum presupun că trebuie să o numim, ca lumină. La nivelul mării, atmosfera terestră interpretează lumina soarelui ca roșie, portocalie sau galbenă. Sus în munți, soarele este albastru. Și mai sus în munți, zenitul este negru. Or, ține de ortodoxie să spui că în spațiul interplanetar, unde nu există aer, nu există nici lumină. Astfel, chiar dacă Soarele și cometele sînt negre, atmosfera acestui pămînt ori, mai curînd, particulele de praf

din ea interpretează radiaţiile de la obiectele negre ca fiind lumină.

Privim în sus la Lună.

Luna neagră ca lignitul este atît de alb-argintie!

Deţin aproximativ cincizeci de note care indică faptul că luna are atmosferă; cu toate acestea, mulţi astronomi susţin că Luna nu are nici o atmosferă. Sînt nevoiţi să susţină, altminteri teoria eclipselor nu ar mai funcţiona. Astfel, discutînd în termeni convenţionali, Luna este neagră. Mai curînd uluitor — exploratorii pe Lună poticnindu-se şi bîjbîind într-un întuneric profund — cu telescoape destul de puternice i-am putea vedea poticnindu-se şi bîjbîind într-o lumină strălucitoare.

Or, tocmai fiindcă ne-am obişnuit, acum nu ne este evident cum trebuie să le fi părut absurditatea vechiului sistem corelaţiilor sistemului care l-a precedat.

Da, Luna argintie neagră ca lignitul.

Atunci, poate fi de închipuit, în mod categoric, că există manifestări ale forţei care sînt interpretabile ca lumină mult mai jos de nori, dar nu în straturile mai dense de aer — adică exact opusul interpretărilor cunoscute.

Acum voi prezenta cîteva note despre o întîmplare care sugerează o forţă neinterpretată de aer ca lumină, ci interpretată sau reflectată de sol ca lumină. Timp de o săptămînă, ceva a fost suspendat deasupra Londrei: o emanaţie care nu a fost interpretată ca lumină pînă în momentul cînd a atins solul — după părerea mea.

Lancet, 1 iunie 1867:

Scrie că, în fiecare noapte, timp de o săptămînă, a apărut o lumină în Woburn Square, Londra, deasupra ierbii dintr-un părculeţ împrejmuit cu grilaj. S-a adunat o mulţime de oameni — a fost chemată poliţia pentru „serviciul special de a menţine ordinea şi de a convinge populaţia să circule". Redactorul-şef al revistei *Lancet* a mers personal în Square. El spune că nu a văzut altceva decît un petic de lumină pe un arbore, în colţul dinspre nord-est al împrejmuirii.

În acest redactor-şef recunoaştem o pereche potrivită pentru dl Symons sau pentru dr Gray. El sugerează că lumina vine de la un felinar de pe stradă şi recomandă ca poliţia să cerceteze felinarele din împrejurimi — să nu mai spunem că putea să ia şi singur urma oricărei asemenea origini.

N-aş afirma că un lucru atît de obişnuit ca lumina de la un felinar de pe stradă nu ar atrage, nu ar emoţiona şi nu ar decepţiona mulţimile timp de o săptămînă — însă trebuie să observ că nici un poliţai care ar fi fost chemat să lucreze în afara programului nu ar fi avut nevoie de sugestia cuiva pentru a stabili un astfel de lucru chiar din start.

Ori înseamnă că, într-adevăr, ceva de pe cer a atîrnat deasupra scuarului londonez timp de o săptămînă.

21

Knowledge, 28 decembrie 1883:

„Întrucît prezentaţi atît de multe fenomene meteorologice în excelenta dumneavoastră publicaţie, *Knowledge*, sînt tentat să vă cer o explicaţie pentru următorul fenomen, pe care l-am văzut de la bordul vaporului *Patna*, aparţinînd British India Company, în timpul unei călătorii în Golful Persic. În mai 1880, într-o noapte întunecată, pe la ora 11.30 p.m., dintr-o dată a apărut de fiecare parte a vasului cîte o enormă roată luminoasă învîrtindu-se, roţi ale căror spiţe păreau să perie vaporul în lungime. Spiţele, de 180-270 m lungime, semănau cu nuielele de mesteacăn folosite la şcolile de fete. Fiecare roată avea aproximativ şaisprezece spiţe şi, deşi roţile probabil că măsurau vreo 450-550 m în diametru, spiţele au putut fi văzute clar tot drumul. Strălucirea fosforescentă părea să gliseze pe suprafaţa mării, nici o altă lumină nefiind vizibilă deasupra apei. Înfăţişarea spiţelor ar fi putut să fie aproape exact reprezentată dacă ai fi stat într-o barcă şi, în mod repetat, ai fi trecut rapid lumi-

na ochiului lanternei orizontal pe suprafața apei descriind un cerc. Menționez, în mod repetat, că fenomenul a mai fost văzut de căpitanul Avern, de pe *Patna*, și de dl Manning, ofițer de rangul trei.

Lee Fore Brace

P.S. Roțile au înaintat o dată cu vasul timp de aproape douăzeci de minute — L.F.B."

Knowledge, 11 ianuarie 1884:
Scrisoare de la „A.Mc.D.":
Scrie că „Lee Fore Brace", „care a văzut « atît de multe fenomene meteorologice în excelenta dumneavoastră publicație », ar fi trebuit să semneze « un Ezechiel modern », deoarece viziunea lui privind roțile este tot atît de miraculoasă precum aceea a profetului". Autorul se ocupă apoi de dimensiunile estimate care au fost date și calculează o viteză a circumferinței roților de aproximativ 150 m pe secundă, pe care o consideră în mod special incredibilă. Apoi spune: „Dat fiind pseudonimul pe care și l-a atribuit, s-ar putea trage concluzia că acest corespondent al dumneavoastră are obiceiul « să întreprindă acțiuni riscante »". Apoi cere permisiunea să sugereze o explicație proprie. Și anume că înainte de 11.30 p.m. se produseseră numeroase accidente la „brațul principal de vergă"* și că aceasta necesitase atît de frecvent matisirea, încît orice rază de lumină ar fi putut să fie luată drept o mișcare de rotație.
În *Knowledge* din 25 ianuarie 1884, dl „Brace" răspunde, semnînd cu numele său, „J.W. Robertson":
„Nu presupun că A.Mc.D. are intenții rele, dar mi se pare mai degrabă incorect să sugerezi că un bărbat este beat din cauză că a văzut ceva ieșit din comun. Dacă există un lucru cu care mă mîndresc, atunci acela e faptul că sînt în stare să afirm că niciodată în viață nu mi-am permis să beau ceva mai tare decît apa." Pornind de la această curioasă tresărire de orgoliu, el ajunge să spună că nu a intenționat să fie precis

* „Main brace", în limba engleză (*n.t.*).

în aprecieri, ci doar să redea impresiile sale cu privire la dimensiuni și viteză. Încheie amiabil: „Oricum, întrucît nu s-a adus nici o jignire, bănuiesc că nimeni nu s-a supărat".

Acestei scrisori, dl Proctor îi adaugă o notă în care își cere scuze pentru publicarea scrisorii trimise de către „A.Mc.D.", cea care dusese la neînțelegeri. Dl Proctor a scris de-a lungul timpului, cu mînuța lui, scrisori dezagreabile despre diverse persoane — la ce altceva te-ai fi așteptat într-o cvasiexistență?

Explicația evidentă a fenomenului este că, dedesubtul suprafeței mării, în Golful Persic, se afla o imensă roată luminată; că era o lumină ce venea de la spițele ei subacvatice pe care le-a văzut dl Robertson strălucind deasupra. Pare limpede că această lumină bătea în sus, provenind dintr-o sursă aflată sub suprafața mării. Dar rămîne neclar cum au putut să ajungă niște roți luminoase imense, fiecare de dimensiunea unui sat, sub suprafața apei din Golful Persic; de asemenea, se pot naște unele dezacorduri cu privire la ceea ce făceau ele acolo.

Un pește de mare adîncime și adaptarea lui la un mediu dens...

Cum, cel puțin în unele regiuni din înalturi, există un mediu dens, dacă nu chiar gelatinos...

Un pește de mare adîncime, adus la suprafața oceanului: într-un mediu relativ diluat, se dezintegrează...

Superconstrucții adaptate la un mediu dens dintr-un spațiu interplanetar — uneori, prin diferite presiuni, sînt mînate în atmosfera rarefiată a Pămîntului nostru...

Ulterior vă vom pune la dispoziție informații care susțin exact aceasta: că lucrurile, o dată intrate în atmosfera acestui pămînt, se dezintegrează și strălucesc cu o lumină care nu este aceea a incandescenței: strălucesc ca briliantele, chiar dacă strălucirea lor este rece...

Imense superconstrucții în formă de roată, care intră în atmosfera Pămîntului și, aflate pe pragul de a se dezintegra, plonjează în apele oceanului sau într-un mediu mai dens pentru a-și găsi alinarea.

Desigur, acum, premisele cu care ne confruntam sînt nu doar informațiile despre superconstrucțiile în formă de roată care și-au potolit suferințele în ocean, ci și datele privind *roțile imense care au fost văzute în aer sau intrînd în ocean,* ori ivindu-se din ocean și continuîndu-și călătoriile.

În foarte mare măsură avem să ne interesăm de enormele obiecte învăpăiate care fie au plonjat în ocean, fie s-au ivit din apele acestuia. În disponibilitatea noastră, acceptăm că, deși dezmembrarea poate spori incandescența, în afară de dezmembrare și căldura ei, lucrurile care intră în atmosfera acestui pămînt au o lumină rece, iar aceasta nu ar putea fi stinsă instantaneu cu apă, așa cum se întîmplă cu lumina provenită de la materia topită. De asemenea, pare acceptabilă ideea că o roată care se învîrtește ar putea arăta, de la distanță, ca un glob; că o roată învîrtindu-se, văzută relativ de aproape, arată ca o roată în cîteva privințe. Punctele de fuzionare cu fulgerul globular și cu meteoriții nu constituie opoziții pentru noi: informațiile pe care le deținem se referă la corpuri imense.

Așadar, de interpretat am interpreta, dar care este subiectul?

Atitudinea noastră pe parcursul întregii cărți:

Că aici există informații extraordinare — că ele nu ar fi niciodată exhumate și niciodată nu ar fi puse cap la cap, decît dacă...

Dar să le luăm pe rînd:

Prima informație se referă la ceva care a fost văzut odată intrînd în ocean. Provine dintr-o publicație puritană, *Science*; aceasta care ne-a furnizat puțin material, fiind dintre cele care, ca majoritatea puritanilor, nu merge la zaiafeturi prea des. Indiferent ce putea să fi fost, am impresia că e vorba de ceva extraordinar sau de un volum depășindu-l de cîteva ori pe cel al tuturor meteoriților din toate muzeele luați împreună; de asemenea, mă impresionează relativa sa încetineală și avertizarea îndelungă a apropierii de noi. Povestea, din *Science* 5-242, a fost extrasă dintr-o relatare trimisă Ofi-

ciului Hidrografic de la Washington de către filiala sa din San Francisco.

Se scrie că, la miezul nopții, pe 24 februarie 1885, la punctul de latitudine 37°N și longitudine 170°E, adică undeva între Yokohama și Victoria, căpitanul barcazului *Innerwich* a fost trezit de către ofițerul secund care văzuse ceva neobișnuit pe cer. Aceasta trebuie să fi luat ceva timp. Căpitanul a ieșit pe punte și a văzut cerul făcîndu-se roșu-aprins. „Dintr-o dată, o colosală masă de foc a apărut deasupra vasului, orbindu-i complet pe privitori." Masa arzîndă a căzut în mare. Dimensiunile ei puteau fi apreciate după volumul de apă azvîrlit în sus de ea, despre care s-a spus că s-a năpustit pe vas cu un zgomot „asurzitor". Barcazul a fost lovit și dat pe spate, „o mare înspumată și mugindă trecîndu-i pe deasupra". Căpitanul, un marinar în vîrstă și cu experiență, a declarat că „grozăvia priveliștii era dincolo de orice închipuire."

În *Nature*, 37-187, și în *L'Astronomie*, 1887-76, ni se spune că un obiect, descris ca „o minge imensă de foc", a fost văzut ridicîndu-se din mare în apropiere de Cape Race. S-a înălțat pînă la 4-5 m, a înaintat aproape de vas, după care a mers înapoi, rămînînd vizibil aproximativ cinci minute. Presupunerea făcută în *Nature* este că a fost vorba de un „fulger globular", însă Flammarion în *Thunder and Lightning*, pagina 68, spune că era enorm. Detalii se găsesc în revista americană *Meteorological Journal*, 6-443, din 12 noiembrie 1887: de pe un vapor englez, *Siberian*, se relatează că obiectul s-a mișcat „împotriva vîntului" înainte de a se retrage — iar căpitanul Moore susține că aproximativ în același loc remarcase și anterior asemenea apariții.

Report of the British Association, 1861-30:

Scrie că, pe 18 iunie 1845, conform celor publicate în *Malta Times*, de pe bricul *Victoria*, la aproximativ 1 500 km est de Adalia, Asia Mică (latitudine 36°40'56" N și longitudine 13°44'36" E), au fost văzute trei corpuri luminoase care ieșeau din mare, la circa o 800 m distanță de vas. Corpurile luminoase au rămas vizibile zece minute.

Povestea nu a fost investigată niciodată, dar s-au succedat mai multe relatări, care par a fi acceptabile, ale altor observații despre același spectacol senzațional și, cu sau fără acordul observatorilor, ele au fost publicate de către prof. Baden-Powell. Una provine de la un corespondent din Munții Libanului. El descrie doar două corpuri luminoase. Aparent, erau cam de cinci ori mai mari decît Luna; fiecare dintre ele avea anexe sau conexiuni descrise ca „asemănătoare cu pînzele sau cu fanioanele“, arătînd ca niște „steaguri mari suflate de o briză ușoară“. Importantă aici mi se pare nu doar presupunerea privind structura, ci și durata fenomenului. Strălucirea meteorilor durează cîteva secunde; cincisprezece secunde reprezintă un răstimp remarcabil, dar cred că există consemnări privind durate pînă la o jumătate de minut. Acest obiect, dacă era cumva doar un singur obiect, a fost vizibil din Munții Libanului timp de o oră. Un detaliu interesant: anexele nu arătau ca trenele însoțitoare ale meteorilor, care strălucesc datorită propriilor lor luminozități, ci „păreau să strălucească datorită luminii corpurilor principale“.

La aproape 1 500 km vest de poziția bricului *Victoria* se află orașul Adalia din Asia Mică. Aproximativ în momentul observației raportate de către căpitanul de pe *Victoria*, reverendul F. Hawlett, F.R.A.S., aflat în Adalia, a văzut spectacolul și i-a trimis o relatare profesorului Baden-Powell. După părerea lui, era vorba despre un corp care a apărut și care apoi s-a rupt. El apreciază durata apariției între douăzeci de minute și o jumătate de oră.

În *Report of the British Association*, 1860-82, sînt înfățișate descrieri ale fenomenului provenind din Siria și Malta; se vorbește despre două corpuri mari „aproape lipite“.

Rept. Brit. Assoc., 1860-77:

Scrie că, la Cherbourg, Franța, pe 12 ianuarie 1836, a fost văzut un corp luminos, cu diametrul aparent de două treimi din cel al Lunii. Corpul părea să se rotească în jurul axei sale. În centrul acestuia părea să existe o cavitate întunecată.

Pentru alte relatări, toate nedeslușite, dar prezentate ca încadrîndu-se în categoria de informații despre obiecte

asemănătoare unei roți observate pe cer, a se vedea *Nature*, 22-617; *Times* din Londra, 15 octombrie 1859; *Nature*, 21-225; *Monthly Weather Review*, 1883-264.

L'Astronomie, 1894-157:

Scrie că, în dimineața de 20 decembrie 1893, o apariție a fost sesizată pe cer de mai multe persoane în Virginia, Carolina de Nord și Carolina de Sud. Un corp luminos a trecut pe deasupra capetelor, de la vest spre est, pînă la circa 15 grade la orizontul estic, părînd să rămînă pe loc timp de cincisprezece sau douăzeci de minute. În conformitate cu unele descrieri, era aproximativ de dimensiunile unei mese. Unii observatori au avut impresia că seamănă cu o roată enormă, de un alb scînteietor. Este acceptabilă ideea că nu a fost o iluzie optică deoarece s-a auzit zgomotul făcut la trecerea sa prin aer. Fiind staționar sau părînd să rămînă liniștit, după cincisprezece sau douăzeci de minute obiectul a dispărut sau a explodat. Nu s-a auzit nici un zgomot de explozie.

Construcții imense semănînd cu o roată. Ele sînt special adaptate să se rostogolească, printr-un mediu gelatinos, de la o planetă la alta. Uneori, din cauza erorilor de calcul sau a unor constrîngeri diferite, pătrund în atmosfera acestui pămînt. Probabil, atunci cînd pericolul de a exploda devine iminent, ele trebuie să se cufunde în mare. Rămîn acolo o vreme, învîrtindu-se în jurul axei proprii cu o relativă încetineală, pînă cînd se potolesc și apoi ies la iveală, uneori în apropierea vaselor. Navigatorii povestesc ceea ce văd; rapoartele lor nu poartă pecetea seriozității afectate tipic științifice. Aș spune că ruta generală a acestor construcții se află în lungul latitudinilor apropiate de cele ale Golfului Persic.

Journal of the Royal Meteorological Society, 28-29:

Scrie că, pe 4 aprilie 1901, pe la ora 8.30, în Golful Persic, căpitanul Hoseason de pe vaporul *Kilwa*, — după cum afirmă el însuși într-o lucrare citită în fața Societății — naviga pe o mare în care nu se vedea nici o fosforescență — „nu exista nici o fosforescență în apă".

Cred că ar trebui să o repet:

„...nu exista nici o fosforescență în apă."

Raze de lumină imense — deși căpitanul folosește cuvîntul „vălurele" — au apărut dintr-o dată. Rază după rază, la nivelul suprafeței mării. Dar efectul era doar o luminozitate slabă și în aproximativ cincisprezece minute s-a stins complet; a apărut instantaneu, dar a murit treptat. Razele se roteau cu o viteză de aproximativ 100 km pe oră.

Meduzele fosforescente se corelează cu Vechiul Dominant. În cazul de față, am asistat la una dintre cele mai eroice acțiuni de desconsiderare din experiența noastră: s-a căzut de acord, în urma dezbaterii pe marginea lucrării căpitanului Hoseason, că fenomenul reprezenta probabil pulsațiile fibrelor musculare lungi ale meduzelor.

Nature, 21-410:

Extras dintr-o lucrare primită de la R.E. Harris, comandant al vaporului *Shahjehan*, trimisă publicației *Englishman* din Calcutta, pe 21 ianuarie 1880:

Scrie că, pe 5 iunie 1880, departe de coasta Malabar, la ora 10 p.m., pe o mare liniștită, deasupra căreia cerul era lipsit de nori, remarcase ceva atît de diferit de orice văzuse vreodată, încît și-a oprit vaporul. Harris descrie niște valuri de lumină scînteietoare, cu spații între ele. Pe apă pluteau resturi dintr-o substanță care nu a fost identificată. Gîndind în termeni ai explicației convenționale a oricărei fosforescențe pe mare, căpitanul a suspectat inițial această substanță. Oricum, el își exprimă opinia că respectiva substanță nu poseda lumină proprie, ci ea, împreună cu restul mării, era iluminată de raze extraordinare de lumină. Indiferent dacă a avut sau nu loc o descărcare de substanță uleioasă și vîscoasă din mașinăria construcției scufundate, eu cred că ar trebui să accept că acea substanță reprezenta un fenomen concomitent, fapt ce reiese dintr-o altă notă. „Așa cum venea, val după val — spectacolul la care am fost martor a constituit unul dintre cele mai grandioase, mai strălucite, dar și mai solemne din toate cîte pot fi imaginate".

Jour. Roy. Met. Soc., 32-280:

Extras dintr-o scrisoare de la dl Douglas Carnegie, din Blackheath, Anglia, datată cîndva în anul 1906:

„În ultima călătorie am fost martorii unei manifestări electrice nefirești și absolut extraordinare." În Golful Oman, el a văzut un banc de o fosforescență aparent statică, dar, la vreo 18 m de aceasta, „raze de lumină scînteietoare au început să mături prova și prora vasului cu o viteză fantastică, situată probabil undeva între 100 și 320 km pe oră". „Aceste bare de lumină aveau o distanță de aproximativ 6 m între ele, de maniera cea mai regulată." În ce privește fosforescența — „Am scos din mare o găleată plină și am examinat apa la microscop, dar nu am putut să detectez nimic anormal". În ce privește faptul că razele de lumină veneau în sus de undeva de sub nivelul suprafeței — „Ele ne-au nimerit întîi cu partea mai lată și am remarcat că o ambarcațiune care a apărut între timp nu a avut nici un efect asupra fasciculelor de lumină: acestea au pornit iarăși din partea ferită a vasului, de parcă ar fi trecut chiar prin el."

Golful Oman se află la intrarea în Golful Persic.

Jour. Roy. Met. Soc., 33-294:

Extras dintr-o scrisoare a dlui S.C. Patterson, ofițer secund al vaporului *Delta*, aparținînd companiei „P. and O."; un spectacol pe care *Journal* continuă să îl numească „fosforescent":

Strîmtoarea Malacca, ora 2 a.m., 14 martie 1907:

„...raze care păreau să se miște în jurul unui centru — aidoma spițelor unei roți — și păreau să fie de aproximativ 270 m lungime." „Fenomenul a durat aproape o jumătate de oră, timp în care vaporul înaintase 10-12 km, apoi a încetat brusc."

L'Astronomie, 1891-312:

Un corespondent scrie că, în octombrie 1891, a văzut în Marea Chinei raze sau sulițe de lumină care lăsau impresia unor fascicule de proiector, mișcîndu-se ca și ele.

Nature, 20-291:

Raport către Amiralitate înaintat de căpitanul Evans, hidrograful Marinei Britanice:

Scrie despre comandantul J.E. Pringle, de pe H.M.S. *Vulture*, care a raportat că în punctul avînd latitudinea 26°26' N și longitudinea 53°11' E — în Golful Persic —, pe 15 mai 1879, remarcase unde luminoase sau pulsații în apă, care se mișcau cu mare viteză. De data aceasta avem o informație clară despre faptul că originea razelor se afla undeva dedesubtul suprafeței. S-a spus că valurile de lumină au trecut pe sub *Vulture*. „Privind spre est, apariția reprezenta o roată care se învîrtea cu centrul în acel loc și cu spițe iluminate, iar privind spre vest, o altă roată, similară, învîrtindu-se în sens opus." Iar în final, cu privire la faptul că apariția era submerjată: „Aceste valuri de lumină se întindeau de la suprafață mult sub apă". Părerea comandantului Pringle este că razele constituiau o singură roată și că dublura era o iluzie. El apreciază că razele aveau aproape 8 m lățime, iar spațiile dintre ele măsurau circa 30 m. Viteza roții: aproximativ 135 km pe oră. Durata fenomenului: circa 35 de minute. Momentul: 9.40 p.m. Înainte și după manifestare, vaporul a trecut printre particule de substanță plutitoare descrise ca „icre de pește cu aspect uleios".

La pagina 428 al aceluiași număr din *Nature*, E.L. Moss spune că, în aprilie 1875, cînd se afla pe H.M.S. *Bulldog*, la cîțiva kilometri spre nord de Vera Cruz, văzuse o serie de șiruri rapide de lumină. Luînd probe de apă, a găsit în ea vietăți extrem de mici care, totuși, nu ar putea să constituie o bază pentru explicarea dispunerii geometrice și a vitezei mari. Dacă e vorba de Vera Cruz din Mexic, atunci înseamnă că acesta este unicul exemplu din afara apelor orientale.

Scientific American, 106-51:

Scrie că, în *Nautical Meteorological Annual*, publicat de Institutul Meteorologic Danez, apare un raport despre un „fenomen singular" care a fost observat de căpitanul Gabe de pe vaporul *Bintang* al „Danish East Asiatic Co." La ora 3 a.m., pe 10 iunie 1909, în timp ce naviga prin Strîmtoarea Malacca, Gabe a văzut o imensă roată de lumină ce se învîrtea, întinsă pe apă — „brațe lungi ieșeau dintr-un cen-

tru în jurul căruia părea că se rotește tot sistemul". Apariția era atît de întinsă încît doar jumătate din ea putea fi văzută dintr-o privire, centrul său aflîndu-se undeva la orizont. Manifestarea a durat aproximativ cincisprezece minute. Pînă acum nu am fost expliciți într-un punct important: că mișcările de înaintare ale acestor roți nu se sincronizează cu mișcările unui vas și că anomaliile de neglijare sau, mai curînd, obișnuințele de neglijare ar putea să le asimileze cu luminile unui vas. De data aceasta ni s-a spus că roata imensă care se mișca înainte, strălucirea și viteza de rotație descrescîndu-i, dispărea atunci cînd centrul roții era chiar în fața vasului — ori propria-mi interpretare ar fi că sursa de lumină se scufunda tot mai adînc, încetinindu-și coborîrea din cauză că întîmpina din ce în ce mai multă rezistență.

Institutul Meteorologic Danez raportează și un alt eveniment:

Atunci cînd căpitanul Breyer, de pe vaporul danez *Valentijn*, s-a aflat în Marea Chinei de Sud, pe 12 august 1910, la miezul nopții, a văzut o rotire de scînteieri. „Semăna cu o roată așezată orizontal, care se învîrtea rapid." De data aceasta s-a precizat că apariția a fost deasupra apei. „Fenomenul, observat de către căpitan, de ofițerul de rangul unu și de ofițerul de rangul doi, precum și de inginerul-șef a lăsat asupra tuturor o impresie întrucîtva stînjenitoare."

În general, dacă formularea noastră nu este imediat acceptabilă, atunci le recomandăm interpreților rivali să aibă în vedere localizarea — cu o singură excepție — a acestui fenomen: în Oceanul Indian și în apele adiacente ori în Golful Persic, pe de o parte, și în Marea Chinei, de cealaltă parte. Deși sîntem intermediariști, chemarea Pozitivismului încercat, în privința Completitudinii, este irezistibilă. Am formulat, din puține aspecte, ideea că roțile de foc din aer ar arăta ca niște roți de foc, dar ca să putem obține ceva în plus, trebuie să facem observații asupra roților luminoase, neinterpretabile ca iluzii optice, ci doar ca lucruri solide, enorme, care au învins rezistențele materiale și au fost văzute plonjînd în ocean.

Athenaeum, 1848-833:

Scrie că, la întrunirea membrilor British Association pe anul 1848, Sir W.S. Harris a vorbit despre o relatare primită de el de pe un vas care a fost prins în mijlocul unui vîrtej între „două roți de foc, pe care oamenii le-au descris ca pe două pietre de moară făcute din foc". „Cînd s-au apropiat, am asistat la o distrugere cumplită: arborii gabieri au fost făcuți fărîme." Se spune că în urmă a rămas o duhoare puternic sulfuroasă.

22

Journal of the Royal Meteorological Society, 1-158:

Extras din jurnalul de bord al barcazului *Lady of the Lake*, ținut de căpitanul F.W. Banner:

Comunicat de către R.H. Scott, F.R.S.*:

Pe 22 martie 1870, la latitudinea 5°47' N și longitudinea 27°52' V, marinarii de pe *Lady of the Lake* au văzut un obiect remarcabil sau un „nor" pe cer. I-au raportat căpitanului cele observate.

În conformitate cu notele căpitanului Banner, era un nor de formă circulară care avea inclus un semicerc împărțit în patru părți, raza centrală despărțitoare începînd din centrul cercului și întinzîndu-se mult în afară, iar apoi curbîndu-se spre înapoi.

De remarcat geometricitatea, complexitatea și stabilitatea formei, precum și relativa asemănare cu un nor avînd o asemenea diversitate de trăsături, pentru a nu mai vorbi despre aspectul de formă organică.

Lucrul a călătorit dintr-un punct aflat la aproximativ 20 de grade pînă la un punct plasat la aproximativ 80 de grade dea-

* Fellow of Royal Society, membru al Societății Regale (*n.t.*).

supra orizontului. Apoi s-a îndreptat spre nord-est; inițial se ivise din sud-sud-est.

O apariție luminoasă, cenușie, sau de culoarea norilor. „A fost mult mai jos decît alți nori."

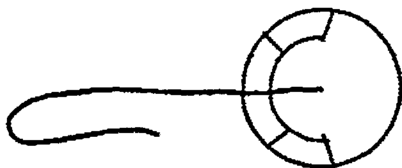
Ultima informație se distinge prin faptul că:

Indiferent ce putea fi acest lucru, el călătorea împotriva vîntului.

„Lucrul s-a ridicat oblic, împotriva vîntului, și, în cele din urmă, s-a așezat drept în bătaia vîntului."

Această formă a fost vizibilă timp de o jumătate de oră. Cînd a dispărut, faptul nu s-a întîmplat din cauză că s-a risipit asemenea unui nor, ci deoarece nu a mai putut fi urmărit în întunericul serii.

Căpitanul Banner inserează următoarea schiță:

23

Manualele ne informează că meteoriții de la Dhurmsalla au fost strînși „curînd" sau „în decurs de o jumătate de oră". Dat fiind timpul scurt, convenționaliștii pot susține că aceste pietre au fost fierbinți cînd au căzut, însă marea lor răceală din interior a copleșit starea de topire a suprafețelor.

În conformitate cu spusele împuternicitului-elegat la Dhurmsalla, ele au fost adunate „imediat" de către culii aflați în trecere.

Aceste pietre s-au dovedit a fi atît de reci, încît oamenilor le-au amorțit degetele. Dar ele căzuseră răspîndind o

lumină puternică, descrisă ca „o limbă de foc de aproximativ 60 cm lățime și 2,7 m lungime". Putem accepta faptul că nu era lumină produsă de o materie topită.

În acest capitol sîntem foarte intermediariști și pe mulți îi vom nemulțumi.

Pentru un intermediarist nu există decît un răspuns la toate întrebările:

Din cînd în cînd și uneori nu.

O altă formă a acestei „soluții" intermediariste pentru toate problemele este:

Da și nu.

Orice lucru care este de asemenea nu este.

Un pozitivist încearcă să formuleze; tot așa procedează și intermediaristul, dar cu mai puțină rigurozitate: el acceptă, dar și neagă. Intermediaristul poate părea să accepte într-o privință și să nege într-alta, însă nu poate fi trasată o linie reală de demarcație între oricare două aspecte ale oricărui lucru. Intermediaristul acceptă ceea ce pare să se coreleze ceea ce a acceptat el ca dominant. Pozitivistul face corelații în funcție de o credință.

În meteoriții de la Dhurmsalla avem susținere pentru formularea că lucrurile, o dată intrate în atmosfera acestui pămînt, strălucesc uneori cu o lumină diferită de lumina incandescenței — ori înseamnă că astfel explicăm sau oferim o formulare cu privire la „pietrele de trăsnet" sau la pietrele sculptate care au căzut pe Pămînt răspîndind lumină, sub forma unor descărcări semănînd cu fulgerele —, dar acceptăm, de asemenea, că unele lucruri care au pătruns în atmosfera terestră s-au dezintegrat cu intensitatea materiei topite și aflate în flăcări — după cum acceptăm și că alte lucruri, intră în atmosfera acestui pămînt și se prăbușesc fără a lumina, exact ca peștii din adîncuri aduși la suprafața oceanului. Indiferent la ce învoială cădem, avem indiciul că undeva în înalturi există un mediu mai dens decît atmosfera acestui pămînt. Presupun că refugiul nostru se află în ceea ce nu este o credință populară...

Ori ritmicitatea tuturor fenomenelor:

Pe acest pămînt, aerul dens de la nivelul mării — din ce în ce mai rarefiat pe măsură ce urci — apoi din ce în ce mai dens. Se ridică într-adevăr, o mulțime de întrebări deranjante.

Atitudinea noastră:

Iată informațiile:

Uneori cad ploi luminoase (*Nature*, 9 martie 1882; *Nature*, 25-437). Lumina lor nu este datorată incandescenței, dar nimeni nu poate spune că aceste ploi ocazionale sau rare vin din exteriorul Pămîntului. Noi, pur și simplu, menționăm lumina rece a corpurilor căzătoare. Pentru ploaie, zăpadă și praf luminos, vezi Hartwig, *Aerial World*, pagina 319. În ce privește norii luminoși, deținem observații și opinii mult mai bine definite: ele marchează tranziția de la Vechiul Dominant la Noul Dominant. De altfel, am și exemplificat tranziția prin teoria prof. Schwedoff privind originea exterioară a unor grindine — și implicațiile decurgînd din faptul că, unei generații de odinioară, i se părea atît de absurdă ideea — „caraghioasă" era cuvîntul — că în regiuni interplanetare există volume de apă — în care fie se află, fie nu, pești și broaște. Acum acceptăm că uneori vin nori din regiunile exterioare acestui pămînt, avînd ca origine lacurile și oceanele supergeografice pe care noi nu am încerca să le cartografiem chiar acum — doar le sugerăm ideea aviatorilor intrepizi — și menționăm că nu ne grozăvim cu ele și nu avem înclinația să navigăm precum Columb în propria noastră poveste — că aviatorii ar trebui să își ia cu ei și costume de baie sau, mai curînd, echipamente de scufundare la adîncime. Așadar, atunci înseamnă că unii nori vin din oceanele interplanetare — din Marea SuperSargaselor — dacă încă mai acceptăm Marea SuperSargaselor — și că strălucesc după ce intră în atmosfera acestui pămînt. În *Himmel und Erde* din februarie 1889 — un fenomen de tranziție din urmă cu treizeci de ani: dl O. Jesse, în urma observațiilor făcute asupra norilor luminoși în timpul nopții, menționează marea înălțime la care se află și, în mod caraghios sau rațional, sugerează că unii dintre ei pot veni din regiuni exterioare

acestui pămînt. Presupun că el înțelege doar de pe alte planete. Dar, oricum ai lua-o, ideea este foarte caraghioasă și rațională totodată.

În general, îmi explic o mulțime de chestiuni despre izolarea acestui pămînt: faptul că el este astfel din cauza unor circumstanțe similare circumstanțelor care duc la relativa izolare a fundului oceanului — deși analogia de acum pare cam stîngace. A ne autointitula pești din adîncurile mărilor a reprezentat un demers convenabil, dar, într-o cvasiexistență, nu e de conceput nici o înlesnire care, mai devreme sau mai tîrziu, să nu devină incomodă — astfel, dacă în înalturi ar exista regiuni mai dense, atunci ele ar trebui să fie privite ca analoage regiunilor oceanice scufundate la mare adîncime, iar lucrurile care vin pe acest pămînt ar trebui să fie asemănătoare lucrurilor care se ridică într-un mediu diluat — și explodînd — uneori în mod incandescent, alteori cu o lumină rece — uneori neluminos, asemenea peștilor din adîncurile mărilor aduși la suprafață — condiții cu desăvîrșire ostile. Am o bănuială că, în propriile lor adîncuri, peștii aceia nu sînt luminoși. Dacă sînt luminoși, atunci darwinismul este o simplă fățărnicie, în încercarea de a le găsi corelații. Asemenea reclamă ar atrage atenția asupra faptului că toate avantajele nu reprezintă mai mult decît o compensare. În mare măsură, darwinismul este o doctrină de mascare: aici ne-am permis o declarație neobrăzată — dacă va fi acceptată ca atare. Peștii din Mammoth Cave nu aveau nevoie de lumină pentru a vedea în jur*. Am putea întocmi o formulare referitoare la faptul că peștii din adîncurile mărilor devin luminoși la intrarea lor într-un mediu mai puțin dens — iar modelele de la American Museum of Natural History sînt imaginate ca fiind dotate cu organe speciale care conferă luminozitate. Desigur, ne reamintim de cumplit de convingătoarea pasăre dodo și de unele sofisticării de-ale noastre ce ne-au dus la ea — în orice caz, distrugerea este

* Pentru că erau lipsiți de ochi (*n. t.*).

privită ca un fenomen provocat de venirea dintr-un mediu mai dens în altul mai puțin dens.

O relatare de la dl Acharius, din *Transactions of the Swedish Academy of Sciences*, 1808-215, tradusă pentru *North American Review*, 3-319:

Dl Acharius, auzind despre „un fenomen extraordinar și probabil nemaivăzut pînă în zilele noastre", a raportat din apropierea orașului Skeninge, Suedia, ceea ce investigase:

Că, pe 16 mai 1808, pe la ora 4 p.m., dintr-o dată soarele s-a făcut roșu-cărămiziu. În același timp au apărut la orizontul vestic foarte multe corpuri rotunde, de culoare cafeniu-închis și de mărimea unui bor de pălărie. Ele au trecut pe deasupra și au dispărut la orizontul estic. O procesiune înfricoșătoare, întinsă pe durata a două ore. Uneori, cîte un astfel de corp cădea pe sol. Cînd locul căderii a fost examinat, s-a găsit o peliculă care, curînd, s-a uscat și a dispărut. Adesea, atunci cînd se apropiau de soare, aceste corpuri păreau să fie legate între ele; apoi au fost văzute legîndu-se unul de altul în grupuri nu mai mari de opt și, cînd s-au aflat în dreptul soarelui, s-a observat că aveau cozi cu lungimea de 5-7 m. Departe de soare, cozile rămîneau invizibile. Indiferent ce putea să fi intrat în compoziția lor, substanța este descrisă ca gelatinoasă — „lunecoasă și gelatinoasă".

Plasez această informație aici din mai multe motive. Ar fi fost un bun punct culminant al formulării privind cetele de corpuri mici care, conform acceptanței noastre, nu erau nici semințe, nici păsări, nici cristale de gheață; însă ar fi existat tendința de a sări să tragem concluzia omogenă că toate informațiile noastre din această formulare sînt legate de acest unic tip de fenomene, în timp ce admitem infinita eterogenitate a circumstanțelor exterioare: cruciați și borfași, emigranți și turiști, dragoni și lucruri asemănătoare unor boruri gelatinoase de pălării. Ori înseamnă că aici, pe acest pămînt, toate lucrurile care se strîng în grupuri nu sînt neapărat oi, prezbiterieni, gangsteri sau delfini. Informația este importantă pentru noi în acest punct, ca indiciu al distrugerii

în atmosfera Pămîntului — pericolele pătrunderii în atmosfera terestră.

Eu, unul, cred că mii de obiecte care au fost văzute căzînd din înalturi și care au explodat împrăștiind lumină au fost denumite „fulger globular".

„Cu privire la ceea ce este fulgerul globular, încă nu am ajuns să facem presupuneri inteligente" (*Monthly Weather Review*, 34-17).

În general, mi se pare că atunci cînd întîlnim opoziția „fulger globular" ar trebui să acordăm puțină atenție acestei apariții fantomatice și să nu ne lansăm în presupuneri care măcar sînt inteligente. Menționez aici că într-una din formulările noastre privind inteligența ar fi trebuit să subliniez mai clar faptul că atunci cînd ne gîndeam la conceptul de inteligent îl vedeam ca pe opusul instinctivului. În *Monthly Weather Review*, 33-409, există o relatare despre „fulgerul globular" care a lovit un copac. El a lăsat o crestătură cum doar un obiect în cădere ar fi putut să o facă. Într-o zi va trebui să adun exemple de „fulgere globulare", în scopul de a arăta că e vorba de obiecte care au căzut din cer, însoțite de lumină și explodînd înfricoșător. Vechea ortodoxie este atît de zăpăcită de aceste fenomene, încît mulți oameni de știință au tăgăduit chiar și existența „fulgerului globular" sau l-au considerat foarte dubios. Mă refer la lista dr Sestier, cuprinzînd o sută cincizeci de exemple pe care el le-a socotit autentice.

În acord cu dezacordul nostru este un exemplu relatat în *Monthly Weather Review*, din martie 1887, despre ceva care a căzut din cer luminînd, însoțit fiind de altceva nu tot atît de afectat de cădere sau un corp întunecat:

Scrie că, în conformitate cu spusele căpitanului C.D. Sweet, de pe barcazul olandez *J.P.A.*, pe 19 martie 1887, la punctul avînd coordonatele 37°39' latitudine nordică și 57°00' longitudine estică, a trebuit să înfrunte o furtună puternică. El a văzut două obiecte în aer, deasupra vasului. Primul era luminos — și ar fi putut fi explicat în mai multe feluri —,

dar celălalt era întunecat. Unul dintre obiecte, sau amîndouă, a căzut în mare vuind și aruncînd talazuri în jur. Conform acceptanței noastre, spunem că obiectele intraseră în atmosfera acestui pămînt, fiind sfărîmate la trecerea printr-un cîmp de gheață — „imediat după aceea au căzut bulgări de gheață".

Printre cele mai uluitoare manifestări privind „fulgerul globular" se numără un fenomen prezentat de mulți meteoriți: disproporția dintre violența exploziei, pe de o parte, și dimensiunile și viteza lor, de cealaltă parte. Acceptăm faptul că meteoriții din gheață de la Dhurmsalla puteau să nu fi căzut cu viteză prea mare, dar zgomotul făcut de ei a fost înfricoșător. Substanța delicată descoperită la Capul Bunei Speranțe a fost de natură cărbunoasă, dar nearsă sau, cu alte cuvinte, căzuse cu viteză insuficientă pentru a se aprinde. Detunătura înspăimîntătoare pe care a provocat-o a fost auzită pe o suprafață avînd un diametru de peste 110 km.

Faptul că unele grindine s-au format într-un mediu dens și că s-au dezintegrat violent, în atmosfera relativ rarefiată a acestui pămînt îl găsim în:

Nature, 88-350:

Grindină foarte mare menționată la University of Missouri, pe 11 noiembrie 1911: bucățile de gheață au explodat cu zgomote precum împușcăturile de pistol. Autorul spune că remarcase un fenomen similar cu optsprezece ani în urmă, la Lexington, Kentucky. Grindina părea să se fi format într-un mediu mai dens: atunci cînd bucățile de grindină au fost topite sub apă, ele au eliberat bule mai mari decît spațiul lor central umplut cu aer (*Monthly Weather Review*, 33-445).

Acceptăm că multe obiecte au căzut din cer, dar și că multe dintre ele s-au dezintegrat violent. Acest fapt acceptat va fi în concordanță cu informațiile pe care urmează să le prezentăm; și noi ne vom ușura munca, în formulările noastre despre superconstrucții, dacă ne vom întreba de ce nu au căzut din cer, în urma avariilor pe care ni le închipuim, grinzi, plăci sau părți identificabile făcute din metal. Totuși,

în ceea ce privește compoziția, nu avem această scăpare, astfel că formularea noastră constă în a spune că au fost raportate a fi căzut din cer materiale metalice prelucrate.

Meteoritul de la Rutherford, Carolina de Nord, este dintr-un material artificial: o bucată de fontă. S-a spus că este o înșelătorie (*Amer. Jour. Sci.*, 2-34-298).

Obiectul despre care s-a spus că ar fi căzut la Marblehead, Massachusetts, în 1858, este descris în *Amer. Jour. Sci.*, 2-34-135, ca „un produs de calcinare obținut prin topirea minereurilor de cupru sau a minereurilor de fier conținînd cupru". Aceeași opinie: o înșelătorie.

În conformitate cu Ehrenberg, substanța raportată de căpitanul Callam, căzută pe vasul său în apropiere de Java, „se aseamănă perfect cu reziduul rezultat în urma arderii unei sîrme de oțel într-un balon cu oxigen" (Zurcher, *Meteors*, pagina 239). *Nature* din 21 noiembrie 1878 publică o notă în care se specifică faptul că, în conformitate cu cele scrise în *Yuma Sentinel*, un meteorit „seamănînd cu oțelul" a fost găsit în Deșertul Mojave. În *Nature* din 15 februarie 1894, citim că unul dintre meteoriții din Groenlanda aduși în Statele Unite de către Peary este alcătuit din oțel călit. În general se opinează că meteoriții din fier au căzut în apă sau în zăpadă, răcindu-se și solidificîndu-se rapid*. Dar această explicație nu se aplică și compoziției. Pe data de 5 noiembrie 1898, *Nature* publică o notă privind lucrarea efectuată de către prof. Berwerth din Viena despre „legătura strînsă dintre fierul meteoritic și oțelul de oțelărie".

La întrunirea din 24 noiembrie 1906 a membrilor Essex Field Club, a fost prezentată o bucată de metal despre care s-a spus că ar fi căzut din cer, pe 9 octombrie 1906, la Braintree. În conformitate cu cele scrise în *Essex Naturalist*, dr Fletcher de la British Museum a declarat metalul ca fiind fier topit — „așa că misterul « căderii » acestui obiect rămîne neexplicat".

---

* Ceea ce ar echivala cu un proces de călire (*n.t.*).

24

Ar trebui să facem un protest mut. Dacă un singur exemplu este desconsiderat de către un Sistem — atunci înseamnă că propria noastră atitudine este un exemplu singular și deci un lucru lipsit de putere. Desigur, însăși metoda noastră de a pune de acord mai multe exemple nu constituie o metodă adevărată. În Continuitate, toate lucrurile trebuie să aibă asemănare cu toate celelalte lucruri. Sau, dacă vă place mai mult, orice lucru are orice cvasiidentitate. Cu ceva timp în urmă, serviciul militar a fost asimilat — cu aceeași ușurință — fie cu autocrația, fie cu democrația. Luați aminte la necesitatea unui dominant pentru a face corelații. Chiar și acela care spune pur și simplu că trebuie să îndeplinim stagiul militar se gîndește că trebuie să îl satisfacem în corelație cu democrația, care este considerată un fundament sau un fapt esențialmente oportun. Desigur, între autocrație și democrație nu poate fi trasă decît o linie de demarcație falsă. Astfel, nu pot să îmi închipui un subiect care să fie marcat de o asemenea sărăcie precum aceea a unui singur exemplu, atîta vreme cît ceea ce îi place cuiva poate fi biciuit pentru a-l determina să intre în rînd. Totuși încercăm să fim mult mai aproape reali decît darwiniștii, care prezintă coloritul de camuflaj drept o manifestare de darwinism și apoi o scot cu greu la capăt proclamîndu-l luminozitate, tot ca o manifestare de darwinism. Cred că darwiniștii ar face mai bine să intre împreună cu noi în rolul peștilor din adîncurile mărilor chiar dacă ulterior le va părea rău, presupun. Ar fi surprinzător sau lipsit de importanță ca, parcurgînd în cele ce urmează toate exemplele privitoare la lucruri care au fost văzute pe cer, să ne închipuim că toate au fost desconsiderate. Opinia mea personală este că nu-i posibil sau prea ușor să le mai desconsideri acum, cînd au fost puse laolaltă — dar că, dacă am fi încercat mai înainte să facem această asamblare, Vechiul Dominant ne-ar fi chinuit dactilografa — lite-

ra „e“ s-ar fi răzbunat pe noi, iar litera „s“ ar fi fost ușor influențabilă.

„Cel mai extraordinar și unic fenomen“, North Wales, 26 august 1894, un disc din care a fost azvîrlit un corp colorat în portocaliu, semănînd cu „un pește plat alungit“, fapt raportat de amiralul Ommanney (*Nature*, 50-524); disc din care a fost aruncată o formă încovoiată, în India, aproximativ în 1838 — este dată și schița; disc aproape de dimensiunile Lunii, dar mai luminos, vizibil aproape 20 de minute, semnalat de G. Pettit, și înscris în Catalogul profesorului Baden-Powell (*Rept. Brit. Assoc.*, 1849); formă încovoiată extrem de scînteietoare, văzută pe cer la Poland, Trumbull Co., Ohio, în timpul apariției unui curent de meteoriți în 1833; vizibil mai mult de o oră: un corp luminos mare, aproape staționar „pentru o vreme“ — de forma unei mese pătrate — Niagara Falls, 13 noiembrie 1833 (*Amer. Jour. Sci.*, 1-25-391); ceva descris ca un nor strălucitor alb, în timpul nopții, pe 3 noiembrie 1886, la Hamar, Norvegia: din el erau emise raze de lumină scînteietoare — purtat de colo-colo pe cer, „și-a păstrat mereu forma inițială“ (*Nature*, 16 decembrie 1886-158); lucru care avea un nucleu oval și mănunchiuri de benzi și linii întunecate foarte sugestive în privința structurii, Noua Zeelandă, 4 mai 1888 (*Nature*, 42-402); obiect luminos, de dimensiunile Lunii pline, vizibil o oră și jumătate, Chile, 5 noiembrie 1883 (*Comptes Rendus*, 103-682); obiect strălucitor în apropierea Soarelui, 21 decembrie 1882 (*Knowledge*, 3-13); lumină care arăta ca o văpaie mare, undeva pe mare, departe de Ryook Phyoo, 2 decembrie 1845 (*London Roy. Soc. Proc.*, 5-627); ceva asemănător cu o trompetă gigantică, suspendată în poziție verticală, oscilînd ușor, vizibilă cinci sau șase minute, cu lungime estimată la 130 m, Oaxaca, Mexic, pe 6 iulie 1874 (*Sci. Am. Sup.*, 6-2365); două corpuri luminoase, părînd unite, vizibile cinci sau șase minute, pe 3 iunie 1898 (*La Nature*, 1898-1-127); o formă cu coadă, traversînd Luna, trecere durînd o jumătate de minut, pe 26 septembrie 1870

(*Times* din Londra, 30 septembrie 1870); obiect de patru sau cinci ori mai mare decît Luna, mișcîndu-se încet transversal pe cer, pe 1 noiembrie 1885, în apropiere de Adrianopole (*L'Astronomie*, 1886-309); corp mare, colorat în cgroșu, mișcîndu-se încet, vizibil 15 minute, raportat de Coggia, Marsilia, pe 1 august 1871 (*Chem. News*, 24-193); detalii despre acest fenomen și observații similare făcute de Guillemin, alte exemple date de Fonville (*Comptes Rendus*, 73-297, 755); lucru de dimensiuni mari, care a staționat de două ori în decurs de șapte minute, Oxford, pe 19 noiembrie 1847, catalogat de Lowe (*Rec. Sci.*, 1-136); obiect cenușiu părînd a fi de aproximativ 1 m lungime, apropiindu-se rapid de sol la Saarbruck, pe 1 aprilie 1826; zgomot de trăsnet, obiect întinzîndu-se ca un cearșaf (*Am. Jour. Sci.*, 1-26-133; *Quar. Jour. Roy. Inst.*, 24-488); raportat de un astronom, N.S. Drayton: un obiect a cărui durată de apariție i s-a părut extraordinară, trei sferturi de minut, Jersey City, pe 6 iulie 1882 (*Sci. Amer.*, 47-53); obiect ca o cometă, dar cu o mișcare caracteristică de 10 grade pe oră, vizibil o oră, raportat de Purine și Glancy de la Observatorul din Cordoba, Argentina, pe 14 martie 1916 (*Sci. Amer.*, 115-493); ceva ca un semnal luminos, raportat de Glaisher, pe 4 octombrie 1844 — strălucitor ca Jupiter, „trimițînd unde de lumină cu pîlpîiri rapide" (*Year Book of Facts*, 1845-278).

Cred că o dată cu obiectul cunoscut sub denumirea „cometa lui Eddie" își dă duhul și ultima dintre sensibilitățile noastre exagerate față de aberația personificării. Printre cele mai adînc înrădăcinate iluzii pozitiviste se numără aceea că oamenii sînt persoane. Ne-am făcut vinovați prea des de răutăți, și de dușmănii și ridiculizări față de astronomi, de parcă ei ar fi persoane sau unități finale, indivizi, completitudini sau individualități — și nu părți indefinite. Dar, atîta vreme cît rămînem în cvasiexistență, putem alunga iluzia doar cu alte iluzii, dacă o altă iluzie poate aproxima mai bine realitatea. Astfel, nu mai personificăm, ci superpersonificăm. Acum acceptăm pe deplin formularea noastră

că Dezvoltarea este o Autocrație a Dominanților Succesivi — care nu sînt definitivi — dar care aproximează mai bine individualitatea sau personalitatea decît o fac tropismele umane ce se corelează la ele în mod iresponsabil.

Eddie a raportat existența unui obiect ceresc văzut de la Observatorul din Grahamstown, Africa de Sud. Se întîmpla în 1890. Noul Dominant era pe atunci doar prezumtivul nostru moștenitor sau pretinsul moștenitor, dar nu unul evident. Lucrul pe care l-a semnalat Eddie ar fi putut tot așa de bine să fie raportat de un paznic de noapte care ar fi privit în sus printr-o conductă de canalizare dezafectată.

Nu se corela.

Lucrul nu a fost admis spre publicare în *Monthly Notices.* Eu, unul, cred că ar fi fost ca și cum redactorul-șef ar fi încercat să strecoare în editura lui ceva de genul unui cutremur sau unui incendiu misterios.

Dominanții sînt zei geloși.

În *Nature* — după cîte s-ar părea, un supus al noului zeu, deși, desigur, nu-i exclus să își fi prezentat omagiile și vechiului zeu — este raportat un corp asemănător unei comete, observat pe data de 27 octombrie 1890, la Grahamstown, de către Eddie. Se poate să fi arătat ca o cometă, dar s-a deplasat cu 100 de grade pe cînd era vizibilă, adică cu 100 de grade în trei sferturi de oră. A se vedea *Nature*, 43-89, 90.

În *Nature*, 44-519, prof. Copeland descrie o apariție similară care fusese remarcată pe 10 septembrie 1891. Dreyer spune (*Nature*, 44-541) că văzuse acest obiect de la Observatorul Armagh. El îl asemuiește cu obiectul raportat de Eddie. A fost observat și de dr Alexander Graham Bell, pe 11 septembrie 1891, în Noua Scoție.

Dar Vechiul Dominant era un zeu gelos.

Tot astfel au existat diferite observații asupra a ceva care fusese văzut în noiembrie 1883. Aceste observații au reprezentat filistinii anului 1883. În *Amer. Met. Jour.*, 1-110, un corespondent relatează că a văzut un obiect ca o cometă, cu două cozi, una în sus și alta în jos, pe data de 10 sau 12 no-

iembrie 1883. Foarte probabil, acestui fenomen ar fi trebuit să i se găsească locul în formularea noastră despre corpurile în formă de torpilă care au apărut pe cer — informațiile noastre despre dirijabile sau superZeppeline —, dar clasificările încercate sînt departe de a fi riguroase — sau, altfel spus, sînt doar bîjbîieli. În *Scientific American*, 50-40, un corespondent scrie din Humacao, Porto Rico, că pe 21 noiembrie 1883, el și alte cîteva persoane — sau indivizi —, din întîmplare, remarcaseră o apariție maiestuoasă, asemănătoare unei comete. A fost vizibilă trei nopți la rînd, apoi a dispărut. Redactorul-șef al publicației spune că nu poate oferi vreo explicație. Dacă este acceptat, acest corp trebuie să se fi aflat aproape de Pămînt. Dacă fusese o cometă, ar fi trebuit să fi fost văzută pînă departe, iar veștile ar fi fost telegrafiate în întreaga lume, opinează redactorul. La pagina 97 a respectivului volum din *Scientific American*, un corespondent scrie că, la Sulphur Springs, Ohio, văzuse „o minune pe cer", aproximativ la aceeași dată. Era în formă de torpilă sau ceva care avea un nucleu, iar la fiecare dintre capete se prelungea cu o coadă. Din nou redactorul mărturisește că nu poate oferi vreo explicație, dar că obiectul nu era o cometă. El o asociază cu manifestările atmosferice generale din anul 1883. Dar noi o vom spune răspicat: în Anglia și în Olanda, un obiect similar a fost văzut în noiembrie 1882.

În *Scientific American*, 40-294, este publicată o scrisoare de la Henry Harrison, din Jersey City, preluată din *New York Tribune*: în dimineața zilei de 13 aprilie 1879, dl Harrison se afla în căutarea cometei lui Brorsen, cînd a văzut un obiect care se mișca atît de repede încît nu putea fi o cometă. Chemînd de îndată un prieten, acesta i-a confirmat cele observate. La două și jumătate dimineața, obiectul era încă vizibil. În *Scientific American Supplement*, 7-2885, dl Harrison renunță la partea senzațională, pe care pare să o considere fără valoare, și oferă detalii tehnice, precizînd că obiectul a fost văzut și de dl J. Spencer Devoe din Manhattanville.

25

„O structură avînd forma unui dirijabil." A fost raportată din Huntington, Virginia de Vest (*Sci. Amer.*, 115-241). Obiectul luminos a fost văzut pe 19 iulie 1916, aproximativ la ora 11 p.m. Observat printr-un „binoclu destul de puternic", arăta a fi de două grade lungime și o jumătate de grad lățime. S-a estompat treptat, a dispărut, a reapărut și apoi a dispărut din cîmpul vizual. O altă persoană — așa cum o denumim noi; ar fi prea incomod să obligi pe cineva să respecte recunoașterile noastre intermediariste — așadar, o altă persoană care a observat acest fenomen i-a sugerat autorului explicația că obiectul era un dirijabil, dar acesta susține că stelele mai puțin luminoase puteau fi văzute în spatele obiectului. Fapt ce ar părea să se opună cu adevărat ideii noastre despre un dirijabil vizitator al acestui pămînt — exceptînd caracterul neconcludent al tuturor lucrurilor într-un mod de a apărea provizoriu — sau care ne sugerează că în spatele unor părți ale obiectului, lucrului, construcției puteau fi văzute stelele slabe. Găsim că discuția este lipsită de importanță. Prof. H.M. Russell crede că fenomenul a fost cauzat de un nor detașat din aurora boreală. La pagina 369 a acestui volum din *Scientific American*, un altul preocupat să caute corelații sugerează că a fost lumina provenită de la explozia unui cuptor — neglijînd faptul că, dacă ar fi existat cuptoare care să fi explodat în sau în apropiere de Huntington, relatările despre ele nu ar fi fost trecute cu vederea.

Vom prezenta acum mai multe informații despre corpuri de formă cilindrică observate în atmosfera acestui pămînt; cilindrice, dar ascuțite la ambele capete, ori de forma unei torpile. Unele dintre relatări nu sînt foarte detaliate, dar, în ciuda frînturilor de descriere, conform acceptanței mele, rutele supergeografice sînt traversate de superconstrucții în formă de torpilă care au vizitat ocazional sau care au fost mînate întîmplător în atmosfera terestră. Din informațiile pe care le avem, acceptăm cu privire la pătrunderea

în atmosfera acestui pămînt ideea că vasele au fost atît de distruse încît nu au mai putut naviga înapoi; că ar fi avut loc dezintegrarea lor; că înainte de părăsirea acestui pămînt ar fi încercat sau nu comunicarea, ori că în debandada iscată au căzut sau nu obiecte care, aproape imediat, s-au dezintegrat violent sau au explodat. În baza principiilor generale, credem că explozivii nu au fost lăsați să cadă intenționat, ci doar că o parte din ei a apucat să fie consumată în chip de combustibil, restul explodînd asemenea lucrurilor numite „fulger globular". Puteau să fi fost obiecte din piatră sau din metal cu inscripții pe ele, din ceea ce știm pînă în prezent. În toate exemplele, estimările privind dimensiunile nu au nici o valoare, dar raporturile între dimensiuni sînt mai acceptabile. Un obiect despre care s-a spus că ar fi avut 1,8 m lungime putea să fi măsurat 180 m, însă forma nu este atît de supusă iluziei atunci cînd obiectul e privit de la distanță.

Nature, 40-415:

Scrie că, pe 5 august 1889, în timpul unei furtuni violente, un obiect care arăta a avea aproximativ 38 cm lungime și 13 cm lățime, a căzut mai curînd lent, la East Twickenham, Anglia. El a explodat. Nu a fost găsită nici urmă de substanță.

L'Année Scientifique, 1864-54:

Scrie că, pe 10 octombrie 1864, dl Leverrier trimisese la Academie trei scrisori de la martori oculari ai apariției pe cer a unui corp luminos alungit, conic la ambele capete.

În *Thunder and Lightning*, pagina 87, Flammarion spune că, pe data de 20 august 1880, în timpul unei furtuni deosebit de violente, dl A. Trécul de la Academia Franceză a văzut un corp foarte scînteietor, alb-gălbui, aparent de 35-40 de centimetri lungime și cu lățimea aproximativă de 25 de centimetri. Semăna cu o torpilă sau cu un corp cilindric, „ușor conic la capete". Din el a scăpat ceva, apoi a dispărut în nori. Indiferent ce a fost ceea ce s-a desprins, căderea a avut loc pe verticală, ca a unui obiect greu, și a lăsat în urmă o dîră luminoasă. Scena acestei întîmplări putea să fi fost departe

de observator. Nu s-a auzit nici un sunet. Pentru relatarea dlui Trécul, vezi *Comptes Rendus*, 103-849.

Monthly Weather Review, 1907-310:

Scrie că, pe 2 iulie 1907, la Burlington, Vermont, fusese auzită în tot orașul o explozie puternică. Un glob de lumină, ori un obiect luminos, fusese văzut căzînd din cer — ori poate dintr-un corp în formă de torpilă sau dintr-o construcție de pe cer. Nimeni n-a afirmat că acest lucru care a explodat ar fi căzut dintr-un corp mai mare aflat atunci deasupra — dar dacă acceptăm faptul că în același timp pe cer se afla un corp mai mare...

Sînt dispus să accept că a fost un dirijabil pe cer ori o construcție care a manifestat toate semnele avariei, dar care a avut doar timpul necesar pentru a arunca — ce o fi aruncat — și a se grăbi înapoi spre zona de siguranță de deasupra.

Următoarea poveste este spusă, în *Review*, de către episcopul John S. Michaud:

„Stăteam în colțul dintre Church Street și College Street, exact în fața Băncii Howard și cu fața spre est, prins într-o conversație cu ex-guvernatorul Woodburry și cu dl A.A. Buell, cînd, fără nici cel mai mic semn sau avertizare, am tresărit din pricina a ceva care suna ca o explozie neobișnuită și înfiorătoare, evident, în imediata apropiere. Ridicîndu-mi ochii și privind spre est în lungul College Street, am observat un corp în formă de torpilă, la o depărtare cam de 60 m, aparent staționar și suspendat în aer la o distanță de aproximativ 15 m deasupra acoperișurilor clădirilor. Măsura aproximativ 1,8 m lungime și peste 20 cm în diametru, carcasa sau învelitoarea avînd un aspect întunecat; ici-colo se iveau limbi de foc din niște puncte de pe suprafață, semănînd cu cuprul neșlefuit, incandescent. Deși staționar atunci cînd l-am remarcat prima oară, obiectul a început curînd să se miște, destul de încet, și a dispărut pe deasupra prăvăliei fraților Dolan, îndreptîndu-se spre sud. Așa cum se mișca, învelitoarea părea ruptă în unele locuri și prin acestea ieșeau flăcări de un roșu intens."

Episcopul Michaud încearcă să coreleze fenomenul cu observațiile meteorologice.

Datorită vederii de aproape, aceasta rămîne probabil cea mai remarcabilă dintre noile corelații, dar corelația care urmează este extraordinară grație marelui număr de observații consemnate relativ la ea. Personal, accept că, pe 17 noiembrie 1882, un dirijabil imens a traversat Anglia, dar caracterul determinat–nedeterminat al tuturor lucrurilor cvasireale face ca unele observații despre această întîmplare să poată fi corelate cu orice altceva, după placul fiecăruia.

E.W. Maunder, invitat de redactorii de la *Observatory* să scrie cîteva amintiri pentru cel de-al 500-lea număr al revistei lor, oferă una care, după părerea sa, iese în evidență (*Observatory*, 39-214). Se referă la ceva pe care îl intitulează „un straniu vizitator ceresc". Maunder a fost la Royal Observatory din Greenwich pe 17 noiembrie 1882, noaptea. Era în desfășurare fenomenul de auroră boreală, dar fără trăsături de un interes special. În mijlocul aurorei a apărut o placă circulară mare de lumină verzuie ce s-a mișcat lin, traversînd cerul. Dar circularitatea era evident efectul distanței. Lucrul a trecut pe deasupra Lunii și a fost descris de către alți observatori ca fiind „în formă de țigară", „ca o torpilă", „un fus", „o suveică". Ideea efectului distanței nu este a mea: Maunder o lansează. El mai spune: „Dacă întîmplarea ar fi avut loc peste vreo 30-35 de ani, fără îndoială, oricine ar fi ales aceeași comparație — lucrul arăta « exact ca un Zeppelin »." Durata apariției a fost de aproximativ două minute, iar culoarea — aidoma cu a luminii aurorale din nord. Și totuși, Maunder spune că acest lucru nu are nici o legătură cu fenomenul auroral. „El a apărut ca un corp clar definit." Mișcarea era prea rapidă pentru un nor, după cum „nimic nu putea fi mai puțin asemănător cu graba unui meteor". În *Philosophical Magazine*, 5-15-318, J. Rand Capron, într-o lucrare de mare întindere, se referă la acest fenomen tot ca la un „fascicul auroral", dar înșiruie mai multe observații despre „forma lui de torpilă" și una despre un „nucleu întunecat" în el — apar nenumărate observații confuze — estimînd înălțimea între 65 și 180 km — conform celor semnalate din Belgia și Olanda. Ni s-a spus că, în conformitate cu observațiile spectroscopice făcute de

Capron asupra fenomenului, a rezultat că nu era altceva decît un fascicul de lumină aurorală. În *Observatory*, 6-192, putem găsi relatarea contemporană a lui Maunder. El precizează lungimea și lățimea aparente, de aproximativ 27 de grade, respectiv, trei grade și jumătate, furnizînd și o altă observație care pare să indice structura — „remarcabilă întunecime marcînd partea de jos a centrului".

În *Nature*, 27-84, Capron recunoaște că din cauza luminii Lunii nu a putut face mare lucru cu spectroscopul.

Colorat în alb, dar trandafiriu ca aurora (*Nature*, 27-87).

Stelele luminoase au fost văzute prin el, dar nu la zenit, unde arăta opac. Aceasta este singura afirmație cu privire la transparență (*Nature*, 27-86). Prea încet pentru un meteor, dar prea rapid pentru un nor (*Nature*, 27-87). „Suprafața avea o înfățișare pestriță" (*Nature*, 27-87). „Bine definit ca formă, asemenea unei torpile" (*Nature*, 27-100). „Probabil un obiect meteoric" (dr Groneman, *Nature*, 27-296). Demonstrația tehnică făcută de dr Groneman a arătat că era vorba de un nor de materie meteorică (*Nature*, 28-105). De consultat *Nature*, 27-315, 338, 365, 388, 412, 434.

„Fără cea mai mică îndoială, a fost un fenomen electric" (Proctor, *Knowledge*, 2-419).

În *Times* din Londra, ediția din 20 noiembrie 1882, redactorul-șef spune că primise un mare număr de scrisori despre fenomenul respectiv. Dintre acestea, publică două. Un corespondent îl descrie ca „bine definit și în formă de pește... extraordinar și alarmant". Celălalt scrie despre obiect ca reprezentînd „cea mai magnifică masă luminoasă, modelată oarecum în formă de torpilă".

26

Notes and Queries, 5-3-306:

Aproximativ opt lumini au fost văzute în Țara Galilor pe o suprafață de vreo 2,5 km², simțindu-se în largul lor,

indiferent dacă se mișcau împreună perpendicular, orizontal sau în zigzag. Ele arătau ca luminile electrice — dispărînd, reapărînd nedeslușite, apoi strălucind mai scînteietoare ca niciodată. „Le-am văzut o dată de trei sau patru ori; după aceea, în patru sau cinci ocazii."

Times din Londra, 5 octombrie 1877:

„Din cînd în cînd, coasta de vest a Țării Galilor pare să devină scena evoluției unor lumini misterioase... Iar acum avem o relatare din Towyn conform căreia, în decursul ultimelor săptămîni, au fost văzute lumini de diverse culori mișcîndu-se deasupra estuarului rîului Dysynni și undeva pe mare. În general, ele sînt remarcate spre nord, dar uneori se țin aproape de țărm și se mișcă cu mare viteză cale de cîțiva kilometri spre Aberdovey — apoi dispar dintr-o dată."

L'Année Scientifique, 1877-45:

Luminile sesizate pe cer deasupra localității Vence, Franța, pe 23 martie 1877, descrise ca mingi de foc de o strălucire orbitoare, au apărut dintr-un nor de aproape un grad diametru aparent. Se mișcau relativ încet. Ele au fost vizibile mai mult de o oră, deplasîndu-se spre nord. S-a spus că, în urmă cu opt sau zece ani, lumini sau obiecte similare fuseseră văzute pe cer tot la Vence.

Times din Londra, 19 septembrie 1848:

Scrie că la Inverness, Scoția, au fost remarcate pe cer două lumini strălucitoare, mari, care arătau ca stelele, uneori staționare, dar alteori mișcîndu-se foarte rapid.

L'Année Scientifique, 1888-66:

Observație făcută în apropiere de St. Petersburg, pe 30 iulie 1880, seara: o lumină sferică mare și două mai mici, mișcîndu-se în lungul unei rîpe. Vizibilă trei minute și dispărînd fără zgomot.

Nature, 35-173:

Scrie că la Yloilo, pe 30 septembrie 1886, a fost văzut un obiect luminos de dimensiunile Lunii pline. El „a plutit" încet „înspre nord", alte obiecte mai mici urmîndu-l îndeaproape.

„Luminile false de la Durham."

Pe ici, pe colo, în orice ziar englezesc de la mijlocul secolului al XIX-lea, există cîte o notă despre luminile care au fost văzute pe fundalul cerului, dar nu departe, deasupra ținutului, și cel mai des pe coasta de la Durham. Ele au fost interpretate în mod eronat de marinari ca fiind faruri — de unde o serie întreagă de naufragii. Pescarii au fost acuzați că plasează lumini false și că profită de bunurile rămase în urma dezastrelor. Ei au replicat spunînd că cele mai multe vase naufragiate în acest mod erau vechi și fără valoare, cu excepția acelora care urmăreau încasarea asigurărilor.

În 1866 (*Times* din Londra, 9 ianuarie 1866) freamătul popular a devenit intens. Se făcea o investigație. În fața unei comisii, condusă de către amiralul Collinson, mărturiile se succedau. Un martor spunea că lumina l-a indus în eroare deoarece era „înălțată considerabil deasupra solului". Nu s-a ajuns la nici o concluzie: spoturile au fost numite „lumini misterioase". Dar indiferent ce au fost, „spoturile false de la Durham", nu s-au lăsat afectate de investigație. În 1867, Tyne Pilotage Board a fost preocupat la rîndu-i de această problemă. Opinia primarului din Tyne: „o afacere misterioasă".

În *Report of the British Association*, 1877-152, există o descriere a unui grup de „meteori" care au călătorit cu „o încetineală remarcabilă". Ei au fost văzuți aproape trei minute. „Remarcabil" se dovedește un termen destul de nepotrivit: unii consideră că „remarcabil" este aplicabil unei durate de trei secunde. Acești „meteori" aveau și o altă particularitate: nu au lăsat nici o dîră. Sînt descriși ca „părînd cuibăriți unul într-altul, ca un cîrd de gîște sălbatice, și mișcîndu-se cu aceeași viteză și grație uniforme".

Jour. Roy. Astro. Soc. of Canada, noiembrie și decembrie 1913:

Scrie că, în concordanță cu mai multe observații strînse de prof. Chant din Toronto, a avut loc, pe timpul nopții de 9 februarie 1913, un spectacol care a fost văzut în Canada,

Statele Unite, pe mare și în Bermude: evoluția unui corp luminos avînd o coadă lungă. El și-a mărit dimensiunile cu repeziciune. „Părerile observatorilor diferă în ce privește faptul dacă acest corp era dintr-o bucată sau era compus din trei sau patru părți, cu o coadă pentru fiecare parte." Grupul, sau structura complexă, s-a mișcat cu „o încetineală maiestuoasă, specială". „După ce a dispărut în depărtare, un alt grup a apărut din locul de unde se ivise primul. Mai apoi, ele s-au mișcat în același ritm tacticos, cîte două, cîte trei sau cîte patru." Apoi au dispărut. A urmat un al treilea grup sau o a treia structură.

Unii observatori au comparat spectacolul cu zborul unor flotile aeriene, alții cu al navelor de război escortate de cuirasate și distrugătoare.

În conformitate cu cele scrise de un corespondent:

„Erau, probabil, 30 sau 32 de corpuri și aspectul particular cu privire la ele consta în mișcarea lor în grupuri de patru, de trei și de două, alăturate unul de altul, iar alinierea atît de perfectă te putea duce cu gîndul la o manevră a flotei aeriene, desfășurată după instrucțiuni foarte stricte."

Nature, 25 mai 1893:

O scrisoare de la căpitanul Charles J. Norcock de pe H.M.S. *Caroline*:

Acesta semnalează faptul că, pe 24 februarie 1893, la ora 10 p.m., între Shanghai și Japonia, ofițerul de cart a raportat „niște lumini neobișnuite".

Ele se aflau între vas și un munte, care avea aproximativ 1 800 m înălțime. Luminile păreau să fie globulare. Ele se mișcau uneori îngrămădite, dar alteori înșirate pe o linie neregulată. Luminile au ținut „direcția nord" pînă cînd nu au mai putut fi văzute. Durata fenomenului: două ore.

În noaptea următoare, luminile au apărut din nou.

Pentru o vreme, ele au fost eclipsate de o insulă mică. Au ținut direcția nord cu aproape aceeași viteză și în aceeași direcție ca și cele de deplasare ale vasului *Caroline*. Dar erau lumini care răspîndeau raze reflectate: exista o lumină or-

bitoare la orizont, sub ele. Un telescop a relevat doar cîteva detalii: că erau roșii și că păreau să emită un fum slab. De data aceasta, au fost văzute timp de șapte ore și jumătate.

Apoi căpitanul Norcock spune că, aproximativ în același loc și aproape în același timp, căpitanul Castle, de pe H.M.S. *Leander*, a văzut lumini. Acesta a modificat cursul vasului și s-a îndreptat spre ele. Luminile au fugit de el, sau cel puțin s-au mișcat mai în sus, spre cer.

Monthly Weather Review, martie 1904-115:

Raport întocmit, pe baza observațiilor făcute de trei membri ai echipajului său de către locotenentul Frank H. Schofield, U.S.N., de pe vasul *Supply*:

24 februarie 1904. Trei obiecte luminoase, de diferite dimensiuni, cel mai mare avînd, aparent, o suprafață echivalentă cu cea a șase sori. Cînd au fost zărite prima oară, nu se aflau prea sus. Erau sub nori, la o înălțime apreciată la peste 1,5 km.

Ele au zburat sau au fugit — ori s-au întors.

Au mers în sus în norii sub care se aflaseră inițial, cînd fuseseră văzute.

Obiectele se mișcau ca și cum ar fi fost armonizate între ele.

Dar erau de diferite dimensiuni și de diferite sensibilități la forțele Pămîntului și ale aerului.

Monthly Weather Review, august 1898-358:

Două scrisori de la C.N. Crotsenburg, Crow Agency, Montana:

Că, în vara anului 1896, pe cînd acest corespondent era funcționar pe un vagon poștal de cale ferată — cu alte cuvinte, cineva care avea experiență în ce privește fenomenele observabile din trenuri — în timp ce trenul său mergea în „direcția nord“, plecînd din Trenton, Montana, el și un alt funcționar au văzut, în întunecimea unei ploi dense, o lumină rotundă, de culoare roz-mat, avînd aproximativ 30 cm diametru. Ea părea să plutească la vreo 30 m de pămînt, dar curînd s-a ridicat la „jumătatea distanței dintre orizont și zenit“. Vîntul era destul de puternic, bătînd din est, dar lumina și-a menținut cursul aproape drept spre nord.

Viteza ei era variabilă. Uneori părea că depăşeşte „considerabil“ trenul. În alte momente părea să rămînă în urmă. Funcţionarii poştali au urmărit-o pînă cînd trenul a ajuns în oraşul Linville, Iowa. Lumina a dispărut în spatele gării, şi nu a mai fost văzută. În tot acest timp plouase, însă cu fulgere foarte discrete, dar dl Crotsenburg oferă explicaţia că fusese vorba de un „fulger globular“.

Redactorul-şef de la *Review* nu este de aceeaşi părere. El crede că lumina poate să fi fost o reflectare de la ploaie sau ceaţă, de la frunzele copacilor scînteind în ploaie sau pur şi simplu lumina trenului — dar nu alte lumini.

În numărul din decembrie al *Review* e reprodusă o scrisoare de la Edward M. Boggs — că lumina a fost o reflectare, poate de la luciul cuptorului locomotivei — o lumină, de data aceasta — pe firele de telegraf umede — o apariţie care putea să nu apară striată din cauza firelor, ci constituită într-o formă rotundă — că ea păruse să oscileze concomitent cu unduirile firelor şi să îşi modifice distanţa pe orizontală o dată cu modificarea unghiului de reflexie — că păruse să depăşească trenul sau să rămînă în urma lui atunci cînd trenul lua curbele de pe parcurs.

Toate acestea sînt tipice pentru cel mai bun cvasiraţionament. El include şi asimilează diverse informaţii, dar exclude ceea ce îl va distruge:

Că firele de telegraf erau chiar alături de şine, dar pe partea cealaltă a trenului — şi aceasta tot drumul de la Trenton la Linville.

Dl Crotsenburg se gîndeşte la „fulgerul globular“ care, deşi introduce o zăpăceală aiuritoare în majoritatea speculaţiilor, se presupune a fi de obicei corelaţia cu vechiul sistem de gîndire. Dar faptul că este conştient că explicaţia constă în „cu totul altceva“ poate fi dedus din alte pasaje ale scrisorilor sale, unde spune că are ceva de zis, ceva „atît de straniu, încît nu l-aş fi menţionat niciodată, nici măcar prietenilor, dacă nu s-ar fi confirmat... atît de ireal, încît am ezitat să vorbesc despre el, temîndu-mă că a fost doar o festă a imaginaţiei mele“.

27

Imens și negru. Lucrul care plutea ca o cioară pe deasupra Lunii.

Rotunde și netede. Ghiulele de tun. Lucruri care au căzut din cer pe acest pămînt.

Creierii noștri alunecoși.

Lucruri care seamănă cu ghiulelele de tun au căzut, în furtuni, pe acest pămînt. Ca ghiulelele de tun sînt lucrurile care, în furtuni, au căzut pe acest pămînt.

Averse cu sînge.

Averse cu sînge.

Averse cu sînge.

Indiferent ce poate să fi fost, ceva asemănător prafului roșu-cărămiziu ori o substanță roșie în stare uscată a căzut în Piemont, Italia, pe 27 octombrie 1814 (*Electric Magazine*, 68-437). O pudră roșie a căzut în Elveția, în iarna anului 1867 (*Pop. Sci. Rev.*, 10-112)...

Înseamnă că, departe de acest pămînt, ceva sîngerase — un superdragon care fusese spulberat de o cometă...

Ori că există oceane de sînge undeva în cer — o substanță care se usucă și cade sub formă de pudră — adieri ale epocilor sub formă pulverizată — un ținut vast care va fi într-o zi cunoscut aviatorilor ca Deșertul Sîngelui. În prezent, încercăm să facem puțină supertopografie, iar Oceanul de Sînge sau Deșertul Sîngelui — ori ambele... Italia este aproape de el — sau de ele.

Bănuiesc că au existat corpusculi în substanța care a căzut în Elveția, dar tot ce putea fi publicat în 1867 a fost faptul că în acea substanță s-a găsit o proporție mare de „materie organică de diferite forme".

La Giessen, în Germania, în 1821, în conformitate cu *Report of the British Association*, 5-2, a căzut o ploaie de culoarea roșului de piersică. În aceasta s-au aflat fulgi de

culoarea zambilelor violet. S-a spus că substanța era organică: o pirină.

Destul de deslușit ni s-a povestit despre o aversă roșie care mai curînd a avut o compoziție corpusculară — zăpada roșie. Ea a căzut pe 12 martie 1876 în apropiere de Crystal Palace, Londra (*Year Book of Facts*, 1876-89; *Nature*, 13-414). În ce privește „zăpada roșie" din regiunile polare și muntoase, nu întîmpinăm nici o rezistență, deoarece această „zăpadă" nu a fost văzută niciodată căzînd din cer: ea este constituită dintr-o multiplicare a unui microorganism, un „protococcus", care se răspîndește peste zăpada aflată pe sol. De data aceasta, nu se pomenește nimic despre „nisipul din Sahara". Se spune despre materia roșie care a căzut la Londra pe 12 martie 1876 că era compusă din corpusculi...

Desigur:

Corpusculii arătau asemeni „celulelor vegetale".

O mențiune:

Cu nouă zile înainte căzuse acea substanță roșie — carne — sau ce o fi fost — în Bath County, Kentucky.

Eu cred că o superpersonalitate, ceva imens, dar nu așa de imens cum s-a presupus, refuzase să treacă de partea cealaltă a unei comete.

Să rezumăm formulările noastre generale supergeografice:

Regiuni gelatinoase, regiuni sulfuroase, regiuni glaciale și regiuni tropicale; o regiune care a fost Sursa Vieții pentru acest pămînt; regiuni de o densitate atît de mare încît lucrurile care provin de aici, atunci cînd intră în atmosfera terestră, explodează.

Am oferit anterior o informație despre grindine explozive. Acum avem susținere pentru ideea acceptată de noi că aceste grindine fuseseră formate într-un mediu considerabil mai dens decît aerul Pămîntului de la nivelul mării. În *Popular Science News*, 22-38, există o relatare despre gheața care a fost fabricată, sub mare presiune, în laboratorul Universității din Virginia. Cînd a fost eliberată din dispozitivul

de laborator și adusă în contact cu aerul obișnuit, această gheață a explodat.

Și din nou despre substanța căzută în Kentucky, asemănătoare cu carnea: textura pe care o avea semăna cu o aglomerare de fulgi. Iată un fenomen cunoscut de noi: aplatizarea sub presiune. Dar de aici și concluzia extraordinară: presiunea nu este egală pe toate părțile. În *Annual Record of Science*, 1873-350, se spune că, în 1873, după o furtună strașnică, cu trăsnete, în Louisiana, a fost găsit un număr extraordinar de mare de solzi de pește, pe o distanță de 65 km, de-a lungul malurilor fluviului Mississippi: dintr-un singur loc au fost strînse banițe întregi; solzi mari, despre care s-a spus că ar fi de zărgan, un pește cîntărind între 2 și 22 kg. Pare imposibil să accepți această identificare; te poți gîndi la o substanță ce a fost presată ajungînd să fie aplatizată sub formă de fulgi sau de solzi. Și despre grindina rotunjită cu margini rarefiate pe porțiuni întinse, avînd în jurul ei gheață de formă neregulată — totuși asemenea bucăți de grindină mi se par a semăna mai mult cu lucrurile care au fost staționare într-un cîmp de gheață rarefiată. În *Illustrated London News*, 34-546, sînt prezentate schițe ale bucăților de grindină avînd astfel de margini, de parcă ar fi fost ținute într-un cearșaf de gheață.

Cîndva vom detalia o formulare care constituie, pentru primitivitatea noastră avansată, o mare bucurie:

Că diavolii au vizitat acest pămînt: diavoli străini; ființe asemănătoare omului, cu țăcălii ascuțite; buni cîntăreți; încălțați cu o gheată ce nu li se potrivește, dar, în orice caz, cu o exalație sulfuroasă. Am fost impresionat de frecventa manifestare a sulfurozității unor lucruri care vin din cer. O cădere de bucăți de gheață zimțate a avut loc la Orkney, pe 24 iulie 1818 (*Trans. Roy. Soc. Edin.*, 9-187). Ele aveau un puternic miros sulfuros. Și cocsul — sau substanța care arăta precum cocsul — căzut la Mortrée, Franța, pe 24 aprilie 1887; împreună cu el a căzut și o substanță sulfuroasă. Sau enormele lucruri rotunde care s-au ridicat din ocean în apropiere de vasul *Victoria*. Indiferent dacă acceptăm sau nu că

ele erau superconstrucții care veniseră dintr-o atmosferă mai densă și, aflate în pericol de a se distruge, plonjaseră în ocean să se salveze, iar apoi se ridicaseră și își continuaseră drumul spre Jupiter sau Uranus — s-a raportat că ele răspîndiseră „o duhoare de sulf". În orice caz, această informație privind proximitatea contravine explicației convenționale că astfel de lucruri nu se ridică din ocean, ci răsar departe deasupra orizontului, dînd doar iluzia de apropiere.

Și lucrurile care au fost văzute pe cer în iulie 1898... Iată o altă notă: în *Nature*, 58-224, un corespondent scrie că, pe 1 iulie 1898, la Sedberg, observase în înalturi un obiect roșu sau, cu propriile-i cuvinte, ceva semănînd cu porțiunea roșie a unui curcubeu, de aproximativ 10 grade lungime. Dar cerul era întunecat în acel moment. Soarele apusese. Cădea o ploaie torențială.

Dar, pe parcursul cărții noastre, informația de care sîntem impresionați în cea mai mare măsură este aceea despre:

Căderile succesive.

Ori că, dacă din cer cad lucruri pe o suprafață mică și ulterior cad din nou pe aceeași suprafață mică, asemenea evenimente nu constituie urmarea acțiunii unor vîrtejuri, care uneori, deși sînt staționare în zona axială, se descarcă tangențial...

Așa s-a întîmplat cu broaștele căzute la Wigan. M-am îndreptat din nou spre acest subiect: ulterior au mai căzut broaște.

În ce privește informațiile despre substanța gelatinoasă care s-a spus că ar fi căzut pe acest pămînt împreună cu meteoriții, formularea noastră constă în a susține că meteoriții, gonind prin mările protoplasmatice și șubrede de pe Genesistrine — despre a cărei prezență i-am avertizat pe aviatori, dar ei pot și singuri să constate că se sufocă într-un rezervor al vieții, împotmolindu-se ca stafidele în pandișpan —, așadar că meteoriții desprind bulgări gelatinoși sau protoplasmatici care cad împreună cu ei.

Acum elementul de pozitivitate din compoziția noastră tînjește de dorul aparenței de completitudine. Lacurile super-

geografice cu pești în ei. Meteoriții care plonjează în aceste lacuri, traversîndu-le în drumul lor spre acest pămînt. Pozitivitatea din noua înfățișare obținută prin machiaj prinde expresie în cel puțin o consemnare a unui meteorit care a adus jos cu el o mulțime de pești...

Nature, 3-512:

Scrie că, în apropiere de malul unui rîu, în Peru, pe 4 februarie 1871, a căzut un meteorit. „Pe locul respectiv, s-a relatat, au fost găsiți cîțiva pești morți, aparținînd unor specii diferite.“ Încercarea de a corela constă în aceea că peștii „s-a presupus a fi fost ridicați din rîu și izbiți de pietre“.

Dacă acest fapt este de închipuit sau nu depinde de hipnozele proprii fiecăruia.

Nature, 4-169:

Scrie că peștii căzuseră printre fragmentele meteoritului.

Popular Science Review, 4-126:

Scrie că, într-o zi, dl Le Gould, un om de știință australian, călătorea în Queensland. El a văzut un arbore care fusese retezat aproape de la nivelul solului. Acolo unde s-a rupt, copacul arăta deosebit de vătămat. În apropiere se afla un obiect „semănînd cu o ghiulea avînd diametrul de 25 cm“.

Cu multe pagini în urmă am prezentat un exemplu de eclipsare, cred eu. Propria mea opțiune este că micuța piatră sculptată care a căzut la Tarbes reprezintă cea mai impresionantă dintre noile noastre corelații. Reamintesc că ea era acoperită cu gheață. Să presupunem că am cerne întruna și am arunca jumătate din informațiile cuprinse în această carte și, la limită, că ar supraviețui una singură. Pentru a atrage atenția asupra pietrei de la Tarbes, sînt de părere că ar fi trebuit să facem mai mult, în spiritul cărții de față. Cu toate acestea, am impresia că o informație care a precedat-o a fost tratată fără suficientă considerație.

Este vorba despre plăcuța de cuarț care ar fi căzut din cer după o explozie meteorică:

Se spunea că a fost descoperită pe plantația Bleijendal, Guiana Olandeză. Plăcuța a fost trimisă Muzeului din Leyda

de către dl van Sypesteyn, aghiotant al guvernatorului (*Notes and Queries*, 2-8-92).

Şi fragmentele care au căzut din cîmpiile de gheaţă supergeografice: bucăţi plate de gheaţă cu ţurţuri pe ele. Cred că nu am accentuat destul faptul că, dacă aceste structuri nu erau ţurţuri, ci protuberanţe cristaline, atunci asemenea formaţiuni cristaline indică suspendarea îndelungată, adică un proces tot atît de remarcabil ca şi dacă ar fi fost vorba de ţurţuri. În *Popular Science News*, 24-34, se spunea că în 1869, în apropiere de Tbilisi, au căzut bucăţi de grindină cu protuberanţe lungi. „Cel mai remarcabil aspect în legătură cu grindinele este faptul că, judecînd după cunoştinţele noastre din prezent, trebuie să le fi luat foarte mult timp pentru a se forma". În concordanţă cu *Geological Magazine*, 7-27, căderea a avut loc pe 27 mai 1869. Autorul articolului din *Geological Magazine* mărturiseşte că, dintre toate teoriile de care a auzit vreodată, nici una nu l-a putut lămuri mai bine decît această întîmplare — „respectivele forme de creştere cristalină trebuie să fi fost suspendate timp îndelungat"...

Fenomenul apare din nou:

Paisprezece zile mai tîrziu, aproape în acelaşi loc, au căzut şi alte bucăţi de grindină, aidoma primelor.

Rîuri de sînge care se ramifică în mări albuminoase sau cu o compoziţie asemănătoare celei a oului, necesară pentru incubarea a ceea ce are drept centru local de dezvoltare acest pămînt — înseamnă că în Genesistrine există superartere de sînge, că asfinţiturile au cunoştinţă de ele, că ele, uneori, îmbujorează cerurile cu luminile nordice: rezervoare superembrionice din care răsar forme de viaţă...

Ori că întregul nostru sistem solar este un lucru viu: că aversele cu sînge căzute pe acest pămînt reprezintă hemoragiile interne ale sistemului...

Ori că în cer există imense lucruri vii, aşa cum există imense lucruri vii şi în oceane...

Ori un anumit lucru; un anumit timp; un anumit loc. Un lucru de dimensiunile Podului Brooklyn. El este viu în

spațiul exterior — ceva de dimensiunile Central Park-ului îl ucide...

Picură.

Ne gîndim la cîmpiile de gheață de deasupra acestui pămînt, care nu cad ele însele pe acest pămînt, dar din ele curge apa...

Popular Science News, 35-104:

Scrie că, în conformitate cu cele susținute de prof. Luigi Palazzo, șeful Biroului Meteorologic Italian, pe 15 mai 1890, la Messignadi, Calabria, ceva de culoarea sîngelui proaspăt a căzut din cer.

Substanța a fost examinată în laboratoarele de sănătate publică din Roma.

S-a constatat a fi sînge.

„Cea mai probabilă explicație a acestui fenomen terifiant este aceea că păsările migratoare (prepelițe sau rîndunele) au fost prinse și sfîșiate de un vînt violent."

Substanța a fost identificată ca fiind sînge de păsări...

Ce importanță are ce au spus microscopiștii de la Roma — ori ce a trebuit să spună — și ce importanță are dacă noi subliniem că nu a existat nici o informație despre vreun vînt puternic la vremea respectivă — că o asemenea substanță ar fi fost aproape în mod nelimitat dispersată de un vînt violent — că nici o pasăre nu a fost observată căzînd din cer ori cel puțin zburînd pe cer — că nici măcar o pană de pasăre nu s-a spus a fi fost văzută...

Această unică informație:

Căderea de sînge din cer...

Iar ulterior, în același loc, din nou a căzut sînge din cer.

28

Notes and Queries, 7-8-508:

Un corespondent, întors din Devonshire, scrie pentru a relata o poveste pe care o auzise acolo — o întîmplare

petrecută în urmă cu aproximativ treizeci și cinci de ani față de momentul redactării scrisorii:

Despre zăpada de pe sol — despre întreg comitatul South Devonshire care s-a trezit într-o dimineață găsind pe zăpadă niște urme de care nu se mai auzise vreodată — „dîre de labe cu gheare“ sau de o „formă neclasificabilă“ — alternînd la intervale uriașe, dar regulate, cu ceea ce părea să fie urma vîrfului unui toiag — dar dispersarea amprentelor — surprinzătoarea mărime a teritoriului acoperit de urme — peste obstacole precum garduri vii, ziduri, case — care, după toate probabilitățile, fuseseră escaladate...

Agitație intensă — se spune că dîra fusese urmărită de vînători și de ogari, pînă cînd au ajuns la o pădure — acolo ogarii s-au retras, lătrînd înfricoșați, astfel încît nimeni nu a mai îndrăznit să intre în pădure.

Notes and Queries, 7-9-18:

Un corespondent și-a amintit foarte bine întreaga întîmplare: un bursuc lăsase urme în zăpadă; o dată stabilit acest lucru, vînzoleala „s-a prăbușit, într-o singură zi, într-o liniște de moarte“.

Notes and Queries, 7-9-70:

Scrie că mai de mult un corespondent făcuse schițele urmelor pe care mama sa le remarcase între cele aflate în zăpada din grădina casei, în Exmouth: păreau să fie asemănătoare copitelor, doar că fuseseră lăsate de un biped.

Notes and Queries, 7-9-253:

Amintindu-și perfect la rîndu-i, un alt corespondent descrie frămîntarea și consternarea „anumitor clase“. El susține că un cangur scăpase dintr-o menajerie — „urmele de picior fiind atît de ciudate și deosebite, au stîrnit teama că fuseseră lăsate de diavol“.

Aveam o poveste, dar acum ar trebui să o spunem folosind surse contemporane. Relatări ulterioare au pledat în foarte mare măsură în favoarea efectului corelator pe care îl determină timpul prin trei mecanisme: adiție, desconsiderare și distorsionare. De exemplu, să luăm exprimarea „într-o singură zi, liniște de moarte“. Dacă aș fi admis că

vînzoleala s-a stins atît de repede, aş fi fost înclinat să accept că nu se întîmplase nimic extraordinar.

Dar am constatat că frămîntarea continuase timp de o săptămînă.

Recunosc în această exprimare un lucru perfect potrivit de spus pentru a abate atenţia de la o discorelaţie.

Toate fenomenele sînt „explicate" în termeni ai Dominantului epocii lor. De aceea renunţăm să mai explicăm şi ne mulţumim cu a formula. Diavolii care ar fi putut lăsa urme pe zăpadă se corelează cu Dominantul anterior cu trei generaţii faţă de epoca noastră. Aşadar, exista o adaptare prin corelaţiile din secolul al XIX-lea — ori tropismele umane — implicînd afirmaţia că urmele din zăpadă aveau gheare. Urmele asemenea copitelor sînt specifice nu doar cailor, ci şi diavolilor. În secolul al XIX-lea, era o necesitate să se spună că acele amprente arătau ca urme ale unor labe cu gheare. Vom vedea că această afirmaţie îi aparţine profesorului Owen, unul dintre cei mai mari biologi din zilele noastre — doar Darwin nu credea una ca asta. În schimb, m-aş referi la două reprezentări ale lor care pot fi văzute în New York Public Library. În nici una dintre ele nu există nici cea mai vagă sugerare a ideii de urmă de gheară. Nici vorbă ca un prof. Owen să fi explicat: el a făcut doar o corelaţie.

O altă adaptare, în relatările ulterioare, este aceea a îndrumării acestei discorelaţii cu Vechiul Dominant spre decorul obişnuit al unei poveşti cu zîne şi discreditarea ei prin asimilarea cu ficţiunea convenţională — astfel apare ideea ogarilor care lătrau înfricoşaţi şi a pădurii aidoma codrilor fermecaţi în care nimeni nu îndrăznea să intre. Au fost organizate partide de vînătoare, dar cîinii lătrînd înfricoşaţi nu mai apar în relatările contemporane.

Povestea cu cangurul seamănă cu adaptarea la necesităţile de a avea un animal care putea să facă salturi mari, deoarece asemenea urme au fost găsite şi pe zăpada de pe acoperişurile caselor. Dar aşa de uimitoare este cantitatea de zăpadă împestriţată cu semne, încît, după un timp, s-a mai adăugat un cangur.

Însă dîrele erau dispuse în șiruri.

Personal, nu accept decît ideea că trebuie să fi fost nu mai puțin de o mie de canguri țopăind într-un singur picior, fiecare încălțat cu o copită de cal foarte mică, cu care au putut marca zăpada din Devonshire.

Times din Londra, 16 februarie 1855:

„O vîlvă grozavă s-a stîrnit în orașele Topsham, Lymphstone, Exmouth, Teignmouth și Dawlish, din Devonshire, ca urmare a descoperirii unui imens număr de urme ale unor labe descrise în modul cel mai ciudat și misterios cu putință."

Povestea se referă la o mulțime incredibilă de semne descoperite în dimineața zilei de 8 februarie 1855, în zăpadă, de către locuitorii mai multor orașe și regiuni de provincie. Această suprafață mare trebuie, desigur, să fie desconsiderată de către prof. Owen și de alți corelatori. Urmele se aflau în tot felul de locuri inexplicabile: în grădini înconjurate de ziduri înalte, pe acoperișurile caselor, precum și în cîmpuri deschise. În Lymphstone abia s-a găsit o grădină fără semne. Am mai întîlnit neglijări eroice, dar aici cred că neglijarea a fost titanică. Și, deoarece urmele apăreau în șiruri, s-a spus că semnele erau „mult mai asemănătoare celor lăsate de un biped decît de un patruped" — de parcă un biped ar fi pus cu precizie un picior înaintea celuilalt — doar dacă nu cumva țopăia într-unul singur — dar, după aceea, trebuie să ne gîndim la o mie sau la mii de astfel de bipezi.

S-a precizat că semnele aveau „în general 20 cm distanță între ele".

„Amprenta seamănă perfect cu cea a unei copite de măgar, iar mărimea ei este de mai puțin de 4 cm, în unele cazuri, pînă la circa 7 cm de-a curmezișul."

Or, amprentele arătau ca niște conuri plasate în bazine incomplete sau de forma unui corn.

Diametrele urmelor erau egale cu acelea ale copitelor mînjilor celor mai tineri: prea mici pentru a putea fi comparate cu semnele lăsate de copitele de măgar.

„În ultima duminică, reverendul Musgrave, în predica sa, a făcut aluzie la acest subiect și a sugerat posibilitatea ca urmele de picior să fie ale unui cangur, dar e greu de crezut că ar putea să fie așa, de vreme ce au fost găsite pe ambele maluri ale rîului Este. În prezent, totul rămîne învăluit în mister și multă lume superstițioasă din orașele sus-menționate se teme, să mai iasă din casă peste noapte."

Cursul de apă Este are 3,2 km lățime.

Times din Londra, 6 martie 1855:

„Interesul pentru acest subiect nu pare să fie în descreștere, multe anchete fiind încă întreprinse pentru a lămuri originea amprentelor care au produs atîta consternare în dimineața zilei de 8 a lunii trecute. În plus față de circumstanțele menționate în *Times*, cu puțină vreme în urmă, la Dawlish, numeroase persoane au ieșit din case, înarmate cu pistoale și alte arme, cu scopul de a încerca să descopere și să distrugă animalul care s-a presupus a fi fost atît de ocupat să lase cît mai multe amprente ale labelor sale. Cum era de așteptat, participanții la acest raid s-au întors așa cum au plecat. Au fost făcute diferite speculații cu privire la cauza urmelor. Unii au susținut că erau ale unui cangur, în timp ce alții, că reprezintă amprentele ghearelor unei păsări mari aduse pe uscat de vicisitudinile vremii. Nu o dată au circulat rapoarte conform cărora un animal scăpat de la o menajerie fusese prins, dar problema rămîne în continuare învăluită în mister, așa cum a fost întotdeauna."

În *Illustrated London News*, întîmplării îi este acordat un spațiu amplu. În ediția din 24 februarie 1855, apare și o schiță a amprentelor.

Eu le denumesc conuri în bazine incomplete.

Exceptînd faptul că sînt lunguiețe, ele arată ca urmele copitelor de cal — sau, mai curînd, de mînz.

Numai că sînt dispuse într-un singur șir.

S-a spus că distanța dintre semnele după care s-a făcut schița măsura 20 cm și că această spațiere era regulată și invariabilă „în toate parohiile". De asemenea, sînt menționate și alte orașe în afara celor numite în *Times*. Autorul,

care a petrecut o iarnă în Canada, fiind deci familiarizat cu urmele lăsate pe zăpadă, afirmă că nu a văzut niciodată „o urmă mai clar imprimată". De asemenea, elucidează ceea ce au neglijat atît de insistent prof. Owen și alți doritori să stabilească unele corelații — că „nici un animal cunoscut nu pășește pe o singură linie, nici măcar omul". Cu aceste includeri de anvergură, autorul conchide, împreună cu noi, că semnele nu erau urme de picior. Se poate ca următoarea lui observație să atace esența întregii întîmplări:

Că, indiferent cum au fost făcute, semnele au îndepărtat zăpada, mai curînd decît să o preseze.

În concordanță cu observațiile lui, zăpada arăta „de parcă ar fi fost însemnată cu fierul roșu".

Illustrated London News, 3 martie 1855-214:

Prof. Owen, căruia un prieten îi trimisese schițe ale amprentelor, scrie că erau urme de gheare. El precizează că „dîra" a fost lăsată de „un" bursuc.

Alți șase martori oculari au trimis scrisori pentru acest număr din *News*. Una menționată, dar nepublicată, conține o idee despre o lebădă rătăcită. Tot timpul aceeași uniformitate de vederi: „un" bursuc — „o" lebădă — „o" dîră. Ar fi de menționat și alte orașe, pe lîngă cele enumerate în *Times*.

Este publicată o scrisoare de la dl Musgrave. Și el trimite o schiță a amprentelor — tot într-un singur șir. Sînt patru amprente, a treia fiind puțin în afara liniei.

Nu se vede nici o urmă de gheară.

Amprentele, lunguiețe, se aseamănă cu ale unui mînz foarte tînăr, dar nu sînt atît de clar marcate ca în schița din 24 februarie, arătînd parcă deranjate de vînt sau ca după ce avusese loc o topire. Măsurătorile făcute la distanțe pînă la 2,5 km au relevat aceeași spațiere — „exact la 21,6 cm una de alta".

Iar acum vom face un mic studiu cu privire la psihologia și geneza unei corelații încercate. Dl Musgrave spune: „Am găsit un prilej favorabil să menționez cuvîntul « cangur » ca aluzie la raportul care circula pe atunci". El precizează că, personal, nu a crezut în povestea cu cangurul,

dar l-a bucurat faptul că „un cangur a fost cherchelit", deoarece această idee se opunea „impresiei false, înjositoare și periculoase că era vorba despre diavol".

„Am vorbit la momentul potrivit și bine am făcut."

Fie că este sau nu fățărnicie — și nici nu are importanță acest aspect —, ceea ce acceptăm noi poate fi exprimat prin faptul că, deși adesea am fost smulși din atitudinea noastră polemică, orice corelație a trecutului — luată în considerare în cartea de față — a fost relativă la Dominantul epocii ei.

Un alt corespondent scrie că, deși amprentele din toate cazurile semănau cu urmele de copite, erau urme neclare de gheare lăsate de „o" vidră. După aceasta, mai mulți martori oculari au scris la *News*. Corespondența a fost atît de abundentă încît, în ediția din 10 martie, nu a putut apărea decît o selecție. Fiecare dă cîte o soluție — „un" șobolan săritor — „o" broască rîioasă țopăitoare —, apoi vine cineva cu forțe proaspete și lansează ideea că „un" iepure a galopat cu labele perechi ținute atît de apropiate încît urmele lăsate formau un singur șir.

Times din Londra, 14 martie 1840:

„Printre piscurile înalte ale acelei zone muntoase, unde Glenorchy, Glenlyon și Glenochay sînt învecinate, s-au observat de mai multe ori în timpul acestei ierni, dar și al celei anterioare, pe zăpadă, dîrele lăsate de un animal necunoscut pînă în prezent în Scoția. Amprenta, în toate privințele, seamănă exact cu a unui mînz de dimensiuni considerabile, cu o mică diferență, poate: că urma pare puțin mai lungă sau nu așa de rotundă; dar cum nimeni încă nu a avut norocul să fi tras o ocheadă asupra acestei creaturi, nu se poate spune nimic despre forma și dimensiunile ei; doar un lucru a fost remarcat, judecînd după adîncimea la care s-au afundat picioarele în zăpadă — că trebuie să fie un animal de dimensiuni apreciabile. S-a observat și că mersul lui nu este la fel ca al patrupedelor, semănînd mai mult cu saltul sau cu țopăitul unui cal atunci cînd e speriat sau fugărit. Nu numai într-o singură localitate au fost întîlnite aceste semne, ci pe o rază de cel puțin 20 km."

În *Illustrated London News* din 17 martie 1855, un corespondent din Heidelberg scrie că, „bazîndu-se pe cele afirmate de un prestigios doctor în medicină polonez“, în Piașova-Gora (Colina de Nisip) — o mică ridicătură la granița cu Galiția, dar în Polonia aflată sub ruși —, asemenea dîre pot fi văzute pe zăpadă în fiecare an, iar uneori chiar pe nisipul colinei. Ele „sînt atribuite de localnici unor arătări supranaturale“.

Redactor coordonator
DANIELA ŞTEFĂNESCU

Redactor
DIANA SIMIONESCU

Apărut 2003
BUCUREŞTI – ROMÂNIA

Tiparul executat la Regia Autonomă „Monitorul Oficial"

Cu multe decenii înaintea atîtor autori de succes apăruți în a doua jumătate a secolului XX, Charles Fort (1874–1932) a explorat zonele obscure ale istoriei scrise și nescrise. Încă din 1908, el renunțase la taxidermie și jurnalism, consacrîndu-se unei pasiuni tiranice care îl împingea către misterele lumii în care ne e dat să trăim. Așa se face că, la Biblioteca Municipală din New York sau la British Museum, el a parcurs un număr impresionant de volume și publicații științifice, de ziare și reviste, în căutarea unor fapte stranii sau de-a dreptul neverosimile. Dorința de a extrage din aceste publicații fapte, idei, teorii, ipoteze l-a determinat să acumuleze, sistematic, cunoștințe în domenii extrem de variate: de la astronomie și meteorologie la chimie, aeronautică, sociologie sau magnetism. Extraordinarul său efort s-a concretizat în 40 000 de fișe, redactate cu abrevieri doar de el înțelese. În sfîrșit, în 1919 a apărut primul și cel mai cunoscut dintre textele care înmănunchează întîmplările selectate, supuse unor interpretări surprinzătoare: *Cartea fenomenelor damnate*. Erudiția, bizareria aparentă a preocupărilor, contestarea uneori sarcastică a dogmelor științei tradiționale au determinat reacții contradictorii, de la negarea oricărui merit pînă la elogierea fără rezerve a autorului. Așa cum afirma un comentator al său în 1919, „a-l citi pe Charles Fort înseamnă a călări o cometă”.

ISBN 973-50-0395-3

